

Borbeszélő:

F. S. t. e. z. e. Olló-féle kár.

Ide intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Börzsökös levelek csak ismert lapokból fogadtattak el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajczár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankgyűléslet, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-összevetkeset és a leitenyi takarékpénztár, a „nagy-kanizsai malatagyár és söröződe r. t.” hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

Kiadóhivatal:

Városház-épület: Fiacskó Fülöp könyvtárhelyén.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egym évre 12 korona (6 frt — kr.)
Félévre 6 korona (3 frt — kr.)
Negyedévre 3 korona (1 frt 80 kr.)

Hirdetések jutányosra számítotnak

Nyitólár-pótlásora 10 kr.

Közvetlen, valamint a hirdetőszobára vonatkozó Fiacskó Fülöp könyvtárhelyén közölhető.

Innen-onnan.

(—n) Keresik mindenütt az igazságot. Ennél pedig meddőbb, háladatlanabb munka nincsen. Mert hát sokan hiszik, hogy megtalálták, s amit azután ezek az arany-igazságnak adnak ki, az legtöbbször értéktelen sárnak bizonyul.

A politikai világban is sokszor szakasztott ilyen az igazságkeresés, pedig itt ez legtöbbször nagy szenvedélyességgel történik, nem minden láрма, nem minden zaj nélkül. Ez a módja meg azután épen gyanús.

A bécsi csócselék is megtalálta az ő igazságát, Lueger urat csakugyan polgármesterré választották, s pártbívei most várják, hogy a király meg is erősítse a megválasztását. Ez a demagog úri ember, aki mindennap újra és újra meg teszi Magyarország, mert azzal kívánja megerősítésének sánczait emelni, hogy azt kürtöli világgá, miszerint a magyarok akarnak nyomást gyakorolni, s kívánják megváltoztatni az ő megválasztását. Az igaz ugyan, hogy a magyar lapok nem zengettek valamiféle dicshymnusokat, mikor megválasztásának híre ide jutott, a mi különben előrelátható volt, mert tudták, hogy minő piszkos iszap vetette Lueger urat a felszínre, de azért egy cseppet sem törődnek vele, ha Lueger urat meg is erősítik. Ha tetszik ő a bécsiek-

nek, ám lakjanak jól vele, — az ő magyar gyűlölete, nem sokat fog nekünk ártani. A bécsiek azon része, mely őt idáig emelte, egészen méltó hozzá. Hetfőn fog az osztrák minisztertanács a fölött dönteni, vajjon felterjeszse-e ő felségéhez megerősítés végett vagy nem? Kényes helyzet egy kissé. Ámde hadd főtjön e miatt az osztrák miniszterek feje. Majd elvállik.

— A múlt hó 31-én délután 4 órakor nyitotta meg Ferdinánd fejedelem a szobranjét, a hová nagy katonai pompával kísérték. Nagyon tapintatosan emlékezett meg a bolgár deputációról, mely III. Sándor cár sírjára koszorút vitt, s reményét fejezte ki a fölött, hogy a viszonyok Oroszországgal kedvezőbbé fognak alakulni. Boris herceg áttéréséről szó sem volt a szobranjet megnyitó beszédben. Ugylátszik, hogy ezt a dolgot egészen családilag fogják elvégezni.

— A török-örmény viszonyokról napról napra a legellentétebb hírek érkeznek, melyeket huszonnégy órával később rendszeren megcáfolnak. Élesen kiszínezik az állítólagos török atrocitásokat, melyeket amazok a szegény örményeken elkövetnek, de mindjárt utána azt beszéli egy távirat, hogy egy szó sem igaz belőlök. Nehéz tárgyilagossá vélelmenyt alkotni a dolgról. Annyi azonban bizonyosnak látszik, hogy a török szultán

őszintén óhajta azokat a reformokat, melyeket az európai érdekelt hatalmak képviselőinek ígért, s hogy ő hiva az örmények pacificációjának. Lehetséges lesz-e? Kétségtelen volna megmondani. Vannak Törökország tartományai, a hová a szultán keze nem ér s a helytartók a maguk szakállára cselekszenek. Ott mindig forrong a fanatizmus, a török egyrésztől, az örmény bizottság másrésztől nem látszanak a békére hajlani, s folyton keresik az ellentéteket, melyek miatt egymásba kapjanak.

— Franciaország ismét kormányválsággal küzd. Ez a Ribot-miniszterium hosszú életű volt, ahhoz képest, hogy mily gyorsan váltak fel egymást Franciaországban a kormányok. Megint a corruptióról volt szó, s ezen bukott meg a Ribot-ministerium, melyet mással helyettesíteni nem könnyű dolog ott, a hol annyi ember járta le már magát. A madagaskári kérdésben is vannak ellentétek, mert azt akarja az egyik párt, hogy Madagaskart teljesen Franciaország részére foglaltassék le. Bourgeoisnak, kit az elnök kabinetalakítással megbízott, az még eddig nem sikerült, s a Ribot-ministerium külügyminisztere, Hanotaux, a ki a külügyi tárca megtartására kéretett fel, erre nem bírható rá, mert ellenzi, hogy a madagaskári szerződés megváltoztassék.

A „ZALA” tárcája.

Boor Míol.

— A „ZALA” eredeti tárcája. —

Ózv. Boor Dénesné legifjatalabb leánya: Micsike, ott hagyta himzörámáját; oda surrant édes-anya mellé az ablakfülkébe. Atkarona és hiszélő, kedves turbékolással bugta körül:

— Ugy-e aranyos mamicám, elmegyünk a taraszkéri jubileumra? Na mond! Ugy is tudom, hogy csak Ágh urat akartad hozsantani, mikor azt mondtad neki, hogy itthon maradunk.

Boor-mama megerősítette dédelgetéi kedvencéit, csendes, szelíd, de komoly hangon mondta:

— Nem bizony kicsikém! Amit mondtam, komolyan mondtam. Ágh ur bizonyára meg is érteti engem. Mi nem tarthatunk azokkal a gazdag dámmakkal, akik ott lesznek. Jól tudod te is, édesem, hogy a mi jövedelmünkben nem telik minduntalan más-más toalettre.

Klára és Irén, az idősebb Boor-lányok, a másik ablakfülkében ültek kézimunkájok mellett. Néma, mély sohajtással járultak az anyai szavak szomorú igazságához.

De a kicsike nem látogott.

— Jaj, kedves anyúskám, ti mindig asszal a kiálthatatlan toalettkérdéssel álltok elő. Hát mi örökös toalettkérdésre járunk? Elmegyek én a tavaszi öltözékemben is. Akinek nem tetszik, ne nézzen rám. De lásd, aranyos mamicám, engem olyan boldoggá tennél, ha elmeccsölök.

Nekem roppant nagy andungom van. Pedig amire nekem nagy andungom van, az szokati is sikerül. Na, kérlek, igen szépen kérlek: boldogítsd a te szegény kis Micsikédet!

Oda sörította szoborintának való gyönyörű fejét anyja homlokához, aztán elhalmozta a ókjaival.

Boor-mama boldogságtól ragyogó arccal fogadta kicsikéje hiszegetését, ölébe bocsátotta kézimunkáját és fürkészte a két „nagy-lány” arcát.

Klára és Irén tovább sohajtoztak.

Megszólította őket.

— Haljátok, lányok, azt a hiszélő kis macskát, hogy dorombol? Ugy-e pedig ti is az én pártomon vagytok?

A „nagy-lányok” föl se tekintettek.

Klára mondta:

— Bizonyy mama.

Irén mondta:

— Leider, mama.

— No, halód? Néneid is nekem szdnak igazat.

A kicsike durosan rásta meg fekete-fürtös fejét.

— Azt úgyis tudtam, hogy ezek, ha ilyen dolgról van szó, egyebet se tudnak csak „bizonyy mama” — „leider mama”; — mert azt hiszik, hogy minden mulatságnak okvetlenül leányvárságnak is kell lenni; azért persze borzasztó vakmerőség volna legújabb divatu toaletit nélkül megjelenni valahol.

A nagylányok fölbigyevastették ajkukat.

Klára mondta:

— Hogy sivit a kis bagoly!

Irén mondta:

— Kivitt! Kivitt!

Erre aztán egyszerre kigyúlt Boor Micsike arca.

— Jól van! Legyek én csak bagoly. Majd én meg is mutatom, hogy a bagolynek lámpafényel is akad szerencséje.

Boor-mama arca elkomorult.

— Ejnye, ejnye, már megint érvódi akartok? Azt nem engedem.

Caendesen kopogtak az ajtón.

Ágh Pista lépett be, a terebesi „Társaskör” titkára és legifjóságosabb guvállérja, a köznapi életben pedig a vármegyénél IV-ed aljegyző.

Micsike vidáman futott előre s keszt nyujtotta neki.

— Isten ho ta, Ágh ur! Megvannak a karzati jegyek?

— Szolgálatjára, Mici nagyszád.

A nagylányok fölöttötték fejüket.

Klára mondta:

— Micsoda karzati jegyek?

Irén mondta:

— Csak nem a mi számunkra?

Ágh Pista savart tekintettel nézett, hol a nagylányokra, hol a kicsikére, hol meg a fejét rosszalólag ingató mamára.

— Bocsánat, de a jegyeket...

Elakadt.

Micsike közbevágtott:

— Sohse habozson. Mondja csak ki, hogy én kértem.

A „Szépitő Egyesület” köréből.

Jegyzőkönyv.

Felvéve Nagy-Kanizsán 1895. szeptember 21-én a nagykanizsai szépitő egyesület választmányi üléséről.

Elnök az ülést megnyitván, üdvözlő a majd nem teljes számban megjelent választmányi tagokat és a jegyzőkönyv hitelesítésére Vargó Lajos és Lóka Emil urakat felkéri.

1.) Elnök előterjeszti szűzen a sétatér kérdésének megoldásához és előkészítése céljából kiküldött bizottság munkáját, a városi mérnök által elkészített részletes tervvel — bejelenti, hogy a bizottság véleménye szerint legalkalmasabban találta a tóra a város tulajdonát képező egy tagban 6849 □ öl területet, mely a Csétery-utca és a tennői közűt a déli vasút vonal oldalán terül el a nagykanizsai 3595, 3600, 685, 4865, 66 és 3668. számú telekkönyvekben A + 1283, 1284, 1285, 1286, 1287, 1313 és 1312 hrszámok alatt felvéve van s a mely telekének és két oldalra szakszekelésénél fogva a lakosság által kénytelenesen megközelíthető.

A választmány az előterjesztést tüzétes megbeszélés tárgyává tévén, határozatképen kimondja, hogy tekintettel arra, miszerint a jelenleg adott viszonyok között alkalmasabb területet az oly régen nélkülözött sétatér céljaira a város közelében avagy annak területén nem találhatni, — tekintettel, hogy a város művelt közönsége évek hosszu sora óta érzi annak szükségét, hogy időnként a város belterületének porral feltöltött föjtő légkörét a tennői úttal — elősegítő sétatér nyújtotta szórakozással cserélhesse fel, — tekintve, hogy a kismellé területek a Csétery-utczáról és a vasuti hidon keresztül a Saent-györgyvári utcáról könnyen hozák férfbeti azon körülmény folytán, hogy a tennői nyugoti oldalon egy 6-8 méter széles útval lesz alkalmozható, és e különleges szomszédság a sétatér vendégeire befolyással nem lesz, — s mivel a bérbeadás úján éventenként befolyandó 160 forint bérnek a közpénztárról elvonása sokkal kevésbé terheli az adóközsönséget, mint a mily erkölcsi tökélet képviseli a kulturális előhaladás terén; mindezeknél fogva felkéri a város képviselőtestületét, hogy a fentebb körülírt területet sétatér alakításra céljaira kijelölje, a szükséges tevékenység munkálatait a szépitő egyesület közbejötté mellett elrendelje és fogantatomjait és a beültetendő fáknak a városi faiskolából kiutalására iránt akként intézkedni méltóztaték, hogy az elő munkálatok

lehetőleg még a tél beállta előtt fogantatomsi hatók legyenek, — kijelenti egyuttal a választmány, hogy amennyiben az egyesület vagyon viszonyai megengedik, nem zárkozik el attól, hogy a vállalkozás megtestesítéséhez meghatározott évi összegegel járuljon.

2.) Elnök előterjeszti, hogy részint saját tapasztalataiból, részint meghítható információkból arról értesült, hogy utóbbi időkben Franz Lajos villámvilágítási vállalkozó megbízottjai a város belterületén létező díszfákat olyképen rongálták meg, hogy több helyen a fák teljes kiveszést vonhatja maga után — felkéri a választmányt, hogy a jövőre nézve az ehhez hasonló eljárás megakadályozása céljából intézkedjen.

A választmány az előterjesztés folytán a jelenlegő rendőrfelügyelet felvilágosítását, mely szerint Franz Lajos panaszolt ténye mint kihágás büntető eljárás tárgyát képezi — egyelőre tudomásul veszi, s a hozandó határozathoz képest fozja a további teendőket meghatározni.

3.) Elnök tudomásra hozza, hogy a Nagy- és Kis-Kanizsa közötti közlekedési úthelyezéseknek kérdése felebb hatóságilag elhatározott s felkéri a választmányt; hasonlóan, hogy az ut kihásításánál a vyalogjáró közsöng igényei is figyelembe véveessenek.

A választmány tekintettel arra, hogy a nagy kereslenek szvendö közlekedési úton megfelelő gyalogjárda hiányában a közbiztonság — gyakran veszélyeztetnek s másképen alkalmit kívánvan nyújtani a közönségnek, hogy azt egyuttal sétatérül is használhassa; megkeressni határozza a polgármesteri hivatal, méltóztaték a tervezett úttal akként kihasználni, hogy a mellett két felül legalább 2 méter széles befásított gyalogjárda létesültsék.

4.) Indítványba hozatván, hogy a belváros területének tisztántartása céljából alkalmason az egyesület két egyesít saját költségén, miután a tisztogatásul megbízott tüzöltő-egylet a feladatát csak a hét bizonyos napjain tartozik teljesíteni.

Az indítványt a választmány elfogadja oly hozandással, hogy az alkalmazandó egyének karján „szépitő-egylet” felirásit karaszalvat fognak viselni, és megbizza Tripammer Gyula intézöt, hogy két alkalmas egyént felogadván, azokat a megfelelő utasításul járassa.

Egyuttal köszönettel tudomásul veszi Gutmann kir. tanácsos ur azon kijelentését, hogy a felfogadandó egyéneknek szükséges szerzeszámokai saját költségén kívánja beszerezteni, illetöleg azokat az egyesületnek ajándékozsa.

5.) Rasoch Gyula irásbeli indítványt terjeszt elő, melynek értelmében a belváros járdáinak aszfaltozására iránt az egyesület a kedvezményesei lépéseket részint a városi pénztár, részint a háztulajdonosok terhére tegye meg.

A választmány előleg megadva teszi az indítványt, miután az aszfaltozás megkezdése és rendszeres fejlesztése erre vonatkozó városi szabályrendeletet tesz szükségessé, megkeressni határozza Györ, Szombathely és Zala-Egerszeg városok polgármesteri hivatalát, hogy az ide vonatkozólag ott már alkalmazásban lévő szabályrendeleteket az egyesület előléteggel közölni sziveskedjenek.

6.) Indítványba hozatván, hogy a Deak Ferenc-tér északi és déli oldalán a kiközvezett tér és járdá között, hol az egyesületi padok is elhelyezve vannak; — valamint a fútca északi részén a Lovak-féle háztól a Hanyady-utcaig elterülő — a megkövezett el nem látott s viasmások által időnként megszagattott — részek iránt intézkedés létessek.

A választmány megkeressni határozza a városi tanácsot, hogy tekintettel arra, hogy ezen ké nem kövezett területek helyenként az e-ósa időjárás alkalmával sárlecskékké alakulva, a köztisztaság rovására válnak nemcsak, de nagybbit vízövezetek lerohantása helyenként a gyalogjárdat is megbontja; tisztelettel megkeressni a városi tanácsot, méltóztaték ezen területek téglaburkolattal való befedését elrendelni — s ezen egyttemben szükéget látja a városi tanács szives figyelmébe ajánlani a fógymnasiumi kert északi részén elvonuló gyalogjárdat is, mely szintön nem lévén téglaburkolattal ellátva, e körülmény különösen a téli idöszakban a gyalogjárást ugyszóván telenne teszi.

7.) A Teleky-utca megfelelő rendezése céljából megkeressni határozza a választmány a városi tanácsot az iránt, hogy annak befalítása iránt méltóbb intézkedni sziveskedjen. — Egyuttal miután köztudomású dolog, hogy habar a nevezett utcán végigvonuló közlekedési utállami uttesiet képez mégis az illetékes közegek csak a város és a Sancia közötti utat helyezték jókarba, ennél fogva hasonlóan illetékes helyen, hogy az állami Teleky-utca átvonuló állami utat ugyanoly módon alakítsasson át.

8.) Indítványba hozatván, hogy az urodalom a vasutla vezető utnak marha- és disznósorsda hajtására való használatát az illeltekus hatóság által eltiltandó volna.

A választmány megnyugzással és köszönettel veszi tudomásul a jelenlevő rendörfelügyelet azon

— Igen : a jegyeket Mici nagyszád öhajára hoztam magammal. Mindössze 1-2-ek hatvan darab névre szóló karzati jegyet adhatunk kasszának a högyeknek, akik a banketot is végig akarják nézni. Nagyszágot jegyet ité vannak.
Mickére nagyok kóppal vette at a jegyeket.
— Köszönetem, nagyon köszönetem, kedves Agh ur.

Anyjához fordult.
— Hozzász meg édes anyuskám, hogy Agh ura megkértem erre. Megvállom, hogy kicsit fülletett is nekí. Azt mondtam, hogy te is beleszavattál már az elmentelbe. Ugy-e meghozásia? Ugy-e nem haragszol édes, jó mamuskám?
Boorné komolyan nézett Micikére, majd a nagylányok felé fordult.
— Most már a karzatra okvetlenül el kell mennünk. Agh ur udvarias előadócsnysöget nem mellözhetjük.
A két nagylány hídogen hallgatott.
— Ugyan szöjjátok már, az isten szerelmére kérék benneteket! Mi a véleményetek? Igen vagy nem?
Klára mondta:
— De mama! Banketot nézni.
Iren mondta:
— De mama! Száz embernek a szájába bámulni!
Mickére két fekete szemé villámolt.
— Igen: ez a ti prózál felfogástok. Itt azok a szöj toasztok!

Klára és Iren egymásra néztek.
— Hahaha!
— Bihibi!
Es már a legkifogástalanabb Agh urat is bántottá kisse.
— Kérem alássan, ne méltóztatssanak nevetni. Ott less Kund Zoltán is, az új fösipán. Rendkívül kedves ember, teljes azönök.

Klára méltósággal emelte fel fejét.
— Nös?
— Nöten.
Iren is felémelte fejét.
— Bizonyára szöglyény.
— Neqyenéves.

Klára letette munkáját.
— Legszöbb férfikor.
Iren is letette munkáját.
— Nagyon érdekes ember lehet.
Boor-mama feltette a kérdést:
— Tebat meggyünk vagy nem?
Klára felkelt és a konzoltökkör előtt megigazitotta frizuráját.

— Izen tudod, mama, hogy Mikikétöl úgy sem maradhatnánk.
Iren is felkelt, odalépett Micikéhez, gyengédén megösipte ajakát.
— Izen mit meg nem tesz az ember ennek a kis borzas bagolynak a kedvéért.

A kis politikus bagoly tapaszt Brömében és boldogan nyújtotta kezét a bucszó Agh Pistának, aki valamit morzost ajskai között élte legboldogabb pillanataról, aztan bucsút vett a Boor familiától.
Klára imponáló pózba vágta magát anyja előtt:

— Hála isten: végre látni fogunk a terebési társaságban is egy eleven fösipánt. Ez már azták gavallérszamba vehető. Ugyis torkig vagyunk ezzel a sok jegyzövel, aljegyzövel, ilyen-olyan jegyzövel.
Iren rémülettel affektálva, tiltó modulatot tett Klára felé!
— Hallgass az istenért! ne bánts a jegyzöket, mert ennek a kis bagolyoknak jegyzöbe szereltes lelkét úgy elbújtod, hogy még el sem jön.
Mickére gunyos megalakodással hajolt meg a két nagylány előtt!
— Attól ne tartssanak, méltóságos fösipánné asszonyaim.

Klára anyjához fordult:
— Hallja anyám, hogy csip a kis bagoly?
Iren mondta:
— Beölünk még az is lehet, kis bagoly, mert felénk meg nem közelített hódító hatalommal a vármegye IV ed aljegyzöje.
Erre aztán mindketten kacagva mentek a mellékszobába toalettet készíteni.
Mické pedig felültette göndörfürtös szöj fejét és csak a fogal között szöjzögte:
— Várjátok! Majd megmutatöm: mit tud a kis bagoly.

Másnap este a terebési „Társasöör” tagjai egymásután érkeztek a „Hungária” szöj karzatos termébe.
Mind önpa elegans gavallér, előlelő komolysággal. Azzal a tudattal lépkednek mindannyian a villamos lönytöl ragyogó teremben, hogy most osztattlanul rajtuk pihen Terebes közfgyelme.
Agh Pista a terem közepén áll és nyugtalanul tekintget a karzatra.
Masok gondos körültekintéssel keresik a számukra kijelölt helyet.
Egyszerre mozgás támad a terem ajtaja körül. Kund Zoltán, a vármegye új fösipánja lép be. Érdekes alak. Izmos termet, nyílt, határozott arc, átható szemek, hatalmas sasorr, köpösödö fü, szabályos domboru homlok, melyen szinte játszani látszanak a gondolatok, hatalmas éljenszással fogadják.
Nyájssan hajlong, jobbra, balra; néhány ismerössel kezét szorit és halad egyenesen az asztal fölé.
Megkezdödik a banket.
Behozák az első fogást.
Megharsan a cigányzene.
Lassankint kezd népszödni a karzat is. A nagy termet penetrális partümmöllet tölti be.

felvilágosítását, hogy megfelelő intézkedés ez irányban a városi hatóság által már megtehető, — nemkülönben, hogy ugyan a már meghozott hatósági rendelkezése folytán a Ferenccs dűk kertjének a vasuti utca felőli oldala is téglaburkolattal a gyújtójáró körzonség kényelme szempontjából elhatárolás.

9) A déli vasut temetővel szembeni átjárójánál a korlátok hiányának közevesséyes jellege indítvány tárgyává tételven:

A választmány tekintettel azon könnyen bekövetkehető eshetőségre, mely szerint temetések alkalmával valamelyik fő megbokrosodván, előre nem látható szerencsétlenségnek lehet okozója, tisztelettel megkeresi a déli vasut nagy-kanizsai III. mérnök-osztályt, hogy a megfelelő korlátok felállítására néve intézkedni sziveskedjék.

10) Ugyanezzel kapcsolatban a választmány nem hagyhatja felemlítés nélkül azon a Szent-Györgyvára vezető közlekedési utnak teljes elhagyatottságát és járhatatlanságát, mely a városból a temető mellett, a szőlőkbe kivezet, a tekintettel arra, hogy azt a város gazdalkodói közönségének jelentékeny része különösen őszen használja s hogy a határ azon részén levő földjeire egyéb uton is eljuthatson, abban akadályozva van az által, mert az árvíz a déli vasut mellett a szőlőkbe vezető bagoly uton a hidat elszakította s az mindaddig visszaállítva nem lett, emélfogva ennek mielőbb leendő jó karba helyezése iránt a városi hatóságot tisztelettel felkéri.

11.) Intéző bejelenti, hogy a polgári együletben kibehelyezett persely 25 forint jövedelmezett. A választmány a jelentést örövendele tudomásul veszi, a Tripammer Gyula és Rapoch Gyula uraknak a közreműködésért szives köszönetet mond, az összeget pedig a pénztárba beutalja.

PLIHÁL FERENC, KOVÁCS KÁROLY,
egy. elnök egy. jegyző.

A bécsi polgármesterválasztás.

— A „Zala” saját tudósítójától. —

Bécs, 1895. okt. 30-án.

A kocka el van vetve Győzött a császári. Ausztria fő- és székvárosának Bécsnek történet-évkönyve ismét egy fekete lappal szaporodott.

A szeptember hóban megválasztott közsegénács antiszemita többsége Lueger

Károlyt drt. a folyó hó 29-én történt polgármesterei választásánál Bécs város polgármesterévé tette.

Ezzel tán azt is elmondhatjuk, hogy Bécsben az antiszemitizmus nemsokára véget ér, mert Lueger, ki a politikai hitvallás minden árnyalatával megismerkezett, ki politikai elveit nem is elvűl tekintette, hanem csak elvűl önző céljának: a polgármesteri széknek elérésére, ezen célt elérve, a dicsőség mámorából arra fog majd felébredni, hogy őt, most a vakbuzgóságig dicsőített Lueger, majdan saját párta dönti meg.

Mert az antiszemita csősélek-tengeréből, mint egy fénylő díszes gyöngy válik ki a megfogyott, de mégis szilárd sorfalat képező liberalizmus és ki tudja nem-e vár reánk egy kis meglepetés, ki tudja nem-e őlt magára más köpenyegot, nem-e vesz más álarcot magára a liberális — demokrata — antiszemita Lueger. A Lueger-féle politikai elvűség meglepetést nem zár ki, s épen ez lesz azon Luegernek bukása, kinek névnapját rövid idővel ezelőtt a vakbuzgó tömeg Lueger zászlóval városi helyekre zarándokolváltta meg.

S ha Lueger, kinek egyedüli támasza s fenntartója folytonos antiszemita izgatása volt, az előbb említett módon tán ellenkezik, akkor vége az osztrák antiszemita pártnak is, mert e szerencsétlen tömeg vezetőjét elvesztve önmagában bomlik fel.

De hisz még nem is foglalt helyet Lueger a polgármesteri székben, még nem is rendezte be lakását a szép gót stílusú Rathhausbank, mert hiányzik még a legfelsőbb szentesítés, mely a dicsőség koronáját tege majd fel az izgatás nagymesterének fejére.

És eljön-e majd a legfelsőbb szentesítés? Hihető-e, hogy a liberális helytartó Kiemannt gróf s az új belügyminiszter Badeni gróf egy Lueger, mint polgármestert szentesítésre fog ajánlani?

Hihető-e, hogyha tán mégis felterjesztik, hogy Ő tetsége, ki mint M. o. királya a

liberalizmus győzelmét őhajította, sőt az új főrendek kinevezésével ezt lehetővé tette, ki a király napok alkalmával nem egyszer hangoztatta a vallásfelekezetek egyenlőségét s ki a magyar zsidóság hódolatát mindenkori kegyesen fogadta; hihető-e, hogy a mi felkent királyunk, mint Ausztria császára, szentesítsen egy oly polgármestert, kinek politikai elvei az állam alapelveivel homlok egy nesi ellenkeznek; mert első elve: a zsidó állampolgároknak gyűlölete s üldözése.

Nem, ez alig valószínű. Mily nagy antithésis volna ez.

Két testvérállam, egyik a Lajtán innen, másik a Lajtán túl; egyikben a dicső liberalizmus dominál, másikban a sötét reakció akar térni nyerni.

Szik kis folyó a Lajta, könnyen ide vagy oda uszhatik rajta a liberalizmus nemes vagy a reakció átkozott befolyása.

S mert ez könnyen lehetséges, úgy adja az ég, hogy a magyar liberalizmusnak sugarai hassanak át inkább Ausztriába s ennek szívébe, az újabb időben társadalmilag oly mélyen sülyedt Bécsbe s reméljük, hogy ennek megtörténte után a város kék Dunának partján ismét azon város foglal helyet, melyről előbbi jobb időkben azt mondták. »Das alte gemüthliche Wien.»

R. d. J. 6.

HIREK.

Házasság. Lapunk megalapítója és tulajdonosának nehai Fischel Fülöpnek leánya Irén k. a. e. hó 10-én köt házasságot Lackenbach József, Nagy-Kanizsán telepedett fiatal terménykereskedővel. Ezen családi ünnepélyre vonatkozólag a következő értesítést vetők: Ösv. Fischel Fülöpnek tisztelettel jelenti, hogy leánya Irén 1895. évi november hó 10-én d. e. 9 órákor köt házasságot Lackenbach József úrral. A frigy ugyanazon napon d. e. 10 órakor fog a nagykanizsai kir. templomban megajánlani.

Az unjocok teletelése. A szokásos ünnepekkékel ment végre városunkban e hó elején az október elején bevonult unjocok fel-

A főispán bívaló érdekelődésel hordozva végig tekintetűre a helygyökössegen. Ismerős ott még nem igen van; mert csak két hét óta lakik Terében.

Most a karzat ajtaja megint fölnyílik. Elűljön Boor-mama, utána a két nagylány s hátul: Micike, a kis bagoly. Szemeik első pillanatra találkoznak a főispánéval.

Helyet foglalnak a karzaton, szemben a főispánnal.

Micike feszítelenül támaszkodik a karzat támlányához. Szemeivel ismerősök keres. Meglátja Agh Pistát; bizalmasan üdvözlik egymást.

A főispán figyelmét ez nem kerül el. Magához inti Aghot:

— Ki az a fiatal hölgy, akit ön üdvözölt?

— Boor Micike.

— A volt alispán leánya?

— Szolgálatára, méltó-ágotnak.

— Közömbös.

E pillanattól fogva a főispán tekintete minduntan ott akad meg a Boor-familián.

Klára és Irén el voltak ragadtatva.

Klára mondta:

— Kedves anyám, veszd észre a kitüntetett figyelmet?

— Igen.

Irén is megszólalt:

— No de mama, engem már egészen zavarba hoz.

— Ugyan kérlek, ne légy gyermek.

Micike ez alatt átadta felkét a zeni gyönyörűségnek. Arcu kigyult, szemei lángolnak s párányi keszeivel lelkesen tapsolt minden darab után.

Boor-mama megszólította:

— Micike, lelkem, ne szilajkodjál!

— Jaj anyám, nem tudom mit értek csak úgy röpköd a lelkem.

— Halljuk! Halljuk! — Hangzik a teremben.

Fóáll a főispán. Lágyan csengő baritonja keresztül a hullamzik a terem csolopi körűl.

Az urakodóra emeli poharát.

A gyakorlati szemok a százszor és milliószer elcsépett örök-tímába új életű önt szellemességével. Hazaszereletének gyújtó tűze lángra lobbanja, a nemzetről szóló ragyogó apothéosisa magával ragadja a hallgatók szívét. Mikor toszítja véget ér, kiőr a tapsvihar.

Boor Micike még akkor is tapsol lázasan égő arcval, mikor már minden csendes lesz.

A főispán külön feláll és mély meghajással köszöni meg a kitüntetést.

Mikor a banket véget ér, ki-ki sietett föl karzati hölgy ismerőséhez.

Agh Pista is förohant a Boor-familiához.

— Könyörömm, ne hagyjanak itt bennünket, várják he a táncot is. A főispán ur — úgy látszik — nagyon érdekli a nagyságotok iránt.

Boor-mama, Klára, Irén egyszerre mondták:

— Ugy?!

— Igen?!

— Ah!

Agh Pista folytatja, de ekkor már Micikére sauditolt:

— Ugy-e résztvesznek nagysádotok a táncban?

— Minden bizonytal mama! — Mondta a kis bagoly.

— Klára a főispánt kereste szemeivel.

— Már a Mici kedvéért csak megtesszük.

Irén már meg is találta szemeivel a főispánt.

— Hadd röpködjön éjfélig a kis bagoly.

Aztán röpködött is, még pedig a főispán karján.

A főispán sietett bemutatkozni a családnak. és Micikével nyitotta meg a táncot s ez alkalommal remek csokrot nyújtott át neki, kameliából.

Attól fogva azután csak igen rövid időre távozott el mellőle. Szabadatlanul vele beszélgetett, vele mulatott, leste minden mozdulát, Ragyogó, szinte megfűcsölt tekintetén meglátást, hogy meg van bűvölve.

Valaki a társaságban nagyon szellemes akart lenni, azt kérdezte:

— Mit játszottak ma este a színházban?

— A „Királyfogás”-t. — Felélték többben is.

— No, itt meg a főispánfogást játszzák.

Alkalmot termi meg a babért is. Ez a banális ötlet a ferbeszi „Társaskör” jubileumán szalonképessé lett.

Mindenki nagyokat kacagott fölőtte. Csak Agh Pista, a vármegye IV-ed aljegyzője, útt-Máriuskegy boldogsága Karthagojának romján.

A Boor-família távozása előtt csak nagy nehezen válthatott egy bizalmas szóit Micikevel, míg a főispán Boor-mamáitól és a nagylányoktól búcsuzott.

— Mici nagysád, úgy é énám most már nem is fog többé gondolni?

— Sőt majd csak ezután gondolk igazán.

— Mikor?

A kis bagoly beleléteit a zavartan álló fiatalember szemébe, aztán suttogó hangon mondta:

— Majd, ha főispáné lesznek.

És kezege libbet odább a főispán mellé, aki edes odaadással nyújtotta neki karját.

—y.

eskütése. Reggeli 8 órákor ünnepi mise volt a Ferenczrendűek templomában, melyen a közös hadsergebellek és honvédek együttesen vettek részt. Horváth Honor áldozár az eskü szentégerőli tartott alkalmi szónoklatot, melynek megállapítása után a hatóságok a laktanyákba vonult. A cs. és kir. hadsereg laktanyájában Reisenauer alezredes intézett lelkes beszédet az újoncokhoz, majd felolvastatott az eskümintát magyar, német és horvát nyelven, melyet az újoncok anyanyelvükön ismétettek. — A magy. kir. honvédség laktanyájában Horváth György alezredes ecsetelte szép beszédben a katonai eskü lényegét és ezután következett az újoncok feleskütése.

Határták napja. A szeretet és kegyesség let párosulva a kíváncsisággal élénké tettek halottak napján a temetőt. A siri csend helyett élénk zibongás uralgott a temetőben, mely főleg az esti órákban rendkívül fényes színt öltött. A diákok mint minden évben most is megjelentek elhunyt tanáraik sírjánál és kegyeletüknek először is kifejezést adtak. Itt-ott 2-2 katonára állt postol, gyűjtögette a gyertyákat felebtvalója sírján. A temetőben valamint annak bejáratánál mindvégig példás rend uralkodott.

Tanítók gyűlése. A zalavármegyei ált. tanítóegylet közp. választmánya gyűlést tartott f. hó 27-én Csáktornya. A múlt gyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése után Felmeri Albert elnök bemutatja a kongresszust rendező köztségi titkárnak leveleit, mely szerint Zalavármegye nemcsak hogy külön tarthatja meg jövő évi közgyűlést a millennium alkalmából Budapesten, hanem az általános tanítástípus példája arra fogja indítani a bizottságot, hogy megkeresse az ország többi egyesületeit is, hogy azok is úgy járjanak el, mint a zalaiak. Miután ez szerint a közgyűlés rendes formájában lesz megtartva, a tárgysorozat megállapításáról a választmány gondoskodik. A gyűlés tárgysorozatának élénkítésére a ünnepélyességének emelésére két pályátélt is tűz ki a választmány, melyek között a pályázati útjakot szabadon választhatnak. A tételek címei: „Hazafias ünnepek rendezése a népiskolában, különös tekintettel Zalamegye elhunyt nagy férfainak emlékeztetésére”; továbbá „A tanító a nemzetiégi vidéken, mint a magyar államoszma terjesztője”. Pályadíj 50 aranykorona. A pályázat határideje 1896. május 1-je. Csak egyleti tagok pályázhatnak. — Az 1894. megyei közgyűlésből kifolyólag a tanítónak képezésbe való felvétel módosítása tárgyában a kormányhoz intézett fölterjesztés első részét, hogy a polg. leányiskolát végzett tanulóknak a felvételi vizsgálat elengedtesék, a s-za való hivatkossággal elutasította a miniszter; de a felvételi vizsgálat idejének a tanév végére való áttételét illetőleg megígérte, hogy azt meglontossá tárgyává teszi. — Vaday J. békési szerkesztő löhhivására elhatározza a választmány, hogy a Tanítók és Tanítónők ezredes albuma számára csoportképen magát lefényképezteti; de felhívja egyúttal Csáktornya városának összes tanítástípusait is, hajlandók volnának-e a millenniumra való tekintetből egy csoportképen magukat megörökíttetni, mintegy emléket szerezvén ezzel ugy maguknak, mint az iskoláknak azok felől, kik, mint a magyarosításnak munkásai a millennium évében a baza és Csáktornya városának tanügyének szolgálataiban itt a határszelen állottak. — A különböző albizottságok megalakulván, az ügyvezető-bizottság Jeney Gusztávot, a számvizsgáló-bizottság Fischer Endrét, a könyvbíráló-bizottság pedig Margitai Józsefet választotta meg elnökeiknek.

Étvágytalanság és mindennemű gyomorbetegségek melegen ajánljuk tisztelt olvasóink figyelmébe Egger szóda psztilláit. Kapható 25 és 50 kros eredeti dobozokban minden gyógyszerárban és nevesebb gyógy-fűszerüzletben. Fő- és szétküldési raktár Egger A. fia. Nador gyógyszerháza Bpsten, Váci körút 71.

kell máz ahhoz, hogy a baj veszélyesen ragályos jellegűvé váljék. És mi elemizsereink nagy részét kiskanizsaiaktól vásároljuk, ennél fogva minden nap ki van téve egyik-másik család annak, hogy a ragályos bajt megkapja. Ami városi tanácsunk egyforma szabomunkáját és polgármesteri lak verejétküti, rettenetesen bokros teendőit azonban az eféle dolgok — úgy lázjak — cseppel sem zavarják. Végzik bámulatos ambicióját a város boldogítását s a titusznak oda sem hederítenek. Pedik hát a bejelenteli ifu-z esetek végre is nem tekinthetők aféle lösztoknak, amikre lehet felelni is, nem is, amint kinek-kinek udvariassága magával hozza. — Az ilyen dolgok elől kiérni annyit, miot könnyű lelkiismerettel utat tárni a vesznek, mely majd családokat, családfeleket károsíthat el. — De hát persze minden úgy van jól, ahogyan van, — mondja a nagykanizsai konservatív bölcsesz. Azért aztán csak egykedvűen mosolyog és vígan tovább dudál a boldog portugál.

Uj anyakönyvvezető. A belügyminiszter a sümegei anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezetővé Krisztinkovich József m. kir. postamestert nevezte ki, megbízván a házassági anyakönyvvezetéssel és a házasságkötéssel való közreműködéssel is.

Egy község névváltoztatása. A hivatalos lap tegnapi száma közli, hogy a belügyminiszter Szent-Grót (zalavármegyei) község nevének Zala-Szent-Grótra kért változtatását engedélyezte.

Közgazdaság.
Rendkívüli sikert ért el az osztálysorsjáték intézménye Magyarországon. Ma, midőn az első osztály húzása be van fejezve és már a nyereményeket is kifizették, ezt a lényegi nagy meglepéssel konstatahatjuk, mert ilyen módon az osztálysorsjáték nálunk is az első lépés a kis lutri eltörlése irányában. A magyar osztálysorsjáték nagy sikere főleg abban áll, hogy a társadalom összes rétegei résztvettek benne és büszkeséggel konstatahatjuk, hogy a magyar osztálysorsjegyek az egész világon legkedvezőbben fogadták. Valóságilag érhetően ebben a tekintetben az osztrák kormány eljárása, midőn nem enged meg, hogy a magyar osztálysorsjegyek Ausztriában magában is elarusitassanak. Magyarországon sokkal előzékenyebb a jó emlékeznünk arra, hogy még csak rövid idő előtt is mindenféle árutak nálunk a lemeberg kiállítás sorjsegeit. Remélhető, hogy a magyar kormánynak sikerülni fog, hogy itt is helyreállítsa a paritást, annál is inkább, mert az új osztrák pénzügyminiszter, Bilinski lovag, október 24-én tartott exozójában bejelentette hajlandóságát a kis lutri eltörlésére. Egyébként Ausztria engedélye a magyar osztálysorsjáték vezetőségének érdekében nem áll, mert az osztálysorsjegyek kelendősege, a baza határain belül is valóban példátlan. Ezért ajánlatos, hogy mindazok, akik sorsjegyeket vásárolni akarnak, ezt minél előbb megtegyék, nehogy oly kellemetlenségnek legyenek kitéve, mint az első osztály húzása előtt, midőn az utolsó napokban annyi megrendelés érkezett Heintze Károly budapesti főelárusítónak, hogy a megrendelők jelentékeny része már nem kaphatott sorsjegyet. A második osztálynál előreláthatólag még sokkal nagyobb lesz a vásárlókedv, mert a nyereménykiállítások itt még hasonlíthatatlanul nagyobbak. Ugyanis a sorsjátékban részvevő sorsjegyek száma 10,000 darabban kevesebbedeti, míg a nyeremények számától több mint kétszerannyira növekedet. Ehhez járul még a nyeremények meés nagysága a második osztályban. Léaz ugyanis egy 600,000 korona öszegű külön díj, továbbá 5 tőnyere-

mény 400,000—50,000 korona öszegben, úgy hogy egy sorsjegyre esőleg 1 millió koronát lehet nyerni. Könnyen érthető tehát az az óriási érdeklődés, melyet a közönség tanusi e második osztály iránt, melynek húzása már december 6—14-iken lesz — a sorsjáték vezeldősege figyelmet bennünket arra, hogy az I. osztály sorsjegyek tulajdonosainak ajánljuk a II. osztály sorsjegyeknek meelőbbi bezerését, ami legkönnyebben úgy történik, hogy az illetők az I. osztály sorsjegyeket beaküldik, mire az igazgatóság postán, utánvételel megküldi a II. osztály sorsjegyet. Miután az I. osztály sorsjegyeket teljesen elárúsították, a II. osztályra vonatkozó megújításra oly nagymérvő tolongás várható, hogy minden I. osztály sorsjegy tulajdonosának legmelegebben ajánljuk, hogy minél előbb intézkedjék a II. osztály sorsjegyének megszerzéséért iránt.

NYILTÉR*)

Honneberg-celyem csakis akkor valódi, — ha gyárából rendelik, fekete, fehér és színeseket 25 krtól 14 frt 45 krig méterenként, sima, csilkos, kockázott, mintázottak, damasztot s a t. k. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 különböző mintáiban) s a t. postabér ér vémentese s háshos szállítva és mintákat postafordulival küld: **Honneberg G.** (m. kir. udvari szállító) **székhelyén Zúrichben,** Svájcba címzett levelekre 10 kros, és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. — Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek. (5-62-1)

*) Az s rovatban kösöltöket nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Felelős szerkesztő:
Dr. LÓKE ENIL.
Laptulajdonos és kiadó:
FISCHEL FÜLÖP.

4946. tkv. sz. 1895. 231 1-1

Árverési hirdetemény.

A nkanizsai kir. törvénsek mint tkvi hatóság részéről közhírre tétetik, hogy dr. Kreisler József nkanizsai lakos végrehajtónak, Tóber Anna végrehajtást szenvedő kerecsenyi lakos elleni 16 frt 95 kr. tőke, 8 frt 10 kr. per, 4 frt 50 kr. vshajtás kérelmi, 6 frt 95 kr. jelenlegi s a megfelemlendő költségek iránti végrehajtási ügyben a fentnevezett kir. törvényszék területéhez tartozó a kerecsenyi 14 sz. tkvben 1. 74. hsz. alatt felvett ingatlanok végrehajtást szenvedett illető s 80 frtra becsült fele része és az ugyanazon tkvben 1705 hsz. alatt felvett ingatlanok ugyanazt illető s 754 frtra becsült fele része

1895. évi november hó 30-ik napján d. e. 1/2 órákor

Kerecseny község házánál dr. Kreisler József telpeseri ügyvéd vagy helyettese köbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladnái fog.

Kikiallási ár a fennebb kitétt becsár. Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10% -át készpénzben vagy övadékképes papírban a kiaküldött kéhez letenni.

Kelt N. Kanizsán, a kir. tvszék mint telek-könyvi hatóságnál 1895. évi augusztus hó 19. napján.

Mikos, előadó.

4947. tkv. sz. 95. 230 1-1

Együttes Árverési hirdetemény.

A nkanizsai kir. törvénsek, mint tkvi hatóság részéről közhírre tétetik, hogy lf. Fischer Ferenc nkanizsai lakos végrehajtónak, Tóber Ferenc végrehajtást szenvedő kerecsenyi lakos elleni 12 frt 50 kr. tőke ennek 1892. augusztus 1-től járó 6% kamatai, 4 frt 15 kr. per, 2 frt 60 kr. végrehajtás kérelmi, 8 frt 10 kr. fogantatásai, 3 frt 55 kr. hátr. árverés megküldési, 3 frt 10 kr. ingatlan végrehajtás kérelmi, 6 frt 95 kr. jelenlegi egy öv. Schwarz Zsigmondnak ugyanazon végrehajtást szenvedett elleni 58 frt 21 kr.

tóka, ennek 1891. november 11-től járó 6% kamatai, 28 frt 70 kr. eddigi a még felmerülő községek iránti vhsjtási ügyében a fentnevezett kir. törvénzek területehoz tartozó a keresényi 14. sz. tjkvben I. 74. hrsz. alatt felvett ingatlanok vérszhajtást szenvedtetet illeto a 80 ltrra becsült fele része a az ugyanazon tjkvben f. 705. hrsz. alatt fozlalt ingatlanok ugyazasi illeto a 754 ltrra becsült fele része

1895. évi november hó 30. napján d. e. 11 órakor

Keresény község házánál dr. Kreisler József és dr. Seiwars Adolf felkeresi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árveresen eladatul fog.

Kikiáltási ár a tennebb kitett becsár, Azverezni ltvánok tartoznak a becsár 10% át készpénzben vagy óvadékképes papirban a ki-küldöt készre a lenni.

Kelt N.-Kanizsa, a kir. tvszék mint telek-könyvi hatóságánál 1895. évi augusztus hó 19-ik napján.

Mikos, előadó.

Egy doboz ára: 1 forint 20 krajcár.

Utánvétellel vagy az

önazeg előlegesen helyül-

dése után küldetik

KLYTHIA a bőr ápolására, szőpétésére és finomítására Puder

Legelőkelőbb sőtészeti, hál és társalgó PUDER.

Fehér, rózsaszín, és sárga.

vagyilag analizált és ajánlja Dr. Fohl J. J. ó. Kir. tanár által Németben.

Elismert levelek a legjobb körökből minden dobozhoz mellékelve vannak.

TAUSSIG GOTTLIB

Szomszédoknál megvesse és Hírlapok-gyáros. Főraktár: BÉCS,

I. Wollzeile 2. Kapható a legtöbb illatszert-,

gyógyszer kereskedésben és gyógy-

szeriárban.

12.

Sarg-féle Kalodont minden szombaton 26 krért kapható.

GUMMI

Eredeti párizsi gummit és karkétyokat Szomszédoknál megvesse és Hírlapok-gyáros. Főraktár: BÉCS,

I. Wollzeile 2. Kapható a legtöbb illatszert-,

gyógyszer kereskedésben és gyógy-

szeriárban.

KELETI M. MÓR

Értel és női divattulajdonos

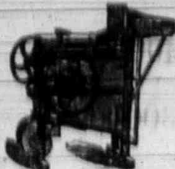
„Szarvasok”-ház — Nagy-Kanizsa

190 26 - 5

Sarg-féle Kalodont minden szombaton 26 krért kapható.

Kukoricza-morzsolók

kéz- és erőhajtásra, egyszerű és kettős szerkesztéssel, szelelővel és szelelő nélkül.

Gabona-rosták, Konkolyozók (trieurók);

kézi kezelésre való

Szén- és szalmaszajtók

fekvőben vagy kocsira szerelve

Takarmány-füllesztők,

Szállítható takarékkő-főző-üstök takarmány stb. részére

Szegekavágók,

Répa- és burgonyavágók,

Daráló

Elismert legjobb minőségben és szerkesztéssel készülnek

Mayfarth Ph. és Társa

és dr. kir. biz. szab

gazdasági gépgyárában

BÉCS, II/1, Taborstrasse 76. sz.

Árjegyzékek ingyen. — Képviselek felvételnek.

A legjobb gyökér-szappan

SCHICHT-féle szappan

kulcs véd-jegygyel.

Uj találmány, patentirozott

Tulajdonosa:

Igen jól kizsáritva, kitűnően tisztít, a használatban legtakarékosabb.

Jótállás: tiszta és ártalmatlan a fehérnemű és a kezeknek.

Elkészítők:

Schwarz és Tauber uraknál Nagy-Kanizsán.

34501. sz. 1895.

Arlejtési hirdetmény.

A dohánygyártmányok, anyagok és szerkeknek 1895. évi január hó 1-től 1898. évi december hó végéig terjedő időre, a nagykanizsai vaspálya udvarából a kir. dohányáruda raktárhelyiségeibe és onnét vissza a nagykanizsai vaspálya udvarába leendő szállítása tekintetében nyilvános arlejtés és sánati tárgyalás megtartása határozottan, arra határozottul 1. évi november hó 9. napjának d. e. 10 órája kiűzetik.

Szállítási díj, a vaspályáról a dohányraktár helyiségeibe szállítandó szállítmányokra nézve minden (100) egyszáz kilogram után 8 1/2, azaz hat és fél krajcárrel állapítatik meg. — A dohányárud raktár helyiségeiből a vaspálya udvarába történő fuvarosításoknál a szállítási díj (100) egyszáz kilogram súlyú szállítmányoktól, ugyanezen a fentirt összeggel van megállapítva.

Az arlejtés a fentirt napon és időben a nagykanizsai m. kir. adóhivatalnál fog megtartatni.

Ajánlattevők erkölcsiségüket igazoló hatósági bizonylat bemutatásán kívül (100) egyszáz forint bálnapénzt kötelesek az arlejtés előtt letenni, vagy ennek valamely kir. pénztárnál történő letételti nyugtával igazolni.

A legelőnyű-ebb ajánlattevő bánatpénzre biztosítékul visszatartatik és vele a szerződés, leendő helyről kieszközölendő jóváhagyás fenntartása mellett megkötődik, mely szerződés a vállalkozóra nézve azonnal kötelező erővel bír, míg a magas kincstarra nézve a kötelezettség csak a szerződés jóváhagyása után áll be.

Jelen vállalatra 80 kros helyeggel ellátott zárt ajánlatok is elfogadhatók, melyek 100 ltr bánatpénzzel ellátva f. évi november hó 9-én reggeli 9 óráig a nagykanizsai m. kir. adóhivatal főnökénél benyújtandók; ezen ajánlatok felbontása a szóbeli arlejtések befejezte után fog eszközöltetni. — Később beérkezett ajánlatok figyelembe vételni nem fognak.

A szerződési feltételek a nagykanizsai m. kir. adóhivatalnál megtekinthetők.

Zala-Egerazog, 1895. október 31.

M. kir. Pénzügyigazgatóság.

239

Hirdetmény.

A magyar osztálysorsjáték második osztályának húzása december 6-án kezdődik és december 14-ig tart.

Az első osztályban ki nem húzott osztálysorsjegyeknek ezen húzáshoz szükséges megújítása, minden további jogok elvesztésének terhe mellett, november 26-ig eszközözendő, és pedig kizárólag a sorsjegyeken jelzett elárúsítónál.

Teljes sorsjegyek, melyek az első osztályban nem nyertek, a második húzásban résztvesznek a nélkül, hogy ezek megújításának szüksége fennforogna.

Vételsorsjegyek — a míg a készlet tart — és pedig: egy egész sorsjegy 80 koronáért, egy tízed sorsjegy 8 koronáért és egy huszad sorsjegy 4 koronáért az ismert elárúsítóknál kaphatók, a kik egyszersmind mindennemű felvilágosítással szolgálnak. Megrendelésekkel kérjük ezekhez (nem hozzánk) fordulni.

Budapest, 1895. november 1-én.

Magyar Osztálysorsjáték Igazgatósága.

Egy millió		Nyeremények	
1,000,000 korona nyerhető a legszerecsesebb esetben		1 jutalom	600 ezer korona = 600000 korona
		1 nyeremény	400 „ = 400000 „
		1 „	200 „ = 200000 „
		1 „	100 „ = 100000 „
		1 „	50 „ = 50000 „
		2 „	20 „ = 40000 „
		2 „	15 „ = 30000 „
		4 „	10 „ = 40000 „
		10 „	8 „ = 80000 „
		27 „	6 „ = 162000 „
		100 „	2 „ = 200000 „
		200 „	1 „ = 200000 „
		1150 „	2 száz korona = 230000 „
		20000 „	100 „ = 200000 „
		21499 nyeremény	4332,000 korona.

államilag jóváhagyott

Magyar osztálysorsjátékokon melyek nagy nyereményhúzása

1895. december 6—14-ig ejtetik meg.

Vétel-sorsjegyek:

1 egész 40 frt	1 tízed 2 frt
1 fél 20 frt	1 huszad 4 frt

(Főtér fejében 5 kr. ajánlott levéért 15 kr. és nyereményjegyéért 10 kr. fizetendő.)

Ajánlja és szétküldi postautalvány ellenében vagy utánvétellel is

Heintze Károly

főelárúsító

Budapest,
Szervita-tér 3. sz.
Sürgöry-czim:
Lottoheintze Budapest

How a tisztelet község kőbűnös számú több sorsjegy birtokában nagyobb nyereménykiallásokhoz jusson, — 8t vagy ennél több sorsjegy bevásárlásánál a sorsjegyeket egymástól teljesen eltérő számokat állítok össze tetszés szerinti egész, fél, tízed és huszad sorsjegyekből — a fenti áron.

Bevezető: ...

F. S. ...

Idő ...

Bármentetlen ...

Készítők ...

Egyes szám ...

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letenyei takarékpénztár, a „nagy-kanizsai malágyár és szövőző R. L.” hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

Kiadóhivatal:

Városka-épület: Fischer Fülöp könyvtárbudós.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Eglen évre 12 korona (8 forint - kr.)
Félévre 6 korona (4 forint - kr.)
Negyedévre 3 korona (1 forint 50 kr.)

Hirdetések ...

Nyitlittér postára 10 kr.

Hirdetéseik, valamint a hirdetőkre vonatkozó Fischer Fülöp könyvtárak ...

A tankötelezettség.

(—n) Wlassics Gyula, vallás és közoktatástügyi miniszter mindenre kiterjedő figyelméből kifolyólag október 17-iki kelettel egy rendeletet bocsátott ki a közigazgatási bizottságokhoz és tanfelügyelőségekhez, mely tanügyünk fejlődésének néhány nagyon fontos mozzanatát öleli fel, ugyanis: a tankötelezettség érvényre emelését, a tanítás sikerének fokozását, a tanítói fizetések biztosítását és a kisdidovás fejlesztését.

E rendelet is bizonyosságul szolgál, hogy a népoktatási törvény még koránt sincs minden részében végrehajtva, sem az iskola külső életére vonatkozólag, sem pedig annak belső életét illetőleg. A körültekintő és buzgó miniszter ez újabb rendelete nem új, de kétségtelen, hogy szükség volt rá. Már Trefort is, utána különösen Csáky miniszter kiemelte a tanítás intenzitásának emelését, fokozását, ezt különösen hangsúlyozza Wlassics miniszter rendelete, mert legyen akár mennyi és akár milyen iskola, ha saját tantervénél minden irányban meg nem felel, akkor az általános, a közművelődésnek ebből haszna nincs. A miniszter számokra, statisztikai adatokra hivatkozik, melyek bizony, akár a tankötelezettséget, akár a tanítás sikerét tekintve, a törvény életbeléptetése

után 27 esztendővel nem felelnek meg a várakozásnak. Ez utóbbit illetőleg az egyik okra a miniszter is rámutat, mikor kiemeli azt a nők iskolamulását, mely kétségtelenül nagyon kérdésessé teszi a tanítás sikerét. S hogyha a tényleg iskolába járók közül az iskolai szorgalomidőt még mindig csak 86,26% tartja ki; a férfi lakosságnak még mindig csak 60,20%, a nők közül csak 46,49% tud írni és olvasni, ez valóban oly elszomorító jelenség, melyvel foglalkozni nemcsak érdemes, de kell is.

A hazahura nézve meg éppen elszomorító annak tudata, mit a miniszter a tanfelügyelőségekhez intézett rendeletében elmond, hogy „a magyar nyelv tanításáról szóló 1879. évi 18. t. c. életbelépte óta immár 16 év telt el, tehát a második nemzedék került ki annak hatása alól, mégis a nem magyar nyelvű lakosság körében az állam nyelvének ismerete lassan és egyáltalán nem kielégítő mérvben terjed. A miniszter arra utal, hogy az 1893-94. tanévben a 7200 nem magyar tannyelvű népiskola közül 2199-ben a magyar nyelv siker nélkül vagy éppen nem tanították.

E nagyfontosságú, a figyelmet négy irányban is felkeltő rendeletnek ez által csak azon részével kívánok foglalkozni, mely a

törvénynek a tankötelezettség végrehajtására vonatkozó pontját illeti.

A tankötelezettség végrehajtása nálunk nagyon nehéz dolog. Okozza ennek a nehézségét nemcsak az, hogy nagyszámu a felekezeti iskola, különösen a nemzetiséglakta vidékeken, hanem jórészen a népvonakodása, amely most már nem oly nagy, mint volt évtizedekkel ezelőtt, de mégis megvan még, különösen hol a nép szegény, de okozza az iskolafentartók aggodalma is; mert kétségtelen, hogyha az iskolakötelezettek azon százaléka, mely eddig az iskolafelátogatás alól magát kivonta, törvényes eszközökkel kényszerítetik iskolába járni: az iskolafentartóknak szaporítani kell az iskolahelyiségeket és a tanítók számát is, mert így is, a tankötelezettség végre nem hajtása mellett, sok helyen nagyobb egyegy iskolában a tanulóik száma, és zsúfoltabbak az osztályok, mintsem hogy ez a tanítás sikerére nézve gátló körülmény nem volna. Az iskola belső életét valóban gyömoltszövő csak akkor lehet tenni, az analfabéták számát csak akkor lehet csökkenteni, hogyha a tanító erején túl menő munkát nem lesz köteles végezni. Kétségtelen, hogy a statisztikailag kimutatott írni-olvasni nem tudók között olyanok is vannak, kik iskolába jártak s ezeket az elemi

A „ZALA” tárcája.

A reformáció emléktünetpére.

(óda)

— A „Z A L A” eredeti tárcája. —

Irtá és a nagykanizsai ar. ref. misztó-egyház inasárna-ban 1895. évi október 31-én tartott „Emléktünetpélyán” szavaltá:

Kajda Gyula.

Gyászos emléktünet multba réppent letkem;
Nád galambjüketü hán visszasszállott;
Míréi sok ezren, anyján sorra vezeték;
Remény szárnyán, hozott olajfa ágat;
A vallás-béke volt a vára várát ag,
Hit, szeretet rajt egy-egy szék levél
S az áldású szeme árja vilta,
Szev, lélek ihletélül újra él.

Üszlött a multnak tövesztő kamátja,
Tünetre ásta lelki fénynek árva,
Órákra teltebbent a kétség játyia,
Triumfuszát él az örök jó, az szeme,
Mig hajdan hitéri halmi kényesszerültek,
Szabad hazában élhetünk ma már,
Hol éssé tiporeva, lélek: fojtva egykor,
Ma árva és nem Golgothára vár.

Szabadság lelke! Félőldgőrsüldg!
Fölt őseinknek jelszavunk, eszményük,
Kéret hullt anyji szörnyű szolgádságra;

Ujra-s aggra, mint golyarabra néztünk;
Elszoradt testüket a lánc kikasztla,
Lelküket marangolta téps kin,
Türték — ajkukat szás szilánkra metszván,
Kimultak ők, élnek eszményeik.

Vallás ügyében nem dönt már erős-kard,
Mert bölcs király került az ősi trónra,
A lelkiismeret szava szabad lett
Zsarnokok rég önön vdrákba fojtva;
A kintott keblek könnyező keszvért
Ültés, parancsok el nem fojthaták,
Uj nemzedékek ajakukra vették
Hunyt őseink elnyomott szájját.

A mustár mag előbb kis eszemetérel,
Majd óriási jódot terjedett szél.
Az ígérhetőknek bítor ajka
Szólhat ma már, a szívek ellen nem vét;
Az ég Atyját tisztelni úgy lehet csak,
Ha minden vallást s hitét tisztelünk,
Már elnyomása árán vára éteni,
E földön is élvezhet mindenünk.

Hass, egyesít, esztélyi dötünknek ne légyen,
Hol minden lélek, minden szó magyar már,
Tiszteljen Alkotói tórdén vagy állva,
Ha benne hisz, lelke béke, árda vár.
Szentebb eszméktől tudjunk lelkesülni,
Remélve küzdjünk értük hogyha kell,
Vallás nyújt lelki nyugtot a kebelnek,
Halljunk meg érte, hogyha halmi kell.

Sütté jeltök egünkre tornyosulnak
Ujabb s újabb reménysugárt az ég küld,
Csak szent hitünkben maradunk erősek,
Ugy ránk a legszebb égi nap, derű sőt!
S jó Istenünk, ha mégis bünbe esünk,
Büntess, ha teteszik, bününk hogyha nagy,
Sujsz haragod tisztelt mennykövevel,
Csak egykor lelki boldogságot adj.

Szeressük egymást! Ez a legnagyobb kincs,
Szeretet nélkül csak halott a szívünk,
Fűlér ez minden málló földi jóval,
Isten szeretve boldog benne hinnánk.
S ha szent hitünkben szeretet vesztél,
Reményünk él, áldásról biztosít,
Miénk a földnek minden nagy hatalma
Örök életre áldozat a hit.

Szeressük egymást! Tünetök vagynak mind,
Hiszen lelkünknek ez első sugalma,
Az anya ajkán erőst zeng az ének;
Lelkünk elszállni magától ne hagyja.
Kincs, hír, dicőség, földi égen: áldat,
Ne hathasson ránk bávos álmezük!
Szedrövény, délibáb egész valójuk;
Élve, bírvva sincs égi becsük.

S ki megszabad a röpke nyíl iránydól,
A szárazon s vízen hatalmas Isten,
Ha szent tetszésed ellen vétlen vótunk,
Irgalmad újra már előre intzen.
Fenséges alkotó kezed hatalmas,
Teremthet lélet s szühat semmiel,

készségeket még sem szerezték meg. Lehetően, hogy az iskola ilyen negatív hatása demoralizáló ne legyen. Az említettem túlterhelés okozza ezt a negatív hatást, a mely miatt nagyon természetesen az iskola nevelő hatása is nagyon silány. Már a boldogult Trefort Ágost is mondotta, hogy a ki iskolába jár, annak nemcsak ismeretekben kell gyarapodnia, hanem jobb is kell lennie, a mely alatt az iskola nevelő hatását értette. Ez azonban teljes lehetetlen ott, a hol éppen az iskolák, az osztályok túlszűfoltága következtében a tanítás majdnem kénytelen pusztá mechanizmussá, pusztá verbaliumussá fajlúlni. És ez a mechanizmus az oka, hogy sok gyermek, daczára annak, hogy pár éven át az iskolában ül, sem az írást, sem az olvasást nem tanulhatja meg úgy, hogy az neki hasznára is váljék. Később sem foglalkozik vele, mikor az iskolából már kikértül.

Magasztos elv az általános iskolakötelezettség, de keresztül vinni úgy, hogy a tanítás intensivitása még nagyobb kárát ne vallja, tanügyi budgetünk keretében aligha lehet. Nagyobb összegeket kellene a magas kormányának az iskolákra fordítani.

Valóban, csak az oktalán kicsinyelheti azt a törekvést, melyet a népoktatási törvény létesítése óta, a tanügy fejlesztése terén a kormány, a felekezetek, a városok kifejtettek; a mindenütt találkozhattunk a haladás öröndetes nyomáival. De a hiányok is szemmel láthatók; ép azért buzgalommal és akarattal meg is szüntethetők. A társadalomnak, habár nem keveset tett, még többet kell tennie, a erre ép jókor jött Wlassics miniszternek a lelkesedés melegétől áthatott rendelete, mely nemcsak arról tesz tanúságot, hogy a miniszter felismerte a létező bajokat, hanem arról is, hogy ismeri az eszközoeket is, melyekkel e bajoknak elejét lehet venni!

As „alkotis” a „végyényszet” valja!
Végyen, nagy, dícső vagy örökké.

Gyűszűt az eszme! Először a sugára
Kímél, szívet, hű végre, híve költe,
Szabad egyház illi jön szabad hazában,
Koldust királyi korbács sára, fődve.
Atyánk a mennyben! Kinek egy lélek
Tulcsányolja a véges földi létet,
Erőssítet jellemt mindent újabb harcban,
Hogy küzdele küzdjünk eszméért, hitért.

Sok emberöltő tánt a semmibe
Mióta fényhét nagy hitünk sugára,
Az álító nap drasztja erője,
Ezerk költőlök lelkületen váru.
S az egykor áldott egyház fődve gyászszal
Szentelt sebden gyógyult a lábra kelt,
Lakult bitinos diaktól megve,
Istent imádni szent álítót emelt.

Zord soródolet átküzdött honunkban
Légy áldozólve drága, szent szabadság!
Szálljon Istenhez hálattal fohászunk,
Hogy fény, derében látsuk a hazát,
Bicélt reményünk, igénk tiszttal váltan,
Honunk a béke, údv hazája rég,
Egyenlőség szerélt föl pártusoktat —
Átkönt talált benn a tésvértegy.

(—) **A kereskedelmi kongresszus.** A gyarmatra-kereskedők kongresszusának előkészítő bizottsága bejezte ülését és megállapította a kongresszus napirendjét. Várható, hogy a vidéki érdekeltek oly nagy számban fognak megjelenni, mint azt a tárgyalandó kérdések nagy fontossága kívánatos, sőt elengedhetlenné teszi. Hísz legtöbb nyire a vidéki kereskedők legvilágosabb érdekei azok, melyeket a kongresszuson tárgyalni szándékoznak s melyeknek orvoslására konkrét alakban törekcsenek. A vidéki kereskedelem felvirágztatásának kérdése szerinti változásról számos kereskedőt vezet majd a fővárosba, ahol azoknak gondja — baja fette komoly a méltó tanácsadókat szándékoznak folytatni és segítséget kövöetelni, vagy kérni. A kormány jó akattal van az ügy iránt és jogos kövöetésekket, kellően indokolt javaslatokkal szemben, amennyire csak lehet, előkény magatartást fog elfoglalni. E kongresszus megtartására vonatkozólag a kezelés első sorban a kassai kereskedelmi és iparkamarát illeti. A napirend nagyfontosságú tárgyai közül itt mindenképp a foyasztási és útmérségi adók rendezését említtük. A kongresszus azt akarja, hogy ezek az adónemek a monarchia osztrák felében ugyanazon alapelvek szerint és ugyanazon magaságban szedassanak be, mint Magyarországon. Ha az osztrák kormány nem érte megajánlandóságot e jogos kívánalmat figyelembe venni, akkor a magyar kereskedelmet és a magyar kincsdrt károait, izeszt mértékben gyakorolt csempészet szigorubb és hathatósbab megakadályozása foglaljon helyet és oly intézkedések léteassanak, melyek ez irányban lehetelenné tessik a visszavétele. A kongresszus kívánja továbbá, hogy a foyasztási adók azon állam javára szolgáljanak, amelynek területén az illető termékek tényleg elfoyasztattak. Ezeket az adókat dm szedjék be a gyárakban, de mindenesetre térítsék vissza a foyasztó államnak. Külön érdemkört hídnnyban a forgalmi intézetek vonatkozó kimutatásait kell mértékadóknak tekinteni. A házalókereskedelem tekintetében nem kíván a kongresszus említtetett korlátozókat, de sürgetni foyja a keresetmél végleges szabályozást. Nagy városokban és nagy községekben két napig, faluhelyen csak egy napig házalónak a házaló. Félvétkint egyszerűen többször ne legyen szabad egy helyen megjelenni a házalónak. Oly városokban és nagy községekben, ahol előrehalottabb az ipar és kereskedelem, a hatáddal és az illető kereskedelmi kamarával egyetértésben egészen meg lehessen tiltani a házalókereskedést. A kereskedelmi utazókra vonatkozólag javasolni foyják, hogy ezek csak a szakmájukhoz tartozó kereskedőkkel és iparosokkal köthessenek üzletet. Magyarosokkal üzletet kövni végkép tilos és az ipartörvény vonatkozó szakaszait ily értelemben kellene megáldoztatni. A kereskedelmi testületekre néve is történnék intézkedések. Nevezetesen javasolni foyják, hogy ily testületek állíttassanak fel minden városban, ahol legalább öven bejegyzett cég kívánja azt, és ekkor e testületeknek kövöetelő jellegük lennie. A napirend itt felsorolt tárgyiból, melyek a főbb tárgyak, könnyen látható a kongresszus nagy fontossága és helyes kövöetkezéseket engednek azok az ott hozandó határozatok horderejére. Leginkább és legkiválóbb módon a vidék van érdekelve e határozatok körül és így első sorban neki kell előkészületeket tenni a kongresszusra. Előreláthatólag az ország összes kereskedelmi kamarái jelentkezn fognak e

kongresszusra, melynek előkészítése a budapesti kereskedelmi és iparkamara kípórdólt kezében van. Mint a „Pester Correspondenz” jó forrásból értesít, a kassai kereskedelmi kamara tüttérdt, Deit Jent jogjék megbízn a felhívás szerkesztésével, melyet már a legkövöetlebbi napokban azé is küldenek Nincs kétség, hogy a felhívás az érdekelte körökben oradagszerte az ügynek megfelelő visszhangra fog találni.

A bécsi szellem.

(S—p.) Felületesen véve a dolgot, közdnyös lehetne ránk néve az, hogy egyik vagy másik városnak ki a polgármestere, egyénisége, politikai hitvallása megfelelő felvállalt hivatása magaslátának, rokonszenvezünk-e a közélet porondjára vitt eivel, s helyeslehetjük-e mtködésének czélul kiválasztott irányát, avagy nem?

Első tekintetre így a bécsi polgármesterei azok mikénti és ki által való betöltését, mintha érdekeink s érdeklődésünk körén túl eső factum gyanánt kellene tekintenünk.

Ha azonban nemcsak a politikai élet közvetlenül ható s érvényesülhető tényezőire fordítjuk figyelmünket, hanem egy messzebb menő lánczolatig is terjesztjük ki vizsgálódásainkat, — sok olyanra kell bukkannunk, minek érdemlegessége s figyelemre való méltatása elől nem zárközhatunk el.

Az osztrák fővárosnak választása is így, mint azt alább kifejtini megkísérleljük, korántsem oly indifferens reánk néve

Számolunk kell mindenképp Ausztria politikai bszervezetének sajátosságával, első sorban a császárfürvös ama territorialis jelentőségével, mely századok óta a talán még jobban a jelenkorban azt a jól-rosszról összefoldozott Ausztriának nemcsak kulturai s közgazdasági, de egyuttal talán a legegyszerűbb módon erősen kidomborodó politikai központjává, politikai tüzhelyévé tette.

Ausztria csak földrajzi értelemben az örökös tartományok összege; a szorosan vett Ausztria mindig maga Bécs.

Vajjon el lehetne-e képzeln, hogy az osztrák tartományok soknyelvű, fajlag és kulturailag annyira eltérő, sőt még topographikus s klimatikus viszonyaikban is annyira különböző népeleimet egy közös politikai szellem hassa át, hogy összetartozandóságuk érteze egy, az eszmék, a közös politikai célok keretében egybeforraszsa őket?

Alig.

Csak egy hatalmas államgépzet, a politikai s társadalmi élet feltétlen központossága tarthatja e már természetükben széthúzó területi részeket egybe. Ilyen szerep jutott az idők folyamán Bécsnek. Bécs maga az állam az állam helyett, politikája annak vezéreszméi Ausztria politikája, annak vezéreszméi.

Lueger ur megválasztásával pedig oly társadalmi áramlat jutott diadalra, mely nemcsak hogy eszmei lényegében karöltve jár a destructiv törekvésekkel, hanem a maga igazolására még amaz eszményi kultartalommal bír, mely oly szép csillog meze öltözteti az élet gyakorlati követelményeitől elmaradt egyéb tévianokat, melyek feltámadtak, egyenletlenségbe, küzdelembe vitték az emberiséget, hogy aztán elefedje, ismét elmerüljenek.

A antiszemitizmus igaztalan, mellette csak az önzés elvudaltsága, vagy a tisztán sympathia és antipathia, tehát érzelmi mo-

mentumokra alapított meggyőződés találhat érvet — a valóban művelt léleknek azonban el kell tőle fordulnia, a minthogy nem is tehet másként oly tannal szemben, mely durvaságból, brutalitásból áll, s egy már velünk vérré testté vált felekezet ellen prédikál irtó hadjáratot, a nélkül, hogy az ilyenek erkölcsi s anyagi lehetőségét mérlegelné.

Tovább is bocsátkozhatnánk a bécsi antisemitizmus, e „germanicus furor” elemzésébe — feleslegesnek véljük azonban a részletekbe való bocsátkozást: kinek kinek saját lelki s értelmi műveltsége adja meg rá a feleletet.

Térjünk vissza tulajdonképeni feladatunkhoz! Miben és mennyiben lehet hatással a mi állapotaink fejlődésére a bécsi polgármesteri választás ténye?

Szerény véleményünk szerint szabadelvűségünk ezzel épenséggel sem lehet a jövőben sem befolyásoltatva, — ellenkezőleg ép az ellentéték szembeállításával sokszor járó tapasztalataink arra a feltevésre jogosíthatnak fel, hogy azt csak erősíteni, megszilárdítani fogja.

Az emberi természet közönyössé, egykedvűvé válik lassan az oly eszmék iránt is, melyekért valamikor lelkesülni, áldozni tudott — ha nem talál ellentétekre, melyekkel szemben elveiért megküzdenie, hozzájuk ragaszkodnia, s azokat mindenekelőtt nyíltan proklamálnia kell.

Csak a küzdelem alatt szokunk hozzá azokat igazán a magunkénak vallani: létünkkel, céljainkkal azokat teljesen egygyé olvasszani.

Az osztrák Bécsből úgy sem szerettünk soha semmit átvenni; reméljük, hogy konservatív ellencink is a „timeo Danaos et dona ferentes” mottójával a politikai hitvallásukkal kaczerkódó, tetszelgő antisemitizmust távol tartják maguktól.

A szabadelvű gondolkodás felvirágzását nincs okunk a bécsi reakció sárhullámaiktól féltetünk.

Lassan-lassan a monarchia legkonszolidáltabb részévé válunk; nem csoda ha első sorban a bécsi bizonytalan állapotok nekünk juttatják kézbe a vezérszerepet, a hatalmi túlsúlyt.

Az ipar s kereskedelem ma már minden ország közgazdasági, sőt kulturai helyzetének is mérlege, az pedig egy nyugodtabb s háborítatlanabb központot fog felkeresni, mint a fehér szegfű mellett tüntető császár város.

Bugapest, a Dunamedenczének különben is már a természet által praedestinált központ javára lett minden, a mi a Lajthán túl a méltányosság s humanitás rovására történik. Lueger ur magyarellenes érzelmei sem ejthetnek bennünket valami nagyon kétségbe, mert nagyon jól tudjuk, hogy a parlamentben ránk tett erős, s nem mindig illedelmes megjegyzéseit a közéletbe tények alakjában úgy sem viheti.

Összefoglalásképp tehát elmondhatjuk, hogy nincs mit tartanunk a bécsi viszonyok elfajult állapotától, ha ez befolyással is lesz ránk, úgy az inkább jótékony hatásában érvényesülhet.

Nyugodt szemmel nézhetjük tehát, mint végeznek a derék bécsiek, a népuralommal proklamált utcauralom szertelenkedéseivel, mint teszik ki magukat lassan-lassan a művelt világ gúnyjának avagy sajnálkozásának, — s végül hogy sikerül majd nekik az általuk felidézett népszavazás s ösztön

háborgó szellemeit legyőzni, mert bizony nagyon is kénytelenek lesznek a saját főzítőket ok maguk megenni.

Jó étvágyat!

A kereskedelmi tanárok országos egyesületének közgyűlése.

A Kereskedelmi Szakiskolai Tanárok Országos Egyesülete múlt szombaton tartá meg első rendes közgyűlést Budapesten, melyen az ország összes felső kereskedelmi iskolái képviselve voltak. A gyűlés jelentőségét nagyban emelte, hogy azon Wlassics Gyula vallás és közoktatásügyi miniszter, Morlin Emil miniszteri osztálytanácsos, Mártonffy Márton miniszteri szakreferens, dr. König Gyula a felső kereskedelmi iskolák bírótosa, dr. Szerényi József mint a kereskedelmi miniszter helyettese, br. Kochmeister Frigyes stb. megjelentek. A nagykanizsai felső kereskedelmi iskola tanári karából ott voltak Bun Samu igazgató és Kárpáti Manó tanár.

Az egyesület elnöke Nény László a gyűlést megnyitván, magvas beszédben fejtette a kereskedelmi oktatás fejlődését, mellátva az új szervezetet és felkeszavakkal emelte ki a hivatást mely a kereskedelmi iskolai tanárookra vár; kiemelte az aestetikai és nyelvi képzés mellett különösen a számítannak, könyvvitelenek és levelezésnek fontosságát. Rámutatott arra, hogy milyen sürög a tanárok fizetésének méltányos rendezése; az alsóoktatás kereskedelmi és ipar iskolának és a női kereskedelmi tanfolyamoknak, a felső kereskedelmi iskolákkal kapcsolatba hozása, kifejtve, hogy uróbbiakat csak is a felső kereskedelmi iskolai tanárok vannak hivatva felvirágoztatni.

Trautmann Henrik az egyesület főtitkára jelentésében részletesen szólt az új tantervről, rámutatva annak hiányaira.

Az egyesület pénztárosának és a szaklap szerkesztőjének beszámolója után Szántó Samu eldebreczeni tanár tartott felvilágosítást a kereskedelmi iskolák autonómiaja és a tanárok fizetésének és szolgálati ügyeinek rendezéséről. Az egyesület Szántó indítványára elhatározta, miszerint kéri fogja a közoktatásügyi kormányt, hogy az összes kereskedelmi iskolák fenntartóit utasítsa, hogy a tanárokat fontos és nehéz szolgálatuknak megfelelően díjazza.

Az indítványok közül a legelőbb az iskolák beíró ügyeire vonatkozott; már az előterjesztésben is élénk megbeszélés tárgyát képezte Kárpáti Manó tanárnak egyik indítványa aziránt, hogy azok a felső kereskedelmi iskolai tanárok, kiknek polgári iskolai képesítésük van, annak dacára, hogy a régi, valamint az újabb szervezet rendelkezései szerint állásaikban meghagyatnak, mégis szaktudományuk dokumentálása végett, minden nehézség nélkül középiskolai, illetve felső kereskedelmi iskolai tanári vizsgálatot tölthessenek, ha őket ambíciók arra sarkalja.

A közgyűlés — tekintettel azon körülményre, hogy a közoktatásügyi tanácsnak egyik szakosztálya azt az előterjesztést teszi a közoktatásügyi kormányt, hogy a polgári iskolai tanári képesítés legalább is a középiskolai alapvizsgálattal egyenlőnek vétecsék, továbbá, hogy a miniszteriumban már a közeli jövőben foglalkozni fognak ez ügyrel, csakis a vizsgálati szabályzat megjelenése után tartja esetleg szükségesnek a további lépéseket.

Vidor Salamon tanárnak azon indítványa, hogy az új szervezetnek kötelező volna a felekezeti iskolákra is kimondásuk, tárgyalannak tekintetik azon okból, mert a szervezet intézkedéseinek pontos betartására az összes iskolák rendelkezései utasítottak, azok közt az iskolák közt, melyekre a szervezet vonatkozik, a felekezeti iskolák külön megnevezettek; így tehát magától értetődik az, amit indítványozó rendelkezései önjai kimondatni.

Műkedvelők kiállítása.

(Főhívás.)

Valamely nemzetnek az összes művészetekben való előhaladottságát, tehát műveltségi fokát, nyilvános kiállításain s műgyűjteményein kívül főleg abból mérhetni meg, hogy a művészetek s a műipar iránti érzelmei és hajlandóságuk

kal foglalkozni, miként van annak minden részében elterjedve.

Valamint a zene, úgy a kisebb képművészetek lélekemelő s nemesebb hatása ismeretes. A tűzhelynél, a család kebelében gyakran egymás kedvéért kölcsönösen foglalkozva vele, a családi élet bensőségét emeli s apró műtermékeivel a ház bensejét díszíti, a művészet nevelésére és kifejlesztésére. Innen van, hogy valamint a család belső életében, úgy a műkedvelők sorában is a nőknek jelentékeny és kiváló szerep jut.

Mindezen szempontokból az 1896-iki esztendő országos kiállítás XX. csoportjának kebelében, mint önálló alcsoportban a hazai műkedvelők műveinek kiállítása vétecsék tererbe.

E csoportban ki fognak állítani a műkedvelés-képen üzött képművészetek termékei, tehát festmények, szobrok, amennyiben amatőrök által készítettettek és a kiállítás képművészeti csarnokában való elhelyezésére igényt nem tartanak ugyan, de mind a mellett a művészet bizonyos fokán állanak, továbbá az immar oly jelentékeny kulturális tényező gyanánt jelentkező műkedvelői fényképészeti termékei.

Ugyancsak e csoport kebelében fognak bemutatni a műkedvelőknek az iparművészet keretében vágó mindenemű műveit, tehát a legveszélyesebb selyemfésztés, fura fésztés, a majolika-és üveglézés, fametszés, faragás és egyéb, továbbá mindenemű női kezimunka s főleg a hímzés magasabb műizlést és ügyességet tanúsító termékei s általában az iparművészeteknek bármely ágába tartozó tárgyak, amennyiben amatőrök által készítettettek.

A női kezimunkának e csoportban való felvételével egy igen jelentékeny és intelligens elemnek kívánunk alkalmat nyújtani műlgyessége bemutatására. A különböző női tanítványok továbbá az ipari és házi ipari csoportok kiállításában ugyanis a női kezimunka mindenütt nagyobb arányokban szerepelni fog. De míg a tanítványok kiállítása a kezdők munkáinak és a tanulmányok bemutatására vonatkozik s a különféle ipari csoportok a hivatásszerűleg, kényérkeresetből és gyárilag üzött ipari női kezimunkák és a nép hagyományos és egyszerűbb technikájú házi ipart fogja feltüntetni: a műkedvelők kiállításának egyik szép feladatát a művelt közposztálás és a forogó hélyű magasan képzett izlésének, alkotásának egybegyjtése és bemutatása fogja képezni. Amelyeknek pedig meg van az értékük, hogy a magyar stílus ornamentika legújabb felkarolásával ezek is egy nemzeti elemet tartanak öbren, mint egy művészi képet, melyet a mult virágából és emlékeinek aranyos szálainál hímzenek meg.

Van s rencsünk mindezek folyán, tisztelgetően fölkeresni mindazokat, akik a fentebb vázolt keretbe álló műalkotásokkal foglalkoznak, hogy azokkal kiállításunkon részt venni sziveskedjenek.

Kérjük egyszersmind, hogy eziránti szives készségüket az esztendő országos kiállítás igazgatóságának (Budapest, Városliget) mielőbb, legkésőbb pedig a jövő évi november hó 31-ig bejelenteni sziveskedjenek. Maguk a kiállítandó műtárgyak a jövő évi február 28-ig kiadendók be.

A szükséges közlelbi felvilágításokat a kiállítás igazgatósága készséggel adja meg.

Budapestben, 1895. április hó.

Dr. Schmidt József s. k., Eöry Farkas Kálmán s. k., min. tan., kiállítási igazg. s XX. alex. bizott. elnöke.

Dr. Szendrei János s. k., az albizottság elnöke.

Tollfuttában.

A világon mindennek megvan a maga fokmérője. Megvan a műtárgyaknak is.

Mivel azonban a „titulus bibendi” jelenik meg legárkább variációban, a fokmérő is a különböző alkalmasságok szerint emelkedik vagy süllyed a maga abszolút vaútájában.

A tabodi rektor példának okáért csak azt az ebédet ismerte el busesi ebédül, amelyik után három napig szakadtul tanul fokete kávéval kellett magát fürdlnia.

kétségeket még sem szerezték meg. Lehetetlen, hogy az iskola ilyen negatív hatása demoralizáló ne legyen. Az említettem túlterhelés okozza ezt a negatív hatást, a mely miatt nagyon természetesen az iskola nevelő hatása is nagyon silány. Már a boldogult Trefort Ágost is mondogta, hogy a ki iskolába jár, annak nemcsak ismeretekben kell gyarapodnia, hanem jobbat is kell lennie, a mely alatt az iskola nevelő hatását értette. Ez azonban teljes lehetetlen ott, a hol éppen az iskolák, az osztályok túlszűfutsága következtében a tanítás majdnem kénytelen pusztja mechanizmussá, pusztja verbalizmussá fajulni. És ez a mechanizmus az oka, hogy sok gyermek, daczára annak, hogy pár éven át az iskolában ül, sem az írást, sem az olvasást nem tanulhatja meg úgy, hogy az neki hasznára is váljék. Később sem foglalkozik vele, mikor az iskolából már kikerült.

Magasztos elv az általános iskolakötelezettség, de keresztül vinni úgy, hogy a tanítás elhanyagolása még nagyobb kárát ne vallja, tanügyi budgetnek keretében aligha lehet. Nagyobb összegeket kellene a maga kormányának az iskolákra fordítani.

Valóban, csak az oktatás kicsinyelheti azt a törekvést, melyet a népoktatási törvény létesítése óta, a tanügyi fejlesztése terén a kormány, a felekezetek, a városok kifejtettek; s mindenütt találkozhatunk a haladás örvendetes nyomaival. De a hiányok is szemmel láthatók; ép azért buzgalommal és akarattal meg is szüntethetők. A társadalomnak, habár nem keveset tett, még többet kell tennie, s erre ép jókor jött Wlassics miniszternek a felkérés megelégítő áthatott rendelete, mely nemcsak arról tesz tanúságot, hogy a miniszter felismerte a létező bajokat, hanem arról is, hogy ismeri az eszközöket is, melyekkel e bajoknak elejét lehet venni!

As „nikotás” a „egényeszet” vallja:
Fegyelem, nagy, dicse, vagy örökké.

Győzött az eszme! Édesztő sugára
Eimé, szívet, hű végyra, hitre költé,
Szabad egyház áll fónn szabad haszban,
Koldust királyt keblébe zárva, fódve.
Atyánk a mennyben! Kinek épi léte
Tulzárnyalja a véges földi lét,
Erősítad lelkünk minden újabb harcban,
Hogy kitárod kitárodjunkt eszméirt, hitért.

Sok emberöltő tánt a szomszódob
Mida fénylhet nagy hitünk sugára,
Az ültő nap árasztja erőit,
Ezek keblől lelkülden váru.
S az egykor ültőt egyháza fódve gyászszal
Sehtelt sehtben gyógyult s lábra kell,
Lehullt bíncsés átkótló megfódve,
Istent imádni szent oltárt emelt.

Zord eszedérel átküzdött honunkban
Légy ádóadócs drága, szent szabadság!
Szálljon letemhez hátaltal fódásunk,
Hogy fény, derűben látjuk a hazát.
Béttel reményünk, igánk tessit váltan,
Homunk a béke, ádó hazája rög,
Egyenlőség cerétt fel pártusitkat —
Üthom talált benn a letevértég.

(—) **A kereskedelmi kongresszus.** A gyarmatáru-kezelődés kongresszusának előkészítő bizottsága befejezte üléseit és megállapította a kongresszus napjaindiját. Várható, hogy a vidéki érdekeltek ily nagy számban fognak megjelenni, mint azt a tárgyalandó kérdések nagy fontossága kivánatos, sőt elengedhetlenül teszi. Hisz legtöbbnyire a vidéki kereskedők legváltárabb érdekei azok, melyeket a kongresszuson tárgyalni szándékoznak s melyeknek orvoslására konkrét áalakban törekvenek. A vidéki kereskedelem felvirágztatásának kérdése szerint valószínűleg számos kereskedőt vezet majd a fővárosba, ahol azoknak gondja — bája felett komoly s méltó tanácskozást szándékoznak folytatni és segítséget követelni, vagy kérni. A kormány jó akattal van az ügy iránt és jogos követelésekkel, kellően indokolt javaslatokkal szemben, amennyire csak lehet, előkény magatartást fog elfoglalni. E kongresszus megtartására vonatkozólag a kezesség első sorban a kaszai kereskedelmi és iparkamarát illeti. A napirend nagyfontosságú tárgyat közöl itt mindenkéltől a fogyasztási és útmérési adók rendezését említyük. A kongresszus azt akarja, hogy ezek az adónemek a monarchia osztrák felében ugyanazon alapevek szerint és ugyanazon magaságban szedessenek be, mint Magyarországon. Ha az osztrák kormány nem érezte magában hajlandóságot e jogos kívánalmat fegyelembe venni, akkor a magyar kereskedelmet és a magyar kincstárt károsító, tjesztó mértékben gyakorolt csempészet szigorúbb és hathatósabb megakadályozása foglaljon helyet és oly intézkedések tészennek, melyek ez irányban lehetelenné teszik a visszaélést. A kongresszus kívánja továbbá, hogy a fogyasztási adók azon állam javára szolgáljanak, amelynek területén az illető termék tényleg elfogyasztattak. Ezeket az adókat am szédjék be a gyárakban, de mindenesetre térítsék vissza a fogyasztó államnak. Külön vámkorlát hiányában a forgalmi intézetek vonatkozó kimutatásai kell mértékadóknak tekinteni. A házalókereskedelem tekintetében nem kíván a kongresszus emítésremelőt korlátozásokat, de sürgetni fogja a kereskedő végleges szabályozását. Nagy városokban és nagy községekben két napig, faluhelyen csak egy napig kálhasson a házaló. Félévenkint egyszerűen többözr ne legyen szabad egy helyen megjelenni a házalónak. Oly városokban és nagy községekben, ahol előrehalottabb az ipar és kereskedelem, a hatósággal és az illető kereskedelmi kamarával egyetértésben egészen meg lehessen tiltani a házalókereskedést. A kereskedelmi utazókra vonatkozólag javasolni fogják, hogy ezek csak a szakmájukhoz tartozó kereskedőkkel és iparosokkal köthessenek üzetek. Magánosokkal üzetet kötni végképti tilos és az ipartörvény vonatkozó szakaszait ily értelemben kellene megváltoztatni: A kereskedelmi testületekre néve is történnék intézkedések. Nevezetesen javasolni fogják, hogy ily testületek állítassanak fel minden városban, ahol legalább öven bejegyzett cég kívánja azt, és ekkor e testületeknek kötelező jellegük lenne. A napirend itt felsorolt tárgyából, melyek a főbb tárgyak, könnyen látható a kongresszus nagy fontossága és helyes követeléseket engednek azok az ott hozandó határozatok horderejére. Leginkább és leginkább módon a vidék van érdekelve e határozatok körül és így első sorban neki kell előkészületeket tenni a kongresszusra. Előreláthatólag az ország összes kereskedelmi kamarái jelentkezni fognak a

kongresszusra, melynek előkészítése a budapesti kereskedelmi és iparkamara lepróbdtt kezében van. Mint a „Pester Correspondenz” jó forrásból értesül, a kaszai kereskedelmi kamara tákárdá, Deil Jenő jogját megbizni a felhívás szerkesztésével, melyet már a legközelebbi napokban szét is küldenek. Nincs kétség, hogy a felhívás az érdekeltek körökben országszerte az ügynek megfelelő visszhangra fog találni.

A bécsi szellem.

(S—p.) Felületesen véve a dolgot, közönyös lehetne ránk néve az, hogy egyik vagy másik városnak ki a polgármestere, egyénisége, politikai hitvallása megfelelő felvállalt hivatása magaslatán, rokonszenvezünk-e a közélet porondjára vitt elveivel, s helyeselhetyük-e működésének czélul választott irányát, avagy nem?

Első tekintetre így a bécsi polgármesterei szék mikénti és ki által való betöltését, mintha érdekeink s érdeklődésünk körén töl eső factum gyanánt kellene tekintenünk.

Ha azonban nemcsak a politikai élet közvetlenül ható s érvényesülhető tényezőire fordítjuk figyelmünket, hanem egy messzebb menő lánczolatig is terjesztjük ki vizsgálódásainkat, — sok olyanra kell bukannunk, minek érdemlegessége s figyelemre való méltatása elől nem zárkozhatunk el.

Az osztrák fővárosnak választása is így, mint azt alább kifejtene megkíséréljük, korántsem oly indifferens reánk néve.

Számolnunk kell mindenkéltől Ausztria politikai belszervezetének sajátosságával, első sorban a császárváros ama territorialis jelentőségével, mely századok óta s talán még jobban a jelenkorban azt a jól-rosszul összefoldozott Ausztriának nemcsak kulturai s közigazdasági, de egyuttal talán a legegyszóvaló módon erősen kidomborodó politikai központjává, politikai tüzhelyévé tette. Ausztria csak földrajzi értelemben az örökös tartományok összege; a szorosán vett Ausztria mindig maga Bécs.

Vajjon el lehetne-e képzélni, hogy az osztrák tartományok soknyelvű, fajlag és kulturailag annyira eltérő, sőt még topographikus s klimatikus viszonyaikban is annyira különböző népelemit egy közös politikai szellem hassa át, hogy összetartozandóságuk érzete egy, az eszmék, a közös politikai célok keretében egybeforraszsza őket?

Alig.

Csak egy hatalmas állampépezet, a politikai s társadalmi élet feltétlen központosítása tarthatja e már természetükben széthúzó területi részeket egybe. Ilyen szerep jutott az idők folyamán Bécsnek Bécs maga az állam az állam helyett, politikájá annak vezéreszméi Ausztria politikájá, annak vezéreszméi.

Lueger ur megválasztásával pedig oly társadalmi áramlat jutott diadalra, mely nemcsak hogy eszméi lényegében karöltve járt a destructiv törekvésekkel, hanem a maga igazolására még amaz eszményi kulturtartalommal bír, mely oly szép csillogó mezbe öltözött az élet gyakorlati követelményeitől elmaradt egyéb tévtanokat, melyek feltámadtak, egyenetlenségbe, küzdelembe vitték az emberiséget, hogy aztán elfeledve, ismét elmerüljenek.

A antiszemitizmus igaztalan, mellette csak az önzés elvadultsága, vagy a tisztán sympathia és antipathia, tehát érzelmi mo-

mentumokra alapított meggyőződés találhat érvet — a valóban művelt léleknek azonban el kell őle fordulnia, a minthogy nem is tehet másként oly tannal szemben, mely durvaságból, brutalitásból áll, s egy már velünk vérré tetté vált felekezet ellen prédikál irtó hadjáratot, a nélkül, hogy az ilyenek erkölcsi s anyagi lehetőségét mérlegelné.

Tovább is bocsátkozhatnánk a bécsi antisemitizmus, e „germanicus furor” elemzésébe — feleslegesnek véljük azonban a részletekbe való bocsátkozást: kinek kinek saját lelki s értelmi műveltsége adja meg rá a feleletet.

Térjünk vissza tulajdonképeni feladatunkhoz! Miben és mennyiben lehet hatással a mi állapotaink fejlődésére a bécsi polgármesteri választás ténye?

Szerény véleményünk szerint szabadelvűségünk ezzel épenséggel sem lehet a jövőben sem befolyásolható, — ellenkezőleg ép az ellentétek szembeállításával sokszor járó tapasztalataink arra a feltevésre jogosíthatnak fel, hogy azt csak erősíteni, megszilárdítani fogja.

Az emberi természet közönyössé, egykedvűvé válik lassan az oly eszmék iránt is, melyekért valamikor lelkesülni, áldozni tudott — ha nem talál ellentétesekre, melyekkel szemben elveit megküzdnie, hozzájuk ragaszkodnia, s azokat mindenekelőtt nyíltan proklamálnia kell.

Csak a küzdelem alatt szokunk hozzá azokat igazán a magunkénak vallani létünkkel, céljainkkal azokat teljesen egyggyé olvasztani.

Az osztrák Bécsből úgy sem szeretünk soha semmit átvenni; reméljük, hogy conservatív ellencink is „timeo Danaos et dona ferentes” mottójával a politikai hitvallásukkal kaczerkődő, tetszelgő antisemitizmust távol tartják maguktól.

A szabadelvű gondolkodás felvirágzását nincs okunk a bécsi reakció sárhullámaiktól féltünk.

Lassan-lassan a monarchia legkonszolidáltabb részévé válunk; nem csoda ha első sorban a bécsi bizonytalan állapotok nekünk juttatják kézbe a vezérszerepet, a hatalmi túlsúlyt.

Az ipar s kereskedelem ma már minden ország közgazdasági, sőt kulturai helyzetének is mérlege, az pedig egy nyugodtabb s háborítatlanabb központot fog felkeresni, mint a fehér szegű mellett tüntető császár város.

Budapest, a Dunamedenczének különben is már a természet által praedestinált központ javára lett minden, a mi a Lajthán túl a méltányosság s humanitás rovására történik. Lueger ur magyarellenes érzelmei sem ejthetnek bennünket valami nagyon kétségbe, mert nagyon jól tudjuk, hogy a parlamentben ránk tett erős, s nem mindig illedelmes megjegyzéseit a közéletbe tények alakjában úgy sem viheti.

Összefoglalásképp tehát elmondhatjuk, hogy nincs mit tartanunk a bécsi viszonyok elfajult állapotától, ha ez befolyással is lesz ránk, úgy az inkább jótékony hatásában érvényesülhet.

Nyugodt szemmel nézhetjük tehát, mint végeznek a derék bécsiek, a „népuralom” proklamált utcauralom szertelenkedéseivel, mint teszik ki magukat lassan-lassan a művelt világ gúnyjának avagy sajnálkozásának — s végül hogy sikerül majd nekik az általuk felidézett népszemvedély s ösztön

háborgó szellemeit legyőzni, mert bizony nagyon is kénytelenek lesznek a saját főtűket ok maguk megenni.

Jó étvágyat!

A kereskedelmi tanárok országos egyesületének közgyűlése.

A Kereskedelmi Szakiskolai Tanárok Országos Egyesülete múlt szombaton tartá meg első rendes közgyűlését Budapesten, melyen az ország összes felső kereskedelmi iskolái képviselve voltak. A gyűlés jelentőségét nagyon emelte, hogy azon Wlassics Gyula vallás és közoktatásügyi miniszter, Morlin Emil miniszteri osztálytanácsos, Mártonffy Márton miniszteri szakreferens, dr. König Gyula a felső kereskedelmi iskolák biztosa, dr. Szerényi József mint a kereskedelmi miniszter helyettese, dr. Kochmeister Frigyes stb. megjelentek. A nagykiszácsi felső kereskedelmi iskola tanári karából ott voltak Ben Samu igazgató és Kárpáti Manó tanár.

Az egyesület előke Nény László a gyűlést megnyitván, magvas beszédben fejegette a kereskedelmi oktatás fejlődését, méltatta az új szervezetet és lelkes szavakkal emelte ki a hitvallást mely a kereskedelmi iskolai tanárookra vár; kiemelte az aentikai és nyelvi képzés mellett különösen a számaiannak, könyvvitelinek és levelezésnek fontosságát. Rámutatott arra, hogy milyen sürög a tanárok fizetésének méltányos rendezése; az alsófokú kereskedelmi és ipar iskolának és a női kereskedelmi tanfolyamoknak, a felső kereskedelmi iskolákkal kapcsolatba hozása, kifejtve, hogy utóbbiakat csak a felső kereskedelmi iskolai tanárok vannak hívva felvirágoztatni.

Trautmann Henrik az egyesület főtitkára jelentésében rész eseten szólott az új tantervről, rámutatva annak hiányaira.

Az egyesület pénztárosa az a szaklap szerkesztőjének beszámolója után Szántó Samuel debreczeni tanár tartott felolvastat a kereskedelmi iskolák autonómiaja és a tanárok fizetésének és szolgálati ügyeinek rendezéséről. Az egyesület Szántó indítványára elhatározta, miszerint kérni fogja a közoktatásügyi kormányt, hogy az összes kereskedelmi iskolák fenntartóit utasítsa, hogy a tanárokat fontos és nehéz szolgálatuknak megfelelően díjazza.

Az indítványok közül a legtöbb az iskolák belső ügyeire vonatkozott; már az előterjesztésben is élénk megbeszélés tárgyat képezte Kárpáti Manó tanárnak egyik indítványa aziránt, hogy azok a felső kereskedelmi iskolai tanárok, kiknek polgári iskolai képesítésük van, annak dacára, hogy a régi, valamint az újabb szervezet rendelkezései szerint állásukban meghagyatnak, mégis szaktudományuk documentálása végett, minden nehézség nélkül középiskolai, illetve felső kereskedelmi iskolai tanári vizsgálatot tessenek, ha őket ambíciójuk arra sarkulja.

A közgyűlés — tekintettel azon körülményre, hogy a közoktatásügyi tanácsnak egyik szakosztálya azt az előterjesztést teszi a közoktatásügyi kormányt, hogy a polgári iskolai tanári képesítés legalább is a középiskolai alapvizsgálattal egyenlőnek vétessek, továbbá, hogy a miniszteriumban már a közeli jövőben foglalkozni fognak az ügyvel, csak a vizsgálati szabályzat megjelenése után tartja esetleg szükségesnek a további lépéseket.

Vidár Salamon tanárnak azon indítványa, hogy az új szervezetnek kötelessé volt a feladatokra is kimondások, tárgyalannak tekintetik azon okból, mert a szervezeti intézkedéseinek pontos betartására az összes iskolák rendeltetileg utasítottak, azok közt az iskolák közt, melyekre a szervezet vonatkozik, a felekezeti iskolák külön is megnevezettek; így tehát magától értetődik az, amit indítványozó rendeltetileg óhaj kimondatni.

Műkedvelők kiállítása.

(Főhívás.)

Valamely nemzetnek az összes művészetekben való előhaladottságát, tehát műveltségi fokát, nyilvános műalkotásain s műgyűjteményein kívül főleg abból lehet meg, hogy a művészetek s a műipar iránti érdek és hajlandóság azok

kal foglalkozni, miként van annak minden részében éterjedve.

Valamint a zene, egy a kisebb képzőművészetek lélekemelő s nemesítő hatása ismeretes. A tűzhelynél, a család kebelében gyakran egymás kedvéért kölcsönösen foglalkozva vele, a családi élet bensőségét emeli s apró műtermékekkel a ház bensejét díszíti, a műizlést neveli és kifejleszti. Innen van, hogy valaminek a család balsó életében, egy a műkedvelők sorában is a nőknek jelentékeny és kiváló szerep jut.

Mindenek szempontokból az 1896-iki ezredéves országos kiállítás XX. csoportjának kebelében, mint önálló alcsoportban a hazai műkedvelők műveinek kiállítását véteztet tervebe.

E csoportban ki fognak állítani a műkedvelésnek az összes képzőművészetek termékeit, tehát festményeket, szobrok, amennyiben amatőrök által készítettettek és a kiállítás képzőművészeti csarnokában való elhelyezésére igényt nem tarthatnak ugyan, de mind a mellett a művészet bizonyos fokán állanak, továbbá az immár oly jelentékeny kulturális tényező gyanánt jelentkező műkedvelői fényképezés termékeit.

Ugyancsak e csoport keretében fognak bemutatni a műkedvelőknek az iparművészetek keretébe vázó mindennemű műveit, tehát a legvezető és selemfesztes, tara festés, a majolika- és üveglés, fametszés, faragás és égetés, továbbá mindennemű női kézimunka s főleg a hímzés magasabb műizlést és ügyességet tanúsító termékeit általában az iparművészeteknek bármely ágába tartozó tárgyak, amennyiben amatőrök által készítettettek.

A női kézimunkának e csoportban való felvételeivel egy igen jelentékeny és intelligens elemnek kívánunk alkalmat nyújtani műgyűjtemény bemutatására. A különböző női tanítványok, továbbá az ipari és házi ipari csoportok kiállításában ugyancsak a női kézimunka mindenütt nagyobb arányokban szerepelni fog. De míg a tanítványok kiállítása a kezdők munkáinak s a tanmódszernek bemutatására vonatkozik s a különféle ipari csoportok a hivatásszerűleg, kunyérkeresetből és gyáriag üzemű ipari női kézimunkák és a nép hagyományos és egyszerűbb technikájú házi iparát fogja felölelni; a műkedvelők kiállításának egyik szép feladata a művelt középosztály és a főrangú hölgyek magasan képzett izlésének, alkotásainak egybegyűjtése és bemutatása fogja képezni. Amelyeknek pedig meg van az értékük, hogy a magyar stílus ornamentika legújabb felkarolásával azok is egy nemzeti elemet tartanak ábrán, mint egy művészi képet, melyet a mult virágáiból és emlekeink aranyos száláiból bímzenek meg.

Van az rendezésnek mindezek folytán, tiszteletteljesen felkérni mindazokat, akik a fentebb vázó keretbe álló műalkotásokkal foglalkoznak, hogy azokkal kiállításunkon részt vegni sziveskedjenek.

Kérjük egyszersmind, hogy eziránti szives kérésünket az ezredéves országos kiállítás igazgatójának (Budapesti, Városligeti) mielőbb, legkésőbb pedig a folyó évi november hó 31-ig bejeleníteni sziveskedjenek. Maguk a kiállítandó tárgyak a jövő évi február 28-ig küldendők be.

A szükséges közelebbi felvilágításokat a kiállítás igazgatósága készséggel adja meg.

Budapesten, 1895. Április hó.

Dr. Schmidt József s. k., Eöry Farkas Kálmán s. k., min. tan., kiállítási igazg. a XX. alc.-bizott. elnöke.

Dr. Szendrei János s. k., az albizotttag előadója.

Tollfuttában.

A világon mindennek megvan a maga fokmérője. Megvan a műveltségnek is.

Mivel azonban a „titulus bibendi” jelenik meg legarkámb variációban, a fokmérő is a különböző alkalmasságok szerint emelkedik vagy sül a maga abszolút valóságában.

A tabódi rektor példának okaért csak azt az ebédet ismerte el bucsui ebédül, amelyik után három napig szakadatlanul fekete kávéval kellett magát kúráltnia.

A hajduorosi legénynek sábjása: az és nem bucsó, amelyiken legalább három bot el nem török a nánsai legények fejétől. (Mivelhogy Hajduorságban az a virtus: a fejtöri el a botot. Amelyik nem: az nem is hajdu koponya.)

A rétháti ellenőr szerint csak löve-lakzi az és nem ismerkedési estély, amelyiknek a végén még megismerik egymást az emberek.

A gerencsi kurator nem is igen mert beszélni a sokai kurator-komjának arról a papi installációról, amelyiken hétköznapi elmével maradt az egész presbiterium.

Tehát minden mulatságnak megvan a maga fokmérője, amiről meg lehet ismerni, hogy mekkora volt az tulajdonképpen?

A suszterinas, mikor hazatért a mujalisról, megkérdezte a gazdája:

— Hogy mulattál Pista?

Vigan felelt a gyerek:

— Pompásan májst'rumam. Két krajcort vittem el, négyet hoztam haza.

A csesztregi gentry-gavallér szemében csak nyomorult fajusi dőszölés az olyan városi bal, amelyik után legalább száz pengőre nem rug a cserép-kontó.

A nagytornyai vendégszerető nábob egy-egy ház estélye után az úras pezsgő palackokat szokta megámszállítani; azok számából szokta megállapítani: hogy mulattak, jól érezték-e magukat a vendégei?

Vannak kedélyes mulatságok, amiknek az a fokmérőjük, hogy hány kalapot vagy felöltőt cseréltek el.

Ilyen volt a nagykanizsai takarékpénztár ötvenéves jubileuma is. Ennél a kalapcsere lett a fokmérő.

Noe hát a jubileum-rendező takarékpénztári igazgatóság nyugodtan és jogosan alhatik a mulatság sikerültének báberin, mert legalább husz ember ment haza akkor szokaton fejjel; olyan-nál tudnálilik, amelyik még nem szokott a kalapjába.

Mikor a ruhátart a fömegesen távozik nagy harci tüzel megostromolták, következtek olyan vijjrátki jelenetek, amikre Molière okvetlenül leszállított volna a ravatalról.

Nitá Norbert, a szemfeneciek érdemes kvardianja, egy kis duzogatás után nagy resignációval tette fejére a kesébe adott ismeretlen kulapot. Okos feje úgy eltűnt a szemhatárról, mintha csak valami ördögi Bosco-varázslat írta volna veje játékát. Csak két fülhegye látszott ki a reneteg „uj haza” határaitól és kiabált liberálisab állapot után.

Sommer Náthán, a szelid, humoros lelkű postafelügyelő, tonlotgatva nézte a neki jutott kalapon azt a fényes kinyomatót, mely nem az idő világozságának, hanem inkább nagzságának jele. De hitt a sors tisztító tüzeben és lőltette magában, hogy kifőzei.

Azután jöttek egymásután kacagáló komolysággal, desperátus ábrázattal az uj hatáiba száműzött fejek.

Valóban jó volna tudni, ismerni azt a rétfás uriembert, aki az első kalap-löszéreléssel megnyitotta a kalap csere láncolatát a megeremeltette est a rendkívül mulattató ruhátári bohózatot, amivel azonban még nem érte el teljes kifejlődését a dolog.

Ezután következnek még csak a nagyszerű kalsp-processusok. Nem lehetetlen, hogy pisztolyok is fognak durrogni és kardok is csattogni. Az is meglehet, hogy a mi kedélyes járásbiránk: Osterhuber Lászlónak is kijut a kalap-processusból a maga része és komoly, szigorú képpel kell majd valamoni ítéletet mondania a ki-cserélt kalapok fölött.

A következőmények teljesen a föl függnak, hogy nánó fejek jutottak az elcsereált kalapokba.

Annyi azonban minden körülmény között bizonyos, hogy az idegen kalapokkal járó urak egy ideig állandóan a Nagykanizsai Takarékpénztár jubileumának sikerülte mellett fognak tüntetni. A bangulat kétségteendő: elég magas fokon áll, mikor már a kalapokat sodorja el.

H I R E K.

— **Egyházmegyei hír.** A szombathelyi megyés püspök Skultéty Lajos pápai segédlelkésket Zala-Egerszere, Heising József puszta-magyarodi plébános-helyettes Komenes-Mihályfára; Németh Géza kemence-mihályfai segédlelkésket Szeptenekre, Póler József rába-szent-mihályfai segédlelkésket Csesztregre helyezte át segédlelkési minőségben. A puszta-magyarodi plébániának lelkiekben való vezetése Németh György szepetneki segédlelkésre bizatott.

— **Anyakönyvi felügyelő köröten.** Soós Pongrácz anyakönyvi felügyelő m. hó 29-én tartott beható vizsgálatot a perliki anyakönyvi kerület iródjában, mely alkalommal a helyiség egyszerű, de szabályszerű berendezése feletti teljes melegegedését fejezte ki. A felügyelő múlt hó 31-én Csáktornya, Drávaváshelyen és Dráva-Csányban tartott vizsgálatot.

— **Tanitók közgyűlése.** A Zalamegyei Ált. Tanítótestület nagykanizsai járási köre f. évi november hó 14-én d. e. 10 órakor tartja félévi (ősi) rendes közgyűlést Nagykanizsán, a közs. polgári iskola rajztermében. Targysorozat: 1. Előki jelenés a kór 3 évi működéséről. 2. A központi választmány leírata. 3. A II. országos és egyetemes tanügyi kongresszus összes üléseinek megközlött iratai. Eöndő: Hoffmann Mór ur, nagykanizsai tagtárs. 4. Mantuanó J. úka k. a nagykanizsai tagtárs felolvastása. 5. A járásköri választmány javaslatai. 6. A számvizsgáló bizottság jelenése és a tagsági díjjal hátralekosakra vonatkozó javaslata. 7. Indítványok. 8. Tisztújítás. E közgyűlésre a járási kör i. t. tagjai és a tanítás ügye iránt érdeklődőket tiszteltettel meghívja: Szalay Sándor, járási köri elnök. A közgyűlést megelőzőleg 9 órakor zári-értekezlet lesz az új tisztúk és választmány tagjainak kijelölése tárgyában. Közgyűlés után a Polgári-Egyület helyiségében társas-ebéd, i lorintos terítékek.

— **Katonasene.** A cs. és kir. 76-ik gyalogezred zenekara Sopronból e hó 9, 10. és 11-én azaz szombath, vasárnap és Hétfőn este a Polgári Egyület nagytermében hangversenyt tart. A „Polgári-Egyület” bérli nem kivételéldoza-tól, újabbban ism egyszerűsíték ezen egy ízben már itt működött kiúrnó zenekar”, mit reméhelőleg közönségünk tömeges látogatással fog méltányolni.

— **Járdáinkról** Kissé furcsának tűnnek fel a városi rendőrkapitány „árlejtési hirdetésményei” a gyalogjárda burkolatának munkálatait illetőleg akkor, midőn egyes élénk utcákban járdáról általában nincsen szó. Az uj utcák egyik legcsinosabbja, mely a Kereszt-utcát a Magyar-utcával és Főtérrel köti össze a „Korona-herceg-utca”. Ennek alsófele magánlelek tulajdonát képezvén, ott is, hol nincs kiépítve, jó járdával bír, de ha a felső felet tekintjük, azt vesszük észre, hogy annak legnagyobb része előt a kongó-téglával még nem ismerkedett meg és ennek oka az, hogy az utcának egyik, még ki nem épített része a város tulajdona. Az utca ezen részén a legkisebb eső mellett sem gyalog, sem kocsin közlekedni nem lehet; pedig tudunkkal az utcák azért nyitattak, hogy könnyebb legyen a közlekedés. Kérjük a lókapitány urat, hogy a járdabeli munkálatok kiadásánál első sorban is ezen utca részre legyen figyelemmel, mert ezen utca végén tudvalevőleg egy községi elemi iskola is van és az ide járó szegény gyermekek, kik mezitől nem mennek, alig bírják csizmájukat a sárból kihuzni. A kocsiuttra pedig egy kis kavicsot kérnénk; mert azon szegény párák, melyeknek teherral kell ezen utcán átbaladni: megérdemelnek egy kis emberi szálnalmat.

— **Billard verseny.** Trebár Nepomuk János zalaezerségi születésű 28 éves billardművész, kinek apja a nagykanizsai Társaságkörben van alkalmazva, kedden este a „Központi kávéházban” producálta magát sok érdeklődő jelenlétében. Trebár 1500 pontos carambolnál 1400 pont előnyű adott ellenfelének. Az ellenfél

Thurn Lipót helybeli fiatal kereskedő volt, ki városunk legjobb carambol-játékosja hírnévben áll. A verseny 9 órakor kezdődött. Az 1500 carambol Trebár 23 lökésen tette meg, míg ellenfele csak 95 carambol csinált. Az érdekes verseny lefolyása a következő volt:

I.	II.
Thurn lökés	Trebár
4-1-	1
2-2-	4
0-3-	22
1-4-	2
1-5-	0
1-6-	6
4-7-	127
1-8-	9
0-9-	67
0-10-	504
0-11-	6
22-12-	3
3-13-	263
9-14-	12
0-15-	20
0-16-	0
18-17-	64
3-18-	163
7-19-	124
8-20-	1
9-21-	0
1-22-	0
1-23-	97
95	1500

E szerint Trebár átlag 65 carambolt csinált lökésenkint, de egyik világversenyében 59 lökésben tízezer carambol és így átlag lökésenkint 169 point csinált. Ezen világverseny alkalmával egy 1792-es szeriet csinált Trebár, mi a második legnagyobb az eddigiek közt.

— **A temetői hidról.** Nem réjiben megemlékeztünk az ugynevezett temetői hid korlátainak fogyatékosságáról. Temetői elismeréssel kell adósunk a déli vasút kanizsai III-ik számú mérnökösztyádnak, melynek gondozására a hid bizva van, hogy figyelmeztetésünkre nemcsak a hidkorlátot javíttatta ki azonnal, hanem a hidra ennek egész terjedelmében kavicsot hordatott, mely intézkedés halotyak napján a temetőbe özönlő közönség részéről általános elismeréssel találkozott. A vasúti mérnökösegről általában emondhatjuk azt, hogy a közönség jogos kívánságainak mindenkor iparkodtak eleget tenni, oly annyira, hogy szinte sajnáljuk, hogy a városi utak gondozása nem az ő hatáskörükbe tartozik.

— **Elűnt téli kabát.** A kanizsai iparos ifjak önképző körének folyó hó 3-án az „Arany szarvas” szálloda termében megtartott táncestélye alkalmával a ruhátárból egy sötétkék téli felöltő, mely világos kockázott szövetvel van bélelve — eltűnt. Valószínű, hogy valami idegen elem jutott az öltözébe és a helyett, hogy ott letette volna kabáját, jobbnak látta egy idegent elemelni. A ki az eltűnt kabát nyomára vezet, annak öt forint jutalmat biztosít a kör vizsgálomrendező bizottsága.

— **Eljegyzés.** Kaszfi Géza légrádi sőtömes-ter, eljegyezte Mautner Salamon leányát: Malvin kisasszonyt, Kaposvárotil.

— **Tanítóválasztás.** Bencsik Stana kisasszonynak a polg. leányiskolához történeli ki-nevezetése folytán megüresedett községi iskolai osztálytanítói állást a mult hét csütörtökjén tisztelte be a csáktornyai közs. iskolásnék, amennyiben 6 pályázó közül Fischerné Dugovich Betti urnó választotta meg, illetőleg léptette elő az állásra egyhanglual, ki már 14 esztendeje áll a községi elemi iskolának szolgálatában mint kézimunka tanító. A kézimunka tanítónői állást az idő szerit nem tölti be az iskolásnék, hanem a tanév végéig helyettesítéssel látja el — csak akkor írja ki rá a pályázatot.

— **A zalavölgyi vasút.** A zalavölgyi h. é. vasút engedélykiratát a kereskedelmiügyi miniszter m. hó 26-án terjesztette a képviselőház elé, mely azt a miniszteri jelentés kúpcsan tudomású vette. E vasútvonal, f. évi dec. hó 1-én fog a forgalomnak átadani. Állomások: Zala-Szent-Gróth, Zala-Szent-László, Kehida, Csány, Bokháza (felt. megálló), Zala-Apáti, Sármediek, Balaton-Szent-György.

— **A 20 és 4 krajcárosok beváltása.** Figyelmeztetjük a közönséget, hogy a pénzügyminiszter 46.963. számú 1894. június 23-án kelt rendelete szerint a 20 és 4 krajcárosok az állampénztárak és hivatalok által csak folyó évi december 31-ig fogadhatók el használatkópn vagy

beállítását és ezen határidő lejáratával az állam beállítási kötelezettségére teljesen megérkezik.

— Talált hulla. Október hó 28-an reggel az alsópáhoki úton, közvetlen a Hévíz-patak lefolyásánál az uradalmi csász. egy ismeretlen egyén hullájára talált. A hullát a csász. bejelentése után a tetejé halottas-házába szállítottatott. Az orvosrendőri vizsgálat szerint az ismeretlen egyén halálát szívvelhűdés okozta. Személyazonosságának megállapítása céljából a hatóság megterelte a szükséges intézkedéseket.

— Csajági Wassermann. Az országban nagy port vert fel a Budapestben székelő Magyar gázdák bankbizományi részvénytársaság igazgatójának manipulációja, mely végre is az igazgató urat a börtönbe vitte. Ezen országos bírási tárgyalás férfi nem ismeretlen városunk előtt, mert mintegy 8 év előtt Nagy-Kanizsán ügynökösödött *Wassermann* Lajos név alatt. Wassermannból Csajági és az itteni törvényesek által sikasztás vétségé miatt 3 havi fogságra ítélt ügynököt bankigazgató lett. Ezen minőségben nem volt szerencséje közönségünknek öt városonkban tisztelhetni, de most, bizonyára visszavágódók ide és szivesen lenne elzárta bankigazgató helyét ismét mozgó ügynök.

— A felmentett körjegyző. Emelítettük lapunkban Domján Gyula darányi körjegyző esetét. Nevezett körjegyző azzal volt vádolva, hogy a darányi körzsejében éjjel egyik éjjeli őrt lölette. A gyanusított körjegyzőt a csendőrség elfogta, meglátolva börtönbe küldte, a bíróság pedig megindította ellene a bűnvizsgálatot, illetve előnyomozást. Csaknem 3 hónapig tartottak fogva Domján. Ezen idő alatt ugyanezen okból kiloyóság, s közigazgatási hatóság fejelemi vizsgálatot is indított ellen, melynek vége az lett, hogy Domján a gyilkosság állásmját a fejelemi bíróság röviden elemepta állástól s helyét más hivatalnokkal töltötték be. Ez alatt a kaposvári kir. törvényesek is belejezte az előnyomozást, melynek eredménye az lett, hogy a meghurcolt és hivatalból megfosztott ember ellen bizonyíték hiányából beszüntették az eljárás s hozzászólási jogagából szabadon bocsátották. Hogy bünye s meghurcolt ember vagy sem, azt csak maga tudja, hivatalosan s törvényes árpán azonban ártatlannak van nyilvánítva. S ebben van az anomalia. A bíróság felmenti, kimondja, hogy nem bűnös, ellenben a közigazgatási hatóság előtt bűnösnek marad; a bíróság rehabilitálta, ellenben feletlen közigazgatási hatósága nem képes rehabilitálni s felhíletes eljárásal elkobozott hivatalát visszadni nem tudja.

— Készség, rekedező és elnyúltságoddandó melegen ajánljuk t. olvasóink figyelmébe Egger díjjutalmazott biztos hatáson mellpástállít. Kapható 25 és 50 kros eredeti dobozokban minden gyógyszerárban és nevesebb gyógy-fűszerüzletben. Fő- és székfüldési raktár Egger A. fia Nádor gyógyszerzertára Bpest, Váci körut 17.

A pécsi kir. posta és távrida igazgatóságától. 26684/III sz. Fölhívás.

Az 1896 ik évi kiállítás kulturális életünk ezen esztendői fejlődése keretében a közlekedésügy egyik legfontosabb ágát a magyar postát és távvidát és annak fejlődését is hivata van előtérteni. Hogy ezen hazai intézmények történelmi fejlődése hi képbén bemutatható legyen, ahöz szükséges az országban szétszórtva levő azon emléktárgyak összegyűjtése is, a melyek a régi posta illetve távrida ellátására szolgáltak. Ilyen tárgyak különösen: postai szerelvények, címerek, postakürtök, postalegények ruházata, postakocsok képei, minták, ezekre vonatkozó tervek, rajzok és leírások, térképek, nyomtatványok, tárlak, könyvek stb.

Fölkérem ennél fogva a közönséget, hogy ha valamely történelmi jelentőségű ily tárgyról tudomása van, annak leírását és holléteit tudomásomra hozni, a kinek pedig ilyen birtokában van és az eredetves kiállítás céljára átengedni hajlandó, azt vagy hozzám beküldeni, vagy a legközelebbi postahivatalnak átvételi elismervénye ide juttatás véget átadni sziveskedjék.

A kiállítás céljaira átengedett tárgyak a kiállítás után tulajdonosainak vissza fognak adni, kivéve, ha azokat az illetők a posta-távrida-museum számára átengedik. A Kereskedelemügyi m. kir. miniszter érdekesebb tárgyak kiállításának és az ily tárgyak gyűjtése körül buszól-

kodó egyéneknek elismerésül jutalmakat is helyez kiállításba.

A kiállítás emléktárgyak bejelentésének határideje áll folyó évi december hó 10-át szám ki.

Pécsét, 1895. november 3-án.

OPRIS PÉTER.

CSARNOK
Az ezredéves kiállításról.

Magyarország legszebb vidékei.

Az ezredéves kiállítás, a mely bizonyára sok ezerrel csabítja Budapestre a külföldi vendégeket, kitűnő szolgáltatást tesz majd a vidéknek assal, hogy különféle módon sorra bemutatja az ország legszebb vidékeit, a gyógyító- és üdülő helyeket. Magyarország hegyes-völgyes, vadregényes vidékei sorra változnak majd az Alöld pompás legelőivel, a Balaton-vidék tájaisal. A bemutatás is különféle módon történik, de mindig a teljes szépségükben szem elé járva a szép tájakat. Elsősorban is lesznek stereoskopikus képek. Nagy panoráma-szerű szekrények lesznek ezek, egyszerű forgató készülékek, úgy hogy a néző egy-egy vidékről 40—50 képet is nézhet egymásután, az összes nevezetes épületeket, kiránduló helyeket, azebb pontokat, környéket nagy színes fölveteleken. A nagyobb sűrűségeket, üdítő- és kiránduló helyeket pedig külön filtekben, plasztikai módon fogják bemutatni. Magyarország azebb helyei sorra következnek ezekben a diorámákban. Teljesen hiú mintákban mutatják majd a vidék minden szépségét, hegyeket, völgyeket, erdőket, palotákat, fürdőhelyeket, épületeket stb.

A tengerfenék világa.

Egyik kis csodája lesz az ezredéves kiállításnak. Egy kis előcsarnokból a földbe menő, telig homályos barlang-szerű folyó-óba jut a látogató, s a mikor mind lejjebb és lejjebb megy, sziklatömbök, oszlopok, oseppekövök között találja magát misztikus felhomályban, temperált nedves, hűvös légtérben. Mintha egy ismeretlen világban, a tenger fenékén járna. S jobbról-balról felülül üvegfalakon át egy csodálatos, sohasem látott világ tárul eléje, az elmesélt panoráma-szerűen megcsinált tengeri aquarium, benne a tenger fenékének bámulatos, eleven világával. A legváltozatosabb élet, a legszűkebb állattajok. Emitt biaz alakú halak, csíkok, tühalak, tengeri ördögök, odább a folyton mozgó lagyestű pólipok, csigák és kagylók között a tengeri rózsák szárai lepik el a fenéket, kitarják tarka karjakat, azután egy rezzenésre összehajznak s percekbe telik, a míg újra kinyílnak pompás, piros, narancsárga, zöld és kék szárnyaikkal. Tüskébörök, lomha tengeri csillagok hevernek szerte. Kgyülőhéjak közt mázix visszafelé a remotarák, tengeri uborkák hevernek a különböző alakú algák közt. Hogy az illuzió teljes legyen, megszax a háttérben egy óriás körkép lesz folytatásaké a tengerfenéknek, folyton mozgó, változó veitett képekkel. Egy elűlyedt hajó széthullott roncsai fokozzák a kép hatását s körülötte mozognak uszáknak a halak és medúzák, a tengerfenék csodálatos lakói eleven példányokban.

A magyar háziipar.

Az ezredéves kiállítás egyik legszebb és legűdvösebb lelatatá: megismereteni a magyar népet a világgal. A magyar népet, a maga teljes valóságában. A házat, a szobáját, a csübrét, az ölját, a viselését, az életmódját, a szokásait, az erkölceit és a két keze munkáját. Ennek a célnak azentelk a kiállítás faluját, ötvennél több épületével és százon feletli levő melléképületeivel. Erről a faluról még többször lesz alkalomunk beszélni, most csak egy nagy épületéről esék szó, a hol a magyar háziipar kerül bemutatásra. Maga az épület a pozsonyi városüzának mássa lesz a pozsonyi iparosok építik, egészen híven, az eredeti nyomán. Négy nagy csoportra oszlik benne a kiállítás; ezek:

1. a fonó- és szövő-ipar;
 2. fonások fűszeszéből, hancsból, gyékényből. szálmából;
 3. agyagipari cikkek;
 4. faipari készítmények.
- Mindenki csoport nemcsak a készített tárgyak bemutatására szorítkosik, hanem egyszersmind

teljes szatellitizációját adja, hány ember foglalkozik az illeto háziiparral, hány férfi, nő gyermek, mennyi tonna az évi termelés, s mennyi a munka keresete. De ezen felül, hogy a kiállítás képét változatosabbá s magát a kiállítás tanulságossá tegyék, bemutatják életnagyságú figurákkal és csoportokban a készítés módját is. Az agyagipari csoportban például egy fűszülő téglából készített kis házikó lesz, a melyben a papírmaszából élthűben utánzott s szűzcsényi faszakas korongján tálnak és bögréket készit, egy másik csoportban az asszony meg a fia az anyagot veri, áztatja és gyurja a faszakas kezében; egy harmadik pedig a kész faszakat, tálnakat, bögréket rakogatja és helyezi el. A fonó- és szövő-ipari csoportban látnivaló lesz a torontali szőnyegzet sűvő asszony s sűvőszékével, a varrottást készitő bánffy-hunyadi nő, a felvidéki csipkeverő leány. A vesző és hancs-fonó-csoportban látható lesz egy dorogmai kosárfonó család munkássága, azon kezdve mikor a család ifjabb tagjai hántani kezdik a fűszeszűt s végig minden processzusot, amint a készülő kosár kezől-kezőre jár a végre a család fejének a kezéből kerül ki, mint lormán, kész kosár. Ugyanígy látható lesz egy hajdu-nánási szalakaalap-készítő család s egy bartfai gyerekjátékok, babákat, fa-faragásokat csináló család. A babakát mind az illeto vidék ruháiba állították s s a szükséges ruhákat, eszközöket, szerszámokat már fel is hozták Budapestre.

Közgazdaság.

Zalamegyel 1894 évi mezőgazdasági termelése.

Összes szántóterület 1893/4-hen 298653 hektár			
ebből: úgar	9587		
vetésterület	219066		
Az összes vetésterületből szent csa-			
pások által megkarosult	20209		
teljesen megsemmisült	691		
Az összes vetésterületből ószi vetés			
tavaszi	116833		
Az összes szőlő-terület			
ebből: nem immunis terület	18111		
immunis terület	17798		
phyloxera-lepett	375		
ebből: szenkénegetetett	5098		
peronospora-lepett	435		
peronospora ellen per-	10983		
metesztetett	14893		
elemi csapás által káro-			
sult	1624		
Must termés	113888	hectol.	

Az 1894. évi termés mennyisége:

	Bevetett terület hektár	m e t e r m á z s a	
		hektár átlag	összesen
buza, őszi	48915	14-43	708600
tavaszi	1973	12-77	25290
roza, őszi	50232	14-78	738500
tavaszi	2279	10-71	24400
árpa, őszi	1681	13-75	23100
tavaszi	20911	14-42	300000
repeze, őszi	1414	11-74	16800
tavaszi	61	8-39	500
szab	13183	12-98	174600
köles	1351	7-76	10800
tengeri magbűkköny	37409	7-50	280000
magbűkköny	4600	9-19	42100
borsó, bab	1135	7-09	7900
burgonya	10520	70-20	738500
len, fonal	597	4-69	2800
mag		4-47	2660
kender, fonal	1150	4-66	5340
mag		4-31	4940
czukorrépa	488	207-01	101000
takarmányrépa	4103	221-51	908100
luozerna, lóhermag	10176	32-12	326500
bűkkönykeverék	5287	30-55	161500
természetes kaszáló	63325	22-44	1421000
tatarka	830	8-47	5400
dobány	1	13-	13

Felölös szerkesztő:

Dr. LŐKE ENIL.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

NYILTÉR*)

Okleveles tanítónő

a legesebb és legdivatonabb kézimunkák oktatására — felvételre részére is — magántanfolyamot nyit.

Alapos oktatást ad az angol-francia és német nyelven.

Hővebbel a kiadóhivatalt.

*) Az a rovathoz költőkhöz nem vállal felelősséget a szerkesztő.

4189. tkv. sz. 1895. 237 1—1

Arverési hirdetmény.

A nkanizsai kir. törvényszék mint tkvi hatóság részéről közhírré létezik, hogy Hóbor Rosi és Balázs György szent-liszlói lakos végrehajtatóknak Tuboly Pál szent-liszlói lakos végrehajtást szenvedő elleni 20 frt 80 kr tőke, annak 1891. március 5-től járó 6%, kamatai, 6 forint 85 kr jelenlegi, a megfelmerülendő költségek iránti végrehajtási ügyében a lent nevezett kir. törvényesek területéhez tartozó a szent-liszlói 69. sz. tkvben + 267.4 hrsz. 159 ltra, — + 293. hrsz. 9 ltra végül a szent-liszlói 193. sz. tkvben + 701 hrsz. 43 ltra becsült ingatlan

1895. évi november hó 12-ik napján d. e. 10 órákor

Szent-Liszlói község hazánál Sebestyén Lajos felseresi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános arverésen eladatul jog.

Kikiáltási ár a tennebb kitelti becsár.

Arverezni kívánók tartoznak a becsár 10% át készpénzben vagy átvadékképes papírban a kioldóni készs-z letenni.

Kelt N.-Kanizsán, a kir. tvesék mint telek-könyvi hatóságnál 1895. évi augusztus-hó 19-ik napján.

Mikos, előadó.

7489. és 7963. 96.

236 1—1

Arverési hirdetmény.

Alólírott kiküldött bírósági végrehajósennel közhírré teszi, hogy a nagykanizsai kir. törvény-széknex 5810, 6021, 7381/1895. számú és a n-kanizsai kir. bíróságnak 7679, 7678, 7680/1895. számú végzéseivel Eperjesy Sándor nagykanizsai ügyvéd által képviselt Délzalai-takarékpénztár és tár-sai végrehajtatók részére Landi István és társai habóti lakos végrehajtást-szenvedettek ellen 245 frt, 175 frt, és 273 forint 0/ kr tőke követelésék és j-r. eszjéig a rendelt kioldóni végrehajtás folytán végrehajtást szenvedetteköl lefoglalati 1736 frt 40 kr-ra becsült ingóságokra a nkanizsai kir. járásbíró-ság 7489 és 7963/1895. számú végzésével az arverés a rendeltetvén annak a neáni felhívoglataták követelés erejéig is amennyiben azok törvényes zálogozott nyertek volna a helyszínen vagyis Felkő-Habóton végrehajást szenvedettek lakásán és pincéjénél leendő megtartására határidőül

1895. évi nov. hó 8. és 9. napján d. e. 9 órákor

és szükség esetén folytatva november hó 14-ik napjának délelőtti 9 órája tartatik ki, a mikor a bíróság lefoglalati, a az 1895. évi aug. hó 24-ik napján felvett végrehajtási-jegyzőkönyv 1—46. 57—60. és az 1895. évi szeptember hó 6-an felvett végrehajtási-jegyzőkönyv 1—55. tétel számával által összeirt és nem igényelt lovak, osikó, tinó, borjú, südöv, malacok, kosok, szekerek, gabona, szénna, szalma, takarmány, sárju, hordók, kádak, szőlő-pré, butorok, szynenűek, é- egyéb ingóságok a legtöbbbet ismérnek készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, amennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna, és az a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az Arverés megkezdéséig alólírt kiküldötnei vagy írásban becsúti, vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak. A törvényes határidő hírdeménynek a bíróság tábláján kifüggesztésé-él követő naptól számítottatik.

Kelt Nagy Kanizsán, 1895. évi okt. 17-én.

VARGA JÁNOS.
kir. bir. vérehajót.

Cs. kir. szab. déli vaspálya-társaság.

3206/D. szám.

Pályázat.

A cs. kir. szab. déli vaspálya-társaság magyar korona területén fekvő vonalai részére az 1896. évben szükségelt 2000 m³ szóval kétezer köbméter zuzott kavics- és 2000 m³ szóval kétezer köbméter apró kötörmelék (fedanyag) szállítására ezennel ajánlati pályázat hirdették.

Az 50 kros-bélyeggel ellátott ajánlatok legkésőbb 1895. évi december hó 5-éig a cs. kir. szab. déli vaspálya-társaság üzemigazgatóságánál (pályafentartási osztály Budapest, I. kerület, Mészáros-utca 17. szám) nyújtandók be. A szállításra vonatkozó különleges feltételek fentemlített üzemigazgatóságnál, valamint magyar vonalain lévő összes mérnökosztályainál vehetők át.

Budapest, 1895. év november hó.

Az üzemigazgatóság.

Szabadalmazott hajkenőcs.

Az országos közegészségügyi tanács véleményezése alapján a m. kir. kereskedelmi miniszterium által szabadalmazott, mezel virágokból készült az első-angli szaktekintélvek által kipróbált

h a j k e n ő c s ő m

nemcsak a haj kihullását akadályozza meg, hanem egyuttal megőrzi a haj eredeti természetes színét is, sőt alkalmazása folytán a kihullott haj helyébe a legsűrűbb új haj nő ismét.

Egy kis tégely Ára — — — — — 1 frt 50 kr.
Egy nagy tégely Ára — — — — — 1 frt — kr.

Külön a szőke — és külön a barna hajnak. — Használati utasítás ingyen.

Kapható: a készítőnél: **Schável Jánosné** szül. **Markó Lujzánál** Nagy-Kanizsán (saját házában), **BELUS LAJOS**

gyógyszertárában és **Keleti M. Mór** divat-üzletében Nagy-Kanizsán.

Sarg-féle Kalodont minden szombaton 26 krért kapható.

GUMMI

Eredeti párizsi gummi és halhályogok
Isomág és főszé tekintetében a kívánalmakat is fel-
múlják. Tucatanként 85 król 3 frtig.

Nuspeneseriumok legoltszerűbbes alkalmazha-
tók — 5 frtyai megrendelésnél 10% árkedvsemény.
Megrendelések pontosan és diszkrétan eszközöltetnek

KELETI M. MÓR
frt és női divatüzletében
a „Szerecsen“-hez — Nagy-Kanizsán.

190 26—8

A legjobb
gyökér szappan

Uj találmány,
patentirozott

Tulajdonsága:

Igen jól kiszáritva, kitu-
nően tisztít, a haszná-
latban legtakarékosabb.

Jótállás: tiszta s ár-
talmatlan a fehérenemű
és a kezeknek.

Előállítás:
Schwarz és Tauber
uraknál Nagy-Kanizsán

SCHICHT-féle
szappan

kulcs véd-
jeggyel.

Munkaközlés:

F. S. T. E. A. Ollap-fő b. h. n.

Íde intéendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

gérmentelen levelek csak ismert kerekből fogadhatók el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajcár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letenyei takarékpénztár, a „nagy-kanizsai malátagyár és söröződe r. t.” hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

Kiadóhivatal:

Városbás-útszél: Fiacsek Fülöp könyvkereskedő.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egym évre 18 korona (6 frt — kr.)
Félévre 6 korona (2 frt — kr.)
Negyedévre 3 korona (1 frt 80 kr.)

Hirdetések jutányosra számítottak

Nyitótér pótlásra 10 kr.

Előfizetők, valamint a hirdetői könyv szerkesztők Fiacsek Fülöp könyvkereskedőbe intézendők.

Mások rólunk — mi magunkról.

Nagy-Kanizsa, nov. 8 án.

(—n) Egyre-másra közölnék a külföldi lapok hasábos cikkeket rólunk, melyekben az ott járt külföldi hírlapírók objektíve beszámolnak az itt látottakról és tapasztaltakról. Nem egyszer a meleg lelkesedés hangját érezzük ki soraikból, a melyre különösen az a szellem hangolta őket, melyet itt láttak és éreztek is. Törékvéseinket, intézményeinket, szellemi és anyagi haladásunkat a legmelegebben méltányolják, s önkénytelenül az a belátás ragadja meg őket, hogy e haladás annak a szabadelvű szellemnek a kifolyása, mely hazánkban elváhatatlan a szabadságtól, amely gyökeret vert a nemzet lelkében, s melyet elfojtani az az áramlat sem képes, mely folyton fenyegeti a szomszédból határainkat, mely a gyenge lelkűeket, kik a távolabb történő eseményeket ferdén látják, és hamisan ítélik meg, már-már magával is ragadja. Míg a külföldi legkiválóbb lapok állapotainkat irigylésre méltóknak találják s e nemzetnek, ha ez irányban tovább is megmarad, az első ezredéven túl nagy és fényes jövőt jósolnak, — addig néhány ellenzéki lapunk, abból a fajtából, mely csak a felekezeti harcok és villongások közepette érzi magát jól, — sürke

alapon, sürkén festi közállapotainkat, és — horribile dictu — krokodilus könyeket sír, hogy a király Luegert, dacára annak, hogy a többség választotta meg, meg nem erősítette; nem bírja elűtkölni a fölött való bánatát, hogy ez a kedves uri ember, (aki közbenmondva, a bécsi Reixrathban minden felszólalása alkalmával a legocsmányabb szavakkal gyalázta Magyarországot) nem lett Bécs város első polgármesterévé, kik a meg nem erősítést a keresztények vereségének tartják a zsidósággal szemben. Pedig hát nem szabad kételkedni abban senkinek sem, hogy a király a legkevesebb sem vonakodott volna a megválasztottat megerősíteni, hogyha őt méltónak tartotta volna az állásra. Ismeri mindenki a király kifogástalan alkotmányos érzületét, s nevésséges dolog feltételezni azt, hogy akármely oldalról befolyásolták vagy befolyásolhatták a fejedelmet. Viszont Lueger működése egy nyitott könyv, s a ki a politikai életet figyelemmel kíséri, nagyon jól tudja, hogy minő változásokon ment át Lueger úr, míg azzá lett a micsoda; izgató demagog, kire nem könnyű dolog oly nagy székvaros közigazgatását bízni, minő Bécs, melyet voltaképen ő tett azzá, a micsoda. Ellensége a dualismuskak, a minék ő sokszor vallotta magát. Vajjon csuda-e, ha Magyarországon

csak azok nem örülnek az ő kudarczán, a kik — Isten tudja — minő reményeket fűztek az ő megerősítéséhez. Egyébiránt, csakhamar kitűnt volna, hogy a bécsiek vargát fogtak; s nagyon meglehet, hogy nemsokára az antiszemiták marakodtak volna ellene, mert azt józan észszel csak nem lehet hinni, hogy mint Bécs polgármestere, tovább is agítált volna korcsmákban, nyilvános helyeken, vagy hogy nem kellett volna egyet fordítani az olyan állással éppen össze nem férő elveken. De hát az osztrák kormányok bűne, hogy Bécs ennyire jutott és Lueger oda emelkedett a serfimiségből, a hová tulajdonképen nem való. Igen kitűnő agitátor lehet, a ki az elégedetlen elemeket, sőt a művelt csócseléket is el tudja ragadni, de Bécsben nagyon jól tudja, hogy szellemi és erkölcsi tulajdonai éppen nem kvalifikálják őt arra, hogy egy nagy nevezetes város vezére legyen. Kevés politikai belátás kell ahhoz, érezni, hogy minő tekintetek voltak azok, melyeknek a király engedett, mikor Luegert meg nem erősítette. Ugy hisszük, hogy a magyaroknak Lueger e kudarcában ép oly kevés része van, mint a zsidóknak, kiket némelyek e miatt okolnak. Ha a zsidóknak ilyen hatalmuk volna, már régen megszűnt volna a Lueger és Schneiderék otromba agitációja, melylyel csak a

A „ZALA” tárcája.

Boor Mici.

— A „ZALA” eredeti tárcája. —

Mikor Boor Mici azt mondta Ágh Pistának, a terebesi Társaság legkifogástalanabb gavallérjának, hogy: „majd ha főispáné leszek.” — ez az asszonyi társaságban meglepetésekre, szeszélyes fordulatokra edzett fiatal ember, agya körül fagyaszító elsubanását érezte a megsemmisülének.

A körülötte mozgó emberi alakok, a kábító zsihogás, a folyton zúzó zenekarnak egy-egy erőteljesebben fölhangzó akkordja, mint egy végítéleti kavargás verődtek össze előtte és ő mintha e vadul örvénylő kavargásban ide-oda hanykódva hullott volna le az éjfélete, átúhatatlan, vak semmisségbe. És nézte onnan a tehetetlenség örületes tudatával, amint az a szépséges szép, imádott anygalló ellebeg tőle, minid tovább, tovább s végre egészen eltűnik a végtelenségben.

Vasik megérintette vállát:

— Pista, vigyázz, elcsodornak. Egészen Micike után vesztet a lelked.

Megrázkódott. Kábultan emelte föl fejét. Végigsimított a lázas homlokát.

Veredy Dező állott mellette.

Ágh Pista megfogta barátja kezét:

— Kérlek, menjünk innen!

Eltávoztak a tanteremből.

A körülállók azzal a lesújtó gúnyszerű szánakozással kísérték, a mi ellen nincsen védekezés.

Valaki meg is jegyezte:

— Szegény tatár, ezt hát alaposan kiütöttek a nyeregéből.

Azután egy kis női kompanyia verődött össze és azzal a csalhatatlan pszibológiával, (amely majdnem mindig csalhatatlanul csütörököket mond) megállapították, hogy a mai estevel Boor Mici teljesen eljártozta szerencsáját. Az nem is lehet, hogy ez a leány normalis állapotban volt. Az a kihívó, az a minden társaságbeli finomabb érzéket megvevő zabolatlanság, ahogy a főispán nagyon is diszkrét udvarlását fogadta, egyszerűen örültség. Társaságbeli, jól nevelt leány a megismerkedés első estején így nem viselkedik semmi körülmény között sem.

— Aztán láttak azt a két nagyanyit? — kérdezte Babarcsyné, a közejezők gúmbölyű kis felesége. — Hogy kérkedtek a főispánnal! Milyen irigy szemekkel meredtek arra a szilajkodó fiatal leányra, mikor a főispán körül bogozta halóját.

— Igazán nevésséges volt! — mondta Mánfayné, a járásbíró méltóságos magatartású neje, aki a női társaságban ferje szerepét játszotta: mindenben ítél. Csakhogy az ő ítelete ellen föllebezés nem volt.

Babarcsyné kérdezte:

— Most már csak azt volna jó tudni, hogy nem lesz-e tragédia ebből a dologból, mely minígen mulatságos komédia indult meg?

Mánfayné szemehöz emelte lorgnettjét:

— Hát kedvesem, a dolog természete az volna ugyan, hogy ami komédia gyanánt indult, az mindvégig maradjon komédia; de azért a sors, mint ismert, szeszélyes drámaíró, megteheti, hogy ebből tragédia fejlődjék. En példának okéért épenséggel nem tartom Kund Zoltánt olyan (mondjuk a maga nevével) ostoba embernek, aki élvezzen egy leányt valami jelentékenyebb hozomány nélkül, csupán a hamiskás turbékolásért, aki pláne leánya is lehetne. Negyvenéves korukban is lehetnek a férfiak vakok, de akkor már nem a szerelemtől, hanem az eraszénytől.

Egyhangú tetaszénylvanítás kísérte a járásbíró véleményét.

Babarcsyné lelkesülten ragadta meg Mánfayné kezét, amelyikkel éppen a lorgnettet tartotta:

— Igazad van kedvesem, osztom nézetedet. Mindenki meglássa, hogy Kund Zoltán ráadásul alaposan kimulatja magát azzal a reménytelős bolonddal; azután otthagyja a faképnél. Bezzeg jó lenne akkor annak a nagyralátó megkérdült leánynak Ágh Pista is. De annak meg nem ment el az esze, hogy visszajérjen hozzá. Majd meglátsátok, hogy a mejjözött derék fiatal embernek milyen fényes szatizfakciót szolgál a sors, vagyis inkább: a főispán.

Mánfayné fejeste be a tárgyalást, lélig nevetve, gúnyszerű hangléjtással:

— Azt hiszem, edesem, annyit habozás nélkül kimondhatunk, hogy Boor Miciből sohasem lesz Kund Zoltáné.

— Ki, ki!

NYILVÉTER

Okleveles tanítóné

a legzebb és legdívatabb kézimunkák oktatására — felöltök, rászára is — magántan-folyamat nyit.
Képes oktatási és az angol, francia- és német nyelven.
Bővebbet a kiadóhivatál.

*) Az a rovathoz költőnkéret nem vállal felelősséget a szerkesztés.

4182. évk. sz. 1895. 227 1—1

Arverési hirdetmény.

A nkanizsai kir. törvénzök mint tkvi hatóság részéről közhírré létezik, hogy Hóbor Rósi és Balázs György szent-liszli lakos végrehajtatóknak Tuboly Pál szent-liszli lakos végrehajtást szenvedés elleni 26 frt 80 kr tőke, annak 1891. március 5-től járó 6%, kamatai, 6 forint 85 kr jelenlegi, a a még felmerülő költések iránti végrehajtási ügyében a lent nevezett kir. törvények területéhez tartozó a szent-liszli 69. sz. tkvben + 267/a hrsz. 159 ltrn. — + 289. hrsz. 9 ltrn végül a szent-liszli 193. sz. tkvben + 701 hrsz. 45 ltrn becsült ingóingatlan

1895. évi november hó 12-ik napján d. e. 10 órákor

Szent-Liszli község házassági Szabvány Lajos lelkesi ügyvéd vagy helyettes közbizjótával megtartandó nyilvános árverésen eladani fog. Kikiáltásai ár a tennebb kitett becser.

Arverezni kívánók tartoznak a becser 10% át kézpénzben vagy óvadékképes papírban a ki-kiből: kész- a letenni.

Kelt N.-Kanizsán, a kir. tvszök mint telek-könyvi hatóságnál 1895. évi augusztus hó 19-ik napján.

Mikos, előadó.

7489. és 7969. 95. 236 1—1

Arverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtócsennel közhírré teszi, hogy a nagykanizsai kir. törvény-széknek 5810. 6021. 7381/1895; számú és a n.-kanizsai kir. bíróságnak 7679. 7678, 7680/1895. számú végzéseivel: Eperjesy Sándor nagykanizsai ügyvéd által képviselt Dátzai-takarékpénztár és tár-sai végrehajtatók részére Landi István és társai hahoti lakos végrehajtást szenvedettek ellen 245 frt, 175 frt, és 278 forint 07 kr tőke követelések és j.r. erejéig a rendelt kiadulási végrehajtás folytán végrehajtást szenvedettekől lefoglalt 1736 frt 40 krra becsült ingóingatlan a nkanizsai kir. járásbíróág 7489 és 7969/1895. számú végzésével az árverés a rendeltetvéen annak a nemnt felül foglaltaták követelése erejéig is amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna a helyszínén vagyis Felcsú-Hahoton végrehajtást szenvedettek lakásán és pincéjénél leendő megtartására halálridőül

1895. évi nov. hó 8. és 9. napján d. e. 9 órákor

és szükség esetén folytatva november hó 14 ik napjának délelőtti 9 óráig létezik ki, a mikora bíróság lefoglalt, a az 1895. évi aug. hó 24-ik napján felvett végrehajtási-jegyzőkönyv 1-46. 57-60. és az 1895. évi szeptember hó 6 én felvett végrehajtási-jegyzőkönyv 1-55. tétel száma alatt becsült és nem igényelt javak, oszók, bűnő, borja, sódó, malacok, kosok, szekerek, gabona, szén, szalma, takarmány, sarja, hordók, kádak, szőlő-prés, butorok, agyancműek, 6: szűz ingó-ságok a legtibbet kétszáz kécpénz fizetés mellet, szükség esetén becséron alul is a fognak adatni.

Felhívataknak mindazok, kik az árverésnapd ingóságok vételárából a végrehajtató követelése megelégedés kielégítéséhez tartanak jogot, amennyi-ben részükre foglalás korábban eszközölését volna, és az a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem lénik, előbbnégi bejelentéseiket az Árverés megkezdéséig alóllet kiküldeni vagy irásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak. A törvényes határidő hirtelménynek a bíróság írásbaján kifüggesztését követő naptól számítottak.

Kelt Nagy Kanizsán, 1895. évi okt. 17-én.
VARGA JÁNOS.
kir. bír. vérehajtó.

Cs. kir. szab. déli vaspálya-társaság

3206/D. szám.

Pályázat.

A cs. kir. szab. déli vaspálya-társaság magyar korona területén fekvő vonalai rés szére az 1896. évben szükségelt 2000 m³ szóval kétezer köbméter zuzott kavics- és 2000 m³ szóval kétezer köbméter apró kőtörmelék (fedanyag) szállítására ezennel ajánlati pályázat hirdettetik.

Az 50 kros bélyeggel ellátott ajánlatok legkésőbb 1895. évi december hó 5-éig a cs. kir. szab. déli vaspálya-társaság üzemigazgatóságánál (pályafentartási osztály Buda-pest, I. kerület, Mészáros-utca 17. szám) nyújtandók be. A szállításra vonatkozó külön-leges feltételek fentemlített üzemigazgatóságnál, valamint magyar vonalain lévő összes mérnökosztályainál vehetők át.

Budapest, 1895. év november hó.

Az üzemigazgatóság.

Szabadalmazott hajkenőcs.

Az országos közegészségügyi tanács véleményezése alapján a m. kir. kereskedelmi miniszterium által szabadalmazott, mezel vira-gokból készült első angy szaktekintélvek által kipróbált

hajkenőcsöm

nemcsak a haj kihullását akadályozza meg, hanem egyuttal meg-őrzi a haj eredeti természetes szinét is, sőt alkalmazása folytán a kihullott haj helyébe a legsűrűbb új haj nő ismét.

Egy kis tégely ára — — — — — 1 frt 50 kr.
Egy nagy tégely ára — — — — — 1 frt — kr.

Külön a szőke — és külön a barna hajnak. — Használati utasítás ingyen.

Kapható: a készítőnél: Schável Jánosné szül. Markó Lujzánál Nagy-Kanizsán (saját házában), **BELES LAJOS** gyógyszerárában és **Keleti M. Mór** divat-üzletében Nagy-Kanizsán.

A legjobb gyökér-szappan

Vj találmány, patentírozott

Tulajdonsága:

Igen jól kiszáritva, kitű-nően tisztít, a haszná-latban legtakarékosabb.

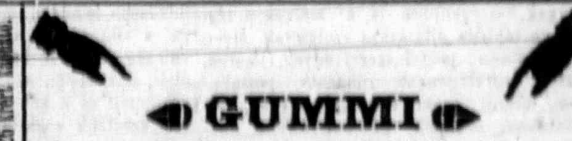
Jótállás: tiszta a ár-talmatlan a fehérmű és a kezeknek.

Előállítás: Schwarz es Tauber nektől Nagy-Kanizsán

SCHICHT-féle szappan

kules véd-jegyjel.

Sarg-féle Kalodont minden szombaton 26 krért kapható.

GUMMI

Eredeti párizsi gummik és hálhálgyökök

Ésmerég és jószág tekintetében a kívánalmakat is felül-műljék. Tucatanként 85 król 8 ftig.

Minőségesebbek legelőszertekben alkalmazha-ták — 5 ftnyi megrendelésnél 10% árkedvezmény. Megrendelések pontosan és dímközetben eszközöltetnek

KELETI M. MÓR

Ért és all divatüzletében a „Szerecsen”-hoz — Nagy-Kanizsán.

190. 28-4

Sarg-féle Kalodont minden szombaton 26 krért kapható.

Szerkesztőség:

F. S. A. L. A. Óllap-úti háza.

Ide intéendő a lap szemléi részére vonatkozó minden küldemény.

Szerkesztés nélküli levelek csak ismert emberekől fogadjanak el.

Küldetnek nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajczár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsi- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letenyői takarékpénztár, a „nagy-kanizsai malátagyár és söröződe r. t.” hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

Kiadóhivatal:

Városbás-úti: Fischei Pálapó könyvkereskedés.

KLÓPIERTSÉI ÁRAK:

Egyszer 12 korona (8 frt — kr.)
Félévre 6 korona (8 frt — kr.)
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr.)

Hirdetések jutányosan számítanak

Nyitlittér póttsora 10 kr.

Egyesületek, valamint a hirdetések vonatkozású Fischei Pálapó könyvkereskedésbe intéendő.

Mások rólunk — mi magunkról.

Nagy-Kanizsa, nov. 8 án.

(—n) Egyre-másra közölnék a külföldi lapok hasábos cikkeket rólunk, melyekben az ott járt külföldi hírlapírók objektíve beszámolnak az itt látottakról és tapasztaltakról. Nem egyszer a meleg lelkesedés hangját érezzük ki sorakból, a melyre különösen az a szellem hangolta őket, melyet itt láttak és éreztek is. Törekvéseinket, intézményeinket, szellemi és anyagi haladásunkat a legmelegebben méltányolják, s önkénytelenül az a belátás ragadja meg őket, hogy e haladás annak a szabadelvű szellemnek a kifolyása, mely hazánkban elváhatatlan a szabadságtól, amely gyökeret vert a nemzet lelkében, s melyet elfojtani az az áramlat sem képes, mely folyton fenyegeti a szomszédok határait, mely a gyenge lelkűket, kik a távolból történő eseményeket férdén látják, és hamisan ítélik meg, már-már magával is ragadja. Mig a külföldi legkiválóbb lapok állapotainkat irigylésre méltóknak találják s e nemzetnek, ha ez irányban tovább is megmarad, az első ezredéven túl nagy és fényes jövőt jósolnak, — addig néhány ellenzéki lapunk, abból a fajtából, mely csak a felekezeti harcok és villongások közepette érzi magát jól, — szürke

alapon, szürkén festi közállapotainkat, és — horribile dictu — krokodilus könyeket sír, hogy a király Lueger, dacára annak, hogy a többség választotta meg, meg nem erősítette; nem bírja eltitkolni a fölött való bánatát, hogy ez a kedves uri ember, (aki közbenmondva, a bécsi Reixrathban minden felszólalása alkalmával a legocsmányabb szavakkal gyalázta Magyarországot) nem lett Bécs város első polgármesterévé, kik a meg nem erősítést a keresztények vereségének tartják a zsidósággal szemben. Pedig hát nem szabad kételkedni abban senkinek sem, hogy a király a legkevésbé sem vonatkozott volna a megválasztottat megerősíteni, hogyha őt méltónak tartotta volna az állásra. Imeri mindenki a király kifogástalan alkotmányos érzületét, s nevetséges dolog feltételezni azt, hogy akármely oldalról befolyásolták vagy befolyásolhatták a fejedelmet Viszont Lueger működése egy nyitott könyv, s a ki a politikai életet figyelemmel kíséri, nagyon jól tudja, hogy minő változásokon ment át Lueger úr, míg azzá lett a micsoda; izgató demagóg, kire nem könnyű dolog oly nagy szék város közigazgatását bízni, minő Bécs, melyet voltaképpen ő tett azzá, a micsoda. Ellensége a dualismusként, a minek ő sokszor vallotta magát Vajjon csuda-e, ha Magyarországon

csak azok nem örülnek az ő kudarcán, a kik — Isten tudja — minő reményeket fűztek az ő megerősítéséhez. Egyébiránt, csakhamar kitűnt volna, hogy a bécsiek vargát fogtak; s nagyon meglehet, hogy nem sokára az antiszemiták marakodtak volna ellene, mert azt józan észszel csak nem lehet hinni, hogy mint Bécs polgármestere, tovább is agítált volna korcsmákban, nyilvános helyeken, vagy hogy nem kellett volna egyet fordítani az olyan állással éppen össze nem férő elveken. De hát az osztrák kormányok bűne, hogy Bécs ennyire jutott és Lueger oda emelkedett a semmiségből, a hová tulajdonképpen nem való, Igen kitűnő agitátor lehet, a ki az elégedetlen elemeket, sőt a művelt csöcseléket is el tudja ragadni, de Bécsben nagyon jól tudják, hogy szellemi és erkölcsi tulajdonai éppen nem kvalifikálják őt arra, hogy egy nagy, nevezetes város vezére legyen. Kevés politikai belátás kell ahhoz, érezni, hogy minő tekintetek voltak azok, melyeknek a király engedett, mikor Lueger meg nem erősítette. Ugy hisszük, hogy a magyaroknak Lueger e kudarcában ép oly kevés része van, mint a zsidóknak, kiket némelyek e miatt okolnak. Ha a zsidóknak ilyen hatalmuk volna, már régen megszűnt volna a Lueger és Schneiderköt ostroma agitációja, melylyel csak a

A „ZALA“ tárcája.

Boor Mici.

— A „ZALA“ eredeti tárcája. —

Mikor Boor Mici azt mondta Ágh Pistának a terehasi Társaság legkifogástalanabb gavalérljának, hogy: „majd ha főispánné leszek, — ez az asszonyi társaságban meglepetésekre, szélesnyelű fordulatokra edzett fiatal ember, agra körül fagyasztó elsubbanását érezte a megsemmisülésnek.

A körülötte morgó emberi alakok, a kábitó zsihongság, a folyton zúzó zenekarnak egy-egy erőteljesebben fölharánó akkordja, mint egy végítéleti kavargás verődtek össze előtte és ő mintha a vadul örvénylő kavargásban ide-oda hanykódva hullott volna le az éjfélete, átlatlatlan, vak semmiségbe. És nézte onnan a tehetetlenség örületes tudatával, amint az a szépséges szép, imádott anyanyúló ellebeg töle, mindig tovább s végre egészen eltűnik a végtelenségben.

Valaki megerintette vállát:

— Pista, vigyázz, elsodornak. Egészen Micike után veszett a leked.

Megrázkódott. Kábultan emelte föl fejét. Végimittottá lazán homlokát.

Verédy Dezso állott mellette.

Ágh Pista megfogta barátján kezét:

— Kérlek, menjünk innen!

Elhávoztak a táncszereumból.

A körülállók azzal a lesumtó gúnyos szánakozással kísértek, a mi ellen nincsen védekezés.

Valaki meg is jeyeste:

— Szegény talár, ezt hát alaposan kiütötték a nyeregből.

Azután egy kis női kompanyia verődött össze és azzal a csáhatatlan pszichológiával, (amely majdnem mindig csáhatatlanul esőtörőket mond) megállapították, hogy a mai estével Boor Mici teljesen eljátszotta szerepét. Az nem is lehet, hogy ez a leány normalis állapotban volt. Az a kihívó, az a minden társaságban finomabb érzéket megvevő zabolatlanság, ahogy a főispán nagyon is diszkkrét udvarlását fogadja, egyszerűen örülség. Társaságban, jól nevelt leány a megismerkedés első estején így nem viselkedik semmi körülmény között sem.

— Aztán láttak azt a két nagyányt? — kérdezte Babarczyné, a középszőz gömbölyű kis felesége. — Hogy kacérkodtak a főispánnal! Milyen irigy szemekkel meredtek arra a scilajkodó fiatal leányra, mikor a főispán körül bagozta halóját.

— Igazán nevetséges volt! — mondta Manfayné, a járásbíró méltóságos magatartású neje, aki a női társaságban terje szerepét játszotta: mindenben itélt. Csakhogy az ő ítélte ellen felelezes nem volt.

Babarczyné kérdezte:

— Most már csak azt volna jó tudni, hogy nem lesz-e tragédia ebből a dologból, mely min igen mulatságos komédia indult meg?

Manfayné szemébe emelte lorgnettjét:

— Hat kedvesem, a dolog természete az volna ugyas, hogy ami komédia gyónként tudul, az mindvégig maradjon komédia; de azért a sors, mint ismert, szélesnyelű drámsíró, megieheti, hogy ebből tragédia fejlődjék. En példának okáért épenséggel nem tartom Kund Zoltánt olyan (mondjuk a maga nevén!) ostoba embernek, aki elvegyen egy leányt valami jelentékenyebb hozomány nélkül, csupán a hamiskás turbekolóságról, aki plane leánya is lehetne. Negyvenéves korukban is lehetnek a férfiak vakok, de akkor már nem a szerelemtől, hanem az érzésvétől.

Egyhangú tetszésnyilvánítás kísérte a járásbíró véleményét.

Babarczyné lelkesülten ragadta meg Manfayné kezét, amellyel éppen a lorgnettet tartotta:

— Igazad van kedvesem, osztom nézetedet! Mindenki meglátás, hogy Kund Zoltán ráad alaposan kimulatja magát azzal a reménytelő bolondtal; azután otthagya a faképnél Beazs, jó lenne akkor annak a nagyratörő megszárdált leánynak Ágh Pista is. De annak meg nem ment el az esze, hogy visszaterjen hozzá. Majd meglátások, hogy a mellőzött derék hátrébernek milyen fényes szatiszfakciót szolgált a sors, vagyis inkább: a főispán.

Manfayné fejébe a tárgyalás, télig nevetve, gúnyos hangjelzéssel:

— Azt hiszem, edesem, annyit habozás nélkül kimondhatunk, hogy Boor Miciből sohasem lesz Kund Zoltán.

— Ki, ki!

saját érdekeiket leplezik. Ki tehet róla, hogy a buta tömeg, ezeket az úri embereket még mindig olyanoknak tartja, kik a közügyért lelkesednek. Közügy és kereszténység csak a takaró, mely alatt önző érdekeik vannak. S csodálatos! A klerikális és konzervatív pártiak, kik eltekintve pártállásuktól, tiasteletreméltó férfiakat számítanak körükben, szintén felültek nekik, — vagy csak azért, hogy adandó alkalommal lerázzák nyakukról? Csak egy tekintet lehetett az, a miért Lueger meg nem erősített, és ez a Bécs iránti tekintet. Csodálatos vaksága némely embernek, hogy ezt a közelfekvő okot nem találja meg, s inkább minden másra gondol. Kétségtelennek látszik, hogy a király minden más antiszemita embert megerősített volna, mivel a többség kívánja. Luegernek bizonyára a személye nem tett neki; ő maga pedig egy cseh újságíróhoz úgy nyilatkozott, hogy most ismét szabadsága birtokában van. »Nincs sejtésem sem arról — úgymond — hogy mi fog történni. Óriási feladat, de meg fog oldatni, oly igaz, a mint Lueger a nevem. Ezentúl a Magyarországtól független emberek vezetőjét látja bennem.« Ilyen embernek gratuláltak magyar egyetemi tanulók megválasztásához. Ilyen embert üdvözöltek sürgönyileg.

Lueger még egy darabig a felszínen fogja magát tartani, de szemben találva egy erőteljes kormányt, el fog tűnni a semmiségben, fegyverhordozóival együtt, kik nem tudják mit cselekszenek. Egy bécsi lap ez esetről a következő jellemzetes szavakat mondja: »A mit a bécsi kormány tett, mikor Lueger nem ajánlotta megerősítésre, az semmi egyéb, mint a mit az összetartási ösztön és valamely auctoritásnak a fentartása az államban parancsolt. A jogérzés rendszeres eltompítása, a társadalom morális felbomlásának észrevétlen haladása nélkül

nem is támadhatott volna az a gondolat, hogy egy férfiú, kinek más érdeme nincs, minthogy fáradhatatlan udvaronca a tömegnek, a ki lelkiismeretlenül játszik a jogrend alapjait, hogy személyiségét előtérbe tolja, a ki a polgári társadalom békéjébe dobta harci fátyliját, hogy tüze mellett nyomorult levesét főzze meg, hogy ez az ember az ország első és legnagyobb város élére álljon s itt egy darab állami tekintélyt képviseljen, melynek lerombolására volt irányítva egész eddigi tevékenysége.« Ebből érthetnek mindazok, kiket nem elfogultság és előítélet vezet a dolgok megítélésében.

Darányi Ignác.

Amily hirtelen jött, ép oly hirtelen véget is ért a földművelésügyi minisztériumban a válság. A közhírnélkülnek nem volt ideje rá, hogy szarvnyi nőhessenek. Még alig neveztek meg kandidateusokat, a korona gyors elbárározása máris megtalálta az iga il. A tárcza rögtönös betöltését oly fontosnak tartották, hogy a volt miniszter kegyes felmentésével egyidejűleg megtörtént az utód kinevezése is. Provizoriumról egy irányítva sem lehetett szó. Sem Festeich gróftól sem lehetett az ügyek tovább-vezetésével megbízni, sem Bánffy Dezső báró nem vállalkozhatott a földművelésügyi minisztérium ideiglenes vezetésére. Oly időkhöz, sminőket most él a magyar mezőgazdaság, ez a tárcza megbízható, tevékeny, erélyes és céltudatos embert követel sokkal inkább, mint eddigéle.

Darányi Ignácban a minisztérium erős támasza, a mezőgazdaság megbízható barátja és protektorra talált, aki nem újonc a téren, mezőgazdasági kérdésekkel már évtizedek óta foglalkozik, az e szakra vágó számos rokon kérdéseket ismeri és abban a pillanatban, amelyben ő a földművelésügyi minisztérium bűróiba lép, barátok és ismerősök körébe lépett, akik vele és mellette különféle szakkérdéseket tárgyaltak és számos idővonalhozó határozatot hoztak. Mint az országos gazdasági egyesület egyik alelnökének, gyakran volt alkalma Daráyninak a magyar mezőgazdaság óhajtaival és panaszaiival megismerkedni és ez irányban, valamint az agrár mozgalm vezetésével és a néppárt feudális főszóvivőivel való érintkezésben igen gyakran hasznára lesz neki koncilium lénye.

Darányi már szerdán elfoglalta az új hivatalát és ez alkalommal, — mint a Pester Cor-

respondenz értesült, — egy kevésbé kimerítő programot adott, melyet azonban a költségvetési tárgyalásokkor a képviselőházban kiegészíteni és teljessé tenni szándékosik. E pillanatban nem is annyira arról van szó, hogy mint visszatér Darányi ur új állásában, mint inkább arról, hogy mily nagy és nem is sejtett erkölcsi siker van e rémsleges válság gyors elintézésében a Bánffy-kabinetre nézve. A szabadelvű pártnak egyik kipróbált támasza aggodás nélkül és nagy kedvvel belép az ideiglenesnek kijelölt kabinetbe s ez elhatározásával megdöbbentően bizonyított ad annak stabilitás mellett. A szabadelvű pártban semmivel inkább, mint valaha, igazságos kobéxió uralkodik, a célok és eszközök tekintetében tökéletes egyetértés és ritka egyetelmőség a bizalomra nézve, melyivel a párt a Bánffy-kabinet iránt viseltetik. Ime egy minisztérium, amely mellett ily fontos válság minden nyom nélkül mulik el, amely saját körében, a saját szellemileg oly elégtelenség kibérszított pártjában ily gyorsan és ily elismerésre méltóan kiegészíti magát, hogy az egész közvélemény a hirtelen elintézés által meglepetve, kénytelen elismerni, hogy Bánffy válságára ép oly gyors volt, mint szerencsés. Bár Bánffy csakította a régi hagyománytal. Szechenyi Pál, Bethlen Andor és Festeich Andor grótok után nem ütnek ismét grófi koronát a földművelésügyi miniszteri karzékba, hanem egy tevékeny, szorgalmas, céltudatos férfiut, aki képes tökéletesen igazolni azt a bizalmat, amelyvel őt az egész közvélemény osztatlanul fogadja.

A költségvetési vitához.

A tisztelt Házban folyik az ellenzéki pártok által oly forrón óhajtott költségvetési vita.

Tekintettel a rendkívüli időközleletre, melyeket az összes ellenzéki frakciók a beszédbe hoztak, nem fog ariani, ha közelebbről foglalkozunk az indokokkal és tervekkel, melyeket az ellenzéki urak kifőztek, a kiknek első sorban a tulajdon börtök kell megőrizni és akik most minden alkalmat megragadnak, hogy az országot belebezzeljen egy képzelt lázba.

E költségvetési vita után nem sokára választóik előtt állnak az urak ismét, hogy nekik bebizonyítsanak akarják, mennyire elszegényített irány Magyarországra nézve a szabadelvű irány és hogy mennyire az ő fellegasuk szerint kell kormányozni az országot!

A klerikális párt és a néppárt az értelmi erőre legelőkelőbb ellenzéki frakcióra, vagyis nemzeti pártra támaszkodik és ez rajta van, hogy e szerelmet tavolítsa magától a hogy en iránynyal őszekötöttébe ne hozzák. Hivatalosan eltagad minden összefüggést a reakcionáriusokkal, hogy a ragaszkodás és őszekötöttébe a tükör bizonyítékaival érhesse el az együttműködést az új választások alkalmával.

— Szó sincs róla.
— Még Agh Pistáné sem.
Hangzott mindenfelől a terebesi hölgyek közvéleménye.
Most már azután az a kérdés: akad-e olyan hátor, erős főispán, aki másként merje intézni a soraát, mint ahogy a terebesi hölgyek csálhatatlan közvéleménye predestinálta?
Mánap Terebesen a „Társaság” jubileumáról beszéltek. Különösen Boor Mici hámulatosan gyors bódítását tárgyaltak, most nemcsak a felsőbb szágak, hanem az alsóbb tizezerek körében is.
Egy kedvesen csicsorgó, aranyosan szikrázó szellemű lányteremés a korzón valóságos előadást tartott barátóinak:
— Mit gondoltok mi történik most már Boor Micivel a tegnapieste történetek után?
Többfelől is kapott felelet:
— Férjhez megy.
— Agh Pistával szakít.
— Elvesszi a főispán.
— Méltóságos asszony lesz belőle.
A kedves kis teremtes ott a kör közepén fölbígyesztette skarlátpiros ajkait:
— Igen: ezt várja ő is, ezt gondolja mindenki; de nem lesz ám így! Kétségtelen az, hogy Boor Mici felhősen mulatott a főispánnal. De az is kétségtelen, hogy Agh Pistát szereti. Pedig ha szeret, nincs az a méltóságos főispán, akiért megcsalja, elhagyja. Szomorú dolog volna, ha egy belái mámor csak amugy könnyű szerrel elfújná a szívbe gyökerezett szerelmet. Az én nézetem szerint: ez nem lehet.

Éppen e pillanatban haladtak el a leány csoport mellett a Boor-lányok.

Boor Mici vidáman, csévegyve, kacagva meent a két komoly nagyfán oldalán, akik olyan méltósággal lépkedtek a kis bagoly mellett, mint egy-egy kész főispán.

Alig haladtak negyven ötven lépésnyire, meglátták, hogy Künd Zoltán főispán jó velök szembe; de ugyanakkor ismerős hang köszöntötte őket oldalt.

Agh Pista kerülte el őket.
Arca halvány volt. Hideg, kimért arccal üdvözölte a Boor-lányokat s haladt szembe a főispánnal.

Mikor már egészen közelebe ért, fölemelte fejét; égő, úszkös szemeit mereven annak arcára szegezte és úgy haladt el mellette üdvözies nélkül.

A főispán eláspadt.
Csak a fogai közt sziszregte:
— Pimasz!

Már a Boor-lányok közelében volt s alig bírta leküzdeni felindulását.

Boor Mici mindent látott.
Szíve nagyot dobbant.

Mintha valami démoni kéz markolt volna agyába, megzsedült.

Mire azonban már a főispán hozzájok ért, idegei lecsitulak s vidám, nyájias mosolylyal nyujtotta kezét.

Kese még reszketett kissé. De jól érezte, hogy a főispán keze is reszketett a földindulástól.

Két hét múlva Mánfayné és Babarozyné méltánylandó nagy felindulással, szinte zihálva találkoztak a terebesi korzón.

Mánfayné mondta:
— Képzeld csak edesem!

Babarozyné mondta:
— No de kériek, ki hitte volna!

— Megmagyarázhatatlan örültaég.
— Lélektani problema.

— Mi lesz ennek a következménye?
— Szarvak! Szógnák! Dráma.

— És nem volt senki, aki fölvilágosította, észreérettette volna.

— Volt, volt, de az intervenció eredménytelen volt.

— Mit mondott rá?
— Azt mondta, hogy ő nem a vármegyének, hanem magának házasodik.

— És mit csinál Agh Pista?
— Hagyd el, isszen tulajdonképpen az ő csobba viselkedése sietette az egész dolgot. A főispán mellett hívóán, köszöntés nélkül haladt el. Legutóbb pedig egyként, valami megjegyzéssel is szültálta. Párbajuk is volt.

— Vértelen?
— Vértelen, de eredményében elég tragikus.

— Hogy-hogy?
— A párbajnapján a főispán eljegyezte Boor Micit és ma már nászuton vannak.

A nemzeti pártnak, miután az 1867-iki kiegyezés alapján áll, nélkülöznie kell a függetlenségi párt minden frakciójának támogatását és teljes elszigeteltségében csak a klerikálisok és reakcionáriusok van dühére számíthat, akik az ő husából való hus.

Minél nagyobb figyelemmel kísérjük a nemzeti párt mivoltát és működését; minél tüzetesebben vizsgáljuk oldalait és minél behatóbban keressük indokait: annál biztosabban jutunk arra a meggyőződésre, hogy nem elvek és vívmányok kultuszát, és hogy még világosabban szóljunk, egy személy kultuszát és imádását írja a zászlójára.

A kiegyezést és összeartozást Ausztriával elfogadják, az ügyek vitelében a szabadelvű irányt helyesli és még az oly fennhangozott nemzeti követelmények terén is tett engedményeket, hogy meggyőzze a koronát loyális magatartásáról.

Egy oéli, ugyanazt a célt követve, mint a szabadelvű párt, ugyanazon utakon haladva, ugyanazon irányt helyeselve és a függetlenségi párttal ugyanazon feszült labon állva, soha, de soha nem tud a nemzeti párt a személykultuszról szabadulni és soha sem akarja győzelemhez segíteni a politikai ideálokot.

A nemzeti párt ép úgy csoportosul egy személy körül, mint a szabadelvű kormánypárt és a közigazgatás ellenzék egy-egy elv körül.

Ez a körülmény a nyugtatója ennek a frakciónak ellenzéknek. Vegyük ki a vezért környezetéből, vonjuk ki a párt summájából gróf Apponyi nevét és nem marad e pártból sem vezer az országban, sem szónok a parlamentben.

Elv körül nem csoportosulhatnak a párt hívei, mert e pártnak sincs más elve, mint vezérének ünneplése. Eszmény nem lelkesítheti a pártot, mert nincs más eszménye, mint gróf Apponyi Albert személye.

És ha most ez az ellenzéki párt a parlamentben és a parlamenten kívül diszkreditálva, támaszt és smugy is széthullott szerkezetét elvesztve, nevét és célját folyton változtatva, ismét a kényszerítő szükségesség előtt fog állni, hogy szint valjón: ha őszintén és igazán, szépítés és titkolódzás nélkül teszi, be kell valania, hogy a párt tulajdonképen nem politikai párt, amely a helyzetben és a viszonyokban keresi alapját, hanem oly párt, mely elől a személykultusz mindennél előbbre való: gróf Apponyi-pártja, kinek színeit és címerét a párthoz tartozó minden egyes képviselőnek hordania kellene, mint urak és parancsolójük színeit és címerét.

A többi pártok nem személyek körül gyülekeznek, hanem elvek körül csoportosulnak.

A kormánypárt a liberalizmus zászlóját lobogtatja; e zászlóval áll, vagy bukik. A személy itt a második sorba lép vissza és nem a zászló, hanem csak a zászlótörtő változik.

A liberális elv körül csoportosul az ország lakosságának túlyomó többsége is, amely a viszonyok igazán szabadelvű kifogásában első sorban a szabadelvű irányt akarja biztosítani, győzelemhez segíteni.

A közigazgatás veszít intenzivitásból, a függetlenségi zászlóit ez időszakban a sarokba állítják, hogy a politikai helyzet egészséges fel-fogadásában a szabadelvűség zászlóját védelmezzék. És ez a körülmény teszi, e kormánypárt erejét és az összes ellenzéki pártok győngységét.

H I R E K.

— **Püspök-választás.** Répcelakon a csüfőriőkön tartott ág. ev. gyűlésen bontották fel a dunántúli ág. ev. püspökre leadott szavazatokat. Gyuráts Ferenc kapott 160, Poszrek Sándor pedig 149 szavazatot és így Gyuráts Ferenc püspói ág. ev. lelkész 11 szótöbbséggel megválasztott dunántúli ág. ev. püspöknek Gyuráts hírszerint nem loyálv. e püspökséget, „meri annyira ragaszkodik hűvéhez, hogy legtöbb óhajta továbbra is megmaradni lelkésznek Pápán, hol több mint 22 éve előharcosa a közösségek minden kultúrás és humanus mozgalomnak. Gyuráts Ferenc 1841. április 30-án született Bükön, Sopronmegyében, szegény köznemesség öklől. Tanulmányait Sopronban kezdte az evangélikus líceumban és ott halgatja a teológiát is. Majd nagyobb utazást tett Németországban és Jénában járt egyetemre. Tanári ok-

levelet nyervén, Kővágó-Órszra hívták meg professzornak, de a tanári katedrát csakhamar fölcserélte a papival Bel-den három évet töltött s csak a pápaiak meghívására hagyta el gyűlékezését. 1872. óta egyházzomban a pápai ev. gyűlékezést lelkipásztora. 1874-ben megházasodott, oltárhoz vezetvén egy tekintélyes pápai iparos leányát, Matos Karolinát. Gyermekkel azonban nem áldotta meg frigyüket az ég. Gyuráts a közelet minden ágában tevékeny részt vesz s egyházügyeit is pártatlan szorgalommal vezeti. A pápai ev. gyűlékezést zilált anyagi viszonyai úgy rendbe hozta, hogy a teljesen vagyontalan gyűlékezést 1888/84-ben már 35.000 forintos templomát, új iskolát, meg papikot építhetetti. Társadalmi téren is nagy tevékenységet fejt ki. Alapítója számos négyesületnek, elnöke a pápai iparos ifjusági körnek, alelnöke a Jókai-körnek, megyei és városi bizottsági tag s tiszta minden közhasznú jótékony és különféle egyesületeknek. Mint p. p., elnöke a dunántúli kerületi gyámintézésnek, azonkívül dunántúli kerületi jegy- és zsinati egyházi főjegyző, Talay halála óta főesperes volt. Tevékeny irodalmi munkásságot fejtett ki eddig is. Legjelesebb munkája a Luther álete, mely legjobb magyar nyelvű biográfiája Luthernek. Kiváló munka a Gusztáv Adolf avéd király álete, mely 1892-ben jelent meg. Írt két poétikus imakönyvet is: „Leiki vezér” és „A hit oltára” címmel, mely utóbbi a Luther-társaság kiadásában két kiadást is ért, meg egy brosúrt a szabadkőmívességről, mely annak idején űrelmes föllovasával föltűnésé kellett. Az egyházi szónoklat-terén is sok szép alkotással gazdagította a felekezeti irodalmat s ő maga is a legjobb szónokok közül való.

— **A Polgári-Egyetel** végig rendező bizottsága folyó hó 7-én tartott alakuló ülésében megválasztotta a tisztkart. Elnök lett Eperjesy Gábor, alelnök Csoloz Jenő, tiszkar Dobrovics Dezső, pénztáros Vidos József. Reméljük, hogy a tisztkar sok jó mulatságnak lesz előmozdítója.

— **Éskövés.** Unger Samu birtokos és kereskedő leányát Margit kisasszonyt Somogy-Gyékesesről f. évi 17-én d. e. 11 óraker vezeteli oltárhoz a somogy-országú isz. templomban Guttmann Herman ur Budapestnél.

— **Táncestély katonaszíniével.** Alig alakult meg a „Polgári-Egyetel” vizgalom-rendező bizottsága máris akcióba lép, még pedig elég kedvező auspiciumok mellett. Mint lapunk meg-előző számbában jeleztük a cs. és kir. 78. gyalogezred zenekara e napokban városunkban működik. Ez alkalmat a vizgalom-rendezésé arra használja fel, hogy *hétlőn és hó 11-én* a Polgári-Egyetel nagyertermében zártkörű családias jellegű táncestélyt rendez, amelyre az idő rövidsége miatt — külön meghívókat nem bocsát, és ezen uton hívja meg a Polgári-Egyetel tagjait (családosul) és ezek vendégeit. Belepti-egy 1 forint, osz ádjegy 2 frt 50 kr. A vizgalom esti 9 óraker kezdődik.

— **A soproni polgármester balesete.** Sopronból írják, hogy Gebhardt Józsefet, Sopron város polgármesterét kedden este súlyos baleset érte. Hivataltól hazamenet ugyanis egy járdán lekvő gerendában megbotolva esett, de oly szerencsétlenül, hogy a jobb karját eltörte Gebhardt még csak három hét óta polgármestere Sopronnak és a város polgársága szombaton bankettet akart tartani tiszteletére, melyre Fabinyi Teofil e tárgyban írt levelében szintén megígérte megjelenését. Fabinyi, akit az esetről értesítettek, tavíftatlag jelezte ki részvétét. Gebhardt állapota súlyos.

— **Talált pénz.** Folyó évi október 20-án a város haterületén egy nagyobb összegű pénzzel telt pénztárca találatot. Felhívatik az, aki ezen pénzes tárcához és pénzoszeghez való tulajdonjogot igazolni tudja, hogy a rendőrkapitányi hivatalnál a hivatalos órák alati bármikor jelenjen meg.

— **Végrehajtás nagyban.** Tolnavarmegye területén igen nagy az adóhátralék és e miatt miniszteri utasításra elrendelték az adóhátralékok szigorú behajtását s több felszólásból is megparancsolták a felelőséget. A nagy adóhátralék a város és gazdasági viszonyok és a filloxera okozta pusztítások által támaszt elszegényedésre vezetendő vissza. A végrehajtás a szigorú rendelet értelmében most megyeszerre megindult a legtöbb helyen természetesen nagy az elkésérődés e miatt a lakosság körében. Így péld. Bács közeghen két végrehajtó működik, kik csak revolverrel felegyverkezve

merik a házak küszöbeibe állítani, hogy a végrehajtást fogadtatóknak, de még így is sok izgatásnak vannak kitéve.

— **Szilágyi és Apponyi.** A két politikai ellenfél a posznyi pályaudvarban találkoztott egymással. Szilágyi a fővárosba akart utazni s Apponyi szintén. Mikor Apponyi észrevette a posznyi motabilitásokat, a kik Szilágyit a pályaudvarhoz elkísérték, mosolyogva szólott Szilágyihoz:

— Látnod, én még jobban tisztellek mint ezek, mert én Eberhardból jöttem, s ezek csak Poszonyból.

Erre Szilágyi azt válaszolta:

— Valószínűleg azonban csak azért, mert te is Budapest felé utazol.

A két államférfiu aztán együtt indult utnak a főváros felé.

— **Kétséges Pusztaszer.** Amint Kolumbusz Kristóf két helyen van eltemetve és Shakespearenek vagy három sírházaja van, akként fog nem sokára „kiderülni”, hogy Pusztaszer sem egy van az országban, hanem voltaképen kettő. Csongrádmegye területén ismét régészeti ásatás sok folynak. A mit berten dr. Nagy Géza, a nemzeti múzeum őre jár lent Szenteseen és folytatta Mindenesen azokat az ásatásokat, amelyeket Farkas Sándor szentesi tanár, ismert régész kezdett meg. Felső-Korhány rég letűnt popánykori Magyar-Földvár temetőjének föltárasását végezték ott. Egyik sírban egy lovas vitéz, egy női sírban gyönyörűket és edényeket találtak. Az ásatásokat tovább folytatják, különösen az ősi Szer város várendszert szeretnek megállapítani. Ási fognak Szenteseen, Gógányon, Hekénden, Böldön, Feketeváron, Kaponán, Zapor-Deberceken, ahol letűnt idők temetőit keresik. Mint Szenteseen írják, Farkas Sándor már régen nagy ambícióval igyekszik behonyítani azt a merész állítását, hogy Pusztaszer nem ott volt, ahol szerinte az első magyar országgyűlés tartatott s ahol Szer város alott, s a Tisza partján, a mindazentli csúcsonál állanban keresi. Azt mondja, hogy a hely máll megállapításra Béia király névtelen jegyzője latin levelen ok hibás fordításából származott s ezt a hibás közadatot az erősíti meg, hogy egy Pallavicini gróf azon a tájon, amelyet ma az első országgyűlés helyének tartanak, Pusztaszer néven majort alapított. Azt mondja továbbá, hogy az ezen helyen talált romok nem Szer város romjai s erősen bízik abban, hogy a megye területén eszközleendő ásatások az ő véleményének a helyességét fogják bizonyítani.

— **Minden napra egy pohár.** A doktor szigoruan meghagyta a pacienseknek, hogy naponkint legföljebb csak egy pohár sört igyék.

— Remélem — kérdi az orvos a beteg feleségétől — nem feledkeztet meg róla, a mit tegnapelőtt mondtam, hogy tudniillik féljérem most naponkint csak egy pohár sör juhat.

— Oh dehogy feledkeztem meg róla! — felel az asszony. — Csak hogy kérem, az uram addig nem hagyott békét, míg három heti sört nem előlegeztem neki!

— **A pocsolóába fult.** Málics Józsa 20 éves prodiatni (Muraköz) hajdon csüfőrtökön déután egy kukorica szárral megtelt szekéren haladt haza felé. Utközben a székér felborult és a leányt maga alá temette. Segítés nem levén a közeiben, a leány nem szabadulhatott meg kínos helyzetéből és megultad a pocsolóban. Mídon a kánybórr arra jövők a kukoricaszart lezedték a leányt, az már halva volt.

— **Étvágytalanság és mindomomá gyomorhajók.** melegen ajánljuk tisztelt olvasóink figyelmébe Egger szoda pastillát. Kapbató 25 és 50 kros eredeti dobozokban minden-gyógyszertárban és nevesebb gyógy-fűszerüzletben. Fő- és szétküldési raktár Egger A. fiaí Nador-gyógyszertara Bpsten, Váci körút 17.

IRODALOM.

A nemzeti színház pályázathirdetése.

A nemzeti színház igazgatósága a következő pályázati-hirdetést tette köze:

„Porsósi Kálmán, a „Fővárosi Lapok” felelős szerkesztője a nemzeti színház igazgatóságunk egyezér koronát ajánlott föl azon célból, hogy e összeget a jelenkori magyar társadalmi életből vett színműre dramai pályázatul tüzze ki.

A pályázat föltételei a következők:

1. Az 1000 korona jutalom csak annak a műnek ítélhető oda és adható ki, a melyet a bizottság többege érdemesnek vél arra, hogy a nemzeti színházban előadassék és a mely szin-padi sikert ígér.

Ha előadása érdemes mű nem találtnék, a pályadíj nem adatik ki, hanem újabb pályázatot fog hirdetni.

2. Pályázat minden olyan középfajú egész estét betöltő színmű, melynek tárgya a jelenkori magyar társadalmi életből van merítve.

3. A beküldés határideje f. évi november hó 30-ika. Az eredményt a bizottság legkésőbbben 1896. évi február hó 1-én fogja kihirdetni.

4. A pályanyertes mű — színrre hozatván — a nemzeti színház által az eredeti darabok szerzőinek fizetni szokott rendes írói százalékokban is részesül.

5. Egyebként a pályanyertes mű a szerző tulajdona marad, de a nemzeti színházat megelőzőleg sehol másutt színrre nem hozható. A darab kinyomatási joga a „Fővárosi Lapok“-ot, illetve az Athenaeum nyomdai és irodalmi részvényársaságot illeti.

6. A pályaművek idegen kézzel, tisztán és olvashatóan írva, lapszámozva és bekötve a nemzeti színház igazgatóságához küldendők; a szerző nevét, polgari állását és lakhelyét rejtő pecsétes levélen ugyanaz a jellege álljon, mint a pályamű homlokán. Alnév alatt pályázónak a jutalom nem adatik ki.

A pecsétes levélen netalán főljegyzet-kikötések, föltételek nem vétnek figyelembe.

Kéziratok nem adatkak vissza.

A nemzeti színház igazgatósága.

— **Milleniumi történet.** Az „Athenaeum“ r. társaság kiadásában megjelenő „A magyar nemzet története“ című (is kötetes nagymunkának (milleniumi kiadás) harmadik kötetéből, mely az Anjouk korát tartalmazza, a 41., 42., 43. és 44. füzetét befejezést nyert Pór Antal kitűnő történet írónk nagysabán monográfiája, az „Anjouk kora“, a 44. füzetben pedig Schönherr Gyula, ennek az egész nagy munkának segédszerkesztője, „Az Anjouk örökösai“ cím alatt a Magyarországon uralkodó luxemburgi ház történetének megírását kezdi meg. Az első könyvben Zaigmond Károlcot ismerteti a magyar koronáért, majd Zaigmond trónralépcsének körülményeit. **Rozsina és a délvirág forradalom történetét** írja le, rendkívüli szellemű tárgyszerűséggel, vonzó előadásban. És a füzet is számos és igen érdekes szöveggel van illusztrálva, és két szép műmelléklettel van díszítve. Az egyik, „Zaigmond császár és király“ arcképe, s magyar származású középkori festőművészek, Dürer Albert (Ajóky) müncheni városában levő eredeti után; a másik műmelléklet pedig ugyancsak két magyar ősvésművészek alkotását tünteti előnk, az Kolosvári Márton és György ötvösök „Szent György szobra“, melynek eredetije Prágában őrizteték. Erről a nagybecsű középkori magyar képművészeti emlékről bő gipszmasolatot vesznek a milleniumi kiállítás számára, hol a másolat kiállítva lesz és „A magyar nemzet történetének“ olvasói már mint ismerőssel találkoznak vele. A füzet szöveggel kösül külön ki kell emelnünk Székely Árpádnak remek rajzait: a „Castel dell' Ovo Napolyban“ — „Novigrád“ — „A Fangepánok várkastélya Zangben.“ — „A székesgyehás Trauban“ — „Yrána romjai“ — valamint Dörre Tivadár tanár két rajzát, mely Mária királyné körmeóhánynál háznák külsejét és belsejét ábrázolja. Ezenkívül még egy szép szöveggel van díszítve és a füzet, az Mária királyné arcképe, mely a munkelstein vár egykoru falfestményéről van levéve. Egy füzet ára 30 kr., előzettel negyedévre (12 füzet) 3 frt 60 kr., félre (24 füzet) 7 frt 20 kr.

— **A ságrábi királynapokról,** melyek még ma is közbeszó tárgyat képezik, igen sikerült képeket hoz az Ország-Világ legutóbbi (18) száma. Ezeket kívül sikerült felvételeket találunk e számban az új ersebüt-városi templom alapköveteléről, szép képsorozatot Muraköz érdekes népeiről, Frigyes császár emléksobrát, Beszerdy Viktor, Fáy Szeána stb. arcképeit. A szöveghez kiváló verses, és prózai dolgozataikkal gazdagították: Váradi Antal, Radó Antal, Adorján Sándor, Beóthy Zaigmond, Fáylygyi Titusz, Szentessy Gyula, Ördöghy Gyula, Láng Menyher, s a mit első sorban kellett volna említenünk, egy előkelő állású volt nagyenyőleas honvédfőtiszt, a ki Górgói megebesléseiről mond el eddig ismeretlen, igen érdekes adatokat. A kitűnően szerkesztett Ország-Világ ára negyedévre 2 frt 1 mutaványsszámot ugy tudjuk, legyen küld a kiadóhivatal (Budapest V. Hold u. 7. sz.)

— **Az utolsó kuruc.** Kedves és érdekes történetet írt meg az ifjuság számára Tóth Sándor, régi kedvelt írója a szerdái nemzedékeknek. A kuruc idők viszonylagos történetét beszéli el, leírva hőseit, a kik pártatlan hővel védelmeztek a hazát és szívesen haltak a haszárt. Az a romantikával teli kor híven tákrözzik ebben a fiatalágnak szánt könyvben, melyet felöltöttek is édeklődéssel olvashatnak. Feltűnő szép és izlések kiállításban is jelent meg Tóth Sándor könyve: Pataky László pompás rajzaival. Nyomatott Szent-Gothárdon, a kiadó: Wellisch Béla könyvnyomó-intézetben. Ára 2 frt 60 krajcár.

— **Magyar Népi Minosár** címen új, népies irányú ismeretterjesztő, társadalmi és szociológiai folyóirat indult meg. — Az előtűnk fekvő első szám tartalmának változatos, képi és színos kiállítása után itélve, a folyóirat lényegességét ígérjük a bizonyára szívesen fogja venni

mindenki, a ki ocsó pénzben olyan olvasni valót keres, a miből hasznót és gyönyörűséget is merithetne. A folyóirat havonként 80-84 oldalnyi fizetésben jelenik meg. 8-10 képpel. Előzetési ára: egy évre 2 frt 60 kr.; félre 1 frt 30 kr.; negyedévre 70 kr.; egyes szám 25 kr. — Magrendelhető: Budapest, Ferenc-körút 1 sz. III. e.

Magrendelhető és kapható Fischel Fülöp könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán.

NYILTTÉR.*

Hamisított fekete selyem. Égésünk el egy kis mintát a venni szándékolt selyemből, és a hamisítás rögtön kiderült: Mert míg a valódi selyem jól festett selyem az elágotásnál nyomban összepödörödik és csakhamar kialakik maga után csekély barna hamut hagyván; addig a hamisított selyem (mely szíros színű-szallónas lesz és könnyen törik) lassan tovább ég (mint hogy rozsállal a festanyagtól telítetten tovább íszadnak) és sötét barna hamut hagy maga után, mely valódi selyem módjára soha össze nem pödörödik, csak megérből. Ha valódi selyem hamuját összenyomjuk elporzik; a hamisítvány nem. — **Henneberg G.** (cs. kir. udvari szállító) **selyemgyára Zürichben,** háshoz szállítva, postabér és vámmentesen szívesen küld bárkinél, a mit akart akár egyes öltönyökre való égés végében levő valódi selyem-szövetből. Svájcban czimzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bályeg ragasztandó. (6)

Kronfeld nővéreknél a magyar, német, francia és angol nyelvben oktatást nyerhetni.

Lakás: Vasut-utca, 691. szám.

* Az e rovatban kösítették nem vállal felelőst a szerkesztő.

Vasuti menetrend

Ervényes 1895. május 1-től.

Kanizsa Állomás.

Irány	Indulás Kanizsáról				Erkezés Kanizsára			
	Vonat	óra	perc	idő	Vonat	óra	perc	idő
Pragerhof	sz. v.	4	42	regg.	gy. v.	5	33	regg.
	sz. v.	2	35	d. u.	sz. v.	12	59	d. u.
	gy. v.	12	20	este	sz. v.	11	22	éjjel
	v. v.	6	50	este	v. v.	7	59	reg.
	v. v.	9	30	regg.	v. v.	7	36	este
Hécs Z. Ex.	sz. v.	6	05	regg.	sz. v.	3	42	regg.
	v. v.	5	15	d. u.	v. v.	8	04	regg.
	sz. v.	2	05	d. u.	sz. v.	1	34	d. u.
Budapest	sz. v.	12	45	éjjel	sz. v.	10	15	este
	gy. v.	5	47	regg.	sz. v.	3	52	regg.
	v. v.	10	—	regg.	sz. v.	1	39	d. u.
Barcs	sz. v.	2	—	d. u.	v. v.	8	44	este
	sz. v.	12	15	éjjel	gy. v.	12	10	éjjel
	sz. v.	4	57	regg.	v. v.	9	45	regg.
sz. v.	2	25	d. u.	sz. v.	1	29	d. u.	
sz. v.	11	34	éjjel					

Felelős szerkesztő:

Dr. LŐKE EMIL.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

Szabadalmazott hajkenőcs.

Az országos közegészségügyi tanács véleményezése alapján a m. kir. kereskedelmi miniszterium által szabadalmazott, mezel virágokból készült és elsőrangú szaktekintélyek által kipróbált

hajkenőcsöm

nemcsak a haj kihullását akadályozza meg, hanem egyuttal megőrzi a haj eredeti természetes színét is, sőt alkalmazása folytán a kihullott haj helyébe a legsűrűbb új haj nő ismét.

Egy kis tégely ára — — — — frt 50 kr.

Egy nagy tégely ára — — — — 1 frt — kr.

Külön a szöke — és külön a barna hajnak. — Használati utasítás ingyen.

Kapható: a készítőnél: **Schável Jánosné** szül. **Markó Lujzánál** **Nagy-Kanizsán** (saját házában). **BELUS LAJOS** gyógyszerárában és **Keleti M. Mór** divat-füzetében **Nagy-Kanizsán**.

KLYTHIA a bőr ápolására, szépítésére és finomítására **Puder**

Legelőkelőbb öltözéki, bál és társalgó PUDER.

— Fehér, rózsaszín, és sárga —

vegyileg anályált és ajánlva **Dr. Pohl J. J. Cs. Kir. tanár által Bécsben.** Emlermérő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz mellélve vannak.

TAUSSIG GOTTLIEB

Énöm öltözéki szappan és illatszergyára. Főraktár: **BÉCS,** I. Wollzeile 3. **Kapható a legtöbb illatszergyógyszer kereskedésében és gyógyszertárban.**

Egy doboz ára: **1 forint 20 krajcár.**
Utánvétellel vagy az összeg előleges beküldése után küldeték.

HIRDETÉSEK

felvételnek

FISCHEL FÜLÖP

könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán.

József főherceg ő. cs. és kir. fensége udvari szállítója.
Fülöp azaz Coburg-Gothal herceg ő. kir. fensége szállítója.

Sárgányesim: **Gottschlig Budapest.**
Telefon 57-86.

GOTTSCHLIG tea-, rum- és cognac
nagykereskedő

AGOSTON BUDAPEST

Központi iroda: IV., Váci-utca 4. szám.

RAKTÁRAK:
IV., Váci-utca 6. sz. VI., Andrásy-ut 23.
„a Mandarinhoz” „Hong-Cong városához”
a Városház-tér mellett a kir. opera átellenében
IV., Egyetem-tér, Egyetem-utca sarkán a „Japan nohoz”

KIVITELI PINCZÉK:
X. Kőbánya, Fűszer-utca 9. szám.
Bizományi raktár:
Nagy-Kanizsán:
NEU és KLEIN uraknál.

Közvetlen behozatalu valódi kínai és orosz karaván-teák, Jamaica-, Brazíliai és Cuba-rumok, francia cognacok, likőrök a legfinomabb minőségben, eredeti csomagok és palackokban, eredeti árak mellett. — Árjegyzék ingyen és bérmentve.

PSERHOFER J.-féle gyógszertár
Bécsben, I. kerület, Singerstrasse 15. szám alatt
„zum goldenen Reichsapfel.”

Vértisztító labdacsook, szelött általános labdacsook neve alatt, az utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacsook csodás hatásukat észszeresen be nem bizonyították volna. Évtizedek óta ezen labdacsook általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitűnő háziájszertől készlet nem volna található.

Számtalan orvos által ezen labdacsook háziájszerül ajánlatnak és ajánlataik minden oly bajoknál, melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek; mint epe-savak, májbajok, köhika, vértulások, aranyér, béltelenség s hasonló betegségeknek. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak a vérzségénység és az abból eredő bajoknál is; így nápkórnál, idegességből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacsook oly könnyen hatnak, hogy a legesékélyebb fájdalmakat sem okoznak és annak folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermek által is minden aggodalom nélkül is bevehetők.

A számtalan hálaíratból, melyet e labdacsook fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egészséggük visszaszerzése folytán hozának intétek, ezen helyen csakis néhányat említünk azon megjegyzéssel, hogy mindenki, a ki ezen labdacsokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, hogy azokat tovább fogja ajánlani.

Köln, 1893. April 30.

Tisztelt Pserhofer ur! Legyen oly szives és küldjön nekem ismét 15 tekercset az ön felülmulhatatlan vértisztító labdacsoiból utánvétellel. Fogadják az uton is legmelyebb közönetemet labdacsoi csodáhatásáért.
Maradok teljes tisztelettel
Pawlikat Ferenc, Köln, Lindenthal.

Harsch, Földnik mellett, 1887. szept. 12.

Tekintet ur: Isten akaratá volt, hogy az ön labdacsoi kezeim köze kerültek, melyeknek hatását ezennel megírom: Én gyermekágyban meghaltam olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a loktak közt volnék, ha az ön csodálatra méltó labdacsoal engem nem mentettek volna meg. Az isten áldja meg önt ezért észszer. Nagy bizalom van, hogy ezen labdacsook engem is tökéletesen ki fognak gyógyítani, amint már másoknak is egészségük visszaszeresére segítségül szolgáltak.
Knißcz Teréz.

Bécs-Ujhely, 1887. nov. 9.

Milyen tisztelt ur: A legforróbb köszönetemet mondok ezennel önnek 60 éves nagynémem nevében. Az illető 5. éven át szenvedett gyomorhurutban és vízkórásban, már életét is megunta melyről egyébként le is mondt, midőn véletlenül egy dobozt kaptott az ön kitűnő vértisztító labdacsoiból s azoknak állandó használata folytán tökéletesen kigyógyult.
Legtöbb tisztelettel Weinezettel, Jozefa.

Eichengraberamt, Góthi m. 1889. márc. 27.

Tekintetes ur: A Juliótt lementaltan két csomagot az ön valóban hasznos és kitűnő labdacsoiból. El nem marasztalom legnagyobb elismerésemel kifejezni ezen labdacso értéke sőt és azokat, ahol csak alkalom nyílik, a szenvedőknek legmelyebben fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetszészerinti használásár önt ezennel felhatalmazom.
Toljes tisztelettel Hahn Ignác.

Gotschdorf, Szilézia, 1887. okt. 8.

T. ur! Felkérem, miszerint ez ön vértisztító labdacsoiból egy csomagot 6 dobozzal küldeni szíveskedjék. Csakis az ön csodálatos labdacsoinak köszönhetem, hogy egy gyomorbajtól, mely engem 5 éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacsook nálam sohasem fognak kifogni s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem, vagyok tisztelettel Zwickl Anna.

Ezen vértisztító labdacsook csakis a Pserhofer J.-féle, az „arany bírodalmi almához” címzett gyógszertárban, Bécsben, I. Singerstrasse 15. sz. a késztettek valódi minőségben s egy 15 szem labdacsoat tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmazatik, 1 frt 5 krba kerül; bérmentetlen utánvételi küldésnél 1 frt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

Az öszeg előbbeli beküldésénél (mi legjobban postautalványon eszközöltetik) bérmentes küldésel együtt 1 csomag 1 frt 25 kr., 2 csomag 2 frt 30 kr., 3 csomag 3 frt 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr. és 10 csom. 9 frt 20 krba kerül.

NB. Nagy elterjedésük következtében ezen labdacsook a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utánostálnak; ennek következtében körüli csakis Pserhofer J.-féle vértisztító labdacsokat követelni és csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyeknek használatai utasítása a Pserhofer J. névaláírásal feketén szinben és minden egyes do-

Sarg-féle Kalodont minden szombaton 26 krért kapható.

GUMMI

Eredeti párizsi gummi és halkőlyagok finomság és jószág tekintetében a kivánalmakat is felülmulják. Tucatanként 85-król 8 frtig.

Suspensoriumok legelőszérűbben alkalmazhatók — 5 frinyi megrendelésnél 10% árkedvezmény.

Megrendelések pontosan és diszkrétan eszközöltetnek

KELETI M. MÓR
férfi és női divattisztelésben
a „Szerecsen“-hez — Nagy-Kanizsán.

190 26-7

Sarg-féle Kalodont minden szombaton 26 krért kapható.

A legjobb gyökér-szappan

Uj találmány, patentirozott

Tulajdonsága:
Igen jól kiszáritva, kitűnően tisztít, a használatban legtakarékosabb.

Jótállás: tiszta s ártalmatlan a fehérmű és a kezeknek.

Elárúsítás:
Schwarz és Tauber
uraknál Nagy-Kanizsán.

SCHICHT-féle szappan
kulcs védjeggyel.

Bernhard-féle alpesi füligneur. Bern W. O.-tól Bregenzben, 1/2 üveg 3 frt 60 kr. 1/4 üveg 1 frt 40 kr. 1/8 üveg 70 kr.

Amerikai köszvénykenőcs. Gyors és biztonságos minden köszvényes és csomós bajok, u. m. gerincegyántalom, tagcsúgítás, lachias, migraine, idages fogfájás, főfájás, fülzsúgattás stb. ellen 1 frt 20 kr.

Pserhofer J.-féle Tannoehin hajkenőcs. Évek hosszú sora óta valamennyi hajnövesztő szer között orvosok által a legjobbnak elismervé. Egy elegánsu kiállított szelencével 2 frt.

Általános tapaszt. Steudel tanártól. Utas sebektől, mérges daganatoknál, ujjkukac, sebes vagy gyaládt-mell, vagy más ily bajoknál mint kitűnő szer lön kipróbálva. 1 tégely 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Fogbalzsam Pserhofer J.-féle. Sok év óta a fagyos tagokra és minden idült sebre, mint legbiztosabb szer elismervé. 1 tégely 40 kr., bérmentve 65 kr.

Utifüvedv. egy általánosan ismert kitűnő háziájszer hurut, rekedtség, göröcs köhögés stb. ellen. Egy üvegcske 50 kr., 2 üveg bérmentve 1 frt 50 kr.

Élet-esszencia (prágai csöppek) megrontott gyomor, rossz emésztés és mindennemű altesti bajok ellen kitűnő háziájszer. 1 üvegcsével 22 kr. 12 év. 2 frt.

Általános tisztító-só Bulrich A. W.-féle. Kitűnő háziájszer a rossz emésztés minden következményei, u. m. főfájás, szédülés, gyomorgörcs, gyomorfájás, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 frt.

Angol csodabalzam. egy üveg 50 kr., 1 kis üveg 12 kr.

Por a labizzadás ellen. Ezen por megszünteti a lábizzadást s az által képződő kellemetlen szagot, épen tartja a lábbelit és mint ártalmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Golyva-balzsam. kitűnő szer golyva ellen. 1 üveg 40 kr., bérmentes küldésel 65 kr.

Mia-Poko. kiváló szer egyoldalú fejfájás, fogfájás, rheuma stb. ellen.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül, az osztrák lapokban hirdett öszeg bel- és külföldi gyógszerészeti különlegességek raktáron vannak és a közönségnek netán nem levők gyorsan és olcsón megszereszetnek. Postán megrendelések a leggyorsabban eszközöltetnek, ha a pénzösszeg előre küldetik; nagyobb megrendelések utánvétellel küldetnek. Bérmentes csakia oly esetben történik a küldés, ha az öszeg előre beérkezik, mely esetben a postaköltségek sokkal mérsékeltebbek. Budapestban kapható: Török József gyógszerész urnál, Király-utca 12. szám alatt.

Hirdetmény.

A magyar osztálysorsjáték második osztályának húzása december 6-án kezdődik és december 14-éig tart.

Az első osztályban ki nem húzott osztálysorsjegyeknek ezen húzáshoz szükséges megújítása, minden további jogok elvesztésének terhe mellett, november 26-ig eszközözendő, és pedig kizárólag a sorsjegyeken jelzett elárúsítónál.

Teljes sorsjegyek, melyek az első osztályban nem nyertek, a második húzásban résztvesznek a nélkül, hogy ezek megújításának szüksége fennforogna.

Vételsorsjegyek — a míg a készlet tart — és pedig: egy egész sorsjegy 80 koronáért, egy tized sorsjegy 8 koronáért és egy huszad sorsjegy 4 koronáért az ismert elárúsítóknál kaphatók, a kik egyszersmind mindennemű felvilágosítással szolgálnak. Megrendelésekkel kérjük ezekhez (nem hozzánk) fordulni.

Budapest, 1895. november 1-én.

Magyar Osztálysorsjáték Igazgatósága.

Egy millió Nyeremények

1,000,000 korona nyerhető a legszerencsésebb esetben

az

államilag jóváhagyott

Magyar osztálysorsjátékokon

melynek

nagy

nyereményhúzása

1895. december 6-14-ig ajtetik meg.

Vétel-sorsjegyek:

1 egész 40 fét 1 tized 4 fét
1 fél 20 fét 1 huszad 2 fét.

(Pozitív feljében 2 kr. ajánlott levéltér 12 kr. és nyereményjegyekért 10 kr. beszedendő.)

Ajánlja és szétküldi postautalvány ellenében vagy utánvétellel is

1 jutalom á 600 ezer korona = 600000 korona

1 nyeremény á 400 „ = 400000 „

1 „ á 200 „ = 200000 „

1 „ á 100 „ = 100000 „

1 „ á 50 „ = 50000 „

2 „ á 20 „ = 40000 „

2 „ á 15 „ = 30000 „

4 „ á 10 „ = 40000 „

10 „ á 8 „ = 80000 „

27 „ á 6 „ = 162000 „

100 „ á 2 „ = 200000 „

200 „ á 1 „ = 200000 „

1150 „ á 2 száz korona = 230000 „

20000 „ á 100 „ = 2000000 „

21499 nyeremény — 4.329.000 korona.

Heintze Károly

főelárúsító

Budapest,
Szervita-tér 3. sz.
Sürgöny-csizm.
Lottoheintze Budapest

Ha egy a tisztelt küldőnek különböző számu több sorsjegy hírciklában nagyobb nyereményhúzásokhoz jusszon, — át vagy ennél több sorsjegy bevásárlásánál a sorsjegyeket egymástól teljesen eltérő számokat állító össze telossza szerinti egész, fél, tized és huszad sorsjegyekből — a leuti árakon.

Szerkesztőség:

F. S. U. T. A. Ollóp-tűz ház.

Íde intéseendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

germánul is levalak csak ismerté csak.

ből fogadtak el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajcár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-össövetkezet és a letenyi takarékpénztár, a „nagy-kanizsai malatagyár és serfőződe r. t.” hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenként kétszer: vasárnap és esütörtökön.

Kindóhivatal:

Városház-épület; Fischei Fülöp könyvtárszobában.

KLÓFIEETÉSI ÁRAK:

Egész évre 12 korona (6 frt — kr.)
Félévre 6 korona (3 frt — kr.)
Negyedévre 3 korona (1 frt 80 kr.)

Hirdetések jutányos számításnak

nyitlított postására 10 kr.

Kiadványok, valamint a hirdetőknak vonatkozó Fischei Fülöp könyvtárszobában intéseendő.

Egy betegről.

Nagy-Kanizsa, 1895. nov. 11.

(—) Nem a törökre gondoltam, mikor ezt a címet leirtam. Pedig megilleti a név. S már jó ideje, hogy a török államot az európai államok betegének nevezik. Pedig van kivülről beteg más is, csak hogy az ő betegsége sokkal nagyobb, pedig folyton körülötte állnak a doktorok, igazán csoda, hogy agyon nem gyógyították már. De hát nagyon féltik. Attól félnék, hogy annak a betegnek a halála sorvadást hozhatna egy pár más egészségesre is; ez az oka annak, hogy van még — keleti kérdés; különben rég nem volna már.

De hát nem erről a betegről akarok szólni. Vigasztalatlán az a keleti politika, pedig így háború nélkül is sok vérbe került.

Társadalmunkkal akarok foglalkozni. Azt mondják sokan azok közül, a kik azt hiszik magukról, hogy tudósok, hogy beteg a társadalom. Betegnek tartják ezek testileg, amazok erkölcsileg. Vajjon igazuk van-e? Mikor egy-egy lövés dördül el öngyilkos kézből, eloltva egy — talán jobb sorsra érdemes életet; mikor két párbajozó fél áll egymással szemközt, hogy talán valami csekély, az első felhevülés pillanatában elkövetett bántalom miatt, vagy talán még

kisebb ok miatt, vérrel szerezzék meg azt az állítólag elvesztett becsületet; mikor egy könnyelmű jómadár összeszedte szegény emberek pénzét, elviszi valahová magával, a hol a törvény keze nem érheti, — akkor mindjárt készek az erkölcsbírák ítéletükkel: beteg a társadalom, romlik, pusztul. Vége a patriarchális erényeknek, a régi jó időknek, amely persze a távolban olybá tűnik élénk, mintha ártatlan árkádiai élet lett volna az a régi jó időben. Pedig hát nem egészen úgy volt, a hogy azt a régi idők dicső embereik velünk elhitetni akarnák, s nem is egészen úgy van, a mit a jelenkorról mondanak.

Bizonyos az, hogy a változott viszonyokkal gyökeresen megváltoztak az élet alapjai és formái is; s abban a tekintetben igaza van a népdalnak, hogy: „Nem úgy van már, mint volt régen” — pedig ugyanaz a nap süt az égen. — De a viszonyokkal változnak az emberek. Pusztán hazánkat tekintve, hasonlítsuk össze a jelenlegi életviszonyokat csak a 40—50 év előttiekkel: az emberi élettevékenység minden terén oly gyökeres átalakulást találunk, hogy nagyon természetesen találjuk magának a társadalomnak is átalakulását. Betegbő-e ez most, mint volt akkor? ki tudna erre biztos feleletet adni? Talán egyszerűbb volt

az életmód! Bizonyára! De egyszerűbbek voltak az igények is. Anyagi és szellemi eszközökben egyaránt nagyobb a gazdagság ma, mint volt azelőtt; de nagyok, sőt túlságosan nagyok az igények. Pént szerezni, pénzt költeni azelőtt is értettek, de mennyire megváltozott ennek módja. S talán ez a csirája a mai társadalom betegségének, vagy ott kereshető forrása. Talán lazult egy kissé a családi élet bensősége is; s mivel nagy igények kielégítése nagy munkát követel, a mai embernek az élete kétségtelemül nehezebb, fáradságosabb, az élet erejét jobban igénybe vevő. A családi élet lazasága következtében kevésbé bensős a családi nevelés is, s nagyobb befolyása van e miatt a társadalomnak a serdülő nemzedékek nevelésére. A társadalomban pedig sok mindenféle van, a mi e befolyást a fiatal lélekre károsra teszi. Ha tehát igaza van azoknak, kik azt mondják, hogy a társadalom beteg, akkor e betegség forrásai részint az igények helytelen fokozásában és mindenáron való kielégítésében, részint pedig a társadalom rossz szokásainak káros befolyásában találhatók fel.

Az erkölcs-predikátorok rendszeren a legszébb szavakkal szólnak a pazarlás (az okatlan pazarlás) ellen, és magasztalják az egyszerűséget, jobban mint Horatius dicsői-

A „ZALA” tárcája.

A próba.

— A „ZALA” eredeti tárcája. —

Írta: Stampay K.

Mistikus félhomály derengett a szobában, a kandallóban vígan pattogott aszárax rózsaköteg; a roccó pamlogon mely gondolatokba merülve ült Tihanyi Bela; elkomorult lérfias arca oly jól illett a téli hangulathoz. Néha végig mérte monoton szerű lépteivel a futó virágos aszönyeget, majd ismét leült s tovább gondolkodott.

Egész magaviseletén meglátzott, hogy nehéz küzdelmet ví lákével.

Nem bírt megszabadulni a múlt reminiscenciáitól, ott lebegett az szíve felett, — mint a komor váromladék felett — az emlékezet.

Felcsigasztott képzelete visszahozta elébe a múltat, s ő akaratlanul is kénytelen volt újra átélni, átérzeni azt.

Féltett előtte az a fényes bái terem, hol egykor nagyon régen oly vígan lejött Micikevel; a jégpálya, hol annyi boldog percet töltöttek együtt, majd a legutóbbi leosztály, melyen Micike még a tekintetét is kerülte.

Hastalan kutatta az okot; az egész egy probléma maradt előtte.

Még gondolni sem merte, hogy Micike el tudná őt felejtetni; őt, ki oly őnszertől szereti, a ki egykor a vadul kavargó hullámok közül saját életének kocsikára levélével menté meg életét.

Nem, ezt Micike még sem teszi; minden csak kipróbálása akar lenni szerelmének.

Igen, hisz a nők oly nagyon tudnak kételkedni a férfi szívében.

E gondolat megöngyíté Tihanyi szívát, arcáról eltűnt a búskomorság, ajkain édes mosoly vonult végig.

Hinni kezdett; s a kik hisznek, az írás szavai szerint is boldogok. — Elhatározta, s próbáltatás bármeggid tartson is, férfiasan fogja kiállni ni.

Majd egy gondolat villant meg agyában; meggyujta a lámpát, leült asztalához s egy rövid elbeszélést írt, melynek a címet adta: „A próba.” Oly nyugodtan, oly kedélyesen mosolygott, midőn bevégezve azt, toltat az öreg „kalamaris” csinos kiállítású agancsaira tette.

...Elmult egy hét; a rövid, de gondosan s ügyesen megírt novella megjelent a Budapesti Hírlapban. Elolvasták sokan, mindenki merített belőle tanulságot, mindenki talált benne valami kedves, megnyerő mozzanatot, csak épp Micike nem, a kinek írva volt. Megvédő ajkbigyesséssel dobta fölére az újságot, midőn a feleli sorok alatt az ismert álnévet meglátta.

Még csak át sem olvasta.

Már nem érdekelte őt!

Hej! pedig egykor menyire öült azoknak, mily nehezen tudott fölök megvalni! Hiába, változó az élet, változik a szív is.

A régi szerelmet felcsörélté az új, a barna ideál helyébe szötte jött; s Micike úgy érezté, hogy e szöket még jobban tudja szeretni mint a barnát.

Tihanyi arképe helyébe Bodor Imrédé került a bársony alumba.

S Tihanyi mégis hitt és remélt.

Talán azért, hogy nagyobb legyen csalódása.

Egy este a „Kocsonya” vendéglőben vidám poharazás közben mulattak a fiatalok.

A cigány szíj, ropogós csárdásainál még inkább fokozta a vidámságot.

A többi példáját követve, Tihanyi is jókedvűnek látszott, bár olykor éssre lebetett venni arcan a melancholicus bágyadságot. Valami előérzet keszdeti gyökereit verni szívében, mitől a vig és gyakori poharazás daczára sem tudott szabadulni.

Zaubri a cigányprimás vette észre ezt leg-hamarább; oda állt Tihanyi mellé s fülébe kezdé játsznai kedvenc gyönyörű nótáját.

Ekkor lépett a mulatók közé Bodor Imre, a város leggasdagabb földbirtokosának fia.

Mig a többieket barátságosan üdvözölte, Tihanyiit kézzelirításra sem méltatta, bár régi ismerősök voltak.

Néhány pillanat mulva magához inté Zaubrit s egy öböt nyomva kezébe, így szólt:

— Zaubri, most én parancsolok, húsd rá! Ott kocogasz a hol kiltásod van.

tette a középszer; csakhogy ők maguk is úgy vannak, hogy vizet predikálnak és bort isznak. A példának mindig hatalmas ereje volt, a különösen az önmegtágadás példájának, de senkisésem akarja kezdeni. A mi egyszerű, azt izléstelennek mondják, s hogy aestetikai izléstüket dicsérik, inkább túlságos pazarlással önmaguk boldogtalanságán dolgoznak. Vonja maga után az egyik a a másikat csakhogy: a ki bírja, marja. A ki pedig sokáig nem bírja, az végre is keservesen adja meg árát. Azt, mindenki tudja, a ki valamit a régi jó világból is ismer, hogy az akkori élet sokkal egyszerűbb, hogy úgy ne mondjam, bizonyos értelemben szegényebb volt. De bizonyos, hogy nem oly nehéz; megelégedettebb, nyugodtabb, habár baj nélkül való nem volt. S volt-e kor, melyben az emberi élet baj nélkül való volt? Ez a mostani élet szebb, de bizonyos hogy nem boldogabb, talán általában nem is oly boldog. Amaz boldogabb volt, mert nem volt oly gyors, nem oly izgalmas, a melyből mai nap kevés embernek nem jut ki.

De a társadalom bajait, a melyek kétségtelenül nagy számmal vannak, csak maga a társadalom gyógyíthatja, szüntetheti meg. És abban van a társadalom hibája, hogy felismerve az akut bajt, nem lát mindjárt gyógyításához, hanem szépen megvárja, míg az krónikussá lesz, akkor aztán nehezebben gyógyítható. Orvosa elég volna a társadalomnak, de ez sokszor oly szezályes beteg, hogy a legjobb orvosságot sem veszi be, mert a baj nem nagyon nyugtalanítja. No de háladatlan munka is a társadalomnak orvosságot ajánlani.

(—) **A fusió.** Hírek röpködtek a levegőben, suttognak s mindenfelől nagy eseményeket várnak. A pártok helyzetükkel elé-

gedetleneknek látnak a gyűllekezni sparokodnak, irányadó és akcióképes parlamenti tényezőkké törekemenek átalakulni. A zárókövet beillesztették az egyházpolitikai törvények korzakos épületébe. Tető alatti van a nagy reform és minden részben megvalósítva. És azok a politikusok, akik nagy megrázkódtatástól félsz, a reformokat perhorreszkálták, most látják, hogy kellemesen csalókoztak, és miután belátják, hogy a kormányzat sikerült programját beteljesítették, — a siker előtt minden jobb meggyőződésnek meg kell hajolnia s el kell ismernie, hogy a reformtörvények valódi szükségességből eredtek. Két kevésbé jelentékeny eset kivételével sehol sem mutatkozott a legcsékélyebb ellenállás sem és főleg a körülménynek kell tulajdonítani, hogy gróf Szapáry Gyula emlékeztetés budgetbeszédében beállhatta, vagy kellett hogy beállja, hogy közte és a kormánypart közt nincs semmi éles különbség. Hogy az ő nézetei és a kormány által kifejtett program közt nincs lényeges különbség. És ha mégis fenntartja cselekvési szabadságát, azt azért teszi, mert a kormányprogramot keresztülötletére szolgáló eszközök néve nem ért mindig egyet a kabinettel. Egy nagyszabású, államférfiai fontosságú s rendkívül horderejű beszédben, a mely magában foglalja a történeti indoklását és a bevezendők magyarázatát, Perczel Dezso bélyegpénzminiszter reflektált a volt miniszterelnök fejtegetésére. Perczel a kabinet nevében oly nyilatkozatokat tett, melyek az állami költségvetés néve egészen új szempontokat állítanak fel, eszméket fejtenek ki, amelyek egy hétre való anyagot nyújtanak megvitására az egész sajtónak és amelyek bizonyynal a budgettárgyalás alatt beható magyarázatok tárgyát fogják képezni. Különben áll az bizonyos határozatok inappellábilis voltára és a sorrendre, melyet az állami költségvetés behozatalában be akarnak tartani. Gróf Szapáry gravenjenjeivel foglalkozva behonyította a miniszter, hogy az egyházpolitikai javaslatok teljes egészükben az egész országban békeus uton keresztül vannak véve és itt különös szép szabakkal, tel-

jes elismeréssel emlékezik meg a magas kél-rusról, a püspökökről és Vassary Kólos hercegprímásról, kinek békeus érületének és közönetremélt előzékenységének kell első sorban köszönni a dolgok e békeus fejlődését. A mi Szapáry kíván, az út már megtörtént és az egész akció egy hajszálnyira sem tér el a gróf intenciótól. A sok oldalról megtámadott választói négyjegyűk összedőltségre vonatkozólag behonyítja Perczel, hogy a választók száma 1896-ban csak 1%-kal kisebb mint a folyó évben. Visszavetés tehát nem történhetett, miután hasonló hullámszámok a választók számban 1875-től folyton észlelhetők voltak. A felszámolások száma kisebb, mint más években volt és a választók számának apadása vagy emelkedése első sorban a rossz vagy jó aratástól és izletmenettől függ, nem pedig az összeszámítottaktól, melyeket kötelesejtük lelküismeretes teljesítésére ugyanazon miniszteri leirattal bitt fel Perczel, mint előbbi. Gróf Szapárynak a vicinális vasutakra és a kiegyezés tárgyalásokra vonatkozó fejtegetésére beható átfogatást adta, kifejteti Perczel, hogy egyáltalán nincs ok, mely a két pártot eloldasztja. Nincs különbség a célokban, nincs eltérés az eszközökben. Ha azonban azt hiszi gróf Szapáry, hogy a kabinetnek a végtől, hogy nagyobb, tömörebb, akcióképesebb kormánypártra támaszkodhassék, törekednie kellene a közjogi alapon álló pártok egyesítésére az első lépést megtenni, — ezzel szemben a szabadelvű párt abban a nyezetben van, hogy ez az eljárás nem értesitné, hanem gyöngytené a kormánypártot. Ha a kilépettek megvették elhatározásuk szabadságát, a kormány megnyugodással tekinthet szavazásuk elé, miután az egész politikai irány összehangolása mellett végre elkezdte az a párt részéről való támogatása is. Különösen lehetetlennek véli a „Pester Correspondenz“ a költségvetés megtagadását a pénzügyminiszter legutolsó beszédére való tekintettel. Lukács miniszter különösen jól volt diszponálva s beszéde nemcsak pénzügypolitikai tekintetben, hanem polemikus tartalmára néve is kitűnő volt. Joggal hivatkozhatott arra, hogy az általa betervezett költségvetés reditását egy pillanatra sem lehet kétségbe

Tihanyiak arczába szűköti a vér, ingerülten kélt fel s Bodornak ment.

— Uram, én ma kétszeresen megsérítt, én egy gyáva tróttól szólt Tihanyi, s barátait üdvözölve eltávozott.

Az incidentet másnap kihívás követte.

A felek kívánatára a segédék a pisztolypárbajt határozták el.

Harmennyre titkolták is az ügyet, gyorsan elterjedt annak híre az egész városban.

Mioike is megtudta.

Természetesen dolog, hogy új szerelmének sugallatát követve, Bodornak partjára alított a mi barátai előtt elég varatlan és feltűnő volt.

Tihanyi épp iratainak rendezésével volt elfoglalva, midőn belépett a szolgáló egy táviratot nyújtva át.

Gépiessen bontá fel.

A táviratban a néhány sor volt.

A mint e táviratot megkapja rögtön jöjjön Dávára; nagybátyja meghalt, s vágréndeletben őt teite roppant terjedelmű birtokainak egyedüli örökösévé. — Ez alkalommal fogadja egyszerre részvétemet s gratulációtomat.

Dr. Holtai.

Tihanyi arcára olyan kifejezés üt, melyben a saomorúság elég türethető harmóniába vegyül az örömmel.

Nem késett egy percet sem, vonatra üt s eltávozott Dávára. A hír csakugyan való volt. A

temetés után elvágva egyéb dolgai, mint 10,000 hold földnek ura jött vissza.

A gratulációknak vége hossza nem volt.

Tihanyi gépiessen szürevágtá, s lovagias ügyének elintézéséha fogott.

Másnap az is megtörtént.

Bodor Imre még a párbajnál is kihívón viselkedett. Tihanyi megörítse forrás nyugalmát.

A pisztolyok eldörülése után Tihanyi sértetlen maradt, míg Bodornak asomorúan kellett tapasztalnia, hogy jobb fíle volt, de nincs.

Másnap Tihanyi meglátogatta Erdeikeket. Mioike feltűnő hidegséggel fogadta.

Tihanyi mindamellett a legnagyobb előzékenységgel viselkedett Mioike iránt.

Még mindig azt hitte: próba az egész! Csálódott.

Amint beszéd közben kezébe vette az albumot, megdöbbszeve látta, hogy saját arcképének helyén Bodor Imréjé van, míg az övé sehol sincs.

Ez letépte a fátvölt szeméiről, tisztán látotti mindent.

Egy percetre halotthalvány lett, majd gyöngye pir futá be arcait, felkeit, s csak ennyit mondott Mioikének cinicus mosoly közt:

— Ez emberrel újra meg kell vivnom. Eltávozott.

Két hét múlva újra megtörtént a párbaj. Bodor kívánatára most karddal; aszerenclenségre, mert Tihanyi kitűnően tudott vinni,

míg ő nagyon is a gyöngye vívók köze tartozott. Tihanyi az első összettköszésnél egy jól kihasználott prim-vágással Bodornak bal-fülét is levágta.

A párbaj után Tihanyi a következő levelet írta Mioikének.

Mioike!

Ast hittem, irantam tanusított viselkedés csak próbara tevésé akar lenni szerelmemnek. Csálódtam. Az album mindent megmagyarázott. Kitérek utjából, legyen boldog; feleljen, én elfeledtem. Reményilem lovagias kötelesesem teljesítése miatt nem fog elítélni.

Tihanyi.

Mioike midőn átvonasta a levelet, kezébe rejté arcát és keservesen sokogni kezdett.

Miért? Ki tudja?

Felév mulva a következő három hirt olvastam az újságban.

„Erdel Mioike, lemondva a világ húságairól, ma tette le szent esküjét Bécsben az apák kolostorában.“

Tihanyi Béla ma vezette az oltárhoz Tarnai Melindát, Tarnai Dénes alispán gyönyörű leányát. Boldogság frigyükre.

„Folyó hó 16-án délután 7 órakor városunk legelőkelőbb földbirtokosának fiát, Bodor Imrét a város erdejében sziven löve találták. — Az ok szerelmi családás volt.“

vanni, hogy az 1894 évi zárszámadások alapján 24 millió forint felesleget irányozhatott volna elő. Lukács miniszter utolsó beszédében leírtá debattornok bizonyult, a kinek nemesak rendkívüli szaktudomány és a nyers anyagban való utalom áll segítségére, hanem aei polemikus irányban is helyt áll magdért a aközben hasonló nem igen sok akadt a régi pénzügyminiszterium falai közt.

Operánk.

Hazánk szeréves fennállásának megünnepelesére köszölünk. Az előkészítet munkájában tevékeny részt vevő a politika, sajtó, művészet, gazdaság, szóval az egész nemzeti élet minden valamire való tényezője. Az ünnepek nagyszerűségében fázados munkának sorából hanyagsor-galma és hasznos önzetlenségé által kiválók a vidéki sajtó, amely példátlan lelkesedéssel karol-tal minden szöpet, minden jöt. Megvagyunk tehát gyósdúve, hogy jó helyre emostúk felszólításunkat, midőn a hazánha vidéki sajtó uján hívjuk tel a nagy közönség figyelmét egy olyan műn-tésünkre, amely egyetlen és amelyre ép azért a milleniumi ünnepek alatt eladrendő feladat-sikeres megoldása vár.

E műntésünkné a magyar királyi opera. A feladat: hogy bemutatassa mennyire fejlődött ná-lunk a művészet. Nehéz próbatétel lesz ez, mert nemcsak a hazai műrtő közönség, hanem az ide-ösönő kultúrások vizsgáló tekintete is az inté-szatra lesz szegve. De hogy a próba sikerrel fog végezdni, arra garancia Neposa kormánybi-ros és Káldy igazgató egyénisége és az általuk igazgatott előadatos vezetése, amelynek közönsé-hejjük majd, hogy a „magyar” királyi operaház nemcsak magyar lesz, hanem elő és egyetlen műntészet is, amivé eddig csak a véletlen tette, mert t. i. nincs má.

Neposa báró finom műntésze, fenkült, a hazai művésztört rajongó lelkülete, párosulva az új igazgató odadó működésével, szakértelmével, valóban oly tényezők az operaház vezetésében, a melyekkel nagyon sokat lehet elérni. Az ün-nepek megvásnak oszra már kültötté fejce-kéjét, a bár egyelőre csak remény-szógek lá-t-hatók, de ezek olyanok, hogy biztosan nagy, te-rebélyes, viharral dacoló dieterős fa fejlődik be-lőlük. A jó gazda és ügyes kertész elvelelte az egyik magot, a magyarság magyát és tuc, a miben sokan kétkeltek, megfogantott. A ma-gyar művészet művelő előt megnyitott a fényes hajlék. Van már otthonunk az eddig árva, mon-toha gyermekeknek. Műveik egymásután látnak napvilágot a oly partóságban, oly gyöngéd is-tapolásban részeseülnek, hogy a szerető közök segítségével vésedilyjelölést tehettek meg az elő-utak. E mellett azonban a régibb művek bom-batásánál is oly körültekintéssel, annyi értolom-nel járnak el, hogy ma már megköveteltettek a közönséggel az műntészetet, a melyet sokan még csak nem is oly régen, legalább gondolat-ban, már magtárnak szántak.

De meg már órvendotus jelenséget is észlel-hetünk virágásának induló operánknál. Valami hiányzik, a mi pedig eddig meglehetősen buján sarjadott: a protektor rut dudvája. Megadják mindenkinek azt, ami megilleti. Pedig eddig az volt a szokásban, hogy elvették aítól, akit megilletett s oda adták az érdemtelennek. Es a műntészet már csak boros idők lidérenyomásának emlékeként él. Meg is látszik a szöndyzetben. Odadó buszalom, rendszeres, lelkiismeretes működés szögör körelességével költözött be oda, ahol eddig ennek ellenkezője lakott. De nincs mit oszadni rajta, ha oly példák után indulhat a személyzet, mint a kormánybiztos és az igaz-gató és derek vezetkaruk: Erkel, Grossman, Mader, és a többiek.

Ilyen most az alap, melyre a jubilaris kiállít-ás idejére tervezett működést a aztán a foly-talást tessék. Tagadhatatlan, hogy a személy-zet öszöségében vannak még egyes hiányok, de az intézetet vezető szakértelmű bizonynyal ré-vid idő múlva meg fogja találni a kellő kie-gészítést. Hanem azért a megelével is hátra k-i-alhatnak. Oly tervezetet állítottak össze a kiállít-ás idejére — és ezt a jövőre néve csak elole-gül, hogy hátra a sorompóba állhatunk vele a nem kell szögnyekesünk az idegenek előtt. A magyar művek egész sorozata fog aktör már

tanuskodni a magyar művészet létezéséről és fej-lettségéről olyannyira, hogy hálá érte vezetősé-gének a németek mintájára ciklusos előadást rendezhetünk magyar művekből.

Öszsállítják a legszó magyar dalmtól kezdve a sorozatot, kiszemelik belőlük a legjobbakat, — rövid idővel ezelőtt ki hitte volna, hogy már nyúire vihetjük — a időrdőn sorban elő fog-jak adni a magyar műveket. Képe lesz ez a magyar művészet múltjának és jelenének, fej-lődésének, haladásának.

Természetes, hogy eme program az előad-andó művek illő kiállítása következtében, pénz-áldozatokba fog kerülni, de reméljük, hogy a kormány, mely minden jöt és szöpet oly bőke-züleg isztápol, ezáltal sem fogja megálgadni azt, amire a műntészet a mostani kezekben mindin-kább érdemessé válik. S ha magdja, oly meg-lepítés éri a színház látogatóit, a minde eddig nem igen merhetek még csak gondolni sem. Eme megépelelésekből teletöltött már megkapink a legelső magyar zenészerző, Erkel Ferenc egyik operáját, a „Bánk Bánt.” Ily körhő kiállításban, így előadni látva e művet, remélhetni ama sze-reit gondoskodik, melyet most szentelték eme zenei romeknek a méltó búszkeséggel tölt el mindenkit a jöle-ő reménynevel az intézet jö-vőjére néve.

A hazai művészet minden oldalról való isztápo-lását már említettük a csak kiegyezlésképpen hozzuk tel azon (évyt), hogy Neposa báró és Káldy elvtől állították tel, hogy a személyzet létszámában időrdőn változásokat kíváló figye-lemmel lesznek hazai urókra, a mennyiben ezek rendelkezésre állanak. Ez ea helyes is így. De nemcsak a jelenről, hanem a jöveőr is hasonló képpen gondoskodnak az által, hogy az intézet-hez kötik és isztápolják a tehetséges kezűket a eszt. megvettettek alapját ama reménynek, hogy nem sok idő múlva szöjelen magyar ensemble tolmácsolhatja a magyar dalt. Addig is azonban, a míg eme örömnap elérkezik, minden lehatd megtesznek, hogy az előadásokon kikérülésekk a löbbnyelvének. Azon tagoknak, kiket eddig edes hazai nyelvünkön csak nagy ritkán hallottunk, kötele-ségükké tötötelt, hogy szerepüket fokozat-onan átunulják magyarrá. Nagy lépés ez má a magyar ensemble felé. Ezen kívül az előadások kerékdedtségén a most urálok katonas legyelem is szögi, a mely szögornan megjelölí mindenkinek helyét és kerélhendélí meg is követeli, hogy azt mindenkor pontosan, lelkiismeretesen be is töltse. A jelen vezetőség magdja mindenkinek a mit megérdemel; de meg is követeli, a mihez joga van. S ez a szögör legyelem, amely azonban soha sem fájul szarnoksággá, hanem csak a gyermekeit gondosan őrző atya lelkiismeretes-ségének kifolyása, megnyitkosik nemcsak a falak között, hanem kihozza gyümölcsét a közönség elé, a mely mindjobban méltányolva a vezetőség és személyzet odadó buzgalomát és lelkesedését, melegebb partólásban kezdí részvenitenni ama mű-ntészetet, a mely est a partólás megérdemli, a mostani vezetők keze alatt azszal fogja meg-szolgálni, hogy európai színvonalon álló magyar elő-adásokat fog nyújtani. E biztos reményünk vi-gasztunk a mult keserűségéért.

H I R E K.

— **Házasság.** Lapunk alapítójának: néhai Fischer Fülöpnek leányával Irén kisasszonyával nov. 10-én köört házasságot Luckenbach József, helybört kerestök. Délöltő 9 órákor megjelöltek a polgármesteri hivatalban; a házasság törvényes megkötése után pedig 10 órákor az israelita imaházaban mentek, hol házasságukat dr. Neumann Ede főrabbi egyházal is megáldotta. Az egyházi egybekelésnél mint nyoszolyó-fányok, *Bonyhádi Ida és Bonyhádi Antonia* kis-asszonyok, mint vőlelek pedig: *Iustus Vladimir és Fischer Lajos* szerepeltek. A templomban díszes és váogatott közönség volt jelen. Dr. Neumann Ede főrabbi szöpet, emelkedeti szellemű beszédben áldotta meg a frigrót. Dálben a család körében vidám lakoma volt, melyen lelkes tözstokban éltették az ifjú párt. A Fischer Fülöp-féle nyomda szözet személyzetét is meg vendögtették. Ezeknek jókivanatát ebéd közben egy küldöttség élte: *Stánits József* nyomdász-szegéd tolmácsolta. Ebeüt után a vendögek átmen-ték a nyomdai munkások köréje s ott hosszabb ideig vidám fesztelenséggel gyönyörködtek az ifjú párt és Fischer-családort lelkesen éltető

munkások vidám hangulatában. A kedéyes háza-sági lakoma csak az éjféli órákban ért véget.

— **A „Polgári-Egylet” táncmulatsága.**
A „Polgári-Egylet” vizalom rendezőségének első akciója e hó 11-én, nem járt szon sikerrel, minde joggal számítani lehetett. A derek és iettrekész rendezőség a „Polgári-Egylet” tagjai és ezek családjai részére egy kellemes esüt öhajtván rögtönzött, a 78-ik sz. sz. kir. gyalog ezred zenekara közreműködésével táncsorozókat rendezet. A rendezőség ügybüzgalma nem talál-t szonban kellő méltánylára és az egylet fényesen világitott nagytermes szintén kongott volna az örségstől, ha történetesen több mint 40 szözet, katonas és cigány szözetek, nem népesítik est némileg. Az egyletnek néhány szözet menő tagja a helyett, hogy a rendezőségét első lépé-sében szögette volna, szönte érthetetlen köö-nyöséggel mindjárt a kezdet kezdetén megron-totta ennek kedvét és ha véletlenésgből nem akad néhány lea menyecske és néhány anygali szöpet leányka, kiknek társaságában lehetetlen roszkodvúnak lenni, akkor ezen esütelyről tán legjobb lenne megelékedezni. Az adott helyzetben azonban feltekaszunk meg a jelen nem voltakról és emlékezünk meg házában a jelen voltakról, kiknek sikerült az esütéty kellemessé tenni és a lehangolt rendezőségét felvidítani. Ezen nehéz munkában kiváló szözet jutott: Györffy Jánosné, dr. Hauser Jánosné, Margenthaler Odóné, dr. Szögöthy Karolyne, Szögömer Náhané urnóknak, továbbá Bogysy Mirza, Imrek Mieke (Nemes-Pécel), Janda Margit, Knauz Józsa, Kohn Vilma (Szökes Fehérvár), Lankey Margit, Manhai Malvin, Szalay Bökös és Irma kisasszonyoknak. Ott voltak továbbá Bogysy Odóné, Fasciattiné, Janda Karolyne, Lankey Karolyne és Szögölösey Kalmáné. A karzaton a következök foglaltak helyet: Blau Pálné, B-lus Mily, Nyuly Györgyné, Nyuly Gizella és dr. Tuboly Gyulané.

— **Gyászhir.** Leszöto oszaperis dr. *Buzsácsi Káldy* megvénk közszereiben álló kir-tanfölgyelöljet, Edes anyja, kihöz a ful szö-zetet példás odadásával ragaszkodott, jobbléir: szöndörül. A háltarort kidort gyászjelentés — melyet szözinte mély részvéttel közölnek — így szöli: *Dr. Ruzsácsi Káldy, Zalamogy kir-tanfölgyelölje, maga, valamint neje, szöli. Miha-lovics Margit, Bela fia és a rokonok nagyben fájdalummal jelölék, hogy hön szözetet edes anyja, a jó anyák mintaképe:*

Öve. Ruzsácsi Jánosné
szöli. Mátyé Mária hosszú és kínos szövedés után, isten akaratában való pótlás megadásáit, ma este 11 órákor, életének hetvenedik szöben — elhunyt! A boldogulnak földi maradványait november 12-én d. u. 9 órákor fognak a róm. kath. egyház szöziáriáján szözet beszenteltetni és a zalaegerszegi szözetben öök nyugalomra helyesztetni. Az eszözetölt szönt misékölözöt no-vember 12-én reggel 9 órákor fog a Mindenhatóknak bemutatlatni. Zala-Egerszeg, 1895. november 10-én. Áldás emlékével, béke drága ham-vainak!*

— **A korcsolya-egylet kögyűlése.**
Vasárnap, e hó 10-én tartotta a nagykanizsai korcsolya-egylet évi rendez kögyűlést *Clement Lipót* elnök és helye *Gutmann Vilmos* szözet-nök vezetése alatt és mintegy 30 tag jelenléteben. *Clement* elnök ödvöszölve a megjelölteket, konstátálta a határozatköpeséget és a gyűlést meg-nyitotta, mire dr. *Pálfi Victor* egyesületi titkár felolvasta a mult évi felbüzsigált szö-számudásukat, az általa nagy ügyszözettel ki-dolgozott választmányi jelentést, továbbá elöter-jeszötte a jöve évi költségvetést. A mult évi szárazamadás 180 forint túlkidással szördött, mely a jöve évi költségvetés keretén belül nyer fedezetet. Bevételül 1008 forint irányoztatott elő, mi szonban szökeségesen tölte a tagsági díjak felömelését. A tagsági díj az eddigi 4 forint helyett 5 trtban állapított meg; ha pedig egy család-bört többben tagjai az egyletnek, ezek személyen-kénti tagsági díja 3 forintról 4 forintra esel-tetett tel. A titkár jelentésében a lelemelés szökeségségét igen szöpen megokolta, mert az egylet csakúgy megépe fennállni, ha rendez bevételei fokozatnak. Az egylet fenntartását pedig a választmány nemcsak a jövepört ösdös kedvéért, hanem még inkább társaséletünk fej-lesztése szempontjából feladatának tekinti és hogy ennek megeléghessen speliál az egylet tagjainak erkölcsi és anyagi támogatására, mi a

közgyűlés rövid vita után kézséggel meg is szavazott. A nagy tetszéssel fogadott jelentés után *Clement* elnök a saját, valamint a társelnök nevében, köszönetet mondott *Weidner* Diesel igazgató, dr. *Pihál* Victor tükár és *Rosenfeld* József pénzüroának (aradhatlan tevékenységükért, viszont dr. *Bothschild* Samuné a közgyűlés lelkes éljenése kíséretében a tagok köszönetét tolmácolta *Clement* Lipót elnök és *Gutmann* Vilmos társelnöknek az egylet vezetése körül szerzett kiváló érdemeikért. — Az ezután megjelent új választás minden irányban az dokumentálta, hogy az egylet vezetése a tagok ozatlan bizalmát bírja, amennyiben az összes régi tisztviselők egyhangulag újból megválasztattak.

— **Lueger ismét megválasztva.** Bécsi levelezők íróiratán jelenti, hogy a bécsi közügyek Lueger szardán tartott ülésben 92 szavazattal ismét polgármesterré választotta. A választás eredményeké kihirdetése után a kormánybiztos a közügy-tanácsot 8 felsője nevében feloszlattak jelentette ki.

— **Házasság.** *Thurn* Lipót nagykanizsai kereskedő kedden é hó 12-én házasságát kötötte *Wärburger* Matild kisasszonnyal Pusztá-Szent-Mihályon.

— **Tám.** Kis-Kanizsán é hó 12-én déli 1 óra tájban *Samodics* Bariska László földmives pajtája addig ismeretlen okból kigyulladt. Az erős nyugoti szél csakhamar átcsapta a lángokat a szomszédos pajtákra és egy pillanat alatt 3 paja nagymennyiségű takarmánnyal együtt lángokban állt. A tyorsan megérkezett tüzoltóságunk nagy erőmegtessítéssel sikerült a romboló elemet legyőzni, mielőtt még nagyobb mérvet ölthetett volna. Eléggett 3 paja, 28 szekér takarmány és egy 1 éves borjú. A kar mintegy 650 forint.

— **Eljegyzés.** Dr. *Kovácsics* Ferenc a novai járás közművelődési bizottságának elnöke és *Folly* Bernát tisztartó özvegyének leányát *Erdősbé* kisasszonnyal.

— **Halálozás.** *Fichler* Imre alsódomborui körjegyző és anyakönyvvezető, Zala vármegye törvényhatóságának bizottsági tagja, az alsódomborui olvasókör' alelnöke é hó 12-én hajnalban 46 éves korában elhunyt. A megholdogultak mint nemzetiségi vidéken működő jegyzőnek, a magyarorszós terjesztésében igen nagy érdemei voltak.

— **Tantúdi jubileum.** *Müller* Ferenc, nagyatádi közzei tanító, a napokban ünne meg baráti körben ottani működésének huszonötödik évfordulóját. Nagy-Atad város derek bírja *Rákár* Pál, szintén megjelent az ünnepélyen néhány lelkes iskolakezeli taggal s a város nevében szép szavakkal üdvözölte a jubiláló tanítót. Ugy szintén helybeli karitáriai is szép ovációkban részesítették.

— **Tüztoltók ünnepéje.** A folyó évben megalakult alsó-páhoki tüztoltótestület működő tagjai igen szépen sikerült ünnepélyt rendeztek foparancsnokuk *Novák* Károly alsó-páhoki körjegyző tiszteleteré, névnapja előestéje alkalmból. A tüztoltók este tel 8 órakor *Varga* Gyula alparancsnok vezetés alatt testületileg jelentek meg foparancsnokuk lakásán, s *Konkoly* József alsó-páhoki rom. kat. kántortanító által a négyes hangra betanított *Hymnus* énekeltek el, mely után *Varga* Gyula alparancsnok érzesel előadott beszéddel köszöntötte tel az ünnepeit foparancsnokok, felszólalván beszédjében az ünnepelek a tüztoltótestület, ezen emberbaráti intézmény megalakítása körül kifejtett lankadatlan buzgalmat, kiváló érdemeit és áldozatkésziséget, biztosította egyszere mind az önk. tüztoltóknak iránta való tisztelete és szeretetértő. A lelkes éljenzéssel fogadott beszéd után *Novák* Károly meghatározó szavakkal mondott köszönetet a megelső megüsztelletésér s telkérte a tüztoltókat, véssek mélyen szívükbe a tüztoltók a jelmondattat: „Istennek dicsőségé! Embernek segítségé! A tüztoltók szólnak több hazafias dallénekeltek el, melynek befejezésével a foparancsnok és családja ételtéle mellett katonás sorban elvonultak.

— **Előmunkálati engedélyek.** A kereskedelemügyi miniszter gróf *Bathányi* Tivadar s dr. *Mandei* Pál orsz. gyűlési képviselőnek és *K. Hajos* Mihály ügyvédnek, a Magyar Államvasutak Somogy Szobok állomásától *Inaros* Berény és *Pogány* Szt. Péter irányfán a Déli Vasut N.-Kanizsa állomásig dr. *Mandei* Pál or-

szágyűlési képviselőnek és *K. Hajos* Mihály ügyvédnek, a dunántúli helyi érdekű vasutak Csömödér állomásától *Páka*, *Dömeid*, *Kányavár*, *Lásztonya* és *Vártöld* irányában *Bánok* Szent Györgyig vezetendő gömzordonnyi helyi érdekű vasútvonalra az előmunkálati engedélyt egy évre megadta.

— **Zalamegye szőlőszete és borászata** a milleniumi kiállítás. Zalamegyei ezredvezes kiállítás rendező helyi bizottság által megvalósított III. szőlőszeti és borászati csoport albizottságának még 1894. év június 30-án Keszthelyen tartott ülésén elhatározták: hogy a zalamegyei szőlőbirtokok a milleniumi kiállításra kollektív vesznek részt s hogy a t. évi november hó végéig *Csanády* Gusztáv, a gazdasági tanács elnök igazgatójához *Keszthelyre* beküldendő borok a tulajdonos költésége nélkül palack képességké telnek, az előírt módon palackoltatnak és a kiállításra a tulajdonos neve alatt elküldetnek. Az ily együttes száklitum azonban csak akkor bír súlytal és csak akkor biztosítja a kívánt sikert, ha a kiállítók nagy száma és a kiállított tárgyak sokasága az általános érdeklődést bizonyítja. Ezért, de mert Zalamegyében a mezőgazdaság legfontosabb ága a szőlőszet, miután 50200 k. hold szőlője van, tehát kell hogy ennek különleg is jelét adja, miért is az említett kiállításra csoport jegyzője (*Tua* Antal vincellérikskolai igazgató *Tapoica*) ez uton is felkéri a szőlőtermelőket, hogy a kiállítás minél számosabban vegyenek részt s egy a szőlő mint a borkiállításra vonatkozó bejelentéseiket előbb tegyék meg s ily kiállítási bejelentő iverk hozzá forduljanak.

— **A lakók és az italmérés adó.** Az általmi jövedékről szóló 1888. évi XXXV. t. c. 5. §-a szerint a szesznek italméresi adótól mentesen 100 liter tevő vagy azt meghaladó mennyiségben való beszerzése ahhoz a föltételhez van kötve, hogy a szesz kizárólag saját használatra, vagy hazai szükségletre (egy kenyéren tevő háznép és család részére, a kik napi bérükön kívül szeszjáromságban is részesülnek) fordításnak. Egy alkalommal kérdése jött az, hogy a legnagyobb vendégségekre, lakodalmakra, keresztelőkire veit bor nem esik-e italméresi adó alá, mert hiszen ily alkalomkor nemcsak a rendszer házi fogyasztásról lehet szó. A pénzügyminiszter akként döntötte el, hogy ily alkalomkor sem esik a szesz italméresi adó alá, mert a szesznek vendégekkel való elfogyasztása a házi szükséglet fogalmát nem lépi túl a így italmérés fogalma alá nem esik.

— **Gyanyu mlatt.** Két csendőr *Kluger* gyenes-díasi korasmárost bekérte a csendőrtanyára és ott tartotta 24 óráig *Kluger* letartóztatásának oka az volt, hogy egy gyenes-díasi ember 5 forintot váltott nála s 5 adott érte 6 koronát és 2 ezüst frtot. A gyenesi embernek a felesége venni akart a piacon valamit, de nem vették el tőle a pénz, mert hamisnak látszott. A csendőrök kezébe kerülvén a pénz, a szolgabírósnál, később pedig az adóhivatalnál mutatták be, hol a pénzt hamisnak találták s ennek alapján kísérték be a csendőrök *Kluger* t, s egyuttal házkutatást is tartottak, de semmit sem fedeztek fel a háznál. A pénzeket az illetékes hatóság Budapestre küldte el a járásbírósg megvizsgálás végett.

— **Osztrigánus és magyar mágnás.** 1860. április 1-én este 8 órakor a sötétség védő szárnai alatt egy bárka zuhant ki a pólai erősség kikötőjéből. A bárka tulajdonosa egy jólékü velencei halász volt! nagyon kényes portékát, 14 osztrák katonai uniformisba bujastott fnt kellett a hihető látogató agyutorkai közepette kicempésznie. Szerencsésen kijutott a kikötőből. A pólai kaszárnyában csak másnap reggel vették észre az ifjak sötékét. Azonnal telegrafáltak Triestbe, honnan gyorsözöst menesztettek a szökevények elfogására. A halászbárka azonban a kedvező szel felhasználva, ekkor már közel járt a szabad olasz földhöz. Ravennában április 2-án szerencsésen partra is szálltak a menekültek, hol a lakosság valósgos diadalmeniben vitte be őket a városba. A 14 uri ember között 11 felső olaszországi, 3 meg magyar volt. Mídon a hősiés első-anlag halaszt arra kértek, hogy menise meg őket az osztrák szolgaságból, előre kijelentették, hogy most nincs pénzük, de ha megmenekülnek, meg fogják szolgáltatni hálalmi. A három magyar ur közül csak egy tudott olaszul. Ez, egyik társára mutatva, elmondta, hogy barátja nagyuri családnak ar-

jadéka; testvérbátyja a magyar szabadságharoban táboriokai rangot viselt s ezért 1849-ben fölobelítotték; atyja négy évi sinlódes után a börtönben halt meg. Jóságaiak konfiskálva vannak, ha azonban visszakapják javaikat, lényesen meg fogja jutalmazni a hőselkü halaszt. Irást is adtak neki a magyarok, meghagyva neki, hogy jobb időkben ezzel jelentkezze Magyarorszában. A bátorlelkü halaszt a szökevények megmentésért — titkos besugás következtében — Zarában nemskóra elfogták; Olmützbe vitték, hol 8 évig kellett hóstattóéti rabkényében énie; testvérbátyja ugyanez okból három évi fogagot szenvedett; bárkált és minden egyéb javait pedig konfiskálták. A magyar uról kapott irást, elfogatása előtt egy barátja kezébe oszaltatta, Mire azonban a börtönből kikerült, se ama barátjának, se a leveleinek többé nyomát sem találta. Minthogy e bátorlelkü halaszt, nevére nézve *Spannio Federico* (jelenlegfüneki osztrigánus), épp éhöstette következtében egészen életére nyomorúságra jutott, melynek terhé most, hetven éves korában, még sokkal inkább érzi, mint ennekelötte: kérjük mindazokat, kiknek a szóban forgó magyar ur kileteről tudomásuk van, — sziveskedjenek erről a fümei „Magyar Tengerpart” című hetilap szerkesztőségét értesíteni, hogy ez, a hőselkü halaszt érdekében a további lépéseket megtehesse.

— **A kinek nincsen szerencséje.** *Hoffmann* Albert mintegy 35 éves házió itt hagyta feleségét és elment Budapestre szerencsét próbálni. Huzamosabb időn át távol volt és ezen idő alatt semmi életjelt nem adott magáról, de a napokban hazatért, mert felesége oldalán óhajtoit meghalni. Elpanaszolta, hogy Budapestben rosszul ment dolga; mint napssámos tesgetté életét, de alig akadt minden 4—5 nap egy kis keresete. Meggyözdött, hogy neki ezen a világon nincsen szerencséje, egyedül vágya most csak az, a másvilágra jutni. Vett egy kötelet, zsebébe dugta és lefeküdt meghalni. De a halál órája csak nem akart előkezni, ellenben megérkezett a rendőrség, melynél jelentés tétetett, hogy a Zsombor-féle házban már régebben egy halott fekazik. Megérkezett a városi orvos is, ki azonnal constatalta, hogy a halott még meleg. *Hoffmann* azonban nagy erőmegtessítéssel tovább is járatva a halottat. Lábat mereven kifensítettte, és arca csak akkor mozdult meg észrevehetően, mídon az orvos rendelkezére egy korsó vizet öntötték szeme közé. Végre nem maradt más hátra, mint egy kocsi hozatni, melyre az ő halotti feldobatóit, ki ezen helyzetben is megmaradt merevségében. *Hoffmann* a kórházba szállítotatt, hol ismét alapos vizsgálat alá vétetett. A kezelő orvos ép úgy mint megelőzőleg a városi orvos látván, hogy szimulánsul van dolga, tréfára vette a dolgot, elővette műői szereszámit és a szereszemélyzet előtt kijelentte, hogy a betegnek le kell venni a lábát. Több sem kellett *Hoffmann*nak; felugrott az ágyból, és kijelenté, hogy ő már teljesen jól érzi magát, hisz már lábait is tudja mozgatni és ennek bizonyítására nyomban el is akart indulni, de itt már megint nem volt szerencséje, mert a rendőrség nem hagyta elmenni.

— **Mezőgazdasági statisztika.** Most folynak városunkban is az előkészületek a mezőgazdasági statisztikához szükséges adatok beszerzését illetőleg. Talán időzerű lesz tájékoróddal közrelelnünk, amit „Kaposvár” című lapársunk e tárgyban írt. A közlemény ez: „Már megemlékeztünk róla, hogy a földmívelésügyi miniszter mezőgazdasági statisztika összeállítását rendelte el. Ez ödvös intézkedés azonban igen nagy nehézségek közt fogantatott, mert a csekély napidíjjal járó összeírásra nem igen vállalkoznak intelligens és megbízható emberek. Prdig tekintve a célt, melyre a mezőgazdasági statisztika szolgálai fog, földolog az, hogy pontos és megbízható adatokból legyen összeállítva, mire csak kiválóan intelligens és buzgó összeírók kellenének, kik az összeírást pontosan, lelkiismeretes gondossággal végeznék s a népet képesek volnank felvilágosítani, hogy ez összeírás nem adóztatási szempontból történik, hanem éppen a mezőgazdasági termények kívánatosabb értékesítése, a gazdasághoz szükséges ipari cikkek olcséertébb kövevitése, szóval a mezőgazdaság érdekeinek apólésa szempontjából. Faluhelyeken a jegyzők mai napság nagyon el vannak foglalva s így az utasással egybekötött összeírót terendőkét alig végezhetik. A hatóságok tehát a néptanítókat hívják fel az összeírás

Jogatosítására. Ez azonban feltétlenül helytelen intézkedés, mert a népi iskolában éppen most van a legnagyobb szorgalmi idő, melyet a tanítónak hogy eredményt mulasson, fel kell használnia. Tehát nem ér rá az összejárással heteket eltölteni, vagy ha teszi, annak az iskola látja pótolhatatlan kárát. Több helyen — Kaposváron is — az iskolások egyenesen tiltották a tanítókat az összejárára való vállalkozástól, mit nagyon helyesen tett. Legcélszerűbb volna az összejárá fogatosítására a lelkeseket felhívni, kik ezzel a népek igen hasznos szolgálatát tennének, tehát általuk tekintélyt nem sértene, amelleit pedig nagyon rá is érnének erre a munkára, melyet lelkiismeretes pontossággal és megbízhatósággal teljesíthetnének.

Öngyilkossági kísérlet. Ha az egyetemes szabóegység maga ellen fordíthatta a pisztolyt, hogy azzal élete fonálát ketté ölje, miért ne unhatta volna meg életet Carlingor János is, pláne mikor szegény szerelme is volt, a hozzá még Horváth Katival osztotta meg szívét, egy olyanlajta kétes hírű személyvel, akiért bizony érdemes is volt kétségbe esnie a érie magát a Dráva hullámaiba vennie! Három napig tartott Dráva-Vasárhelyt a dinom-dánom s mire elfogyott a pénze a ugy látszik a lánynak szerelme is irányában -- bucsút mondott szegény pincér a világnak — elbucuzott nagyonb-áradozó hangu Abschied-briefjében ideáljától is, mely azonban rendelkezését intéveztvén, a rendőrség kezébe került a késsűt a halálra. Anélkül, hogy tervét elárulta volna, aicsalá Horváth Katit két társával még utóljára Varasdra, azzal a magába fojtott aszándékkal, hogy nagyobb hatás kedvéért, szerelmének személtárra rugja el magát a földi életet, melyért levele szerint, oel nélkül a föld hátau lengeődnie ugye érdemes. A dráma jól ki volt eszelve, de nem sült el, mert hőse a helyett, hogy a boncoló asztalra került volna, a közigazgatás védősárnyai alá jutott, mely a vízből kilógott öngyilkos jelöltet a hideg fürdő után rövidesen kihallgatván, mint foglalkozás nélküli egyént, utnak indította illetőségi helyére. Alsó-Ausztriába, rendőri főoszt. mellett, a mi bizony eléggé csattanós végkifejlése egy tragi-komédiának, melynek hőse passzaru után vágyódik a tulvilágra s köztűt marsruta mellett teszi meg az utat patriájiba.

A hazai aszfaltipar r. tára. Lapunk mai számában közölt hirdetésére t. olvasóink figyelmét különösen felbivjuk.

Működés, rekedtség és elnyúlásodásnál melegen ajánljuk t. olvasóink figyelmébe Eger díjjutalmazott biztos hatású melpasztillait. Kapható 25 és 50 kron eredeti dobozokban minden gyógyszerárban és nevesebb gyógy-fűszerüzletben. Fő- és asztéküldési raktár Eger A. fiai Nador gyógyszerzartara Bpsten, Váci körút 17.

IRODALOM.

Jegyzék, napló, úgyvédok, könyvjegyzék, bírák és bírósági végrehajtot számára az 1895. évre. Szerk. dr. Kenedi Géza bpesti ügyvéd 33-ik évfolyam ára 1. 40 kr. Tartalma: Naplóirás, Vegyesek, igazságügyi szervezet, külföldiek, jegyzéknapló, igazs. praktikus beosztással. Légrádi Testvérek kiadása Budapeston.

— **Allaga Géza** nemzeti zenedol. tanár és a magy. kir. operaház tagjától legújabbán megjelent: **Első nagyzzab an magyar Cimbalom concert** kiválóan hatásos modernben, tel-ságos nehezségű nélkül; minden községi cimbalmosó sike-ressen előadhaja. — Cimbalom zeneirodalomunkban, melynek 2/3 része több mint 150 oldal — fenti szerzőtől ered. az egyedül, komoly értelemben vett concert darab. Concert dró ára 3 frt. 3 Magyar királyi huzans Jókai Mór szövege, Zongorára ének-kísérettel, ára 50 fillér. Megrendelhe-ték a szerzőtél Budapeston Szentkirályi utca 21. szám.

— **As szerződés Magyarországon és a milleniumi kiállítás.** Megjelent ezen díszműnek, — mely Magyaror-szág legnebb tájainak, városainak és múkinéseinek vala-mint a kiállítás nevesetesegeinek fényképgyűjteményét fogja tartalmazni. — első füzet a követhető tartalommal: Árpád és a veszék. Aquincum. A budapesti nyugati pályaudvar. A történelmi kiállítás palotá. Vajda-Hunyad vára. Bpest panorámaja. Herkulésfürdő. Kalotaszegi népviselet. A Mátyás templom belsége. A corbat. Jó Jádvolg. — As szerződés ki-állítás önépici csarnoka. A kiállítás igazgatósági épülete. Már ezen első füzet is arról győződhet meg bennünket, hogy a díszmű meg fog felelni céljának, mely nemcsak az, hogy konstársának értékes albumot nyerjenek benne, hanem mindenek előtt az, hogy a hazai viszonyaink felől oly kevés tájékozottsággal bíró külföldiek bemutatnak a milleniumi kiállítás nagyserű telepelt és épületeit, továbbá a főváros és egész ország pompás épületeit és múkinéseit, a m. államvassutak mentén fekvő gyönyörű vidékeket a Kár-pátoktól as Adriáig. Hogy en a pompás és sddig a maga nemében páratlan képgyűjtemény minden nemetre néve hozható lehet legyen, a m. egyszerre 4 nyelvten jelenik meg. A képekben ugyanis a magyaron kívül még német, angol és francia szöveg járul. Ára és megrendelési feltételek. En a m. „Röptében a nagy világ körül” című díszműhöz ha-

szelő alakban 12, egyenkint 14—16 képet tartalmazó füzet-ben fog megjelenni. A mű bázulatos oclós ára, füzetenkint 40 kr, vagyis az egész mű (12 füzet, mintegy 190 képpel) 4 forint 80 kr, csakis az által válik lehetővé, mert az elő-állítást költségek egyrésze államiilag fedesztetik s a m. tö-meges fogyasztásra szegénynek és gundagnak, úrnak és fiatalnak egyaránt alkalmas. 3 füzet 1 frt 20 kr. 6 füzet 2 frt 40 kr. 12 füzet 4 frt 80 kr. Vidékre postán küldve 3 füzet 1 frt 40 kr. 6 füzet 3 frt 80 kr. 12 füzet 5 frt 60 kr. A mű megrendelhető Fischel Fülöp könyvkereskedésé-ben Nagy-Kanizsán.

Megrendelhető és kapható Fischel Fülöp könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán.

Kö z g a z d a s á g.
Felhívás a hazai gyümölcstermelő gazdátársakhoz.

Az utóbbi években, midőn a külföldi figyelem gyümölcs-erményeink felé mind fokozottabb mérvben irányult, tapasztaltuk, hogy az élénk kereslet dacára az értékesítés körül nehézségek merültek fel. Nem voltak ugyanis tájékozva a venni akarók, hogy bizonyos gyümölcsöt mely vidéken és kítől szerezhethetnek be. Ez irányban az országos magyar gazdasági egyesület egy hézagpótló munka kiadását vette tervbe, mely munka egy-felől ismertetni fogja, hogy bizonyos gyümölcs-csemek (alma, körte, barack stb.) egyes fajtái mely vidéken termelgetnek főképpen, másfelől a hazai gyümölcstermelők név- és lakjegyzékét s a telepüket ismertető adatokat tartalmazza.

Hogy ez a munka minél teljesebb legyen, fölkéri az országos magyar gazdasági egyesület a gyümölcstermeléssel foglalkozó gazdátársakat, miszerint az alábbi adatokat saját érdekükben is tudomására hozni sziveskedjenek:

1. Hány kat. hold a gyümölcstelep, vagy hány darab fája van?
2. Évenként mennyi a gyümölcstermése átlag?
3. Milyen fajtákat termel az egyes gyümölcs-nemekből?

Ez adatok az országos magyar gazdasági egyesület titkári hivatalához (Budapest, Köz-telek) küldendők.

Szerkesztői üzenet.

W. J. helyben. Ne méltós-társak féreor-teni az „alkalmidagot.” Mi igen is közlünk kivé-telelesen egy-egy alkalmi köteteményt, amit vala-mely nyilvános ünnepélyen felolvassanak vagy el-szavalnak; de az alkalmi-ágnak ebbe a keretébe a legjobb akaratral sem szoríthatunk olyan köl-teményt, amit valaki egyik vagy másik aranyos lennykának betegsége alkalmából ír. Isten — amint tudni méltóztatik — nekünk még az egész-séges hölgyek iránt is gyöngéd kímélettel kell lennünk.

NYILTTÉR*)
Boldog völegény
H. A-val Bócsben]
Óvatosság! Óvatosság! Óvatosság!
Köszönet-nyilvánítás.

Boldogult férjem, néhai **Farkas Imre** hágyárosi bírtokos múlt év decsber havában **10.000 korona** erejéig biztosítást kötött a „Nemzeti Baleset- Biztosító Ré-zvény-társaságnál”, mely társaság amint értesült arról, hogy hön — szeretett fér-jem megrendült gyásos baleset következtében életét vesztette a legnagyobb előzékenységgel haladék nélkül maga intézkedeti a kárügy rendezéséhez szükséges okmányok beszerzésé végett s ezek vételével azonnal kifizetésre utal-ványosra minden levonás nélkül a teljes biztosított összeget.

A humanus szellemben vezetett hazai társaság ezen lekö-telendő méltányosságáért legösszintébb köszönetemet nyilvá-nítottam.

Hagyároson, 1895. évi november 5-én.

Öz. **Farkas Imréné.**

*) As e rovatban közzétettéket nem vállal felelőséget a szerkesztő.

Felölös szerkesztő:
Dr. I. ÖKKE ENIL.
Laptulajdonos és kiadó:
FISCHELFÜLÖP.

1000 TYUKSZEM.
szer vétetik, de győhorm-on, fájdalom nélkül és biztonság csak a valódi tilipaghiolom-csok hatnak. **Fraud-Bá-der** a magos miniszterium által engedélyezett tyuk-szem-művelészetünök Szep-renban, 1 boríték 45 kr. Fő-elírásító hely Nagy-Ka-nizsa és vidéke rümers.

Ehrlich Arnold az győgytára, hol saját kísér-tményt illet. és szűpítő-sze-pek nagy válamtókban kap-hatók.

Egyedül valódi angol
csodabalsam
THIERRY A. gyógyszerész, PREGRADÁ-BAN.

Es a balsam ugyan helyes, mint külsőleg használ: 1. még eddig el nem ért hatása gyógyszer a tüdő és mell minden betegsége, enyhíti a hurutot, csillapítja a kihányást és a főző köhögést eltávolítja és győgytá-lyul torokgyulladását; 2. kiválóan haszn-almi torokgyulladásnál; 3. eljavítja minden lást; 4. meglepően győgytá a gyomor minden betegsége; 5. meg-szüntet minden fájdalmat és győ-gyítja az arany-erét; 6. a könnyű sekeletet elmozdít és vért tisztítja; 7. kitűnően használ fogfájásoknál, a mélybet megcsillapítja; 8. jó aser a glistia ellen; 9. kitűnően használ külsőleg mint győgytőzer minden sehnél; 10. általában ugy helyes, mint külsőleg köztételen eredmény-nyel használható győgytőzer. Isten akkor valódi és hamisítatlan a bal-sam. ha minden üveg egy oclót-papokkal (Kapsel) van s eddig, a melyben csézem: „**Thierry A. gyógyszerzara az Országos Pogradában**” beolványva. Minden más balsam, mely nem az az kapukommal van lezáva és másként van kiállítva, hamisítvány s utána, a káros hatá-sa és durva anyagot, mint „**Alsa**” és egyéb hamislokat tartalmaznak. Minden ilyen balsam ne fogadjanak el. Balsamom hamisítól és utána, a véglegjörvény alapján törvényesen, szigorúan üldöztetnek. A magos kormány 6792 B. 6104. sz. s. kelt végzését, szakított bizonyítvány alapján igazolva van, hogy készírtányem semminemű tit-tott, vagy az egészségre káros hatánu anyagot nem tartal-maz. Ugy helyről, hol balsamomból raktár nincs, tessék megrendelést követlenül hozam: **Thierry A. Pogradában, Rohits-Sauerbrunn mellett** itenzi, Austria-Magyarországon bármely postállomásra bérmenten küldve, 12 kis vagy 3 duplálveg ára 4 korona. Borszniába vagy Hercegovnába bérmentve, 12 kis vagy 6 duplálveg ára 5 korona. Megren-deletet csak a pénz előleges beküldése vagy utánvétellel se-közölhetnek. **Thierry Adolf gyógyszerzart Pogradá-ban, Rohits-Sauerbrunn mellett.**

THIERRY A. gyógyszerzara az Országos Pogradában.
A valódi angol csodakenőcs hatású és ereje.
As angol csodakenőcs, mely a legjobb eredményvel használt szer a szenvedő emberiségnél a leg-súlyosabb és idült bajokban. A sebek gyógyítására, ugyintén a fájdalom enyhítésében felülmúlhatatlan; — fő-alkatrészt a piros rósa „**rosa centifolia**”-ban létező csodaszerű anyag, más kitűnően elismert gyógyszeranyagok keverésével kész-ül.

As angol csodakenőcs használ-ható:
A gyermekágyasó mellbajánál, tejgyülemlésnél, mell-keményedésnél. Orbán (Bent-Anhal fűse), mindennemű sérlemek, láb- vagy csontsebesülés, sebek, gonyedtség, dagadt lábak, sőt csontsu ellen; tüss-, szurás-, lö-, tágás és szúdosás sebek ellen. Használható minden idegen részek, u. m. üveg, faszalka, homok, szilánk és tűsek elszelvi-tására. Mindennemű dagaszt, kínóvás, pokolvár, vjakkópó-dás, sőt rákbetegség ellen, szemlőcs, kőrömdagaszt, hólyag és felidőstől lábak győgytására. **Elsődagszást** egész es-ében fagyott testrészek, betegeskedő hósszas feltevé által támadt sebek, nyakdagaszt, vértörődés, fülúsdás és a gyer-meknél előforduló kisbeszedések ellen stb. stb.

As angol csodakenőcs minél régit, annál kitűnőbb hatású:
Igen ajánlatos ezen egyedül álló előgyízást szer-ből minden családnál készenlemben tartani. Két dobozról kevesebb nem küldetik; a szétküldés ki-szárólag az őszeg előleges beküldése vagy pedig utánvétellel csaközölhetik. 2 helyy esomagolás, szállítólével és bérmen-tes megküldésével 3 korona 40 fillér.

THIERRY A. Órangyal gyógyszerzara PREGRADÁBAN, Rohits-Sauerbrunn mellett.

Oly helyről, hol raktár nincs, tessék a megrendelést követlenül, **Thierry Adolf Órangyal gyógyszerzartárahöz** Pogradában, Rohits-Sauerbrunn mellett címezni.

As austria-magyarországi véglegj lejártom-ozásma 4824.

Egyedül közvetlen beszerzési forrás
THIERRY A. Órangyal gyógyszerzara PREGRADÁBAN, Rohits-Sauerbrunn mellett.

Oly helyről, hol raktár nincs, tessék a megrendelést követlenül, **Thierry Adolf Órangyal gyógyszerzartárahöz** Pogradában, Rohits-Sauerbrunn mellett címezni.

As austria-magyarországi véglegj lejártom-ozásma 4824.

4994. tkv. sz. 1895.

238 1-1

Árverési hirdetés.

A nagykanizsai kir. törvényszék mint tkvi osztály részéről közhírré tétetik, hogy Jordán György aleb-ráji lakos végrehajtónak, özv. Kovács (bábo) Ferencné száll. Kuti Katalin gelsei lakos végrehajtást szenvedő elleni 40 frt tőke ennek 1892 márc. 1-ől járó 6% kamatai 1 frt 70 kr. per, 9 frt 40 kr. végrehajtás kérelmi, 6 frt

60 kr. jelenlegi és a még felmerülő költségek iránti végrehajtási ügyben, a fent nevezett kir. tv. szék területéhez tartozó a gelsei 675 sz. tkvben + 1116 hrsz. ingatlanok Kuti Katalin özv. Kovács (bábo) Ferencnéét illető s 1260 frtra becsült fele része

1895. évi november hó 28-ik napján d. e. 10 órákor

Gelse község házáni Hertelendy Béla felpéresi

üggyvéd vagy helyettese közbjöttével megtartandó nyilvános árverésen eladni fog.

Kikiáltási ár a tenebb kitért becsár.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy övndékes papírban a kikiáltott kiéréshez lenni.

Kelt. N. Kanizsan, a kir. tv. szék mint telek. könyvi hatóságánál 1895. évi szept. hó 9-ik napján.

Mikos, előadó.

Eladandó ház

Nagy-Kanizsán.

Király-utca 791. sz. a ház kerttel kedvező ár s feltételek mellett azonnal eladó. Bővebb felvilágosítás a tulajdonosnál.

Nagy 242

A legjobb szin-zsappan

Uj találmány, patentirozott

Tulajdonosa:

Igen jól kiszáritva, kitűnően tisztít, a használatban legtakarókosabb.

Jótállás: tiszta s ártalmatlan a fehérnemű és a kezeknek.

Kikészítés:

Schwarcz és Tauber uraknál Nagy-Kanizsán.

SCHICHT-féle zsappan külön védjeggyel.

Hazai aszfaltipar részvénytársaság.

Részvénytőke: 1,000,000 kor.

Központi iroda: BUDAPEST, Arany-János utca 34.

Tartalékai: 364,914 kor.

Tisztelettel értesítjük Nagy-Kanizsa város nemességekét, hogy tekintettel az előrehaladott évadra, munkálatainkat a jövő 1896. év tavaszán fogjuk helyben megkezdeni, képviseletünkkel

ÖSTERREICHER BERNÁT urat

(lakik városi háza palota)

hisztuk meg, aki is mindenemű aszfalt járda, udvar, folyosó, raklár, máhaly, pince, terras stb. burkolásokra vonatkozólag felvilágosítással, szóval az ezek készítését a leglányósebb feltételek és jutányos árak mellett elváltja.

Kitűnő anyagunk és solid munkálataink az ország köszönégo előtt ismeretesek lévén jó hírnevünket itteni munkálatainkkal is igazolni fogjuk.

Hazai aszfaltipar r. t. - Budapest, Arany János u. 34.

240 3-1

Sarg-féle Kalodont minden szombaton 26 krért kapható.

GUMMI

Eredeti párizsi gummál is hálkólyagok finomság és jószág tekintetében a kívánalmakat is felülmúlják. Tucatónként 85 król 3 frtig.

Muspensoriumok legelőszertöbben alkalmazhatók - 5 frtnyi megrendelésnél 10% árkedvesmény.

Megrendelések pontosan és diszkrétan elkészültsenek

KELETI M. MÓR

férő és női divatáruháza

a „Szerecsen”-ház - Nagy-Kanizsán.

190 98-3

Sarg-féle Kalodont minden szombaton 26 krért kapható.

A legízletesebb, egyedül egészséges és egy gyermek a legelősebb pótlék a babszemű kávéhoz.

Egyedül egészséges pótser a babszemű kávé helyett. Nőknek, gyermekeknek, betegeknek orvosilag van ajánlva.

KATHREINER-FÉLE

KNEIPP-MALÁTA-KÁVÉ.

Legízletesebb természetes gyártmány egész országban. Hozzávegytelések által hamisítás látható és megismerhető.

Mindenütt kapható: 1/2 kiló 25 kr.

DISZOKLEVÉL 1891-1894 8 ARANY EREM

Övesség: Csak a „Kathreiner” márkával állított eredeti-csomagokat kérjük és fogadjuk el.

Medics.

Szerkesztőség:

F. U t e t z a O l l o p - Á l e h á s.

Ide intéseendő a lap szalmái részére
vonatként minden költséggel.gőzmentes lapot csak
bél fogadtatnak el.

Külsőre nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajcár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankgyűléslet, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-kezelőtestület és a letenei takarékpénztár, a „nagy-kanizsai malágyar és szőrfőző r. t.” hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

Kiadóhivatal:

Városi-és-pósti: Fischei Fülöp
könyvkereskedés.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egyes évre 12 korona (8 frt — kr.)
Félévre 6 korona (8 frt — kr.)
Negyedévre 3 korona (1 frt 60 kr.)

Hirdetések jutányosan megváltanak

Nyitólár postaköltségre 10 kr.

Külföldiek, valamint a hirdetőkre vonatkozó Fischei Fülöp könyvkereskedésbe intéseendő.

Epilóg.

(S-p) A vénasszonyi fantázia az, amely kiváló előszeretettel szokott toglalkozni a világromlás sötét képeivel a pletyka, tárgyai-nak eléggé bő kimerítésével, a személyek s dolgok ritkán gyengéd és szeretetteljes szapulása után rendszerint áttér az általános-ságra.

»Nincs már igazi istenfélelem, sem törvényt, sem erkölcsöt nem ismernek, nem tisztelnek immár az emberek! Hjah, más volt az az ő idejökben.....«

A vége természetesen az, hogy annak a világnak vesnie kell, közel az istenitélet napja, sőt mi több, gyorsan működő fantáziájukkal kávézenikéink még annak az általános világfordulatlanság terminusát is megszabják.

Erre emlékeztet a klérikalikusoknak az egyházpolitikai campagne alatt és után követett harcmodora.

A »vallás« és »erkölcs« szent nevében támadt fel a fekete had az általa bizonyos gyermekes kedvvel »kapciberalismusnak« nevezett liberális törekvések ellen, s megszokott frázisaival takarózva, vénasszonyos bőbeszédűséggel tiltakozott, szörnyen felháborodottan szitkokkal s fenyegetésekkel teli szájjal az »erkölcstelen« reformokkal szemben — vagy megfordítva a köpenyt, jámboran meglapult s nagy bánattal könyezett, zokogott e vallástalan kor, ez elfajult erkölcsök felett.

De hát nem hatott egyik sem, sem a fenyegető átkok, sem az elegikus panaszok nem fogtak ki a törvényhozó testületeknek s a közvéleménynek felvilágosodottságán.

A liberalismus győzött!

Ekkor a reakció egy újabb módszerhez fordult.

Tünetmenyszerű logikával, mely a maga kizárólagosságában egyedül a klérikalikusok sajátja, merészen a reformjavaslatok keresztülvitelét lehetetlennek mondotta, elővette legsötétebb színeit s jobb ügyhöz méltó buzgósággal eseteelte azokat a végnélküli zavarokat, kínos bonyodalmakat, melyeknek jószavai szerint okvetetlen bekövetkeznők kell, felekezeti és pártvillongásokba sodorva ezt az országot.

A kulturharc mumusával rémítgetett.

»S ekkor nemcsak mi, de a belső szűkség is fogja követelni e gyalázatos törvények revízióját!« kiáltott fel lelkesülten.

Nos! — Az egyházpolitikai reformok már majd 2 hó óta életbe lépnek, s a néppárti Cassandrának — nincs igazok.

A kezdet nehézségein, a melyek első sorban az anyakönyvvezetői hivataloknak helyes szervezésére s azoknak a nagy közönség igényeinek megfelelő egyöntetű működésére vonatkoztak, túlvagyunk, s az istenitélet napja még mindig nem érkezett el.

Hogy egy pár buta paraszt ott fenn Árvában egy még kvalifikálhatatlanabb hecckáplán ostobálkodásai miatt letépte a község házárol az anyakönyvvezető cím-tábláját, s hogy itt-ott a rendszerrel üzőtt felbujtatókokra egy pár suhanc kellemetlenkedett: nem jöhet számba szemben azzal az elégedettséggel, sőt lelkesültséggel, a mivel a művelt elem országzszerre fogadta az új intézmények megvalósítását.

Hányszor hangoztatták nagy párttaktikusaink: »Az ország nincs arra még megérve, hogy Ime az ország bebizonyította, hogy kevéssé becsülték opportunismusukban a nemzet fogékonytársát az olyan intézmények iránt, melyek hivatva vannak azt a nyugati felvilágosodott kultúrához egy lépéssel ismét közelebb vinni.

Bár jogéletünk az eddigienél egészen más alapokra lőn fektetve, különválasztva az államot az egyháztól, a hívőt a polgártól, mégis nagyon könnyen hozzá szoktunk e változáshoz, sőt természetesnek találjuk immár.

Ez az idők folyamán csak szilárdulhat; évek múltán senkinek sem fog eszébe jutni, hogy ezen fennakadnak s reméljük a mesterkélt tenyésztett klérikalismus is, mert a nemzet testéhez nem tudott férni, meddő szereplése után be fogja adni a derekát — mint mindenütt, a hol az egyházat a tisztán lelki terre iparkodtak szorítani. Először fanatikus tiltakozás, kétségbeesett harc: a küzdelem lezajlása után pedig végre is csak beletörődnek a változhatatlanba.

Igy lesz és lett a »non possumus«-féle álláspontból a »tolerari posset«, »Zichy Nándor és társai« cég befejezte működését, mely úgy sem állott egyébből, mint a kudarcoknak szakadatlan láncolatából.

Ismeretes ugyan, hogy az egyházpolitikai törvények revízióját tüzték ki politikai ideáljokul — de hát az idealok elérhetetlenek, s e tanulság keserű labdacseit előbb vagy utóbb kénytelenek lesznek lenyelni.

Pártjuk, az úgynevezett néppárt szánalmas erőlködésai még azt az érdeklődést sem gerjeszthetik fel, mivel az ügyetgyottaknak adózunk.

Egy pár meghibbant agyvelejű káplán megint csak nem számít. Hisz nincs az országgyűlésnek egyetlen egy pártja sem, mely velök egyetértene. A 67-es alapra helyezkedők a szabadelvűség hívei, az ellenzék közül pedig azokat, kik ultramontán színezetükkel legközelebb állhatnának hozzá, ismét a közjogi alap differenciája választja el.

Eddig a néppárt egy emberben: főt, Zelenyák urban van képviselve, s legközelebbi választásoknál ez is kibukhatik.

Csak hasznára válna az országának. Az egyházpolitika befejeződött, teljesen felesleges volna a klérikalismus ördögét a

nyakunkba venni, a mikor tontos közigazgatási és közgazdasági kérdések sürgős megoldása előtt állunk.

Politikai szemle.

(—) Keleten csak nem akar szűnni a bonyodalom. A helyzet olyan, hogy e pillanatban senkisé tudná megmondani, vajjon mit hoz a közel jövő. Kétségtelenné látszik, hogy örményeket külső befolyás lázítja, vagy legalább is lázította fel, hozzájárul ehhez a mohamedán fanatizmus, s a szultán kormányának tehetetlensége. A török szultánra nézve mindenesetre nehéz a helyzet, s igen könnyen válságossá válhatik. A nagyhatalmak követői ugyan mindent megkísértenek, hogy rendes viszonyokat teremtsenek; s talán sikerülni is fog nekik, azonban eddig nem igen látni ennek nyomát. Az utolsó időkben nagy volt a félelem, hogy a török-örmény dolgok nagyobb bonyodalomra vezethetnek; de Salisbury lord beszéde, melyben nem igen tartózkodva nyilatkozott a szultán személyéről is, a mi ennek nem nagyon tetszett, általában azt hiszik, hogy a nagyobb baj ki lesz kerülhető. A nagyhatalmak együttes eljárása e részben valószínűleg megesszi hatását, annál is inkább, mert mint egy londoni lapnak Konstantinápolyból táviratozzák, a Yildiz-kioszkban nagy zavar uralkodik. Két nap óta a szultán környezetét leirhatatlan pánik tartja fogva. Mindenki azt hiszi, hogy útított a végső óra. Egy másik angol lap levelezője írja, hogy a török kormány teljes desorganisációban van. A szultán most már vissza akarja hívni az elbocsátott Said pasát, de ez eddig nem igen nagy kedvet mutat és elutasítólag viselkedik. A nagyhatalmak közös actióra készülnek. Olaszország is úgy nyilatkozott, hogy Angliával egyértelműleg fog eljárni. A tanácskozások folynak e végből s az egyetértő eljárásra vonatkozólag azt állapították meg, hogy egy hatalom sem tesz külön semmit, hanem minden lépést közösen és előleges megállapodás szerint tesznek; s azután, hogy minden nagyhatalom hajókat küld keletre, hanem a Dardanellákhoz nem mennek közel.

— Bécs városának a része, mely rendezett viszonyokat óhajt s nem kíván titkos és sötét célú demagogok és anarchisták által vezetetni, fellélegzik. A Badeni kor-

mány, hosszú hosszú idő óta az első erőteltjes kormány, Lueger és társaival szemben határozottan és lélekröthetetlenül kinyilvánította, hogy — netovább. Az antiliberális községtanács, a fejedelem elvi elhatározása és akarata ellenére másodsor is megválasztotta Luegert polgármesterré, a mit ez egy önhitt, pöffeszkedéssel tele beszédben meg is köszönt, de Friebisz kerületi kapitány azonnal fel is oszlatta a községtanácsot és L. ur Baden melletti birtokára ment, hogy babérijain pihenjen, mielőtt faluról-falura menve, a mint ő maga kijelentette, elkezdéné agitációját. — A következmények meg fogják mutatni, hogy vajjon a bécsi lakosság nem fog-e kijózanodni. Az már most is több mint bizonyos, hogy a mostani bécsi miniszterelnök nem fogja megengedni, hogy a bécsi községtanács — még egy fél évig eltarthat, míg ismét polgármestert választ — a maga szakállára külön politikát csináljon. Ezek az antiliberális községtanácsok úgys arra számítottak, hogy a miniszterium, mely jelenleg áll az osztrák ügyek élén, épúgy meg fog ijedni tőle, mint megjedtek az előbbieket, kik nem bírtak elegendő eréllyel arra, hogy a hydra-fejét eltapossák. Most még dúlnak, fúlnak és lapjaik boszút lihegve szólnak Magyarországra ellen, Magyarország pedig nyugodtan várja ennek a rettenetes boszúnak a — kitörését.

— A kis Boris herceg tehát mégis át fog térni a görögkeleti orthodox vallásra; de az időpont, hogy mikor fog ez megtörténni, még nem bizonyos. Némely oldalról azt híresztelték ugyan, hogy az január 30-án fog megtörténni, de ez már azért sem bizonyos, mert azok a nehézségek, melyekre Ferdinánd fejedelem a szobránjának adott válaszában utalt, még mindig fennállanak. Különben szónai irányadó körökben azt beszélék, hogy a cárné szülése alkalmából üdvözlő küldöttséget menesztenek Pétervárra, mely egyszersmind azt a kérelmet terjeszti a cár elé, hogy fogadja el Boris herceg áttérésé alkalmával a keresztapását.

Magyarország milleniuma.

Ira: Bárony István.

A jövő, 1896-ik évben ezer esztendője lesz már annak, hogy a magyarok ösei Árpád vezérrel az élökön, elfoglalták a Duna-Tisza mentét s ezen a tejjel-mézsel folyó Kánaánon megalapították Magyarországot. Sok dicsőséget aratott a magyar nép ez alatt az ezer év alatt a harcmezőkön; sok viszontagságon is ment keresztül; de jó, balsorsban egyaránt megmaradt mindenkor magyarok, szabadságszerető büszke népnek, amelynek Árpád óta van már alkotmánya s amely az ő alkotmányának a védelmében paratlan példát adott a világ minden szabadságszerető nemzetének.

Ezer éves dicső múlt után, amelynek oly sötét időszakai is voltak, minők a tatárjárás, a mohácsi vész s a török hódoltság: ma is fennáll az aránylag kis magyar nemzet, s ámbár sokáig védőbástyája volt egész Európának a pogányok inváziója ellen, pótolni tudta nagy nemzetközi előlri szolgálataiban szenvedett hátramaradását, utól tudta érni a civilizáció magasztos felé haladó népeket; beállott azok előlri törő soraita s most nemes bizonyítékát készü-

adni annak, hogy elfoglalt helyét a fejlődés minden képességével s a haladások szükséges erővel állotta meg.

Ezt a bizonyítékot a jövő évi budapesti millenáris kiállítás sorozatán s az ezzel kapcsolatosan elkészülő nagy nemzeti alkotásokkal együtt fogja Magyarország a művelt világ ítéltsé alá bocsátani.

Amint a magyar állam mai területén 322.310 □ kilométeren, az ország tizegyöle milliói főnyi lakossága s magyar haladás s műveltség dokumentumaként összehordhat egy nagyszabású nemzeti közkinostárba: azt mind látni fogjuk a milleniumi kiállításán. Ami a magyar nép és magyar föld nemzeti rajtsága, érdekessége, termelése: az együtt lesz egy rendszeres, óriási gyűjteményben, hogy örvendhessenek neki azok, akik mindazt a magukénak vallják s hogy rokonszenvelés barátságos indulatokat keltsenek az éltrevaló magyar nép iránt azokban az idegenekben, akik a külföldről jönnek majd hozzánk, mint a mi kedves vendégeink. Ha idegenek is ők nekünk vörök és faji származásuk törvénye szerint, de édes testvéreink mindnyájan a humanizmus alapján s az emberiség közös nagy érdekének, a civilizációnak a szolgálataiban.

Am azt, amit Magyarország a mai napon mint haladásának fokát felmutatni képes, megvalósíthatnok részletekben, itt ott, Dunapiles kiállítás nélkül is; hisz a műveltség lélekröthetetlen nyomokat és jeleket hagy mindenben, a mit magasatos hatalmába keril, s a fejlődés egyik nagyerejű harcosa, a nemzeti ipar, eszer meg eszer változattal tárja ki produktumait, hármorra forduljon is a kíváncsi szem.

De a múlt idők érdekes maradványai, egy nemzet ezeréves történelmének a fennmaradt emlékei, némely eszében a fenyegető asszimilációtól szerencsésen megmentett ereklyéi, nem kiáltoznak uton-utóton, hogy gyönyörködünk bennök, vagy hogy a tanulszókat levonván belőlük: épülünk általok. A múlt esztendők elvisszik magukat a bennök fogantató aktualitást, s a mit az új idők kívánalma, divatja, haladásának múzeumokba valóának itél: nem kerül az többé különbe ok nélkül a maga egykori fényével a nyüzsgő, eleven világba. Arra, hogy az ily létléri érdekességök ismét felszínre kerüljenek s a nagyközönség érdekfödsének a központjává válasszanak, csakugyan ritka alkalom kell, olyan, a minő a mi eszredves kiállításunk lesz. S ez a történelmi nevesettségül, a magyar nemzet életében örökké paratlan fontosságú kiállítás teljesitni fogja e rézben is hivatását; élénk fogja tárni mindazt, a mi a honfoglalás óta mint jellegzetes magyar alkotás ismeretes; az ösmagyar honfoglaló harcok földi maradványairól éröppülhet majd tekintetünk az első keresztény magyar királytól ránk maradt örökösögre, végignéhetjük emlékeinkben a létléri századokat; kronologikus sorrend szerint tudódhatunk el azon, hogy mily fokozatokban fejlődött Magyarország oda, ahol ma van.

Ezért a jövő év május másodika (a milleniumi kiállítás megnyitáának napja) igazi nagy ünnepe a magyar nemzet történelmében minden időkön át. Már azért is érdemes lesz az egész művelt külföldnek elfáradni hozzánk, a mi barátságos vendégszerzés magyar fővárosunkba, hiszen ezer év történelmének a kézzelfogható jelei, meglevendül maradványai ily nagyszabású csoportosításban tuliehetnek érdekesség dolgában minden képelehető fajtáján a múzeumok rendszerint egyoldalú s a mellett mindig temetőjellegű gyűjteményeink.

Avagy hol van a világon állandó gyűjtemény, amelynek ötszázhuszöt négysszög méter terület kellene a befogadására, mint ahogy kell a jövő évi magyar millenáris kiállításnak, amely területnek a beépítése ötdözföldi történelmi jóval többet nyelt el? Tudunkkal nem volt még sehol a világon országos kiállítás, amelynek ily területre lett volna szükségé, de nem is volt még ország, amelynek az jutott volna eszébe, hogy keres eszer év fotográfiajt teremtsé megegy ilyen millenáris kiállításban. S ezen a csinos területen százhavvanál különféle csarnok és egyéb kiállitási épület van, legnagyobbbrász igazi paloták.

Kétsegen felül áll, hogy a magyarok jövő évi nagy kiállításának a legnevezetesebb része a történelmi kiállítás leszén, amelynek egészét a kiállítás első fősoportja öleli fel, míg a másod-

dik fősoport a jelenkor vivmányait fogja elhelyezni egymás mellé.

Ez a történelmi fősoport mindenek előtt arról neveset, hogy a hazai építészett fejlődését felütleltő oly épületekben lesz elhelyezve, amelyek már maguk is magányi emlékei a magyarság múltjának. A tízedik századtól, a román építészeti ízléstől kezdve a mai napig minden fazist felütlelték ezek az épületek a magyar építészett haladásának.

As egész épületesoport az ugynevezett Széchenyi-szigeten van, amelyet tiszta vízű szep tövev körül, ugy, hogy a néző már messziről egy külön világot sejt abban a regényes csoportban, amelynek középkori vára, kastélya, temploma magányi remek műszata egy egy megélvőnek, amelyhez a valóágban a magyar nép multja fűsödik. Ott lesz a byzanci román ízlésű csarnok, amely a magyarok első felkent királyának, szent Istvánnak a korát jellemzi (ebben fogadják majd a királyt a hazai és külföldi küldöttségeket) ott lesz a vajda-hunyadi vár csodás bűsög ülánzata, amely elénk varázsolja meg restaurált állapotban is a nagy örökverő Hunyady János országkormányzó emléketét; a XIV—XV. század ez egyetlen megmaradt nevesetős épülete után a XVI—XIX ik század építészeti emlékei következzenek; a régi gazdag magyar főurak ősi kastélyai.

S ezekben az érdekes s a multból ide varázsolott épületekben lesz benne mindaz, ami emlék a megelőző korszakból, mint történelmi kincs megmaradt nekünk, magyaroknak. Itt lesznek a régi magyar királyok kincsei, ugy az anyagi, mint a szellemi értékek, minők a nevesetős történelmi okmányok és könyvek, ez utóbbiakból például a híres Corvinák.

Összegyűjtjük itt a királyi kincstáának minden magyar eredetű, nagyhírű kincseit; megtaláljuk idegen uralkodók szives jóvoltából a hozzájuk, külföldre vándorolt magyar származású drágaságok; a török szultán, a Valikán, az ottaz király, s német császár, az orosz cár s a telerédek külföldi múzeum mind kiünö elősekénységgel bocsátja erre az alkalomra a kiállítás rendelkezésére, a mi magyar múkinos, ereklyé, emlék ma már az ő tulajdona. S mindenképp ott lesz minden magyar ember összes magyar vonatkozásu, feltve órátt drágasága, legyen az kép vagy szobor, vagy ékszer, vagy ruha, vagy fegyver.

A vajda-hunyadi vár földszintjén levő lovagteremben pedig a haditörténelmi emlékek gazdag csoportját találjuk a magyar hősköl maradt ereklyékkel együtt: a többek közt például II. Lajosnak, a mohácsi nagy csatában elesett ifjú magyar királynak a pancelölletét.

S ennek a romantikus ízű, de teljesen igaz alapokon nyugvó történelmi csoportnak a kiegészítésül lesz a millenium folyamán egy a magy nemében még eddig a földkerekségen paratlanul álló olyan díszmenet Budapesten, amelyre bizonyynyal egész életében visszaemlékezik majd a ki megnézi.

A Vagó Pál festőművész tervezte millenáris történelmi nagy díszmenet ez.

Egy hatalmas, gyönyörű, komoly felvonulás a mult nagy alakjainak a személyesítésével. Elkezdve Árpádtól, akit a hét vezér s a kacagányos magyar leventék kíséren löbátton, eszer év előtti korhű öltözében. Maga a honfoglaló vesér hóhéhr lovon, körülötte a pusztaszeri vérszerződés alkotmányos bajnokai. Azután az első magyar király, oldalán Astrik püspökkel, a nagy hírlertővel; nyomokban a szent kereszt alatt vonuló processzió, amely magával ragadja a pogány magyarságot s a keresztnek nyeri meg a a nemzet fiait. Megeleventi az egész magyar történelm; ami dicső, kimagasló volt benne, azt almódjuk újra és látni fogjuk nagy királyainkat, amint egymás nyomokaiba lépnek és újra letűnek, mint hulló meteorjai az évszázadoknak. Ott lesz Nagy Lajos, ott lesz Hollós Mátyas király, ott lesznek a Habsburgok, s hadverő vitéz fejedelem Erdélynek. S meglátjuk újra szerynoszósanyagvennyolcát, a magyar nemzet szabadságharcának kimagasló alakjaival; azután követk-zik a nagy kibékülés a király és a nemzet között: az 1867-iki kiegyezés!...

Ezer esztendőt nem támasztottak még így fel sehol a világon!

S ebben a nagyszabású történelmi színjátékhoz az egész Magyarország minden megyéje beállítja fiait közül a résztvevőket, a szereplőket; ott lesz a menelben ur és paraszt; ott lesz az

egész országot. A gazdag ur maga állítja ki pompás, költséges ruháját; az egyszerű nép fiúiról a megyék gondoskodnak. Minden lovas, aki ott szerepel, becsületére log válni annak a közmondásnak, hogy lóra teremt nemzet a magyar. Az urak mind híres lovasok; a többiek mind kiszolgált huszárok, vagy hamisítatlan magyar esikósok, akik úgy jönnek majd ide a pusztákról a maguk sárkányvérű lovainkkal.

Ezer! a látványt csak érdemes lesz a külsődnek sifársadni hozzá!

H I R E K.

Dr. Wlassics miniszter válsága. A nagy-kanizsai járási tanítói kör, a nov. 14-ikén Nagy-Kanizsán tartott közgyűlése utáni bankettből dr. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszterhöz a következő táviratot küldte:

Dr. Wlassics kultuszminiszter urnak Budapestén. — A Zala megyei tanítótestület nagykanizsai járáskörre által tartott közgyűlés utáni banketten az első pohárköszöntő Nagymellettáogodert hangzott. Ezt jólmácsolom Nagymellettáogodnak tartsaim megbízásából, kívánva, hogy a tanítói kar erkölcsi és anyagi színvonalának emelése iránti nemes törekvésében Nagymellettáogodat Isten sokáig tartas meg szent ügyünknek Szalay.

E táviratra a kul miniszter ur a következő távirati válasszal küldte:

Szalay Sándor elnök urnak Nagy-Kanizsán. A testület nagykanizsai járáskörének nagybácsú üdvözlését fogadja és tisztelettel szívesen köszöntem. Wlassics.

Tanítók közgyűlése. A Zala megyei általános tanítótestület nagykanizsai járási körön nov. 14-ikén tartotta felülvizsgáló közgyűlést Nagy Kanizsán, a közs. polg. iskola rajztermében. A gyűlést Szalay Sándor járási elnök vezette. A kör rendes tagjai közül mintegy hetvenen vettek részt; de megjelentek azon öbönben a város notabilitásából és vidékről *Haldas Imre* galambkő ev. ref. lelkész. A minden egyes mozzanatában élénk gyűlés legkíméletesebb pontja *Mantuano Janka k.*, a nagy-kanizsai közs. isk. tanítója felolvasása képezte: a sajnóll. Hoszú és nagy gondalú irt, sokoldalú tanulmányra való munkában méltató a szívet pedagógiai szempontból a így a maga részére teljesen meghódította a hallgatóság szívét. (A poétikus hangulatú és csinos nyelvezetű dolgozatot lapunk csarnokrovatójában közöljük.) A szép felolvasást zajos tapsokkal jutalmazták a felolvasókat jelezőkönyvi köszönetet szavaztak. Ezenkívül még igen mozgalmas volt a tisztújítás is, mert Szalay Sándor elnök sokoldalú elfoglaltságára hivatkozva, tisztjében továbbmaradni nem volt hajlandó, az új elnökjelölt *Waligurszky* pedi. időközben lépett vissza. Egy ideig tanórástalanul tanácskoztak a járási kör tanítósa, végre akként oldották meg a dolgot, hogy a jelenlegi elnököt maradára bírták azzal, hogy egy helybeli tagot választottak meg helyette, ki majd megosztja az elnök teendőit terhében. A tisztújítás eredménye ez: elnök: *Szalay Sándor*; alelnök: *Allmann Mór*; I. jegyző: *Fordus Antal*, II. jegyző: *Farday József* (németizentimiklós tag) pénztáros: *Kádár Irma k. a.* Az indítványok sorára elnök indítványára elhatározták, hogy dr. *Ruzsicska Kálmán* kir. tanfelügyelőhöz édes-anya halála alkalmából részvét-iratot intéznek. Általános helyesléssel fogadták el *Hugauff* Ede szalasszentbalácsi tagnak azt az indítványát is, hogy a központi választmány kezesesek meg az iránt, hogy tegyen lépést a megyei közigazgatási bizottságnál, miszerint a jövő évben Budapestén tartandó megyei közgyűlésre egy a városi, mint a falusi tanítók részére 20 frt utóközlés megállapítani a annak kiszolgáltatása iránt az illetékes községet utasítani sziveskedjék. A tavaszi közgyűlés helyéül Gelas-Szigetet mondták ki. — A gyűlés déli fél 1 órakor végződött a utána bankett volt a Polgári egyesület emeleti nagytermében, melyen *Babóchay György* polgármester, *Lengyel Lajos* városi jegyző, *Vácsay Zsigmond* rendőrfőkapitány továbbá a városi magistratus, iskolászek és tisztviselői kar több tagja részt vett. Az első felköszöntőt *Szalay Sándor* elnök mondotta: dr. *Wlassics Gyula* kultuszminiszterre, mit a kör tagjai és a jelen voltak lelkes éljenzéssel fogadtak, különösen, midőn azelő úgy emlékezett meg a jelenlegi kultuszminiszterről, mint a magyar tanítósaágnak Eötvös József után második Mészéről. E pohárköszöntést távirati-

lag tolmácsolták a miniszternek. *Németh Ignó* poharat emelt *Babóchay* polgármester és az összes vendégek. *Leikes* felköszöntőket mondott még: *Nith Norbert* kvárdian, *Seregly Dezső* ref. lelkész, *Allmann Mór*, *Boronkay Károly*, *Kodics Miklós*, *Farkas Ferenc* (vár. alkapiány) s. a. t. — **Közevzés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Abrahám Gyula*t, a nagykanizsai közs. iskolájának működő, okleveles polgári-iskolai tanítót, a fumei állami polgári-iskolához nevezte ki. *Abrahám Gyula* lapunknak is dolgozótagja volt. Megérdemelt kinevezéséhez öszintén gratulálunk.

A jászivékölés. A nagy-kanizsai keresztény jótékony egyesület a tél folyamán, szokottan a karácsonyi hónapok előtt szegény gyermekeket szokott teljesen felruházni. Ezel az egyesület élénk jelt adja annak, hogy azok az áldozat-állítók, amiket egyesek jászivége kezeikbe tesz le, oly irányban használtának föl, ami fölé csak áldólag borulhat a jótékonyág szelleme. A jászivék áldozatkészsége eddig minden évben lehetővé tette a szegény árva fiúk és leányok felruházását. A keresztény jótékony egyesület buzgó vállalkozása bízva bízik ez uttal is a nemes lelkekben, hogy lehetővé fogják tenni missiójának ez irányban való továbbérvényesítését. Fölkeri tehát lapunk utján is azok, akiket Isten bőséggel, jólettel megáldott, hogy a szegény gyermekek felruházására szánt adományait vagy öre *Zadubansky Lajos* urhoz, mint az egyesület elnökéhez vagy *Belus Lajos* gyógyszerész urhoz, mint az egyesület másodtitkárához mielőbb beküldeni sziveskedjenek.

Táncestély a Társaskörben. A nagykanizsai Társas-Kör 1895 évi november hó 23-án saját helyiségeiben zártkörű Katalin-táncestélyt rendez, melyre a kör tagjait és ezek családait tisztelettel meghívja a vizsgalorandező bizottság. Kezdeté 9 órákor. Belépőjegy ára: személyenként 2 korona. Tagok által hívott vendégek szívesen látottak.

Képviselő-testületi közgyűlés. Nagykanizsa város képviselő-testülete pénteken délután tartott közgyűlést az 1895. évi költségvetés vétetett tárgyalás alá. A rendkívül érdekes lefolyása gyűlésről, jövő számunkban fogunk tüzetesen megemlékezni. Egyelőre csak annyit, hogy a költségvetés terjedelmében nagy többséggel elfogadták.

Házasság. *Szavics Károly* nagykanizsai járás főszolgabíró leányát *Arpád* kisasszonyval szombaton hó 18-án lépett házasságra *Sarlay* János máv. képviselő Budapestről.

Bucsu-estély. *Nádor* Soma magánizlatviselő, a helybeli kereskedelmi újság egyik szereplője tagja, városunkból távozván, baratai csillértőlökön este a Polgári-Egyesület helyiségében bucsu-estélyt rendeztek tiszteletére. A jó barátok *Horváth Laci* lelkesítő zenéje mellett néhány kellemes órát töltöttek kedélyes együttlétben igen természetes, hogy felköszöntőkben sem volt hiány, melyek legelőbbje a távoztó illate.

Katalin-estély. A nagykanizsai Iparos Ifjak Önképzőkörének vizsgalorandező bizottsága 1895 évi november hó 21-én az „Arany Szarvas” szálloda dísztermében könyvtára alapja jávára *Horváth Laci* jeles zenekara közreműködésével Táncszórakozással egybekötött zártkörű Katalin-estélyt rendez. Belépő-díj személyenként 1 korona. Kezdeté este 8 órakor. Tekintve a nemes cél, felülhízelések köszönettel fogadtak és hirtapilag nyugtáztak. A meghívó másra át nem ruházható.

A népkönyha. Az ehéző iskolás gyermekek és a szűkölködő emberek ezen ártto otthona kedden e hó 17-én fog ismét megnyitni Nyolcadizben tarulnak a népkönyha kapui, befogadandó a testi táplálékot nyújtó iskolás gyermekeket és egyéb szűkölködőket. A népkönyha helyisége a tavalyi. A Zödfia-kerti nyaraló azonban az idén igen celszerű változáson ment át és most már teljesen megfelel céljának. A népkönyha — úgy mint a múlt telen — ez évben is saját pénztára terhére elemelzi az iskolás gyermekeket. Az 1894—95-iki idényen át 11933 gyermek kapott a népkönyhában ingyen ebédet, mely jótétemeny a népkönyha pénztártá mintegy 718 frittal terhelte. A múlt telen december 11-én volt a népkönyha legnépesebb. Ezen napon 135 gyermek és 58 felnőtt, tehát összesen 193 egyén étkezett a népkönyhában. A múlt telen számos emberbarát természet- és képzőművészeti adományban igen hathatósan támogatta ezen legjótéko-

nyabb működésű intézetünket és hisszük, hogy a jól megérdemelt rokonszenv a közelgő évadban sem fog hiányozni.

Haldassá. Ösv. *Bausch* Zsigmondné idősebb 76 éves matrona e hó 13-án elhunyt Nagy Kanizsán. Temetése csütörtökön nagy részvét mellett ment végbe. Kiterjedt és előkelő rokonság gyászolta.

Tisztújítás megtörtént. A perlaki járás megye bizottsági tagjai a következő levelet intéztek az összes megyei bizottsági tagokhoz: „A felülről perlaki járásbeli megyei bizottsági tagok avon kéresem járniunk a mélyen tisztelt megyei bizottsági tag urhoz, hogy a Zala-Eger-széken I. évi december 17-én megtartandó megyei tisztújítás alkalmával, a perlaki főszolgabíró által beöltöztetve, jelöltünk Kovács Rózsa jelenlegi főszolgabíró urra szavazni sziveskedjék. Perlakon, 1895. é. november 8-án. Tisztelettel. *Bauelly Sándor*, *Bartal György*, dr. *Böhm Sidney*; *Glavits Andrá*, *Grész Alajos*, *Herboly Alajos*, *Hirschler Miksa*, *Hirschmann Lipót*, *Imrey Ferenc*, *Kele György*, *Kistaludy Gyula*, *Kmettykó Gyula*, *Krapacs József*, *Pecek György*, *Szabó Imre*, *Sipos Károly*, *Spitzer József*, *Stefics István*, *Vogrin János*, *Verly Ernő*, *Varga János*, *Vizmathy Sándor*.

Nagy tüzvész. *Zala* Gogontán e hó 13-án rettenetes tüzi veszedelem pusztított. 17 lakóház, 24 mellékhely, nagymennyiségű takarmány és gabonakészlet égett a lángok martalékául. A kőházakban utonnan emelt iskolaépülete a kántorkáccsal együtt szintén ledőlt. A kár megközelíti a 30.000 forintot.

A „nehéz” betegek. Az ország különböző vidéki, rendű és módú csavargói így hűvösebb idők beálltával nagy előszerzetettel vonulnak be a kórházak meleg termeibe. A dolog nélküli csavargók mint „nehéz betegek” beállítása a kórházakba, ott maradnak neha egész telen keresztül ingyen koszon és kvártélyon; az apótatás miatt aztán az illetékesi törvényhatóságoknak tetemes költségvet okoznak, amit tulajdonképpen az illetők munkakerelése miatt kell fizetniük. A helygymiszter most egy rendeletet adott ki, mely a „nehéz betegsége” urakat kitiltja az ország összes kórházából. A rendelet utasítja a törvényhatóságokat az iránt, hogy az ilyeneket csak halasztás/lanul kórházi apólatást igénylő betegséggel vegyék föl.

Étvagytalanság és mindenemű gyermekekkel melegen ajánljuk tisztelettel olvasóink figyelmébe Egger azoda pasaiállít. Kapható 26 és 50 kros eredeti dobozokban minden győgyazertárban és nevesebb győgyfürdőzetben. Fő- és szétküldési raktár Egger A. fiaí Nádor győgyazertára Bpsten, Váci körút 17.

Két elegáns utcai szoba kiadó. Bővebbet a lap kiadóhivatalában.

Schicht-féle SZIN-SZAPPAN

 A kulcs vésőjegyével a legjobb. Mindenütt kapható.

IRODALOM.

— **Ezer év!** *) Rövid kor az idő soha meg nem pihenő folyamában és mégis mily óriási időknek egy nemzeti fejlődéstörténetében! Ezer év viharzott el azóta, hogy a nemes magyar nép elhagyván óházáját, Árpád a honlapító vendéglőbe állt áttelepült az erdő, bérce, napégarra ország határát a millió szívek ujjongának most a roppant jelentőségű évforduló felé. Mert ime, nemzetek és népek születtek és haltak el az ezer esztendő alatt. A múlt idők ólében sok nemzet tragikus sorsa van eltemetve; forradalmak és testvérháborúk dúltak az egyes népek között a nem egy törzs bukott le a fényes magaslattól, amilyen állott.

A korcsok romjain új korcsok támadtak, a népek sír-új népek keletkeztek, de Magyarország erősen állott a harcok közepe. Előtérjének győkezté mélyek és erők valának, mint a nemzet lelke. Igaz, hogy a mióta Árpád a szep határt elfoglalta, mindig külső harcok, és belső világlázások léptek a nemzet szívé; török-tatár pusztította, testvérháborúk ráködöttak meg az országot, de a magyar nép szent törekvésű övta meg nemzeti jellegét, a honosszeret és nagyjainak kultuszát, ősi tradícióit és nagygyá lett küld és belső ellenségei dacára.

E félytosen harcok sok ideig akadályozták meg a kultúra fejlődését. Honossz számadok az utaron loverta nemzet sok nemes tehetősége. Ipara, kereskedelme, művésze és irodalma messze elmaradt a többi európai kultúrákhoz képest. De mindezt pótolta az utolsó átvizsgálások. A nemzeti újjászületés nagykorossága óta óriási léptekkel haladt a kultúra eseménye felé s ma már dicsőösön uralkodik I. Ferenc József király ideje alatt büntetlen mértékhaték a

többi nemzettel. Ugyancsak egy agrárnál érte el azt, amit más nemzet csak századon fejlődésnél érhet el. És minden félén az újabb diadalt jelent a nemzet életében.

A diadém kiáltója az autokratia volt tavaly magyarországi: azelőtt lejárt az ő és újvilág minden nevelése országát és városait látta a modern nagy kultúranevelés eróspont fejlődését és így mire visszavértük a csontdó aha, mely történelmi megjelölésé várt rá.

Öt látta a nemzetet azon a magaslapon, a melyre a többi nagy nemzet állt; látta, hogy a nemzetet saját benső ereje, nemzeti egyénisége és temperamentosai emeltek és tették képesek arra, hogy lépést tartson a többi kultúraneveléssel. Korunkdalma, ipara, földalma, művészetek mind egyenrangú a többivel. A főváros pompás fővárosának, építkezése és mindaz, ami egy országot nagygya, boldoggá és gazdaggá tesz, föltalálható és országában.

De látta rá a sorok között, hogy a diadémot kiadja a milliomosai kiállítás alkalmára. Amikor itt a nemzet ki fogja tárti mindazt, a mit produkálni tudott. Kiadta a diadémot a magyar kormány, a magyar kir. államveszték és a kiállítás igazgatóságának támogatásával és közreműködésével, hogy miután a nyelv megnyitja a fejlődés és nagyságát leírja, képében mutassa meg a külföldnek, hogy mire képes egy nemzet rövid évtizedek alatt.

Hadd jöjjen ide a francia, az angol, az olasz a német és valamennyi, aki saját nemzetének a nyelvére büszke, és bízálja meg a kiállítás csodáit s a nemzet nagy életválságát.

LAURENCIÓ GYULA

*) Az „Ezeréves Magyarországi és a milliomosai kiállítás” című díszmű előszava. Megjelenik két hetente 12 füzetben 4-60 kr.

Megrendelhető és kapható Fischel Fülöp Könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán.

CSARNOK

A szív.

— Pédagógiai szempontból. —

Írta és a salamegyei általános tanítótestület nagykanizsai járási körének f. é. nov. 14-ikén tartott közgyűlésén felolvasta:

Mantuanó Jenks.

Midőn egy igen jó szív megjelölt azzal a bizalommal, hogy ily tudós collegákból, fogaz kritikusokból és szellemes pályatársakból álló közönség előtt leolvassák. Társasára képesnek talált, élelnek érezttem, hogy csak legfeljebb jó akaralomban s nem szellemi képességeimben bízhatom, s hogy igen t. halgatóimnak, s tudós collegáknak, s fogaz kritikusoknak és szellemes pályatársaknak is csak jóakaratait, szívét kell megnyernem, ha feladatomnak barini csekély sikerrel megfelelni akarok. A jóindulat lakheiyéhez, s szívhez akarok szólni, s mit választottam volna inkább leolvassáson tárgyan, mint a szívet. Mint nőnek nagyobb rész adatott meg az érzékeny oldalból, (vagy hogy is mondjam csak?) mi nők nagyobb és érzőbb szívvel rendelkezünk, s ennél fogva inkább ismerjük a szívet és vagyunk hivatalva azt elemezni, tárgyan. Ne-hogy azonban tisztelt férfi collegáim e szavaimat ügyetlen dicsekvésnek vegyék, szívesen elismerem, hogy nekik meg erősebb oldaluk az ész, hogy őt meg okosabbak. A végtelen bölcseségit Isten a férfinak a gondolkodást és cselekvést, — a nőnek az érzelmet juttatta. A nőnél a szívben rejtetve el a Teremtő a langézet, hogy a szeretet adjon irányt cselekvéseiketnek. Értekezés-em tárgya tehát a szív. A szív képzéséről azon irányban akarok szólni, mikép kell abban az Isten, a hazá és társadalom iránt nemes érzelmetek fejlődéseni. A szív! Mi mindennek, mily csak minden megnevezésére alkalmazta nyelvünk geniusza ezt az egyszerű szócskát. A szív állapítja meg az embernek jó vagy rossz, édes vagy keserű jelenét, jövőjét. A szív az érzelmei központja, innét indul ki: borongó bánat, csendes fájdalom és az édes öröm; ott lakik a barátság, az emberbaráti és hazaszeretet, a gyűlölet, a hála, szóval ott van minden, a mivel az ember boldogsága és boldogtalansága összefügg. Hol találjuk most már a boldogságot? Be ritkán és gyéren leljük azt meg egész valójában. Azt mondaná Petőfi: „Nem kell hozzá sok, egy jó meleg szoba, s egy önzetlen jó barát.” Mit érne a meleg szoba, ha rideg, idegen lenne benne az emberek szíve. A szerető atya eszménye: gyermekének boldogsága. Az odaadó s lelkiismeretes tanító iskolájának sikere boldogítja; a legédesebb reményekkel, a legtörőbb óhajokkal tölti be a szívet s lelkét, ragadja buszalomra azok megvalósítását előző törekvéseiben. Az igazán hivatalított tanító az ő működését szívével s lelkével annyira egybefortnak érsi, hogy állása beöltésében leli egész jutalmát és kielégését. A költőt, a szónokot, a festőt, a

szóháránt; mind bédő vágy kénalti arra, — hogy a lelkőben gyakran megfogamozott eszmét, ideális művel megteremtse. A pádapogozó működése is a maga vonatában ideális tevékenység. A művész sem követhet magasabbról, mint egy tanító, amikor a szellemi kincseket, a mivel bír, törekvezik átültetni, közböni az if-uságnak; és az, ami őt terékenységre kénalti, szívet s lelkét boldogítja. Mi, akik hivatalva vagyunk egy gyermeknek az első iskolai nevelést megadni, ha meggondoljuk, hogy a szív epagy nevelhető, képezhető mint az ész, akkor lelkiismeretűnknek kell megazalálni, mikor a gyermek neveléséhez hozzáögonk. Ha az ész művelését a szív művelésétől elválasztjuk, azaz: míg a gyermek lejtét ismeretekkel megtömük, szívet képezés és erősítés nélkül passzívul engedjük, csakis egy düledező épületet nyertünk, ahol leni az ingadozás és romlás szakmanyalu hagyjuk oda az alapot. Szívűveltség nélkül az ész művelése olyan, mint a régi gyalozu, mely leghamarabb zöldre ki tavazkor, azán pedig legazolva, kiégve, koparazn kigyódnak a virányon. — Azok a betűk, amelyeknek olva-ására a gyermekeket tanítjuk, bár a papját a gyermek további képezésének, egy, hideg tömeg marra-ink örökre a gyermekyá-ban de azok a benyomások, amelyek a gyermek szívére, gyakorolnak első anyag, amelyek eg-as életében, leteit vagy szívében érvényesülnek. Nagy befolyást vannak az ifja szívére és lelkére az édes gyermekkorú benyomások. A gyönyörű gyermekkor hasonlót egy édes áomhoz. A hibó lakadozni kezd és virágga fejlődik; minél szebben és minél gyorsabban virít, annál több óvatot és nagyobb apolást igényel, hogy férgek ne rejtőzzenek szirma közé. Csaklábban nevelkedünk lel, azán a csadon kívül egy szűlesebb körbe, egy nagyobb családba illeszkedünk be egyéniségűnkkel. — Ahhoz a kisebb családban egy édes bejós mult emléke, emehhez jelenünk, jövünk, sorunk érdeke csatol. Ebben a nagy családban mindenki mekapja helyét, még pedig egyéni feltőzése szerint: igazságosan vagy igazságatlanul. De tartozunk bármelyik részhez a milliók közül, csak a rendelt helyünkre vigyük mindenünket áldozatul: a szereteit; mely az elhagyott ki család tűzhegyei olvadást lelünkbe. A legelső nevelő az anya. Minden talat: — ugymond Petőfi- — melyet szájjába tesszen a gyermek, egészen más hatással lesz. szeregetenek képezésére, ha azt a szerető anya nyujtja neki. Ez rakja le az alapot a nevelőnek, azért kell, hogy a gyengéd szeretet, melyet a szülő gyermeke iránt érez, meleg vízszáratot keltsen mind azok szí-ében, kik kiválasztásnál fogva a nevelés nehéz munkáját a szülővel megosztják, vagy a nevelésnél az édes szülőlt helyettesítik. Mivé lenne a gyermek az anyai szeretet azon ihletett érzése nélkül, mely midőn a mai nap szükségait találgatja, már a holnapokom csúga. „Mennyi kifejezés, hány, föreértés — jevyzi meg egy nemes gyermekbarat — s mennyi viszás dolog fordulna itt elő, hol nem elég tudni, hanem legtöbbször csak el kell találni, amihöz egyedül az anyai szív bírhat érzelkek. „Csak ez tudhat it, s ez találhat el mindent; csak ez képes megelőzni, kikerülni, helyrehozni, orvosolni mindent. A hol maga az anyai szeretet téved, ott nyhén itélünk. Gyakran a legerősebbek meginyanak a szív és ész ezen tusájában. Nem egy értelmes atya s anya beismerie már, hogy nem képes gyermekeivel e bálni, s „Kant” nyiltan bevallja „felővása-ában”, hogy nevelői elméletét maga, gyakorlatban kivinni nem tudná. A nevelésben nincs előbb nagyhatalom a szereteinél. A gyermeket első sorban szeretni tanítsuk meg.

Szeretet! ez az a fogalom, amely minden a szíven; ez, s nem az ész kormányozza a világot. Szeretet! ez legyen azon kis szívországnak királya, uralkodója. Szeres-ünk és szeretettel csünyjünk környezetünkön, hini-ük el a szereteit magvát, mely megteremti részünkre a boldogságot. Próbáljuk meg, adjunk mindent meg a szívnek s vonjuk meg tőle a legerősebbet a szeretetet, meglátjuk pusztá az kietlen marad az. — Ha a gyermek tanítójától soha a szereteit hangját nem hallja, nem látja a nemesebb, érzelmei kélő nyilvánulását: hogyan támadnak lelkében nemesebb érzelmei? A gyermekek mindeneleltet szereteire, de oly szereteire van szükség, mely ömagat feledve, türti és várni tud, nem kíván jutalmat, miként a jó gazda ki fát ütlet, noha nem ígérheti magának, hogy annak arnyékában egykor megpihenhet.

Sokat — de legtöbbet egy anya tehet gyermekével. Magasztos küldetésének egyik legszentebb tisztje az, hogy gyermeke szívet, melyet az sze emi képes, Isten és az emberek felé fordíts. A szeretet legyen az első kötelek, amelylye őt az éghes s a földhő csatolja. A szeretet érzelmeit a családi körből átvisszák a társadalomba. Már szenge korában épölni kell a gyermek szívében a környezete iránti szeretetet. Nagyon szépak Deak Ferenc szavai amelyet gy ifjuszó intez. „Két hatalmas érzést ottott szívedbe a természet: az igazságot és a szereteit, ezek legyenek vezéricsillagaid az életnek pályáján, ha ezeket követed, érjen bármennyi sors, silyedni nem fogsz. Légy igazságos mindéki iránt; magad hibáiról szigorúan, a mások hibáiról közömbögy itélj. A szeretet részvételt meg ne vond embertársaidtól soha, meri aki másnak ártatlan örömeit, szerencséjét örülni nem tud, s aki másnak szenvedését részvétlenül nézheti, az nem érdemel, nem nyer szeretetet másoktól, mert a szeretet csak szeretésnek lehet jutalma. A szeretet a nevelés melegítő napja, világító napja az értelek. Egy van, ami egyetlen a maga nemében és ez a szeretet képessége, mivel szeretni annyit tesz, mint ma-sok jó etét ocolni venni; s árendelni magat más javának, s annak szentelni életét. A szeretet a gyermekéül sokfékép nyilvánul, először is az édes anya iránti ragaszkodásban nyilvánulkozik. Eréke azonban a többi családtagok szereteit, viszont maga is bensőszerű vonzódnak hozzá. A gyermeki szeretetet feltűntető, egy igazán megható példára akadtam ottamanyam között. A nyolcvanas évek elején a becsi zálogházban s szomorú, népáti arcú nep közüli, kik az udó-ság és nyomorúság által gyötörtetve, ruhane-mükait vagy egyéb értékes eszközöket zálog-sították el, látott dr. Proschék egy kis beteges arcuzú 8 éves gyermeket aini, valamint köbény-kéjében tartva. A becsli egyenkint fogadta az érkezőket, és vizsgálta az elzalogosítandó tárgyak értékeit, miközben sokszor haragosan ité az előrenyomuló közönséget. E miatt egészen hatterben maradt a kis lány és vart türelmesen, míg az a nagyobbakkal végzett. Végre kis gyermekeinkre is rákerült a sor, és a korát előtt állva, így szót gyenge hangon a becs-neszterhez: „Ura s szabad bemenem?” „Igen de mit keres az te gyermek, itt a zálogházban?” — Elzalogosítani akarok! — Mit fogsz tenni a pénzzel, elzalogosítatlan cukrot akarsz venni?” „Nem várom felé a gyermek, csak kenyeret beteg édes anyámuak!” Ere meglelték a gyermek szemeit köbényekkel, és arcán lecsépege, megézták a kötényt, melyben az elzalogosítandó tárgy volt burkva. „Mutasd hát meg, mit akarsz zálogba adni?” Erre kibontotta kis kötőjéből a kis babát, és lájdalommal sokoka s szavaival: „Uram, adj nekem ezert egy forintot, hogy édes anyámuak kenyeret vehessenek!” Ezen jelenet nemcsak a körül álló népet iudita részvétre és köbnyörülésre, hanem meg a becslőnek hivatalos dolgokban megkeményedett szívet is megásta, mert életében nem jött még hozzá kis gyermek babájál elzalogosítani. Azért így szólt a kis leányhoz: „Nem fogadom el babádat, de nesse, adok 1 frtot vagy kenyeret édes anyádnak. — Jőj, azán ismét hozzám, majd gondoskodom rólad és beteg édes anyádról.” A kis leány hazament, többen neki-sérték őt, és ajándékokkal halmoztak el. Est a gyermeki szeretet, az ária-lanság azent hatalmas teite, ez hozott áldást a szegény beteg kunyhó-jába. Ily gyermek-i szeretetet csak a valóság szí ü édes anya ütethet leánykja szívébe.

Szeretem a társaságot, a hozzám közelebb állók sikere megörvendeztet; az érzelmeiket nemeseknek, a törekvést nagysak tartom s ez a hit telme egit, ez a melegítő lelkesit, mert a közös eszmény ragyog szemem előtt. — Így gondoltam, hogy bizonyos embereket bizonyos erő vonz egymashoz, kiepzésitől, pótlásul győnyörkődésitől egymással. Boldognak éresem én is magam, hogy a társulásra valamely irányban én is alkalmas elem vagyok. Alig van ember, a ki szorosabban ne ragaszkodnék egyik vagy másik társához: még pedig azért, mivel gondolkodás módja a másikkal sok tekintetben megegyez. Ezen lelki rokonságon, kölcsönös szereteten alap-szik a barátság érzelme. A boldogságot egy önzetlen baráti szíven fel is lehetjük, mert az valóban létezik a régi igazság-ként hirdetik, hogy akinek csak egy jó barátja van, boldogtalan nem lehet. Öröm bevallanom, hogy a barátság sokszor boldogított, s ebből

magyarom, miszerint semmi nem okoz nagyobb keserűséget, mint a baráti családok, semmi sem faj jobban mint az a seb, amelyet baráti kéz üt. Joggal keressük a boldogságot ott, ahol adóznunk érte: a társadalmi életben. Mert az erdők illatát nem egy lá, nem egy virág okozza, hanem valamennyi együtt, s a boldogság feltétele az a viszony, mely köztünk és embertársaink közt van. Minthogy e viszony a társadalmi ember boldogságának feltétele, ebből fakad sok keserű fájdalomunk is. Igaza van a magyar Sokratének, mikor azt mondja, hogy csak a nevesieklék érezheti és bírja a boldogságot, de sokszor díjui mondhatatlan győzelmet nyer. De bármint legyen is jutalma, ne rettenjen vissza, mert igazán boldog csak akkor és addig lesz, míg másokkal jól tehet.

Ebből fakad a hála érzete, amelynek fejlesztése a gyermekben: szintén fontos, mert a legnevesebb és a legnagyobb teteknek alapja. Hívják el edes Palyatársak, hogy a gyermek szívében igen szépen megfogamzik a hála érzete és a jövővöl iránti halás és igen halás tud lenni. Igen szépek Kölessey. „Parénokésében” az erre vonatkozó szavak. „Az oroszian feltáp álja kölykét; ha már elég erős, megy barlangot és szakmányt keresni s nem kérdi hová lón az anya, ki őt Apola? Az ember érteimi eszméletre levén alkotva, nem veszi el a mulat szem elől, visszamelékezni tud azokra, kik gyenge éveiben híven gondozták, hála érzelmekkel fordul azokhoz agaságukban, s koporsóikat könyök között kiéeri ki. Magam is kétszeres buzgalomra érzem magam ösztönözve, midőn az előttem ülő kis leánykák között egy volt kedves a jelenleg itt közelemben ülő tanítónak gyermekei látom, a kibé teljes szívvel szeretném átölelni, s mire valamikor edes atyja, bölcsen s gyengéden oktatott. A hálaérzete megkésztérezzi munkakedvet és szinte férténke tesz, hogy nem fogom elérni azt az eredményt, amely a hála glóriás fényét szinte megközelíthetetlenül ragyog előttem. Hogy a hála érzelmét fejlesszük a gyermekben, mint mindenütt és minden érzelm fejlesztésére legalkalmasabb a jó példa, mert a szó enyészó hang, mely ha mozdít is, mint a szél a tütő homokon, maradandó nyomokat nem igen hagy; a példa pedig vonz, megával ragad, s kívánja a gyermeknél mindent eszközölhet; mert semmire nincs erősebb hajlama, semmiben nagyobb öröme, mint a felnőttek szerepébe helyezkedni at. — A gyermek olyan mint a szinész, utánöz mindent úgy, ahogy tudja, bármint lát, ami felkelti benne az érdeklődést és tudni vágyást. Mivel nincsen még neki semmi gátja, hogy utánöz aiai vágyát teljesítse: azért a fiúcska s a leányka játékú között mindig lesz aminő szerepet környezetében elesett a milyet fölvenni épen kedvet tartja. A gyermekfélelek s tulajdonosnak ismeretén építhetők Lykurgy» azon nevelési ismeredés is, hogy mivel mindenekelőt a hazának jó harcosokat kíván nevelni, palizok szolgálatának a kisedek bölcsőjéül, s legelő tekintetők is a landzára emé. Emlégesük a gyermek előtt, hogy kör yezete mily szeretettel csúng rajta, különösen a jó edes anya. Gyakran, midőn belegen fekszik mily öneláldozó odaadásal ápolja. Az anya, ki szeretetével legelőször közeledik hozzá, s ki jótékonyágával szüntelen mellette áll, maris az emberszeretet és hála érzelmét kelti föl kisede szívében. Megkapó a halálanságról — „Leár király” leányának szívet s lelket megindító példája. Midőn a halálán gyermekek által győőrt atya elűzetik, s annál a leánynál lel ottalmat s halál, aki iránt a király maga volt halálán. Itt látjuk, hogy a halás leányt azért mily nagy jutalomban részesíti a nagy költő, aki itt ép úgy mint másutt, az örök érzés kifezője. Már s tanoda főleg alkalmas a elég tárt nyit arra, hogy a gyermek szívében ezen érzést fejlesszük, ha gonduk van rá, hogy ha őt valaki jóban részesíti, úgy ő azt hasok részben is viszonozza s mindig tisztetettel emlékezék meg azokról, akik őt ápolták és nevelték. A jó szívek egyik legsebb nyilatkozata a részvét mások szenvedési és szükségletei iránt, kapcsolatban azok enyhítésére való készséggel. Jótékony érzés megvizsgálalni a későbbsetteket, letöröltni az arcokról a könyveket. A gyermekeket arra köli szoktatni, hogyha látna szegény, aki segélyre szorú, neesséne érzésese vele szegénységét, ami nem az ő hibája, hanem inkábbörökdedj jóléeti teltvérelen megosztani. Legmagasabb és legszemélyibb az s öneláldozó állattans, telebaráti szeretet, amely a missionáriusokat a bar-

bár népek közé vezet, nem gondolva életük veszélyesítésével. Az őnzelen szeretet genuszra ordási lelkőket és vezet az isteni eszme megvalósításhoz. Gyakoroljuk a jótékonyágot mindenütt, még a tanoda falai között is. Mert a föld is lehet menyország, ha az ember jót tesz, békéi keres és keveset kíván.

Az erős tehetségnek azon erejét, mely akár testünk, akár lelkünk kellemes vagy kellemetlen állapotját felfolyja: kedélynek nevezük. A szív-képesséni egyik főszerepet játszik a kedély. A mely gyermeknél a kedélyhangulat nyomott, ott a tanító működése kétszeresen megnehezül. Egy kedélyes gyermek mindig fogékonyabb a tanulat iránt, meri lelkét nem foglalja el olyan dolog, ami őt nem elégtlené ki. Azt mondja egy jeles írónk: minden a hangulatától függ. A meghatott hangulat olyan mint az esthajnali pir, vagy színes üveg, melyen át a világot szebbnek, s mint egy búhájjal bévontnak látjuk. Hadd örüljön a gyermek afelett, ami őt érdekli, ami szemel, fülét gyönyörködteti, de örüljön úgy, hogy megismerje, mi-zeriny a nélkülözhetetlenek, a szükség és hasznoshoz a gyönyörnek érzete is hozzá járul. A gyermeket gondosan kell óvni a pajkos társaktól. Ha a gyermek elfoglaltságból kívánkozik ily körökbe, a jó nevelő már azt sem nésheti közőnyvel; ha pedig megázokából kívánkozók ily társaságokba, határozottan és erőlyesen fog ennek elleneződni és a gyermek kedélyében a nevesebb érzelmeket felkölteni s ápolni íparkodik. A tanító a gyermek szellemét, érzelmeit gondosan irányozza és műveli, ha gondja van rá, hogy a gyermek környezete olyan legyen, melyben a gyermekkedély nevesebb irányt vehet. A tanoda leginkább oly gyermeknek kedélyére hat nevesítőleg, kik az iskolán kívül nem a legkedvezőbb környezetben élnek. Ha ök az iskolában minden rossztól megóvatnak és visszatartanak, ha a tanító a tanodai és gyermekeketben a tanulmányokban kinálkozó számtalan alkalmat és cétra felhasználni tudja. A gyermeknél a széprézek művelése is fontos, annál inkább, minél kevésbé kedvező hatást gyakorol annak fejlődésére a tanodán kívüli környezet. Egyes tantergyek kiválóan alkalmasak a széprézek művelésére, ilyen az olvasás, főleg a gondolkodva, értelemmel való olvasás, a szép zene, a hatásos színművek, a rajz, a festészet — s főleg a költészet, amint Vischer mondja: ez a művészek művésze. A tanító tanítás közben a természetnek, olvasás közben a gondolat kifejezésnek szerepét vetesse észre, mert amint Névy László mondja esztétikai dolgozatában: „Csak a művészet által ebbresztelt szép, neves és szelid érzelmek teszik az embert azzá, amivé lennie kell, ezek tartják az egyensúlyt a test és lélek közt. A szép művészetek az emberi boldogság segédei, mint nemtlők vezetik kezéne fogva az értekeken keresztül a szellemhez, melyet az — és jöli ki, de ami ök simitának el s hintenek be virággal. Ne gondoljuk, hogy a szépielést csak magasabb körökben leljük fel; vajjatja ez a kunyhók lakóinak úgy, mint a paloták tulajdonosainak. A mi már most különösen azon eszközöket illeti, amelyek a szív fejlesztésére szolgálnak, szükialtkörünkből a következöket vagyok bátor lelemlíteni. Leleklenni tapasztalás, hogy a szívkezésnek egyik levezköze: a hit gyakorlása. Mert semmi sincs, ami az emberi szívet annyira ölemlhetné, következöleg az élet mindennapi jeleneteiben s a szenvedéyek és indulatok örök ostromában hozzátapadt szennyfől annyira megisztíhatná, mint az istenség nagy gondolatával való logialatoskodás! Akar merre veted a temérek mindenségben tekinteted, mindentől egy végtelenül bölcs, nagy és jó, de egyszerűmind megfoghatatlan leny sugárzik feléd.

A külbienyomások főleg a fogékony gyermekkorban hathatosan élénkítik az érzelmeiket, így például ha a gyermek látja környezeti búzgón imádkozni. Isten iránti köitelességből, melyek a többinek talpkövei, — legtöbbit és legkönynyebben lehet a gyermekkel megéretni. Midőn kicsi terdeire omolva, szemeit s színetét kezét égre emeli, s naponkint rebegi: „Mi atyánk, ki vagy a mennyekben” s midőn szent kegyeleitnek hangján elmondjuk neki: Isten mindnyájunk atyja; ő ad nekünk eledelt alkalmas időben; szereti jó gyermekeit, de a rosszakra haragszik..... maris meg van gyujtva lelkében a belső világosság, melynél Isten megismeri, a megnyitva szívében a vallásos érzet forrása, melyből hite, szerete, bizalma, halaja,

főlelme s engedelmősége — mind megannyi köteleésegi — fakadnak. A nevelések be kell látnia, hogy vallásos hit nélkül minden jölem csak korhadtt mátkóra támaszkodik, s éppen a szilárd jölelemnek lehet legöbbsőrr szüksege a hit horgonyára, amely életbarátoztól özőti hájóját megfogja és sokszor a megnyugvás révpartjába vezérli. Mint a döledés épületei, ha megerősíteni akarjuk, előbb megtámasztjuk: az emberi gyarló természetet is a hit erejével kell támogatnunk. — Mondjuk ki: hit és hiten épül erkölcs nélkül jölem embert nevesni nem lehet, hanem csakis embert, kinek akarata az ösztönök uralma alatti áll, — irány nélkül a világban, méltó cöl nélkül az életben, vigasz nélkül itt a földön, s Isten nélkül az égenben. A mily neves, s milyen ügy nehéz feladata a jellemkézésnek az, hogy mivel a gyermek, nihelyt csak eszméini kezd, mind öző: első éveitől mar idomituk vagy? tehetségét, hogy a jó, a helyes, szüksegek, dícsereire vagy jutalomra való számítás nélkül szokja meg teljesíteni, csak azért, mivel jó, heves és szükseges. Mi másra tévedhetünk a nevelésben, midőn a gyermek csak igére se jutalomért teljesíti a jót, a szükseget. Az ilyenből nem váha ik derek jölem. Bizonyosabb ennél, hogy ez a nevelési irány csak önzára és hasznosásra neveli aidozatait, s amennyiben csak magának akar, vonakodik másoknak használni, így igazságaitanságot gyakorol. Ezért vetette fel már az öreg Kant a kérdést: nem lenne-e a társadalmi szempontból tanácsos a gyermek nevelését az igazságérzet fejlesztésével kezdeni? Tény az, hogy nagy jelentőséggű a gyermeknél az igazságérzet, ös istenség kiképzése. A tisztá, nyílt tekintet, vidámság s kedélyesség levezök emé vónasik íkerhaját, az erkölcsi jónak szeretete: mivel csak nyílt szívű s vidám, kellyes gyermek képes a jóban tetszését találni... S vööl ne teledjűk azt, hogy a gyermeklelek szentéy, melyhez kutesöl kell csak koránant s találnunk, hogy abba — fölnyitva, s nem betörve, — szent fele emmel lépünk, s az ott még homályban sündérgő, vagy csak tiszta tudat nélkül ebredö gondolatokat és érzelmeiket, kedves aidozatul ösforrásához: mindig Istenhez vezetünk!!!

NYILVÉTER*)

HÁLT helyemessövéteket 25 krtól 14 frt 65 krtig méteréniak, valamint fekete, fehér és színes Hensebel-selyem 25 krtól 14 frt 65 krtig méteréniak sima, csikozott, kokszakos mintázottak, damaszt stb. minőségben (mintegy 240 különböző minőség és 2000 különböző szín- és mintázásban s. azt postában és vámentesen a házhoz szállítja minálkat fordítával küld: Hensebel 6. os. kir. udv. szállító) selyemgyára Zürichben. — Svájcsak címzett levelekre 10 kros és levelező lapokra 6 kros bélyeg ragasztandó. — Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztettek. 4

Köszönet-nyilvánítás.

Boldogult férjem, néhai Farkas Imre hagyatási birtokos múlt év december havában

10.000 korona

erejéig biztosítást kötött a

„Nemzeti Baleset-Biztosító Részvény-társaságnál“

mely társaság amint értesült arról, hogy hön szeretteli férjem megrendítö gyászos baleset-stíben életét vonsztta, a legnagyobb elöszüköséggel haladék nélkül maga öltöködött a kártyg rendezéséhez szükseges okmányok beszerzése végett s ezek vételével azonnal kifüszéte válványosa minden levezök nélkül a teljes biztosított összegét.

A humanus eszlemlében vesettelt háasi társaság onen lekötelező máltányosságáért legöszintább köszönetemet nyilvánltam.

Hagyaték, 1895. évi nov. 5.

Özv. Farkas Imréné.

Egy fiatal komptelírista, ki a kereskedelmi iskolát végezte, a magyar és német nyelvet teljesen bírja és legalább is egy éven át haszn minőségűen egy gabonakereskedésben már állásban volt, felvétetik Meller Mamó és Halógnél Sopronban. 244, 1-1

Vasuti menetrend

*Érvényes 1895. május 1-től.
Kanizsa állomás.*

Típus	Indulás Kanizsáról				Erkezés Kanizsára			
	vasár	sz	sz	sz	vasár	sz	sz	sz
Bonyhád	sz. v.	4 49	regg.	sz. v.	8 38	regg.		
	sz. v.	9 35	d. u.	sz. v.	12 59	d. u.		
	sz. v.	12 30	este	sz. v.	11 28	éjjel		
	v. v.	0 50	este	v. v.	7 59	regg.		
Német Z. Eg.	sz. v.	0 05	regg.	sz. v.	3 49	regg.		
	v. v.	5 15	d. u.	v. v.	8 04	regg.		
	sz. v.	9 05	d. u.	v. v.	1 34	d. u.		
	sz. v.	12 45	éjjel	sz. v.	10 15	este		
Balogpéter	sz. v.	5 47	regg.	sz. v.	3 52	regg.		
	v. v.	10 —	regg.	sz. v.	1 39	d. u.		
	sz. v.	9 —	d. u.	v. v.	8 44	este		
	sz. v.	12 15	éjjel	sz. v.	12 10	éjjel		
Barca	sz. v.	4 57	regg.	v. v.	9 45	regg.		
	sz. v.	9 35	d. u.	sz. v.	11 34	éjjel		

Felirat szerkesztő:

Dr. E. G. K. N. M. K. E.

Laptulajdonos és kiadó:

F. E. K. N. M. K. E. F. U. E. G. F.

1000 TYUKSZEM.

...vétel, de gyökereken, fájdon utóbbi sa hiányos csak a valódi illóanyaghiány miatt. Freund & Anker a magne minisztérium által engedélyezett tyukszem-műfajtájának a gyökereken, horiták 15 kr. 10 darabú hely Nagy-Kanizsa és vidéke részére. **Ernst Arnold** ne győzzék, hol saját készítményét illet az egészségesnek nagy változatban kap-haték.

Egy doboz ára: **1 forint 20 krajcár.**
Utánvétellel vagy az összeg előtérben beküldése után küldeték.

KLYTHIA a bőr ápolására, szőpétesére és finomítására **Puder**

Legelőkelőbb öltözköztető, hál és társalgó PUDER. Fehér, rózsaszín, és sárga. Vegyileg tisztított és ajánlja Dr. Pohl J. J. Cs. Kir. tanár által Bécsben. Különböző levelek a legjobb körökből minden dobozhoz mellékelve vannak.

TAUSSIG GOTTLIEB

Ősem öltözköztető szappan és illatszert-gyártó. Főraktár: BÉCS, I. Wollzeile 8. **Kapható a legtöbb illatszert-, gyógyszer kereskedésben és gyógyszerertárban.**

Szabadalmazott hajkenőcs.

Az országos közegészségügyi tanács véleményezése alapján a m. kir. kereskedelmi minisztérium által szabadalmazott, merz virágokból készült és előzetesen szakértőkkel által kipróbált.

hajkenőcsöm

nemcsak a haj kihullását akadályozza meg, hanem egyúttal megőrzi a haj eredeti természetes színét is, sőt alkalmazása folytán a kihullott haj helyébe a leggyorsabb új haj nő ismét.

Egy kis tégely Ára — — — — — 1 frt 50 kr.
Egy nagy tégely Ára — — — — — 1 frt — kr.

Külön a szőke — és külön a barna hajnak. — Használati utasítás ingyen. **Kapható:** a készítőnél: **Schával Jánosné** szül. **Markó Lujzánál** Nagy-Kanizsán (saját házában), **HELÉN LAJOS** gyógyszerertárban és **Keleti M. Mór** divat-üzletében Nagy-Kanizsán.

Az „Anker”

élet- és járadék biztosító-társaság

Igazgatóság: Magyarországi veszerképviselődség: **Bécs, I. Hoher Markt. II. Budapest, Dák-tér 6. sz.**
(Anker-Hof.) (Anker-udvar.)
Veszerképviselő: **Gróf Zichy Jenő** v. b. t. t.
Veszerítőkár: **Ludassy Sámuel.**

Társasági vagyon **100 millió korona.**
Eddigi kifizetések összége **173 millió korona.**
Biztosítási állomány **430 millió korona.**
Megtámadhatatlan kötvény. Biztosítás háború esetére. **Máltányos feltételek. Nagy nyeresemények.**
Felvilágosításra szolgál a fenti magyarországi veszerképviselődség, valamint a társaság összes ügynökei, Nagy-Kanizsán: **Deutsch és Ehrenfeldnél.** 208 6—8

Hazai aszfaltipar részvénytársaság.

Résztulajkó: **1.000.000 kor.** Központi iroda: **BUDAPEST, Arany János u. 34.** Tartaléktulajkó: **204.912 kor.**

Tisztelettel értesítjük Nagy-Kanizsa város nemes közönségét, hogy tekintettel az előrehaladott évadra, munkálatainkat a jövő 1896. év tavaszán fogjuk helyben megkezdeni, képviselőnkkel.

ÖSTERREICHEN BERNAT urai
(lakik városban pabók)

hisztek meg, aki is mindennemű **aszfalt járda, udvar, folyosó, rakéta, székely, pinna, terrazzo stb. munkálataira** vonatkozólag felvilágosításokkal, szolgál és ezek készítését a legelőnyösebb feltételek és jutányos árak mellett elvégzi.

Külföldi anyagunk és szolid munkálataink az ország közönsége előtt ismeretessé tényleg jó hírnevünkkel illet munkálatainkkal is igazolni fogjuk.

Hazai aszfaltipar r. t.
Budapest, Arany János u. 34.

József főherceg ö. cs. és kir. főnégyedvari szállítója. **FRIEDRICHszék Coburg-Gotha** herceg ö. cs. és kir. főnégyed szállítója.

GOTTSCHLIG tea-, rum- és cognac
AGOSTON BUDAPEST

Központi iroda: IV., Váci-utca 4. szám.
RAKTÁRAK:
IV., Váci-utca 6. sz. VI., Andrássy-ut 28.
„Mandarínok” „Hong-Cong vöröske”
a Városház-tér mellett a kir. operá átellenében
IV., Kerepelem-lér, Kerepelem-utca sarkán a „Japán szobák”
KIVITELI PINCEK: **X., Köbánya, Füzár-utca 9. szám.**
Bismarkeyi raktár:
Nagy-Kanizsán:
NEU és KLEIN uraknál.
Külföldön borsosaltól valódi kínai és orosz karaván-tekák, Jamata, Brazília és Cuba-rumok, francia cognacok, likörök a legelőnyösebb minőségben, eredeti csomagok és palackokban, eredeti árak mellett. — Árjegyzék ingyen és bérmentve.

12935/95.

Arverési hirdetmény.

Nagy-Kanizsa város rendezett tanácsa részéről ezennel köz-hírré tételik, hogy a városi bor, bormust és sör fogyasztási pótdadó szedési jog **f. é. november hó 25-én d. e. 9 órakor** a városi tanácssteremben 1896 évi január 1-től 1898 évi december 31-ig terjedő 3 évi időtartamra nyilvános szóbeli árverés útján a legtöbbet ígérőnek bérbe fog adatni.

Az árverési feltételek a városi kiadónál betekinthetők.

Nagy-Kanizsa, 1895. november 9.

A v. tanács.

Kukorica-morzsolók

kéz- és erőhajtásra, egyszerű és kettős szerkezettel, szelelővel és szelelő nélkül.

Gabona-rosták, Konkolyozók (trieurök);

kézi kezelésre való

Széná- és szalmaszajtók

fekvőn vagy kocsira szerelve

Takarmány-füllesztők,

Szállítható takarék-fűző-listók takarmány stb. részére

Szeoskavágók,

Répa- és burgonyavágók,

Darálók

elismerett legjobb minőségben és szerkezettel készülnek

Mayfarth Ph. és Társa

os. és hír. köz. szám

gárdai ut. 11. sz. gyárban

BÉCS, III, Tabornstrasse 76. sz.

Árjegyzékek ingyen. — Képviselek felvételnek.

654/1895.

Haszonbérleti hirdetmény.

A Nagyságos és Főtisztelendő veszprémi Székeskáptalan tulajdonát képező zalamegyei garabonci malom N.-Kanizsától 1/4 órányi távolba a hozzá tartozó felszerelések épületekkel jöve **1896. Szt. György naptól kezdve három évi időtartamra** haszonbérbe adatik.

Ugy nemkülönben 8%, hold melynek fele része szántóföld, másik fele pedig rétségből áll, szinte haszonbérbe adatik ki, a fent jelzett időtől kezdve hasonlóképen három évre. Megjegyzetük, hogy a malom bérletre készpénz ajánlat teendő, még a szántóföldek utáni haszonélvezetért bizonyos mennyiségű rozs adása természetben ajánlandó.

Bérletre vonatkozó feltételek Veszprémben a jószágfelügyelői irodába megtekinthetők. Bérenli szándékozók felhivatnak, hogy bérlet iránti ajánlataikat legkésőbb **1896. február 1-ig** a jószágfelügyelői hivatalhoz adják be.

Veszprém, 1895. november hó 1-én.

Jószág-felügyelőség.

245 2-1

A legjobb
szin-szappan

SCHICHT-féle

szappan

külön véd-
jeggyel.

Uj találmány,
patentirozott

Tulajdonsága:

Igen jól kiszáritva, kítű-
nően tisztít, a haszná-
latban legtakarékosabb.

Jótállás: tiszta, ár-
talmatlan a fehérnemű
és a kezeknek.

Előállítás:

Schwarz és Tauber
uraknál Nagy-Kanizsán

Sarg-féle Kalodont minden szombaton 26 krért kapható.

GUMMI

Eredeti párizsi gummi- és hálhólyagok
finomság és jószág tekintetében a kiválóbbakat is felül-
mulják. Tucatanként 85 krtól 8 frtig.
Szuszpenzióknak legelőszörében alkalmazha-
lók. — 5 frtyai megrendelésű 10°, Arkodvontmány.
Megrendelések pontosan és dísközvetlen szállítottak

KELETI M. MÓR

fűrés és női divattalálásban
a „Szerecsen“-ház — Nagy-Kanizsán.

100 26-9

Sarg-féle Kalodont minden szombaton 26 krért kapható.

Ezennel van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, miszerint Budapesten, Bécsben és Berlinben az ideai téli idényre

Legdivatosabb! **női felöltöket** Legfinomabb!

nagy mennyiségben vásároltam, melyeket

az ideai rossz üzletidény következtében

1895. évi november hó 30-ikától az alanti

bámulatos olcsó árakon adom.

- Divatos női kabátok Krull szövettől, bélelve 7 frttól
- „ „ „ finom selyem Loup, bélelve 15 frttól
- „ „ Plüs és Carakül kabátok és gallérok 17 frttól 30-ig
- „ „ gallérok és Capp bélelve 10 frttól 25-ig
- „ „ hosszú vadírozott és bundabéleléses köpeny 18 frttól 65-ig
- „ „ téli redingó eskimó szövettől 8 frt 50 krtól
- „ „ téli leányköpeny különgallérral 3 frt 50 krtól.

Legfinomabb selyemszövetek minden színben ruhákra és blousokra, a melyek különösen a közel farsangra igen alkalmasak,

☛ fél áron adatnak el ☛

Magamat a nagyérdemű közönség pártfogásába ajánlva és minél számosabb látogatást kérve, vagyok

tisztelettel

Nagy-Kanizsa, 1895. november hó.

Eisinger Henrik és társa utóda

Fő t e r

Unger-Ullmann vaskereskedése mellett.

Hirdetmény.

A magyar osztályorszájáték második osztályának húzása december 6-án kezdődik és december 14-ig tart.

Az első osztályban ki nem húzott osztályorszájegyeknek ezen húzáshoz szükséges megújítása, minden további jogok elvesztésének terhe mellett, november 26-ig eszközölendő, és pedig kizárólag a sorjájegyek jelzett elárúsítónál.

Teljes sorjájegyek, melyek az első osztályban nem nyertek, a második húzásban résztvevőnek a nélkül, hogy ezek megújításának szüksége fennforogna,

Vételsorjájegyek — a míg a készlet tart — és pedig: egy egész sorjájegy 80 koronáért, egy tízed sorjájegy 8 koronáért és egy huszad sorjájegy 4 koronáért az ismert elárúsítóknál kaphatók, a kik egyszersmind mindennemű felvilágosítással szolgálnak. Megrendelésekkel kérjük ezekhez (nem hozzánk) fordulni.

Budapest, 1895. november 1-én.

Magyar Osztályorszájáték Igazgatósága.

Egy millió Nyeremények

1,000,000 korona nyerhető a legszerecsendőbb osztályban.

az

államilag jóváhagyott

Magyar osztályorszájátékok
melynek

nagy

nyereményhúzása

1895. december 6-14-ig ejtették meg.

Vétel-sorjájegyek:

1 egész 40 forint 1 tízed 4 forint
1 201 20 forint 1 huszad 2 forint

(Mintsonda akárcsak kérem a sorjájegyek megújítását ajánlott levélben kérni. Az ajánlott levél portója fejében 10 kor. nyereményjelvényekért 10 kor., másuttal 20 kor., Auszorián.)

Ajánlat és osztályi postautalvány el-
lenében vagy utánvétellel is

I jutalom	1 600 ezer korona	=	600000 korona
I nyeremény	1 400	"	= 400000 "
I "	1 200	"	= 200000 "
I "	1 100	"	= 100000 "
I "	1 50	"	= 50000 "
2 "	1 20	"	= 40000 "
2 "	1 15	"	= 30000 "
4 "	1 10	"	= 40000 "
10 "	1 8	"	= 80000 "
27 "	1 6	"	= 162000 "
100 "	1 2	"	= 200000 "
200 "	1 1	"	= 200000 "
1150 "	1 2 száz korona	=	230000 "
20000 "	1 100	"	= 200000 "

21499 nyeremény = 4332.000 korona.

Heintze Károly

főelárúsító

Budapest,
Szervita-tér 3. sz.

Bürgöny-csinn:

Leitoldoklatko Budapest

Hogy a tisztelt közönség különböző számú több sorjájegy birtokában nagyobb nyereménykilátásokhoz jusson, — 51 vagy ennél több sorjájegy birtoklásánál a sorjájegyeket egyszemből teljesen eladó szándékkal állított össze tisztelem szerinti egész, fél, tízed és huszad sorjájegyekből — a fenti ártatok.

Szerkesztőség:

F. S. K. U. K. Öllap-út 14. sz.

Ide intézendő a lap szellemi részére
vonatközl minden közlemény.

Görögnyelvi levelek csak lezárni csak.

Kölcsömlalok el.

Képzetek nem küldendek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajczár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankgyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letényei takarékpénztár, a „nagy-kanizsai malátagyár és serfőződe r. l.” áhatalos kölönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

Kiadóhivatal:

Városház-épület: Ficsal Fildy
könyvtárhelyén.

KLÓFIERTÉSI ÁRAK:

Egym évre 12 korona (6 frt — kr.)
Félévre 6 korona (3 frt — kr.)
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr.)

Hirdetések jutányosan számítottak

Nyilatkozat polgármester 12 kr.

Kisírók, valamint a hirdetőkre
vonatközl Ficsal Fildy könyvtárhelyén
koronákébe tartozók.

A város költségvetési tárgyalása.

Szokatlan élénkséget kölcsönzött városunk e hó 15-én megtartott közgyűlésének az a körülmény, hogy Varga Lajos és különösen Pihál Ferenc városi képviselők a költségvetés tárgyalását felhasználták arra, hogy kritika alá vegyék az egész városi ügykezelést és rámutassanak arra a nagy dekadenciára, melyet városunkra a Babóchay aera hozott. Ilyeneket a költségvetés tárgyalása alkalmára a polgármester és pártja nem várt s csak az ülés megkezdése előtt a Varga Lajos által körözött ívből látták, hogy valami készül. Hozzá is láttak gyorsan a hívek toborzásához, csilingelt a telefon és futottak a szolgák, Matkovich ur mozgósított, s érdekes volt tapasztalni, hogy szállingóztak egymásután Agamemnon katonái és lassan lassan megtelt hivatással a városháza nagyterme. Am a nagy többség látása nem riasztotta el sem Vargát sem Pihált, kik igazán tárgyilagossággal, mindig csak az ügyekről és soha sem a személyekről beszéltek. Nem mondhatjuk el ugyanezt a polgármesterről is, ki bizony, mint egy ellenzéki enfant terrible, személyes természetű közbeszólásokkal kedveskedett. Már ez a körülmény maga minden elfogulatlanban kell, hogy azt a meggyőződést keltse, hogy a polgármesternek igaza nem volt, mert egy tárgyilagossá kis ellenzékkel szemben, egy magát igazságban érző nagy többséget személyeskedni, semmiféle tanácskozó testületben még ember nem látott.

De hát miről is beszélhetett volna a polgármester ur? Hosszu hivataloskodásának nagy eredményeképp a kongó utakra hivatkozott, pedig ezekkel nincs igen mit dicsekednie. Szakértők azt mondják, hogy ezek feltartása aránytalanul kisebb költséggel is megeshetnek, és nem is kellene oly állapotban lenniük, mint például a tavali javított Csengery-utcában, a hol az embernek végig kocszini még a legjobb ruganyos kocsival is, valóságos poenitencia. Am tárgyilagossá érvéls helyett könnyebb az embernek a mellét verni, hogy ő becsületes tisztakezű ember, különösen mikor senkinek sincs esze ágában még az ellenkezőt gondolni is. Azt hisszük hogy oly polgármestert, akiről az ellenkezőt feltételezni lehetni, városunk közönsége egy pillanatig sem tűrne meg a város éln. De igen szomorú, ha a polgármester működésének összeredményét abban tudja csak feltárni, hogy ő becsületes ember. Ehhez mi azt is constatáljuk, hogy a polgármester még okos ember is. Mily okosan terelte a szót a legelőkre, amikor az erdők jövődelmezéséről beszéltek, hogy a földművelők érdekei szempontjából mond le a város a legelőket elérhető nagyobb jövődelméről. Am az ilyen tendenciosus kijelentéseknek a kiskanizsai értelmes polgárok felülni nem fognak, mint a hogy a városi erdőben épült villa homályát sem oszlat-hatja el a kiskanizsai szálló pavilonja feletti polgármesteri élelőds. Ez a két kiváló tulajdonsága, hogy becsületes ember és okos ember, megvan Babóchay, György

polgármesternek, ennél többet azonban még legnagyobb hívei sem tudnak az ő javára felhozni.

Kell is egy város vezetéséhez mind a kettő, de a kettő-egyedül, elég arra, hogy valóki mint ember becsültessék, de egy város ügyeinek vezetéséhez, még a tulajdonságnak egy hoszu sora szűségeketik, a melyeket a mi polgármesterünk, sajnos, nélkülöz. Ezek nélkül pedig az a másik kettő annyit ér a városra, mint a hajónak, melynek evezői korhadtak vagy gépje rossz, — a kormány és az iránytű.

A többség megelégedett a polgármester expectoracioival, a győző elégedetten dörzsölheti kezeit, am Varga és Pihál a kudarcára, erkölcsi megnyugvással lávozhattak a gyűlésről, amely a részletes vita alkalmával indítványaik elfogadása által nekik és pártjoknak morális elégtételt is szolgáltatott.

A közgyűlés lefolyásáról a következőekben számolunk be:

Polgármester az ülést megnyitván, tárgyalás alá vették a város 1896. évi költségvetése.

Varga Lajos indokolt felszólalásában a költségvetést általánosságban visszautasítandónak indítványozta, kifogást emel különösen a költségvetés bevételei rovatának VI. pontjában felvett erdei bevételé miatt, melyek az erdők rendszeres kezelése mellett nagyban fokozhatnának. Kifogásolja, hogy a kiadási rovat 121. pontja szerint a szegények segélyezésére fordítandó 2700 frt részleteve nincs és különösen teljes felsze-

A „ZALA” tárcája.

Ós-Budavára.

— A „ZALA” eredeti tárcája. —

Leas tehát jövőre két budai várunk. Az egyik a régi, tul a Dunán, a Lánchídai szemben, — ez az új — a most épülő királyi palotának, tüggő kertjeivel, melancholikussá önművel. Két főpácón tarkasszomet nés egymással az ébredő nemzet zászlós honvédja, és egy elpusztult rendszer haldokló zászlóvivője. Ez a régi vár, és ma már mégis ez az új. A régi hátyák csak itt-ott látszanak inkább diszult, a régi bastyakapukat letördelte az új nemzedék és a királyi palotáját nem a sánc védi, hanem a nemzet.

A másik budai vár szintén most épült. Oda építik a kiállítási főszomszódásába. E héten tettek meg helyén az első kapavágást. S ez a másik, ez az új budai vár, ez leas a régi, az ősi vár.

Ós-Budavára! Maga a szó is olyan, mintha üzenet volna a múltból. Mintha ez volna az az üdvözlet, melylyel a magyar nemzet dicsoésságos multja köszönti a jövő esztendőben a szorgalmas jelenet, mely megülve az eszedéves fennállás ünnepeit, e nemzet minden kiúcsót odarakja a művelt világ elé:

— Imo ez vagyok ma!

S tul a modern kupolás csarnokon, rámutat az ősi viharlatta bastyfal középen, kiugró

toronyra, melynek homlokán aranybetűkkel van kiverve: Ós-Budavára, búlszékén jtvta a szót:

— Imo ez voltam a multban!

A mult és a jelen. Modern értekezés a nemzet haladásáról a jelen versenyében, egy élni vagyó nemzet nemcsak harca a létrén, melyben a fegyver az iparos szerszáma, a haromozó pedig a műhely, Ez a nemzeti kiállítás.

A másik Ós-Budavára, rege a multból, mi csengő rimbe szedett a lantos dalosajka, a pengeti hoszá kobzán azt a mélabus dantát, mely lagyan sír, ha szereimét dicséri, de csattogó viharba csap át, ha véssében a haza.

Es a rege most válik valóssággá. A kiállításon tul, az állatkert e célra szánt nagy területen építik fel nemzeti dicsoésság multnak emlékére Ós-Budavárának egy részét, ugy a hogy állott harmadfél századdal eselőtt, a török hódoitasság utolsó papjaiban.

Nagy gondall, fárasztó tanulmányal, a mi elpusztult múltörténelmi emlékeink gondos és láradhatatlan gyűlével már egy éve tervezik azt, festők, művészek, írók és műépítésszek. Az ősi budai vár minden épülete külön-külön tanulmány volt. Töredessét cimerek vallanak gazdáikra. Az építkezés bizarr, sajátosság, kevert. Régi uri magyar házak nyugodt egyszerűségét tarka színekkel, kiugró erkélyekkel, rúdos ablakokkal aggatta tele a törökök megazálló serege. A városház házában a budai bassa székeit. A régi rács-ületeket örmény- és arabs kalmárok foglalták el az utca közepéig teregetve portékáikat.

A templomok tornyáról leverték a keresztet, hogy helyet adjon a félholdnak, harangos helyett a műessin vonatott kiállítási szálló alá a toronyból. A piacokon tarkálják a kelet népe, vásárt oszpa, prédát oszpa.

Igen, valóssággal így fog felépülni Ós-Budavára, hogy visszaturkódóddék benne ama kor diete, melyet a történelem Törökvilág Magyarország néven nevez.

Mert nemcsak formákról, nemcsak épületekről van szó. Maga a vár házaival, bastyaival, mecsétté alakított templomaival, minarettjeivel csak korhű keretből szolgál majd annak az életnek, melyet a maga eredetiségébe, sajátosságába visszaadni törekvésnek azok, akik magukra vállalták Ós-Budavára felépítését és e nevezetes korzak életének bemutatását.

Nap-nap után más-más leas a kép, mely a török hódoitasság véstételes napjait tökrözi vissza. Ma még diadalmas hadjáratról tér vissza a budai bassa, és serege rabláncra fűzve hajtja maga előtt a rabságra került népet. A janicsárok szőné harsogva kíséri a győzedelmes hadakat: Holnap a mecsétté száll a bassa, hogy halat adjon Allahnak a diadalért. Bogláros bégot, szerezesen testőrei kísérik és meghajol előtte Ós-Budavára népe. Harwadnapon már harci riadó veri fel a döszölő janicsárokat és a tört bastyaróson hósi kiádelem után vonulnak be a magyar hajdok, a félhold mellé tűzve a Szent-Máriás magyar lobogót. És így tovább. A hadi képeket felváltja a budai polgárság akkori életének változatos meg-

Hirdetmény.

A magyar osztálysorsjáték második osztályának húzása december 6-án kezdődik és december 14-éig tart.

Az első osztályban ki nem húzott osztálysorsjegyeknek ezen húzáshoz szükséges megújítása, minden további jogok elvesztésének terhe mellett, november 26-ig eszközözendő, és pedig kizárólag a sorsjegyeken jelzett elárusítónál.

Teljes sorsjegyek, melyek az első osztályban nem nyertek, a második húzásban résztvesznek a nélkül, hogy ezek megújításának szüksége fennforogna.

Vételsorsjegyek – a míg a kénzlet tart – és pedig: egy egész sorsjegy 80 koronáért, egy tízed sorsjegy 8 koronáért és egy huszad sorsjegy 4 koronáért az ismert elárusítóknál kaphatók, a kik egyszerűen mind mindennemű felvilágosítással szolgálnak. Megrendelésekkel kérjük ezekhez (nem hozzánk) fordulni.

Budapest, 1895. november 1-én.

Magyar Osztálysorsjáték Igazgatósága.

Egy millió Nyeremények

1,000,000 korona nyerhető a legszerencsésebb esetben

az

államilag jóváhagyott

Magyar osztálysorsjátékok

melynek

nagy

nyereményhúzása

1895. december 6-14-ig ejtetik meg

Vétel-sorsjegyek:

1 egész 40 fvt 1 tízed 4 fvt
1 fél 30 fvt 1 huszad 2 fvt

(Biztonság okáért kérem a sorsjegyek küldését ajánlott levélben kérni. Az ajánlott levél parafája feljében 10 kr., nyereményjegyekéét 10 kr., összesen 20 kr., becsüendő.)

Ajánlja és szétküldi postautalvány ellenében vagy utánvétellel is

1 jutalom	4 600 ezer korona	= 600000 korona
1 nyeremény	4 400	" = 400000 "
1 "	4 200	" = 200000 "
1 "	4 100	" = 100000 "
1 "	4 50	" = 50000 "
2 "	4 20	" = 40000 "
2 "	4 15	" = 30000 "
4 "	4 10	" = 40000 "
10 "	4 8	" = 80000 "
27 "	4 6	" = 162000 "
100 "	4 2	" = 200000 "
200 "	4 1	" = 200000 "
1150 "	4 2 száz korona	= 230000 "
20000 "	4 100	" = 200000 "

21499 nyeremény – 4332.000 korona.

Heintze Károly

főelárusító

Budapest,
Szervita-tér 3. sz.

Sürgöny-cím:

Leitoldintse Budapest

Hogy a tisztelt közönség különböző számú több sorsjegy hirdetésben nagyobb nyereménykiutásokhoz jusson, — öt vagy annál több sorsjegy vásárlásánál a sorsjegyeket egymástól teljesen eltérő számokkal látottok össze tetszőleg szorítván egész, fél, tízed és huszad sorsjegyekből — a tenit árukon.

Szerkesztőség:

F. S. K. A. O. L. P. - R. I. A. N.

Ide intézendő a lap melletti részére
vonatközlő minden közlemény.Görögország levelek csak ismert
költségekkel.Külföldi levelek csak ismert
költségekkel.

Egyes szám ára: 10 krajcár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bank egyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letenyei takarékpénztár, a „nagy-kanizsai malátagyár és söröződe r. t.” hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenként kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

Kiadóhivatal:

Városi-nyitvatartás: Ficskel Fülöp
könyvtársak.

KÖLTSÉGTÉRI ÁRAK:

Egyen évre 12 korona (6 frt - kr.)
Félévre 6 korona (3 frt - kr.)
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr.)

Hirdetések jutányos mértékben

Nyitvatartás 12 frt.

Hirdetések, valamint a hirdetések
vonatközlő Ficskel Fülöp könyvtársak
közvetítésére intézendők.

A város költségvetési tárgyalása.

Szokatlan élénkséget kölcsönzött városunk e hó 15-én megtartott közgyűlésének az a körülmény, hogy Varga Lajos és különösen Pliháfi Ferenc városi képviselők a költségvetés tárgyalását felhasználták arra, hogy kritika alá vegyék az egész városi ügykezelést és rámutassanak arra a nagy dekadenciára, melyet városunkra a Babochay aera hozott. Ilyeneket a költségvetés tárgyalása alkalmára a polgármester és pártja nem várt s csak az ülés megkezdése előtt a Varga Lajos által körözött ívből látták, hogy valami készül. Hozzá is látták gyorsan a hívek toborzásához, csilingelt a telefon és futottak a szolgálak, Matkovich ur mozgósított, s érdekes volt tapasztalni, hogy szállingóztak egymásután Agamemnon katonái és lassan lassan megtelt hívekkel a városháza nagyterme. Am a nagy többség látása nem riasztotta el sem Vargát sem Pliháfi, kik igazán tárgyilagos higgadsággal, mindig csak az ügyekről és soha sem a személyekről beszéltek. Nem mondhatjuk el ugyanezt a polgármesterről is, ki bizony, mint egy ellenzéki enfant terrible, személyes természetű közbeszólásokkal kedveskedett. Már ez a körülmény maga minden elfogultatlanban kell, hogy azt a meggyőződést keltsse, hogy a polgármesternek igaza nem volt, mert egy tárgyilagos kis ellenzéki szembem, egy magát igazságban érző nagy többséget személyesen megadni, semmiféle tanácskozó testületben még ember nem látott.

De hát miről is beszélhetett volna a polgármester ur? Hosszu hivataloskodásának nagy eredményeképp a kongó utakra hivatkozott, pedig ezekkel nincs igen mit dicsekednie. Szakértők azt mondják, hogy ezek fentartása aránytalanul kisebb költséggel is megeshetnek, és nem is kellene oly állapotban lenniök, mint például a tavajavitott Csengery-utcában, a hol az embernek végig kocsizni még a legjobb ruganyos kocsival is, valószínűs poenitencia. Am tárgyilagos érvelés helyett könnyebb az embernek a mellét verni, hogy ő becsületes tisztakezű ember, különösen mikor senkinek sincs esze ágában még az ellenkezőt gondolni is. Azt hisszük hogy oly polgármestert, akiről az ellenkezőt feltételezni lehetni, városunk közönsége egy pillanatig sem túrne meg a város élén. De igen szomorú, ha a polgármester működésének összeredményét abban tudja csak feltárni, hogy ő becsületes ember. Ehhez mi azt is constatáljuk, hogy a polgármester még okos ember is. Mily okosan terelte a szót a legelőkre, amikor az erdők jövődelmezéséről beszéltek, hogy a földmívelők érdekei szempontjából mond le a város a legelőknél elérhető nagyobb jövődelméről. Am az ilyen tendenciosus kijelentésnek a kiskanizsai értelmes polgárok felülíni nem tognak, mint a hogy a városi erdőben épült villa homályát sem oszlathatja el a kiskanizsai szőlő pavillonja feletti polgármesteri ételölés. Ez a két kiváló tulajdonsága, hogy becsületes ember és okos ember, megvan Babochay György

polgármesternek, ennél többet azonban még legnagyobb hívei sem tudnak az ő javára felhozni.

Kell is egy város vezetése hez mind a kettő, de a kettő-egyedül, elég arra, hogy valaki mint ember becsültessek, de egy város ügyeinek vezetéséhez, még a tulajdonságnak egy hoszu sora - szű ségeletiek, a melyeket a mi polgármesterünk, sajnos, nélkülöz. Ezek nélkül pedig az a másik kettő annyit ér a városra, mint a hajónak, melynek evezői korhadtak vagy gépjé rossz, - a kor mány és az iránytű.

A többség melegegedett a polgármester expectoracioival, a győző elégedetten dörzsölheti kezeit, am Varga és Pliháfi a kudarc dacára, erkölcsei megnyugvással távozhattak a gyűlésről, amely a részletes vita alkalmával indítványaik elfogadása által nekik és pártjoknak morális elégtételt is szolgáltatott.

A közgyűlés lefolyásáról a következőkben számolunk be:

Polgármester az ülést megnyitván, tárgyalás alá véteik a város 1896. évi költségvetése.

Varga Lajos indokolt felszólalásában a költségvetést általánosságban visszautasítandónak indítványozza, kifogást emel különösen a költségvetés bevételei rovatainak VI. pontjában felvett erdei bevételek miatt, melyek az erdők rendszeres kezelése mellett nagyban fokosíthatnának. Kifogásolja, hogy a kiadásai rovat 121 pontja szerint a szegények segélyezésére fordítandó 2700 frt részletve nincs és különösen teljes felsze-

A „ZALA” tárcája.

Ős-Budavára.

— A „Z A L A” eredeti tárcája. —

Lenz tehájt jövőre két budai várunk. Az egyik a régi, tul a Dunán, a Lánchíddal szemben, - ez az új - a most épülő királyi palotának, tögög kertjeivel, melancholikus esendjével. Két löpőcsőn tarkasszemelet néz egymással az ébredő nemzet zászlós honvédja, és egy elpusztult rendszer haladókló zászlóvivője. Ez a régi vár, és ma már mégis ez az új. A régi bástyák csak titott látszanak inkább díszül, a régi bástyapukát leördelte az új nemzedék és a királyi palotáját nem a sánc védi, hanem a nemzet.

A másik budai vár szintén most épül. Oda építik a kiállítás tőzomazásdéságába. E héten teték meg helyén az első kapavágást. S ez a másik, ez az új budai vár, ez lesz a régi, az ősi vár.

Ős-Budavára! Maga e sző is olyan, mintha üzenet volna a multból. Mintha ez volna az az üdvözlő, melylyel a magyar nemzet dicsőséges multja köszönti a jövő esztendőben a szorgalmas jeleni, mely megülve az eszredéves fennállás ünnepe, e nemzet minden kincset odarakja a múlt világnak el:

— Ime ez vagyok ma!

S tul a modern kupolás csarnokon, rámutat az ősi viharlatta bástyafal közepén, kiugró

toronyra, melynek homlokán aranybetűkkel van kiverve: Ős-Budavára, büszkén ejtve a szót:

— Ime ez voltam a multban!

A mult és a jelen. Modern értekezés a nemzet haladásáról a jelen versenyében, egy élni vágyó nemzet nemes harca a létért, melyben a fegyver az iparos szerszáma, a haromező pedig a műhely. Ez a nemzeti kiállítás.

A másik Ős-Budavára, rege a multból, mi csengő rimbe szedett a lantos dalosajka, a pengeti hozzá kobzán azt a mélabus dantát, mely lágyan sir, ha szerszámét dicséri, de csattogó viharba csap át, ha vérszen a hazza.

Ez a rege most válik valóssá. A kiállításon tul, We állatkert e célra szánt nagy területén építik fel nemzeti dicsőséges multunk emlékére Ős-Budavárának egy részét, ugy a hogy állott harmadfél századdal ezelőtt, a török hódoltság utolsó napjában.

Nagy gondal, fáradság tanulmányal, a mi elpusztult múltörténelmi emlékeink gondos és fáradságtalan gyűjtésével már egy éve tervezik azt, festők, művészek, írók és műépítések. Az ősi budai vár minden épülete külön-külön tanulmány volt. Türedezett címerek vallanak gazdáikra. Az építkezés bizarr, sajátos, kevert. Régi uri magyar házak nyugodt egyszerűségét tarka színekkel, kiugró erkélyekkel, rácos ablakkal agyatta tele a törökök megszálló serege. A városbíró házában a budai basa székeit. A régi rác-ületeket örmény- és arabs kalmárok foglalták el az utca közepéig teregetve portékáikat.

A templomok tornyáról levertek a keresztet, hogy helyet adjon a felhőnek, harangos helyett a műezsin vontatott kiállása száll alá a toronyból. A piacokon tarkállik a kelet népe, vásárt oszpa, prédát oszpa.

Igen, valóssággal így fog felépülni Ős-Budavára, hogy visszatűkröződjék benne ama kor díete, melyet a történelem Törökvilág Magyarország néven neves.

Mert nemcsak formákról, nemcsak épületekről van szó. Maga a vár házával, bástyáival, mecsétté alakított templomaival, minarettjeivel csak korhű keretűl szolgál majd annak az életnek, melyet a maga eredetiségébe, sajátosságába visszadni törekzeneök azok, akik magukra vállalták Ős-Budavára felépítését és e nevezetes korszak életének bemutatását.

Nap-nap után más-más lesz a kép, mely a török hódoltság véseteljes napjait tükrözi vissza. Ma még diadalmas hadjáratairól tér vissza a budai basa, és serege rabláncra fűzve hajta maga előtt a rabságba került népet. A janicsárok zenéje haragva kíséri a győzedelmes hadakat Holnap a mecsétté száll a basa, hogy halát adjon Allahnak a diadalért. Bogiáros bégei, seregesen testőrei kísérik és meghajolt előtte Ős-Budavára népe. Harmadnapon már harci riadó veri fel a döcsölő janicsárokat és a tört bástyáronan hősi küzdelem után vonulnak be a magyar hajduk, a felhődel mellé tűzve a Szaúz-Máriás magyar lobogót. És így tovább. A hadi képeket felváltja a budai polgárság akkori életének változatos meg-

tehetjük majd azt a véleményt, hogy egy nő sohasem sülyedhet alá a hitványságok, az aljasságok sártengerébe úgy, mint a férfi.

Az emberi természetnek olykor-olykor előtörő bestialitása oly durva, minden-nemest, eszményit tipró módon nem jelent kezük meg a nőnél — mert ép nőiesége tartja attól vissza.

Mi férfiak felbujtogatott ösztöneinknek rabjai vagyunk; a hol az értelem, az akarat elhallgat, ott vad, féktelen ösztöneink veszik át a teret.

Nem úgy a nőnél! A nő ha el is felejtett gondolkozni, úgy ezt a sziv, az ideg pótolja nála; még mindig érez — hisz ez teszi ép nővé.

Igy csak nemesítőleg hathatna a nő a közéletben való szereplésével is a férfivilág annyira eldurvult, cynikussá vált erkölcsire. A családi élet sincs az emancipációval befolyosolva.

Mint már fentebb jeleztem, a nőt az ideális mozzanatokon kívül a kényszerűség, a szükség hajtja legerősebben jogainak követelésére.

Az a nő, ki kenyérkeresőjét, fenntartóját s védelmezőjét egy férfuban megtalálta, s így nincs arra utalva, hogy saját érdekében a férfi mesterségébe belevágjon, bizonyára nem fog magának lényegi részt kérni az emancipáció áldásaiból.

Az csak azoknak szólhat, kik lemondottak vagy lemondatni kényszerültek az anya és feleség hivatásáról, s kik árván végigbarangolva ez életen, saját munkájuk révén akarnak a mindennapi szükségletek fedezéséről gondoskodni.

A statisztika kiderítette, hogy a nők létszáma túlhaladja a férfiakét. Így, még ha minden férfi beleszapna is merész rizikóval a házasságnak mindenestre megmondolándó tényébe, még mindig maradna nő, ki miután nincs szarancsje, maga magát kénytelen pártfogásba venni.

Ezeknek pedig a humanitás nevében meg kell adni az eszközt, s nem oly szűkeblűn mint eddig: hogy egy tisztességes keresetmóddal tisztességesen megélhessenek, megnyitva számukra azokat a köröket is, melyekben idáig kizárólag csak a férfi munkássága érvényesülhetett.

A nőemancipáció alatt nagy általánosságban szólna tehát a nemek eddigi munkafelosztásának ha nem is gyökeres, de elég lényeges megváltoztatását kell értenünk.

Vele járnak azonban még más fontos kérdések is, részint abba már beleértve, részint per analogiam-féle következtetéseként. Ilyen többek között a nőnevelés reformja.

Vajjon mely gyökerében megváltozott nőnevelés, mely nem elégednek meg azaz, hogy a leánygyermek csak ép annyit sajátúson el, hogy teljesen tudatlannak ne mondassék, mely a felületességet s rendszertelenséget kizárva, az életnek, az ön-állóságnak nevelő azt: nem felel-e meg

jobbán úgy a szükségesség, mint a műveltség követelményeinek?

A modern társaság leányai sem ostobák azért — a világért sem! nem egyedül az udvariasság késztet ennek kijelentésére — de kevés tudásuk és lelkük is sikamlós talajon mozog: a »hirt« játékok és életük. Öntudatos, tisztá erkölcsi világuk nincs, mert az csak igazi műveltséggel szereshető meg.

Az életet félve rejtik el; annak mocskár, sarát gondosan takarják előlük; állandó felügyelet, folytonos ellenőrzés alatt van a leánygyermek s mi a vége: hogy egy óvatosan pillanattban ép tudatlansága miatt bukik erkölcsi vesztébe.

A rosszat csak akkor tanulhatjuk meg elkerülni, ha megtanultuk ismerni.

A tudatlanság nem fegyver a rossz ellen!

A leánygyermek nevelését azért ugyanoly alapokra kell tekintni, mint a fiút: nem a családnak, hanem az életnek is kell nevelni.

Ne legyen a nő a férfi egyéniségéhez képest gyermek ne: az ő játékbábúja, kivel csak szerelmes bohókodás telik, hanem szövetségese társa, ki úgy értelmi mint lelki műveltségével egy rangban áll vele.

Nem elég szépet tenni nekik, — nemcsak udvariasoknak kell lennünk, hanem ott, a hol az életéről, az egyén jogairól szó van, igazságosan helyt is kell adni a nő törekvéseinek, még pedig úgy, hogy magunk mozgásuk azt elő már a nőnevelés reformjában.

Az igazság, a jogosság — érzete követeli azt meg tőlünk.

Mert eddig nem volt így, ezentúl se legyen k ez nem érv, bár ezt hangoztatják legzűvesebben a nőemancipáció ellenségei. A többi pedig, mivel előállani szoktak, túlzás, figurázgatás. Legyen bármiről szó, ha túlzásba vesszük, nevétségessé válik, — s akkor nekik igazuk is van; de semmire sincs igazuk. Itt lényegében, a szükségességében s vele megindokoltságában akarják megtagadni a nőemancipáció lét-jogát.

A vármegye hazából.

A megyei közigazgatási bizottság november havi ülését Svasits Benő főispán elnöklété alatt f. hó 12-án tartotta.

Elnöklő főispán üdvözölve a megjelent bizottsági tagokat, előadja, hogy Dr. Russicska Kálmán kir. tanácsos, vármegyeri tanfelügyelő — tekintettel edes anyjának elhunytára — levéllig mentette ki elmaradását. A közigazgatási bizottság elnöklő főispán indítványra, jegyzőkönyvileg lejelte ki részvételt a vármegye tanfelügyelőjének a gyászneszt következtében őt és családját ért vesztésére felelt.

Az alsópáni havi jelentés a közigazgatás egyes ágairól október hónapban előfordult eseményekről felolvastatva, helyeslelőleg tudomásul vétetett.

A közigazgatási bizottság tudomásul vette a kerületi posta- és távírda igazgatóság értesítőjét, mely szerint, Hasbágy Község kérelmét a postahivatali viszonylatlanság tárgyában a kereskedelmiügyi miniszter nem teljesítheti.

A nagykanizsai közkórházra vonatkozólag beérkezett jelentés szerint a közigazgatási bizottság részéről kiküldött bizottság által kitűzött elhatározások orvosságnak, egyúttal a leszámolás fo-

gatosított. A közigazgatási bizottság s hiányok orvosságát tudomásul vette, s leszámolás felbírálására pedig a vármegye főszékesbírójé költi ki.

Előterjesztést a vármegyei államéptársasági hivatali 1896. évi személyi és dologi kiadásainak fedezéséhez való hozzájárulás tárgyában leérkezett rendelete a kereskedelmiügyi miniszternek, valamint ezen rendelet alapján egybeültetett előadói javaslata. A miniszteri rendelet és előadói javaslat a bizottság tagjainak tanálmányosodott végzet kiadatki s a bizottság ez ügyben a decemberi ülésen hoz érdemleges határozatot, miről a kereskedelmiügyi miniszteri felirattal értesíti.

A dunántúli h. é. vasút Sümegh tapolcai vonalán levő párhuzamos utak és átjárók átadásáról szóló jegyzőkönyvet a kereskedelmiügyi miniszter jóváhagyván, a közigazgatási bizottság s jóváhagyásról a dunántúli h. é. vasút részvénytársaságot értesíti.

Dunántúli h. é. vasút részvénytársaság tudatja a közigazgatási bizottságnak, hogy a múlt évben vasutak véleménye alapján Napráta határában a kert új átvezetése létesítése felelőleg, mert a létesítéssel terjedő körülmények között elégséges a viznek levezetése.

Gyömrő község határában a h. é. vasút mentén több útátjáró miatt átvezet 181-122, szelvények közt pedig egy hid létesítése kérésre.

A dunántúli h. é. vasút részvénytársaság tudatja a közigazgatási bizottságnak, hogy a múlt évben vasutak véleménye alapján Napráta határában a kert új átvezetése létesítése felelőleg, mert a létesítéssel terjedő körülmények között elégséges a viznek levezetése.

A dunántúli h. é. vasút részvénytársaság tudatja a közigazgatási bizottságnak, hogy a múlt évben vasutak véleménye alapján Napráta határában a kert új átvezetése létesítése felelőleg, mert a létesítéssel terjedő körülmények között elégséges a viznek levezetése.

A dunántúli h. é. vasút részvénytársaság tudatja a közigazgatási bizottságnak, hogy a múlt évben vasutak véleménye alapján Napráta határában a kert új átvezetése létesítése felelőleg, mert a létesítéssel terjedő körülmények között elégséges a viznek levezetése.

A dunántúli h. é. vasút részvénytársaság tudatja a közigazgatási bizottságnak, hogy a múlt évben vasutak véleménye alapján Napráta határában a kert új átvezetése létesítése felelőleg, mert a létesítéssel terjedő körülmények között elégséges a viznek levezetése.

A dunántúli h. é. vasút részvénytársaság tudatja a közigazgatási bizottságnak, hogy a múlt évben vasutak véleménye alapján Napráta határában a kert új átvezetése létesítése felelőleg, mert a létesítéssel terjedő körülmények között elégséges a viznek levezetése.

A dunántúli h. é. vasút részvénytársaság tudatja a közigazgatási bizottságnak, hogy a múlt évben vasutak véleménye alapján Napráta határában a kert új átvezetése létesítése felelőleg, mert a létesítéssel terjedő körülmények között elégséges a viznek levezetése.

A dunántúli h. é. vasút részvénytársaság tudatja a közigazgatási bizottságnak, hogy a múlt évben vasutak véleménye alapján Napráta határában a kert új átvezetése létesítése felelőleg, mert a létesítéssel terjedő körülmények között elégséges a viznek levezetése.

A dunántúli h. é. vasút részvénytársaság tudatja a közigazgatási bizottságnak, hogy a múlt évben vasutak véleménye alapján Napráta határában a kert új átvezetése létesítése felelőleg, mert a létesítéssel terjedő körülmények között elégséges a viznek levezetése.

A dunántúli h. é. vasút részvénytársaság tudatja a közigazgatási bizottságnak, hogy a múlt évben vasutak véleménye alapján Napráta határában a kert új átvezetése létesítése felelőleg, mert a létesítéssel terjedő körülmények között elégséges a viznek levezetése.

gelyt engedélyezvén, a miniszeri rendelet megküldés előtti véget a kir. tanfelügyelőnek kiadatik.

Az arcai ev. ref. tanítói állásnak a jelenlegi tanítói behatárolásnak egye a miniszteriumhoz feltérjesztetik.

A zárdai egyházmegyei főhatóság beolvadása, hogy Dráva-Szent-Iván község iskoláival a tanítói státusz 400 fokra felemlétesse, a miniszteriumhoz feltérjesztetik.

A pécsi járási főszolgabíró jelentése a kir. rendelet alapján egyben annál vétetett tudomásul, hogy az iskola és tanítókak még a tél kezdése előtt megfelelő állapotba helyettesítéssel az építkezés kora tavaszszáig megkezdendők.

A marakózi hegyvidék ellátási-iskolai tanácsületének körvényét 100 forint fizetés pótlás ügyében a költségvetési bizottság a miniszteriumhoz pertőlalag terjeszté fel.

A zala-szent-mihályi községi elemi iskola személyi és dologi viszonyainak rendezése ügyében a pécsi járási főszolgabíró felhívta, hogy az iskola és ellátásának meghallgatásával a ndp. oktatói törvények követelményeinek, ugy az 1893. évi 28. t. o. rendelkezéseinek érvényesítésével a felmerült panaszkok érdemben törőnti intézkedésekről a jegyzőkönyvet sürögően terjesse be.

A kir. pópályaságokról jelentése szerint áll. addában a vármegye területén október hónapban befolyt 287.987 írt 33 kr. Az 1896. év január 1-vel október végéig összesen befolyt 1.930.806 írt 08 $\frac{1}{2}$ kr. amely az 1894. év hasonló évében befolyt 2.057.198 írt 71 $\frac{1}{2}$ krral egybeazonosítván, a f. évben 226.398 írt 73 krral folyt le kevesebb. — Az 1896. évi IV. évszavnyi előírtat is számításba véve, a vármegyében október végén az adóhatárát: egyenes adóban 1.612.841 írt 66 kr., hadmentességi díjban 129.078 forint 14 $\frac{1}{2}$ kr., adóösszamaivaltság tartományban 2.166.883 írt 16 kr., belyeg-és jogilletékben 356.283 írt 78 kr., illetékgyedeztetésben 6.630 írt 93 $\frac{1}{2}$ kr., fogynemiséi- és szent-adóban 74.628 írt 81 kr., általmérési illetékben 10.001 forint 78 $\frac{1}{2}$ kr., vagyis összesen 4.264.888 írt 26 $\frac{1}{2}$ kr. Fizetési halasztás október hónapban 4 esetben engedélyeztetett 765 írt 38 kr. értékben; ideiglenes háradómentesség 88 hátra adott. Leírásra hozott január 1-vel október végéig egyenes adóban és hadmentességi díjban 57.161 írt 68 $\frac{1}{2}$ kr.

A földadó nyilvántartás illetőleg a pemszorgalmat jelentése szerint a telekalkívnyi hatóságoktól beérkezett tulajdonjog bekebelezési végzésekből a községi nyilvántartásoknak kiadott 8.248 db; ezekből október végéig a birtokviszonyok keresetli vezetett 6.547 db. maradt október végén keresetli vezetetlen 1.701 db. Október végéig 269 község-katastris rendeztetett; rendezetlen még a katastris 240 községben. Ezek közül ügyvezető által a községek községére rendezett 26 községben; almuntsókkal páreállított 1 kir. járási 88 községben; jegyzők a rendezett magyukra váltatták 78 községben; a jegyzők által állított már rendezett, de még leírásigazlatlan 48 községben. Elemi kár a f. évben 234 községből jelentett be és pedig jóg, és ársvikár 146 községből, peronospora kár 16, szőlőkben jégkár 8, rovarkár (csimacs) 4, tüzikár egy községből.

Az áraszkói elnök jelentése szerint a foglalmazói kapnál szeptember végén hátraleltban volt 2.718, október hóban beérkezett 2.768 s így elavították az került 5.486 úgydarab; ebből október hóban feloldogtak 2.414 dbot s így október végén hátraleltban maradt 3.072 úgydarab. Az irodalmi szeptember végén hátraleltban volt 1.554, október hóban leírás-végelt kiadott 2.421, összesen 3.975 úgydarab; ebből október hóban leírás-és expedáltak 2.906 darabot s így az irodalmi okt. végén hátraleltban maradt 1.389 úgydarab.

— Mi lesz velünk? Ha így tart sokáig, akkor a magyar nemzet csupa Rakóczy, Hunyady, Zrínyi és egyéb hősk utódaiból fog állani. Mit fognak a hadverő hősk szótasi a mávilágon, ha visszatérhetnek utódaikra: a Rakóci Jakabok, a Hunyadi Jeigek és Zrínyi Iszákok nemzet-ségére?

Pedig hát azok a hadverő hősk sokkal okosabb emberek és jobb magyarok voltak, hogy sem ez a néhány kisad merészebb névmagyarosítás megzavarta volna siri álmukat.

Es a vicclapok sokkal o szabab cselekedtek volna, ha azt az örvendésen indult mozgalmat hagyták volna háborítatlanul tovább hatolni a társadalom minden rétegebe. Hadd változtak volna át azok a nevek, miken a törzgyökeres magyar embernek majd a nyelve török ki, jóhangzásu, tördülmetzett magyar nevekké.

Mennyivel kevesebb bajuk volna most az én szegény kerecsenyi patriótámnak, mikor bejönnek Nagy-Kanizsára és kérésük a „Filutár”, „Rosindéj”, „Tigrisán”, „Makrejtér”, „Lakibak”, urak, aztán bejárják szegények a félévőrt, míg találnak — az ő fellegetük szerint — egy okos embert, aki megérti agynehézen, hogy tulajdonképpen Friedenthal, Rosenzweig, Ditrichstein, Markbreiter és Luckenbach urak rejtőznek amas alapon az ágyúrt nevek alál.

Na, de ez uj ezer év küszöten, az ujra felszínre verődött névmagyarosítási mozgalom valóságilag több eredménnyel fog járni. Majd elttűnek azok az idegen hangzásu nevek szépen egymáután.

Igas, hogy a név és a hazafis érzés semmiféle összekötötésben nem állanak egymással. Szivesen megengedem, hogy Kolbenheyer Elemér szive éppen olyan lelkesen verhet a hazáért, mint Kund Tőhötömé, sőt hogy a hazafis áldozatkészég, az őszinte hazafit mutató tettek terén talán határozottan fölülte is áll. De hát mért ne hozhatná meg Kolbenheyer ur azt a kis áldozatot is a magyarság külső nyilvánlításának, hogy mire az ezredéves ünnep beköszönt, őt is mint Kund Elemért üdvözölheessük.

Ebben a nemzeti óhajban sincs semmiféle sovánizmus; ez nem túrelmesletés, nem gyűlölet az idegen névnek, hanem csupán egy kis nagyon is megengedhető ózása a hazaszeretetek, hogy abban a fölmelő pillanatban, mikor ezer év törtérmek vihára után nyit homlekkal, a kulturális és politikai haladás terén is betölthet kötelességek tudatával lépünk a kultur-nemzetek bíráló szemlélete elé: mindenünkön, hazánk és nemzetünk minden legkisebb biztletén ott ragyogjon a magyar nemzeti geniuss.

Nem akarom hinni, hogy akadna idegen, aki ezt félremagyarázná és hogy volna hazáját, nemzetét szerető magyar, aki ezt meg nem értend.

Nincs oly hatalmas tradícionális ragaszkodás vagy ületi érdek, mely a magyar nemzetnek ezzel a tiszteletreméltó közöhaljával szembeállítható volna.

Es ha volna: akkor is meg kell hozni ezt az áldozatot, mert hisz éppen Deák Ferenc, a mi vármegyénk nagy halhatatlanja mondta, hogy: „első és legszantlebb legyen előttem a haza.”

Géza titkár pedig Mikos Géza kir. táblai bírósággal szálított. Megérkezése óta a hivatalos vizsgálót megzaklítás nélkül folytatja s a közben városunk jogalkotói öt állandós és azivm vendégmestret és tisztelet legbelsőbb érdeklődésével veszik körül. Tiszteletére a megérkezés napján, nov. 17-én este gelsei Gutmann Vilmos kir. tanácsos vacsorát, — 18-án: Tóth László törv. elnök ebédet, 19-ikén: Mikos Géza táblai bíró vacsorát, 20-án pedig Pihál Ferenc kir. közigyűző ebédet rendezett.

— A királmég névmagy. Nov. 19-ikén, Erzsébet napján isentizatió volt a szentferenciek templomában, melyen Náh Norbert, h. plébános pontifikált, Horváth Honor és Hauko Henrik szentferencdú áldozópapok pedig celebráltak. Miac alatt Szalay Lajos és Porvadás Antal az irodalmi és művészi kör dalokótörök tagjai duettben szépen énekeltek az »Ave Mariát-Mincsek Antal, szentferencdú áldozópap szervek-kiadottával. Miac végén a dalos-tör Stornack Zeigmond karnagy vezetése mellett a Királyhymnus énekelte. A nagyhatásu hymnus Jókai királyhymnusa, Bogisich Mihály budavari prépost átiratában, ki Köndö Károly tresséki bíró, a művészi szakosálly előlke kedlémre a legnagyobb készséggel hozottát ezen hasznos zeneművet, mely eddig először egyedül a budavári Mátyás templomban adatot elő, az irodalmi és művészi kör rendelkezésére. A tör főr dalkará pedig nem kimélt sem időt, sem fáradságot, hogy ezen nébes melódiaju, művészi darabot teljes szabadsággal előadhassa, miért tette elismeréssel adozunk a derék dalkarunk. A miedn jelen voltak a városi magistratus tagjai Babóch György polgármester és a kir. törvényesek tagjai Mikos Géza h. elnök vezetése mellett. Továbbá ott voltak: a katonai tisztikar, a külsőbbes tanítói testület és a tanuló ifjúsággal a egyes hivatalok képviselői.

Értesítés. Tisztelettel értesítjük a Zala-vármegyési ált. Tanítói Testületet s tagjait, hogy a millenniumi II. orsz. és Egyetemes Tanügyi Kongresszus tagja csak az lehet s a nyújtandó kedvezményekben csak az részesülhet, ki a 2 forint tagdíji által f. évi december hó végéig Maurits Resz igazgatóhoz (Budapest IV. Lovag-utca 15. szám) beküldi. Minden kongresszusú tagnak jogában áll a kongresszus bármely szakosáltyában s annak összes ülésében tanácskozn és szavazni. Minthogy pedig megyei ált. tanító-testületünk jövő évi közgyűlést épen a kongresszus megkezdő napon fogja Budapestben tartani, reméljük, hogy egyesületünk minden tagja részt fog venni a kongresszus ülésén, mi csak úgy lehet-seges, ha dec. végéig jelenhessen s a 2 írt tagdíji díjat beküldi. Felméri Albert, ált. testületi elnök, Zrínyi Károly főjegyző.

— Hymen. Weiss Adolf mérnök, tartalékos honvéddhadnagy a telicéi Gutmann-téle gyár vezetője november hó 24-én köti meg a házasság frigyát Goldstein Fű-ép ur leányával Emilia kisasszonnyal Temesvárott.

— A Koronaherceg-utcabíró. Már egy isben megemlékeztünk a Koronaherceg-utca falsó részének állapotáról. Tekintettel arra, hogy a kongó-ágba kezd kimenni a divatból, nem igen birtunk abban, hogy elszórállásunkra nyomban hozzá fogjanak a járdá megcsinálásához, hisz mi kanizsaiak a patróleumról is egyenesen a willamra ugrottunk (bár elég azerszescentül) és így valószínű, hogy a Koronaherceg-utcaban is a sárból az aszfaltra fogunk ugorni. Mivel azonban az újras ideje még messze van, egyelőre beérndnk azzal, hogyha járn tudnánk. Mivel ez a gyaloguton lehetetlen, megpróbáltuk azt a kocsiuton. Ezen próbálkozás egy olyan felledezésre vezetett hennünket, mely által városunk csak-hamar híressé válhatik. A kocsiut kellő középén hatalmas fatukok titik fel fejüket és alepos szemle után arról győződöttük meg, hogy ezen fatukok nem véletlenül kerültek oda, hanem midőn ezen utca megnyitattott, a helyzet, hogy a fákat kiirtották volna, egész egyszerűen tövékből kivágták és ezen fatukok megmaradtak emlékeztetőül azokra, kik utóinkat gondozták. Hogy azonban ezen fatukok ebből előjárnak teljesen megfelelően, tán helyes lenne ezekbe az illető közegek nevet is bevánni.

— Lemondás a polgármestereségéről. Kovács Károly s. egereségi polgármester megrogált egészségügyi állapotára való hivatkozással lemondását a polgármesteri állásáról az alapítási hivatalhoz íutestét írásbeli beadványában bejelentette és ez év december 31-én állásától, me-

Tollfuttában.

Kardóvas ünnepünk megínt (elmsire hozta a névmagyarsóitást.

Nem ok nélkül és nagyon helyesen.

Es előtt körülbelül tíz, tiszékt évvel, szinte léhasan indult meg a névmagyarosítás. Olyan léhasan, hogy a vicclapok szerkesztőségében már határozott pániák állott be. Dr. Ágost Adol, alkápedre állott meg.

HIREK.

— Blaskovits István Nagy-Kanizsán. A pécsi kir. táblai elnök: Blaskovits István, nov. 17-én a déli vonattal Nagy-Kanizsára érkezett a kir. törvényesek megválasztására. Vele jött titkárja: Homsz Géza is. A magyar bírói kar kimagasló alakjának ittléjét hirdeti az a lohogó is, mely a kir. törvényesek épületének homlokán lóg. Blaskovits István táblai elnök Tóth László kir. törvényeséki elnökön, Homsz

Vasuti menetrend

Ervényes 1895. május 1-től.

Kanizsa állomás.

Irány	Indulás Kanizsáról				Erkezés Kanizsára			
	vasút	óra	perc	más	vasút	óra	perc	más
Pécel	sz. v.	4	42	regg.	gy. v.	5	38	regg.
	sz. v.	2	35	d. u.	sz. v.	12	59	d. u.
	gy. v.	12	20	éjtel.	sz. v.	11	22	éjtel.
	v. v.	6	50	éjtel.	v. v.	7	59	regg.
Bécs Z.-Eg.	sz. v.	6	05	regg.	sz. v.	3	42	regg.
	v. v.	5	15	d. u.	v. v.	8	04	regg.
	sz. v.	2	05	d. u.	sz. v.	1	34	d. u.
	sz. v.	12	45	éjtel.	sz. v.	10	15	éjtel.
Budapest	gy. v.	5	47	regg.	sz. v.	3	52	regg.
	v. v.	10	—	regg.	sz. v.	1	39	d. u.
	sz. v.	2	—	d. u.	v. v.	8	44	éjtel.
	sz. v.	12	15	éjtel.	gy. v.	12	10	éjtel.
Barcs	sz. v.	4	57	regg.	v. v.	9	45	regg.
	sz. v.	2	25	d. u.	sz. v.	1	34	éjtel.

Feladás szerkesztő:

Dr. LÖKE EMIL.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

lyet 1886. évi májusstól fogva és így tíz és fél óven át viselt, meg fog válni.

A kedélyes séger. Egyik nagykanizsai orvos szakasznője a napokban otthonról levelet kapott, melyben rokonal hogyiétokról értesítik őt. A levélnek utóirata is volt, még pedig nem minden humor nélkül való. A kadenciás utóirat, mely az illető doktor ur sziveségéből jutott, szerkesztőségünkbe — teljesen kifogástalan ortográfával van írva s így hangzik:

„Vigyázz, mindig vigyázz, mert a mai világ és az élet a fűhöz hasonló, máma kihajt s holnap lehar pja a ló.

Az előbbi szeretetben közölgással maradtam szerető sógorod: Aszaló.

Rabló világ. E hó 18-án este 6 és fél órakor Vizlendvay Sándor duznaki földbirtokoshoz beállított egy közép termű, barna, himlőhelyes, pásztor kinézésű legény két vadászkégyverrel és 1 kis fejszével felszerelve és a földbirtokostól 12 társával névben 4000 forintot követelt Vizlendvay kijelentette, hogy neki jelenleg nincs otthon pénze, mire a rabló elállt ehbeli követelésétől és megelégedett egy lancaster fégyverrel és 3 pint borral. Bucszóul az ablakon 6-szor belélt a szobába, de nem talált.

Úgyaneznap ejjele: Koltay Alajos kacorlaki községbírójt is szerencsétlente a gazember, ki ekkor már másodmagával volt, lit csak 200 forintot követelték, de nem kaptak semmit, mert mire követeléseiket hathatósabban arvenyeshathetik volna, a geisel csendőrsora már nyomukban volt, és a betyárok elmenekültek. — Hír szerinti Zala-Szent-Balázson is jártak a betyárok, de erről a kanizsai csendőrszakasz hivatalos jelentést nem kapott. Az összes őrségek mozgósítva vannak, a nyomozást Sándor László csendőrfőhadnagy személyesen vezeti. A geisel csendőrsora jelentése és egyéb előjelek szerint biztosra vehető, hogy a gazemberek csakhamar a csendőrség kezében lesznek.

Vonatösszeállítás. B.-Sat. Györgyön, folyó hó 16-án d. a. 10 órakor Kanizsa felől beérkező kavicsvonalat összeállították két repával megrakott kocsiival. A mozdony elhúlt és össze törtött, a két repás kocsi és a kavicsvonalat 4 kocsija szétromboltatott. A kavicsvonalat kísérő 60-munkás két harmadosztályú kocsiában volt elhelyezve, de a nagy ijedségen kívül egyéb bajuk nem esett. A kár körülbelül 20 ezer forint.

A fiatal művész. A csurgói főgymnasiumnak van egy teljesen szegény 1-6-os osztályú növendéke: Kappant Ernő. A fiatal gyermek valószínűleg rajzoló művész, aki rajzaival nagy felhőt okozott. Legutóbb 4-ik Béla vizsgatérőjét másolta le egy könyv után, oly ügyesen, hogy a szemlélőt igazán csodálatra ragadja. A nagyitot másolat tollrajz, tehát a legnehezebb, mert ott korrigálni nem lehet s ennek dacára a kép oly művészi tökéletességgel van keresztülítve, az összes alakok oly élőkén vannak reprodukálva, hogy a mű bármely avatott kéznek is dicserőre váltak. Kappant Ernő, ki egy nagy-otádi iparos gyermeke, annyira szegény, hogy tanítatásáról is a jó emberek gondoskodnak. A szegény, művészi hajlammal bíró fiu segélyezésére gyűjtést rendeznek.

Tolvajlás a vasuton. Grainer, Mikoloon állomászó szakados november 13-án a déli vasut reggeli gyorsvonatával Nagy-Kanizsáról Budapest-felé utazván, a vonaton elaludt. Lepsényben aztán ama szomorú valóra ébredt fel, hogy értékes aranyórája és aranylánc, mely a vonatra szállása alkalmával még megvolt, nyomtalanul eltűnt. Az ismeretlen tettes, a károsult szakados állítás szerint a balaton-szent-györgyi állomáson szállott le a vonatról. Kinyomozása ügyében a balatonparti állomások mindégükére táviratoztak Lepsényből, s mozgósítottat bár e vidék csendőrsége is, de a vasuti őratolvaj ez ideig kipuhatolható nem volt.

A balatoni hínár gyors terjedését eddig mindig a Balaton csekély vízmagasságának tulajdonították, de az idej magas vízállás az ellenkezőről győzött meg bennünket; mert az idén, dacára hogy a Balaton vízmagassága a múlt évhez viszonyítva majdnem egy méterrel magasabb volt, több volt a hínár mint ennek előtte bármikor. Annyira és oly sürűen terjedt ezen növény a Balaton vizében, perze csak a szalai partok mentén, hol a talaj laza és sűppedéke, hogy a fűdésnél, mint a hajókázásnál kellemetlen csapásá vál. Különösen kisebb csavarral állított benzín és petroleum motoros hajókra nézve kellemetlen a menet, mert van reá

eset, hogy annyira reá tekerődik egy-egy hínárbokor a hajócsák csavarjára, hogy az egy lépést sem tud tovább haladni. Ezen haj orvoslása céljából már több rendbeli hínárritási kísérleteket tettek, de egy sem vált be úgy mint a jelenleg Balaton-Füred és Rév-Fülöp mellett eszközölt kísérlet, amely az olcsóságot is tekintve véve, mert egy pár napasamos bérét kivéve semmibe sem kerül, mindenütt eszközölhető. Az egész eljárás abból áll, hogy két kötet közé egy darab vasláncot kötnek s ezután egy bizonyos vízterületet, ugyanint a halászok szoktak a hálóval, a kötéllel bekerítnek és a kötiél két végét a parton lehetőleg a legtavolabb egymástól kihúzzák, s ezen bekerített területen levő hínár, a kötelekre tekerődik és a huzás által gyökeresül le az kiszéved. Ezt a procedurát mind addig kell azután folytatni, míg az egész kitisztítandó helyet hínármentessé nem tették.

Tizenjé állapothoz lévő (valódi Kőthert-féle) hímte, egy levehető fedelű sárga és egy félfedelű fekete (Phacton) jutányos áron eladandó.

Bővebbet a kiadóhivatal.

Két elegáns utcai szoba kiadandó.
Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

Köhögés, rekedtség és elnyelődés nál melegen ajánjuk t. olvasóink figyelmébe Eger díjjutalmazott biztos hatású mellpastilláit, Kapható 25 és 50 kros eredeti dobozokban minden gyógyszertárban és nevesebb gyógy-fűszerüzletben. Fő- és szétküldési raktár Eger A. fiaí Nádor gyógyszertára Bpestben, Váci körut. 17.

Schloht-féle

SZIN-SZAPPAN

a kulcs védjeggyel a legjobb. Mindent kapható.

Hazai aszfaltipar részvénytársaság.

Részvénytőke: 1,100,000 kor. Központi iroda: BUDAPEST, Arany-János utca 34. Tartalékotok: 364,914 kor.

Tisztelettel értesítjük Nagy-Kanizsa város nemes közönségét, hogy tekintettel az előrehaladott évadra, munkálatainkat a jövő 1896. év tavaszán fogjuk helyben megkezdeni, képviselőinkkel

ÖSTERREICHER BERNÁT urat

(ittik városzás palota)

biztuk meg, aki mindenemű aszfalt járda, udvar, folyosó, raktár, műhely, pince, terras stb. burkolásokra vonatkozólag tevlilágításokkal, szolgálnak ezek készítését a leglányósebb feltételek és jutányos árak mellett elvállalja.

Külföldi anyagunk és solid munkálataink az ország közönsége előtt ismergetések lévén jó hírnevünket itteni munkálatainkkal is igazolni fogjuk.

Hazai aszfaltipar r. t.

Budapest, Arany János u. 34.

240 3-8

Szabadalmazott hajkenőcs.

Az országos közegészségügyi tanács véleményezése alapján a m. kir. kereskedelmi miniszterium által szabadalmazott, mezeli virágokból készült és elsőrangú szaktekintélyek által kipróbált

hajkenőcsöm

nemcsak a haj kihullását akadályozza meg, hanem egyuttal megőrzi a haj eredeti természetes színét is, sőt alkalmazása folytán a kihullott haj helyébe a legsűrűbb új haj nő ismét.

Egy kis tégely ára — — — — — frt 50 kr.
Egy nagy tégely ára — — — — — 1 frt — kr.

Külön a szőke — és külön a barna hajnak. — Használati utasítás ingyen.
Kapható: a készítőnél: Schável Jánosné szül. Markó Lujzánál
Nagy-Kanizsán (saját házában). BELUS LAJOS
gyógyszertárban és Keleti M. Mór diavat-üzletében Nagy-Kanizsán.

Hirdetések

felvételnek

Fischel Fülöp

könyvkereskedésében

Nagy-Kanizsán.

PSERHOFER J.-féle gyógyszerár

Bécsben, I. kerület, Singerstrasse 15. szám alatt
„zum goldenen Reichsapfel.“

Vértisztító labdacsook. ez előtt általános labdacsook neve alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacsook csodás hatásukat észreveszerezen be nem bizonyították volna. Ertizetek óta ezen labdacsook általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitűnő házi-orvosi készlet nem volna található.

Számtalan orvos által ezen labdacsook házi-orvosi ajánlatnak és ajánlattak minden oly bajoknál, melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek; mint epe-szavarak, májhajok, köhika, vértelések, aranyár, baltólenség a hasos betegeknek. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak a vérszegénység és az abból eredő bajoknál is; így nápkórnál, idegességből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacsook oly könnyen hatnak, hogy a legcsékélyebb fájdalmakat sem okoznak és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül is bevehetők.

A számtalan hálaíratból, melyet e labdacsook fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egészségök visszanyerése folytán hozának intétek, ezen helyen csakis néhányat említettünk meg megjegyzéssel, hogy mindenki, aki ezen labdacsokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, hogy azokat tovább fogja ajánlani.

Köln, 1893. April 30.

Tisztelt Pserhofer ur! Legyen oly szives és küldjön nekem lemet 15 tükercet az ön felülmúlhatatlan vértisztító labdacsoiból utánvétellel. Fogadja az uton is legmélyebb köszönetemet labdacsoi csodáhatásáért.
Marsdók teljes tisztatétel
Pawlistik Ferenc, Köln, Lindenthal.

Harsche, Pöldnik mellett, 1887. hept. 12.

Takított ur: Iszen akarta volt, hogy az ön labdacsoi keszen kúrák kaptak, melyeknek hatásait eszeml megírtam. En gyermekégyben megbilittem olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára másholok közt volnék, ha az ön csodálatra méltó labdacsoi engem nem mentették volna meg. An iszen áldja meg önt ezért esszer. Nagy bizalom van, hogy ezen labdacsoi engem is tökéletesen ki fognak gyógyítani, amint már másoknak is egészségük visszanyerésére segítségül szolgáltak.
Kunfex Teréz.

Bécs-Ujhely, 1887. nov. 9.

Milyen tisztelt ur: A legferőbb köszönetemet mondóm szíveskedésnek 60 éves nagyenyém nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhurutban és viakórságban, már ártást is megtunta melyről egyébként le is mondtam, midőn véletlenül egy dobozt kapott az ön kitűnő vértisztító labdacsoiból a azoknak állandó használata folytán tökéletesen kigyógyult.
Legfőbb tisztelettel Weineszettel Jozefa.

Kiehangsberamt, Góthli m. 1889. márc. 27.

Tekintetes ur: Alulírott lemetellen kér 4 csomagot az ön valóban hasznos és kitűnő labdacsoiból. El nem mulathatom legnagyobb elismerésemel kitüntetni ezen labdacsoi értéket: tot és sokat, ahol csak alkalmas nyitlik, a szenvedőknek legmelegebben fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetszéseserinti használásár: önt eszeml f-hatalmasom.
Teljes tisztelettel Hahn Ignác.

Gotschedorf, Sallézia, 1887. okt. 8.

T. ur: Felkérem, miszerint az ön vértisztító labdacsoiból egy csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az ön csodálatos labdacsoinak köszönhetem, hogy egy gyomorbajtól, mely eleven 5 éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacsoi nálam sohasem fognak kifogni a midőn legferőbb köszönetemet kifejezem, vagyok tisztelettel
Zwickl Anna.

Ezen vértisztító labdacsoi csakis a Psershofer J.-féle, az „arany birodalmi almá“-hoz címzett gyógyszerárban, Bécsben, I. Singerstrasse 15. sz. a készítettnek valódi minőségben s egy 15 szem labdacsoi tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmazzatik, 1 frt 5 krba kerül, bérmentesen utánvétellel küldésnél 1 frt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

Az öszszeg előbbeni beküldésénél (mi legjobban postautalványon oszkösöltetik) bérmentes küldésel együtt 1 csomag 1 frt 25 kr., 2 csomag 2 frt 80 kr., 3 csomag 3 frt 85 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr. és 10 csom. 9 frt 20 krba kerül.

NB. Nagy elterjedésnek következtésben ezen labdacsoi a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utánostatnak; ennek következtésben kérétek csakis Psershofer J.-féle vértisztító labdacsoikat követelni és csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyeknek használati utasítás a Psershofer J. névaláírással faksza szívenben és minden egyes do-

Angol csodabalszam, egy üveg 50 kr., 1 kis üveg 12 kr.
Por a labizzadás ellen. Ezen por megcsináltatik, ha a pénzösszeg előre küldetik; szagtól, épen tartja a lábbelit és mint általában esser van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. Bérmentve 75 kr.
Golyva-balszam, kitűnő esser golyva ellen, 1 üveg 40 kr., bérmentes küldésel 65 kr.
Mia-Poko, kiváló esser egyoldalú fejfájás, fogfájás, rheuma stb. ellen.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül, az osztrák lapokban hirdetett öszszeg bel- és külföldi gyógyszerészeti különlegeségei raktáron vannak és a közlelben netán nem levők gyorsan és olcsón megszerestetnek. — Postán megrendelés a leggyorsabban oszkösöltetik, ha a pénzösszeg előre küldetik; nagyobb megrendések utánvétellel küldetnek. Bérmentve csakis oly esetben történik a küldés, ha az öszszeg előre beérkezik, mely esetben a postaköltségek sokkal mérsékelttebbek. Budapestben kapható: Török lözsef gyógyszerész urnál, Király-utca 12. szám alatt.
207 12-4

554/1895. Haszonbérleti hirdetmény.

A Nagyságos és Főtisztelendő veszprémi Székeskáptalan tulajdonát képező zalamegyei garabonci malom N.-Kanizsától $\frac{1}{4}$ órányi távolba a hozzá tartozó felszerelések épületekkel jövö 1896. Szt. György napjától kezdve három évi időtartamra haszonbérbe adatik.

Ugy nemkülönb 8 $\frac{1}{4}$ hold melynek fele része szántó föld, másik fele pedig rétségből áll, szinte haszonbérbe adatik ki, a fent jelzett időtől kezdve hasonlóképen három évre. Megjegyzetik, hogy a malom bérletre készpénz ajánlat teendő, még a szántóföldek utáni haszonélvezetért bizonyos mennyiségű roz adása természetben ajánlandó.

Bérletre vonatkozó feltételek Veszprémbe a jószágfelügyelői irodába megtekinthetők. Bérletre szándékozók felhivatnak, hogy bérlet iránti ajánlataikat legkésőbb 1896. február 1-ig a Jószágfelügyelői hivatalhoz adják be.

Veszprém, 1895. november hó 1-én.

Jószág-felügyelőség.

„Little Lord Fautleroy“
a világ legkisebb harmonikája!

csak 22 cm magas és 11 $\frac{1}{2}$ cm széles.

„Princess Mary“ sinevadás alatt Angolországban 10,000 darab adattott el. — Ezen legkisebb hangszere ugyanolyan hangot ad, mint a legnagyobb Harmonika, és csaknem olyan kicsiny, hogy a zsebben is hordható. — Ezen majdnem minden népdal-, choral-, induló-, táncodráb stb. játszható és különösen alkalmas ajándéktárgy ugy kicsinyek mint nagyok részére.

A hangszere saját bronz hanggal van állítva, mely jó bánásmód mellett alig törhető. Ára egy finom dobozzal jól elcsomagolva, bérmentes küldésel utánvétel mellett, vagy a pénz előlegos beutalásával 10 Márka — 6 frt.

Dölling és Winter
Musikinstrumenten Export (hangszere kivitelű üzlet.)
Markneukirchen, Sachsen.

250 3-1

Sarg-féle Kalodont minden szombaton 26 krért kapható.

GUMMI

Eredeti párizsi gummik és halhólyagok árnomság és jószág tekintetében a kívánalmakat is felülmúlják. Tucatostént 85 krtól 3 frtig.

Suspensoriumok legcélszerűbben alkalmazhatók. — 5 frtyi megrendelésnél 10% árkedvezmény.

Megrendelések pontosan és diszkrétan oszkösöltetnek

KELETI M. MÓR
férfi és női divatüzletében
a „Szerencsén“-ház — Nagy-Kanizsán.

190 26-10

Sarg-féle Kalodont minden szombaton 26 krért kapható.

A legjobb szín-szappan

Uj találmány, patentirozott

Tulajdonsága: Igen jól kiszáritva, kitűnően tisztít, a használatban legtakarékosabb.

Jótállás: tiszta s ártalmatlan a fehérnemű és a kezeknek.

Előállítás: Schwarcz és Tauber uraknál Nagy-Kanizsán.

SCHICHT-féle szappan
kulcs véd-jegygyel.

Beosztások:

F. S. X. I. G. A. Olasz-Új. k.

ide tartozó a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

gőzmozgatóberendezések csak ismert eszközökkel.

hő fűtési berendezések.

Közvetítés nem költődik vissza.

Egyes szám ára: 10 krajcár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és déli-zalai takarékpénztárak, a Bankgyűléslet, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-egyesület és a Jeleni takarékpénztár, a „nagy-kanizsai malatagyár és szőlőbirtok r. (A. K. K. K. K. K. K. K.)

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenként kétszer: vasárnap és esütörtökön.

Kiadóhivatal:

Városbányászat: Ficsel Pálffy könyvkereskedés.

KÖLÖNTETÉSI ÁRAK:

Nyolc évre 12 koronára (6 forint — kr.)
Három évre 6 koronára (3 forint — kr.)
Egy évre 3 koronára (1 forint 50 krajcár)

Hirdetéseik jogánálval mindenütt

Wyllittár postakoronára 10 kr.

Hirdetéseik, valamint a hirdetésre vonatkozó Ficsel Pálffy könyvkereskedésbe tartoznak.

A szavak körül.

(—n) A politikai és társadalmi élet kölcsönhatással van egymásra. Hogyha a politika hullámai magasra csapkodnak, ha lázas izgatottság vesz erőt a politikai élet szereplő férfiain, mely mind nagyobb gyűrűket vetve az egész nemzet szívét abba az eszmekörbe ragadja, mely az izgalom oka, — akkor a társadalomban is észrevehetünk bizonyos változást, mely ennek egységét, nem az osztályok szerint, mert ebben a tekintetben a társadalom tagoltsága kisebb-nagyobb mértékben mindig fennáll, lassan-lassan megbontja és politikai pártokra szaggatja. S a társadalomnak ily módon való bomlása kétségtelenül káros befolyással van sok oly dologra, mely a társadalom együttes és egyetértő működésétől várja érvényesülését. Hiába hivatkoznak arra, hogy a társadalmi téren politikával foglal, kozni nem kell, egy pár excellence politikai nemzetnek alig van oly nyilvánulása, melyben a politika egészen hallgatna, s ott a hol a társadalom emberében a politikai jellem egy kissé prononcirozva van, hiába csújtják a politikai szellemet, nyilatkozni akar az.

De különben is, a társadalmi és politikai élet annyira egymásba szövődik alkotmányos

szabadság alatt élő nemzetnél, hogy nincsen az a politikai kérdés, melynek társadalmi oldala szembeszökő ne volna, és nincsen az a társadalmi kérdés, mely egyik-másik oldaláról politikai vonatkozással ne bírna. Hiszen a politikai eszmék társadalmi átalakulása adja meg amazoknak a becset és értéket, s politikai tendenciák csak annyiban válnak be, amennyiben azok társadalmilag, vagy jobban mondva a társadalomban érvényesülhetnek.

Mikor ez a »Zala« nagyon fiatal lap volt, a e sorok írója szerkesztette, (vagyis inkább majdnem egészen írta) itt járt egykor Helfy Ignác (a lap akkor még nem volt politikai) annak a nézetének adott kifejezést, hogy tisztán társadalmi lap nem felelhet meg teljesen hivatásának oly országban, a hol mindenki politizál. Tegyek úgy mint ő tett, mikor Olaszországban lepot szerkesztett s vigyem a vonal alá a politikát, ott a tárcában sok mindent el lehet mondani, olyan köntösben, mely alatt az ügyész sem látja meg mindjárt a politikát. Meg is fogadtam a tanácsát és irtam egy pár politikai izü cikket, de bizony majdnem megírtam, mert a sajtó-ügyész nagyon éles szemmel bírt, s a vihar elhárított fejem fölött.

Ámde éppen azért, mert a társadalmi és politikai kérdések között igen nehéz meg-

vonni a határvonalat, a vidéki társadalmi sajtónak az ügyész jóakaró elnézésére van szüksége, hogy ne minden társadalmi cikkben lásson egyszerűságot politikait. Azért van annyi bajuk azoknak a szociálta lapoknak, mert nagyon nehéz a munkáskérdést tárgyalni politikai mellékiz nélkül; száraz theoriák pedig hosszú lére eresztve, senkit sem érdekelnek.

Azért sokszor azt tapasztaljuk, hogy ilyen nempolitikai lapok telve vannak a legszebb allegóriákkal, a melyekben a kép alatt nem mindig látja vagy veszi észre az ember a tárgyat is. A szavak körül járnak az ily cikkek írói, szeretnének mondani valamit, de nem szabad úgy, ahogy szeretnék, mert a sajtóper fejük felett lóg, mint Dammokles kardja.

De mai napság már nemcsak úgy írnak, hanem így beszélnék is. A szavak körül. Mindig szó, szó. Kevés a tűze, sok a füstje. A politikai élet fejt ki azt a bőbeszédűséget a társadalmi életben is, s ami ott sokszor erény, itt bizony igen gyakran nagy hiba számba megy. Mert a társadalmi tevékenységnek nincs nagyobb ellensége mint a sok szóbeszéd, mely lehet ékes, lehet virágos is, de kevés haszna van. És erre csakugyan alkalmazható az egyik francia politikus által használt mondás: hogy a

A „ZALA“ tárcája.

Beor Miel.

— A „ZALA“ szerkesztő tárcája. —

Kund Zoltán főispán házassága Terebesben erős hullámszába hozta a kedélyeket. Általános volt a konsternáció.

Néhány hónap mulva azonban a meglepő, váratlanul gyorsan megkötött házasság által felkorbácolt kedélyek lassan-lassan teljesen vissza tértek a mindennapiság körébe.

A legnagyobb esemény is, mint befejezett tény, végre átment a mindennapiságba.

Terebesben is kibékültek a Beor-család ritka szerencsésjeivel. Mert nem volt az minden kezesesség nélküli szerencse. A mamának és a két idősebb lányának még is csak ígértett kissé a soron kívüli harmadik lányának kiváló kitüntetés. És a tudat annyira jól esett a többi terebesi mama és leány szívének, hogy napirendre tértek a dolog fölött. Megvitott abban az elgátról tudata. Belsőnyugodtak.

Es most már inkább az foglalkoztatta őket, hogy a legközelebbi vasárnapon miként fog látni a főispáni házban az első estély, mely már ki volt íráva.

Mindenki kíváncsián várta, hogy a fiatal asszonyka, hogyan tud behelyezkedni méltóságos háziasszonyi szerepébe? Nem fog-e nevelésigézős kérdéseket kikövetni ebben a teljesen szokatlan helyzetében?

A fiatal asszonyt a hosszú, érdekes és valószínűleg nagyon élvezetes nászutazás óta még csak alig látták.

Mihelyt az uti fűrészműtől kiharant, elegans főnökök berendelésében fogott a asóra állandóan asszal volt elfoglalva. Ebben az odaszórában már volt valami a fészekrakó madár szerelméből.

Az estélyre már köcsen várta vendégeit, akik nem minden körömök nélkül gondoltak a méltóságos asszony első debütjére. Azt határozottan képtelenségnek tartották, hogy megfelelően azoknak a magasabb igényeknek, melyeket részint férje, részint a társadalmi kötelességek reá rónak!

Hissz még oly fiatal és tapasztalatlan!

As igaz, hogy fiatalja dacára már Ágh Pistát is behálózta; de azért tapasztalatjai még sem lehettek. A legmérgezőbb kávévendükkék is ebben a meggyszódósában voltak.

Elerkezett az estély.

Kund Zoltánnal elragadóan fogadta vendégeit. Legmelegpöbbs volt az ő keresetlen előkelősége.

Nemcsak főispánénaak, hanem hercegnének is bevált volna.

A terebesi társaságbeliek nem győztek eléggé csodálkozni, hogy ez a kis apró teremtes, akit hónapok előtt még édesre sem vettek, most kifogástalan modorával hogy lekötö mindenkihez figyelmét.

Igazán szép, igazán bájos és meggyerő volt minden mozdulatával.

Nem csuda, hogy a főispánénaak szemel mind-

untalan felelősen o-lingtek, ki est a szeretetet és odaszórákat bálas pillantásokkal viszonozta.

Miért derültnek és boldognak látszott, eltelve az új méltósággal, mint valami gyermek gyönyörű-szép játékserével.

De mily könnyen megunhatja a gyermek játékszerét! Astán ha előtte áll sem hederit rá; már másik után vágyódik.

A vacsora alatt elhangzott az első toaszt. Eltették a főispáni dícsérték kiváló ízlését, hogy oly kimagasló a minden női érnánytel ékekedő felelőseget válasszott.

A főispán megköszönte a toasztot és előkelő udvariasággal elvitte anyósát, akinek e nagy boldogságot első sorban köszönheti. Gyors tányérváltással, szellemen társalgás köztült mult el a vacsora.

A fiatal háziaszony fényes sikert aratott. As urak a fehér-asztalnál maradtak; tovább politizáltak és ittak.

A legujabb eseményeket tárgyalták. Élveken szólottak hozzá a minisztervátozásokhoz és az új képviselőválasztásokhoz.

Ágh Pista nevet sürden emlegették, mint akinek legtöbb kiltatása van diadlra a jallótek körül.

Váratlan karriert csinált ez a gyerek, mióta ott hagyta a vármegyei szolgálatot. Egymástán rakta le a vizsgálátokat.

Legutolsó vizsgálátát oly fényesen tette le, hogy dugaszad nagybátyja e napon gyermekükül fogadta és ennek következtében felnyilt előtte a szerencse kapuja.

beszéd azért adatott nekünk, hogy gondolatainkat elhallgassuk.

Könnyen hozzászokik az ember elhallgatni azt, amit érez, s azt mondani, a mit sok esetben maga sem hisz. Van alkalmunk ezt sokszor tapasztalni politikai szónokoknál is. De — verba volant — s az emberek nem érnek rá mindig vagy a legtrikább esetekben jegyzésbe venni a kimondott véleményét, hogy alkalmadtán tromfnak használhassák. Pedig ez nagyon sokszor üdvös is, célhoz vezető is volna.

Az 1867-iki kiegyezés.

Tartalmasabb budgetbeszédet annál, amelyet Láng Lajos képviselő tartott nem hallottunk az ideai tárgyalások alkalmával. Elementaris erővel szállította le gróf Apponyi frazeológiáját a magavaló értékére és bebizonyította mindannak az ellenkezőjét, amit a nemzeti párt veszéres tarthatlan állapotképen jelölt meg. Apponyinak egész beszédmódja, egész működését és politikai eljárását azaz a kevés szóval jellemezte Láng Lajos, amely Apponyinak Brüsszelben tanusított hazafias magatartására vonatkozott. Ugy beszélt Apponyi a nemzetiségi kérdésről Brüsszelben is, mint a képviselőházban? Nem, mert Brüsszelben nem látta báró Bánffy Dező magyar miniszterelnököt, hanem csak a magyar hazát és ezért iparkodott ott a magyar hazá-jogait védelmezni. Gróf Apponyi brüsszeli beszéde alkalmával az egész nemzet mellette állt, épúgy az egyházpolitika tárgyában mondott beszéde alkalmával is. De gróf Apponyi maga-magának a leghatalmasabb ellensége, aki maga-magát desavualja, maga-magát diszkreditálja és nem képes elviselni, hogy az egész nemzet mögötte álljon, amelylyel minden nagyobb megnyilatkozás után differenciákba iparkodik bonyolódni. A választásbadság, a recepció, a házasságjog ügyében a nemzet előtt haladt és egyszerre csak kijelentette, hogy s nem hiva a kötelező polgári házasságnak. Es ez sem más okból tette, mint csak azért, mert a kormány a kötelező polgári házasság állapotját fogadta el. Ha a kormány a fakultatív polgári házassággal áll a nemzet elé, akkor a kötelező formának bizonyonyal nem lett volna ékebben szóló védelmezője, mint Apponyi Albert gróf.

És amig Láng Lajos beszédének ez a része a most folyó budgetvita összes parlamenti nyilatkozatait a bizonyítás erőségére és biztoságra nézve messze túlszárnyalja, addiga beszédnek az a része, amely az 1867-iki kiegyezéssel foglalkozott, a klasszicitás mintája volt. Gróf Apponyi azt állítja, hogy az 1867-iki kiegyezés képes a fejlesztésre és azt tovább kell fejleszteni; állítja

pedig ezt azért, hogy az állításához egy második téves állítást fűthessen, mely szerint a kiegyezés, még nem lett kipróbálva.

Azok, akik a kiegyezést 1867-ben megkötötték és a vonatkozó tárgyalásokat vezették, azokban közreműködtek, bizonyonyal a legilletékesebbek arra, hogy a saját műüket és a saját szándékaikat értelmezzék. Ilyen, világosságára nézve kimagasló magyarázatot adott a megboldogult gróf Andrássy Gyula a kiegyezés egyik megalapítója, annak idején a főrendiházban, midőn kijelentette, hogy a kiegyezés megalapítóinak nem volt szándékuk a Magyarországnak, a korona és a monarchia másik állama között éntézetlen kérdéseket ideiglenesen rendezni, hanem az volt a céljuk, hogy azokat egyszer mindenkorra elintézzék, hogy az egyszer megállapított közjogi viszony számtalan nemzedékeken át ne képezhesse kérdést, vagy alkudozás tárgyát. A kiegyezés lényegében van, hogy azt nem ugyan fejlesszteni, hanem kiegyesíteni lehet, csakhoz kizárólag alárendelt kérdésekben és ügyekben és csak az összes kompetens tényezők hozzájárulásával, és senkinek sincs joga ebből párt-akciót csinálni. Világos, hogy azok, akik ezen állásponton állnak, jobban védik Magyarországnak érdekeit, mint azok, akik a kiegyezéshez való hűségük folytonos hangoztatása mellett épen ennek a korszakos státusaktusnak az aláadásán, diszkreditálásán működnek.

Apponyi másik állítását, hogy a kiegyezés még nincs kipróbálva, egyszerűen meghazudtolják a tények. Akik látják, mennyire fejlődött a magyar nemzet a kiegyezés megkötése óta, akik tudják, hogy most keresik a monarchia szövettségét és akik tudják, mily döntő tényező lett Magyarországnak a kiegyezés megteremtése óta; akik méltányolni tudják, hatalomban és befolyásban mily erős lett a monarchia a kiegyezés óta, míg addig az egyik válságon a másik után kellett átésznie és mily erős felelőtlan köteleket szőtt a kiegyezés Magyarországnak és a korona közt; mindezek a belátások és tapasztalt politikuskok kell hogy elismerjék, hogy a kiegyezés igenis ki van próbálva és oly forrás lett, melyből erőt, tekintélyt, fényt és lefolyást merít a monarchia.

Ezen az állásponton áll a szabadlevél párt és a bejőle eredő kormány. A kiegyezésen egyoldalulag mit sem szabad változtatni; szilárdan és tömören áll a kormánypárt e kérdés mellett. A Bánffy-kabinet a kiegyezéshez hű és készséges, vagyis egyesíti magában a hűséget a királyhoz és a hazához. És midőn Bánffy nem enged, hogy a kiegyezésbe oly valamit magyarazzanak bele, vagy abból oly valamit magyarazzanak ki, ami nincsen benne; midőn folyton iparkodik, hogy a jó egyetértést a korona és nemzet közt semmiféle kaszuzitika, pártérdek és agitáció által se engedje megszárvartatni; éppen ez biztosítja e kabinet részére a koronának és a magyar nemzet nagy többségének bizalmát. Ha Apponyi ezt is ellenmondásba akar jutni a nemzettel, ám

tegyen kísérletet. Ez az ellenmondás, — így fejezi be a »Pester Correspondenz« lejtetéseit, — nem lesz sem az első, sem az utolsó ellenmondás a gróf politikai pályafutásában.

H I R E K.

— **Nemzeti hírlap.** Steining cs. és kir. vezérőrnagy a 27-ik gyalogdandár parancsnoka Pozsonyból e hó 23-án házierejük itteni zászlóalja lelett szemlélet tartott és legnagyobb megelégedésének ismételten kifejezést adott.

— **A miniszter köszönete.** Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter Welter Jakabné szül. Schlieffer Lujzának, a ki a kesztelyi kath. főgymnasium, továbbá az ottani közsegi elemi iskola jó magaviseletű és jó előmenetelű szegénysorsu tanulói javára külön-külön 1000 korona jutalmadit alapítványt tett. — Köszönetet fejezte ki.

— **Átelyezés.** Keményfi Béla a déli vasút forgalmi tisztviselője, Nagy-Kanizsáról Szombathelyre helyeztetett át. Keményfi Neszák mint rendkívül ügyes tisztviselő tette meg kötelességét, hanem több évi ittlelt alatt társadalmunknak is sok jó szolgálatot tett. Jellemestőlénknek legkikerültebb alakja mindenkor Keményfi volt; mint kitűnő tarsalgó általános közszereplőnek örövendt és azért bizonyára igen sokan lesznek, kik Keményfi átelyezését ószinte sajnálják.

— **A dunántúli ref. egyház közgyűlése.** A dunántúli ev. ref. egyházkerület e hó 19-én Budapesten Tisza Kálmán elnöklete alatt rendkívüli közgyűlést tartott. Tisza miután melegen megemlékezett az éhunyt Pap Gábor püspök érdemeiről, indítványba hozta, hogy a püspök 21 évi bokros érdemeinek jutalmaképpen öszvegének 1000 frt kedgydíjat szavazzanak meg. Ezt az indítványt egyhanguslag elfogadták, valamint Vályi Lajos helyettes püspök azon indítványát is, hogy az egyházmege összes templomsiban gyász-istenisztelet tartanak a boldogulért. — Az új püspökválasztás ügyében határozatotott, hogy a szavazások legkésőbb 1896. január hó 10-ig Tisza Kálmán főgondnokhoz küldendők. A választás eredményéről a március havi rendes közgyűlésnek fog jelentés tételni. Pap Gábor utódja gyanánt Csike Lajos ószönyi jelkést emlegetik.

— **Egy kis panama.** Ezen cím alatt a »Fővárosi Lapok«-ban a következőket olvassuk: »Vadnay Andor főispán szentes ügykezelésének valóságátalán konstataíta, hogy a tanácsot nagy-mérvű hanyagag, könnyelmű gazdálkodás, több tisztviselőt pedig botránnyos viszátsékek terhelték.« Csak 51.000 forintra rug a folyó évi hitel-ullépés; a polgármester ur a mult évben Sima Ferenc osz. képviselő lapjának 4300 forintnál többet fizetett nyilvános árjeltes nélkül nyomatványokért. Vadnay főispán a tanács ellen a tegeyelmi vizsgálatot azonnal elrendelte, a főjegyzőt és két más tisztviselőt állásukról feltűggesttette.

Erről és más érdekesebb vagy érdektlenebb dolgokról volt szó.

A hölgyek is elbeszélétek a fiatal asszonyoknak az utolsó újságokat.

K. Erzsike alighanem főveti nemsokára az ő peidáját, mert valószíntűleg menyasszony lesz. De nem Radócsay Kálmánal, aki oly sokáig udvarolt neki. Dehogy! egész mással! Akit nem is ismer jómórnak és akibe csak dachó megy, mert Kálmán roppant sokat foglalkozik újabbán a szép, de k-cser kapitányával. Így azután viszátszati neki a kölcsönt. Így kellene mindig bánni a fiatalemberekkel, ha asszonyoknak udvarolnak. Ott kellene őket hagyni a faképnél és máshoz menni még ha azt a másikat nem is szeretik.

Ez igen élénk vitaközás tárgya lett. Klára úgy vélte, hogy vagy viszátszanyeri a leány az első udvarlót, akit szeretőt, vagy ha ez nem sikerül, ne menjen férjhez. Iren határozottan kijelentette, hogy az őrült, aki nem megy férjhez bárkibe is. A főispánné minden áron más themára akarta terelni a közgyűlémet. Sikerült is neki. A két vitaközó, akét, egészen idegesné vált nővér kipirulva hámulta a nyugodt és tapintatos főis-

vallották, hogy a kis-bagoly hatalmas sassá bontakozott ki.

A társaság később megint egybegyült. Az urak a hölgyekhez csatlakoztak.

Mici már kisseé bagyadtnak látszott a különböző háziaszónyi gondoktól. A társaság körülvette őt. Bókokkal halmortak el. Még nővére is. Klára közelhajolt Miciékehez: — Igazán boldog lehetsz, hogy estályed ilyen pompásan sikerült. Ilyenhez nem igen voltak szokva Teresében.

Micike álmotag szemekkel nézett maga elé néhány pillanattig. Mintha nagy, ábrándos szemét valami szomorú gondolat ködözte volna be egész váratlanul. Alig hallhatóan, mintha csak magában beszélt volna, mondta: — Óh, valóban boldog lehetsz. A kis-bagoly fényes fészébe jutott ugy-e?

Klárát megdöbbenette kisseé Micike hangárnyalatá. Volt abban valami a gunyból is, meg lemondásból is. — És hogy ünnepe mindenki! — szólt Klára, túrkézve nővére arcának minden vonását. — Itt már ez a levegőben van. — Csakugyan. Ah, ha most ő is láthatna, itt lehetne! — Kiro gondoloz?

Micike arcan futó pir rebbent át. — Ó férjemmel szemben lehetetlenne tette magát.

— Pedig be sokat emleget. — Ó? Engem? Kinek? — Nekem. — Neked? Találkoztok? — Majdnem naponkint. Igazán csak most látom: milyen ostoba voltam, hogy úgy lenéztem, mikor veled foglalkozott. Nagy-serű karriert fog s még csinálni Képviselő lesz. Nagy szerepet fog játszani. Határozottan érdemes vele foglalkozni.

Micike arca egyre borult, egyre sötétedett. Majdnem sziaszög, éles hangon kérdezte: — És talán foglalkozol is vele? — Természetesen. Még pedig egészen komolyan. És ha engem igazán szeretsz Micikém, okvetlenül ki fogod békíteni az uraddal. Ugy-e megteszed ezt, édes aranyosom? — Micike arca kigyúlt, aztán halálsápadt lett. Megragadta Klára karját. Ajjai reszkeite mozgattak, vonaglottak, mintha valami gondolat halt volna el azokon. A következő pillanattban élettelenül hullott le a szalon puha szőnyegére.

Tűz. Mierdán este 8 órakor a Városház-utcában levő Sommer-féle emeletes lakóházhoz épített, cserép-színdelyű lakóházban, hol több olajtüze volt felhalmozva, tűz tört ki. Az égő objektummal kapcsolatosan egy nagy rakár-épület áll, mely telve volt butorral, ladákkal és egyéb tárgyakkal. Az emeletes lakóházban magában két három lépésszámra a tűz fehéretől, van Schera Lujza utódja nagy butorraktára. A tűz által kiváltott szomszédsági épület pedig a nagykanizsai uradalom és itt óriási mennyiségű gyúlékony és robbanó anyag van felhalmozva, képezvén ex egy bérkocsis istállóját és szénpadlást, nemkülönbön a Schwarz és Tauber cég raktárát. Borsadva gondoltunk arra, hogy így környezeti mellett a legkisebb szél elegendő lenne, hogy városunk egy egész negyede a tűz martaléka válik. Midőn azonban láttuk tüsoltóink nagy apparatussal való kivonulását, visszatért nyugalomunk, hisz tüsoltóink felszerelésre és iskolászatnaya biztonsággedte reményelünk, hogy a tűz néhány perc alatt csak volt. De állt egy negyed, állt egy fél, állt egy egész óra és a csendes tűz még folyvást küldte vészhozó sziporkáit közelbe és távolba. Ha falu helyen öt ki ehhez hasonló tűz, összesen 50-60 asszony és gyermek, mind-egyike egy dézsa vízzel kezében és a tűz csak hamar elolták. Nálunk egy egész órát át dühöngött a tűz, vesszelyeztetve a fél várost, pedig ott voltak tüsoltóink a modern technika legújabb vízmányai szerint készült, sok ezer forintba került felszereléssel. Ha a helyzet nem lett volna olyan komoly, szinte nevért tudunk volna segítség tüsoltóink felett. Működésük teljesen olyan volt, mint egy diszgyakorlati producio. Kivonult tén az ember az összes felszereléssel, ott volt minden, sőt az esetben a tűz sem hiányzott — de igenis hiányzott a víz. Nem vagyunk képesek megérteni a tüsoltó parancsnokág magatartását. Hisz tudnia kellene azt, hogy tüsoltóit nem lehet a legdrágább, a legjobb felszereléssel sem, ha nincs víz. Ismerjük a tüsoltó-parancsnok rendkívüli erélyét és ügyességét, és ne vagyunk nekünk rossz nyelvek, ha azt tanácsoljuk neki, hogy ha tüsoltó akar oltani, ne felekedjék meg, hogy ehhez először is víz, másodszor is víz és harmadszor is víz kell. Találjon módot arra, hogy ezen kellék meg legyen, mert különben a vezetése alatt álló hávos intézmény a gusz tárgykává fog válni és városunk közönsége sem fogja olyan partifogó rokonszenvvel kísérni, mint eddig tette. A tüsoltás víz nélkül nem egyéb mint Don Quichotte harcra a szemlélőmel ellen az aszt osodlakosunk a felett, hogy *Kurtzer György* a tüsoltóság parancsnoka, ki az egész dunántúli tüsoltóságnak egyik kimagasló alakja, nem keres utat módot, hogy ezen nevétséger, de szomorú helyzetet segítve legyen.

Eljegyzés. Dr. Schule Agoston volt perlaki kir. aljbiro jelenleg kinevesett ipoyági alügyész, jegyei váltott Grás Irma kiaszonygyal, Grás Alajos perlaki előkező ügyvéd aszp és kedves leányával.

Hol vannak a város lajtjai? Midőn szerdán a Sommer-féle tűz víz hiányában csak nagy nehézen volt eloltható, mindenki azt kérdezte: „Hol vannak a város lajtjai?” Rendes közhírnökök közt ezen lajtok a Főterem levő kut mellett szoktak állni, de a tűz alkalmával nem voltak találhatók sehol. Végre, midőn már nem volt rájuk szükség, megtaláltatták a Teley (Sopron) utcában *Szesen*. A makadám utak cainalásához hordták ezekben a vizet és este ott hagyták az ut közepén üresen, mert ki is tudhatta volna előre, hogy este tűz és a lajtokra szükség lesz. Minden esetre jellemző dolog, hogy a Teley utcába a város Főterem levő kútból kell a vizet hordani, mert közelebb ilyen nem kapható. És mi fog történni tűz esetében? A tüsoltóság a szokásos módon nagy apparatussal meg fog jelenni.

Magyarosodó Perlak. Perlaki leveleink írja: Örömmel constatalhatjuk, hogy a lapunkban a Földesné neve napja alkalmából tett azon felszólalásnak, hogy a perlaki templomban jobb volna ha használnák alkalmakkor az eddigi szokásaitól eltérőleg ne horvátul énekeljenek pláne a „Götterhals“ — eredménye lett, a mennyiben a Földesné a királyné neve napján már magyar éneket hallgathattak ott a haladásnak jelenlevő tagjai.

Habló-világ. Alaposnak bizonyult azon hír, hogy a batyárok, kik a napokban Vislendvay-éknál jártak Duxanakom és később a közegbírónál Kucorlakov tettek látogatást, Zala-Szent-Balázson is megfordultak, hol Singer Henrik kereskedőnél bepállinkáztak és 27 frtot kaptak, ugyanancok ezen helyen Musset földhírtokos 30 forinttal fizette meg a látogatást. A gelsei csendőrség, mely mindjárt igen helyes nyomon indult, csakhamar kére kezitette a főcinkost Szabó Kálmán süttiri lakos személyében, ki még a közelmúltban Koller rajki birtokos szolgálatában állt, mint juhász. Szabónál megtárltak azon jegyvet, melyet Vislendvayéknál kapott, de nemcsak ezen körülmény bizonyított rá, hogy ő járt Vislendvayéknál, hanem Vislendvayök egyik családja is, kinek a rablós alkalmával Szabó mint a „sétalók vezére“ mutatkozott be. Sándor László csendőrfőhadnagy még mindig (ezal vi- dékén jár és derek csendőreivel bugyólkodik Szeszenedni mindazon egyénekkel, kiket azon gyanu terhel, hogyha tényleg nem is voltak részl a „sétalók vezére“ kirándulásain, de erről előzetes tudomással bírtak. Eddig négy egyén van elfogva, ezek közt Vislendvay két családja is. — A banda, mint a körülmények mutatják, még csak most volt szervezkedőben és Szabó csak próba kirándulásokra tett, bemutatandó a vállalkozás jávedelmességét. Ha a csendőrség a „sétalók vezére“ t ideje korán el nem fogja, Szabó és társai elég sikerrel működhetek volna, mert a vezér elég talentumot tanusított assal, hogy 8-10 óra alatt négy helyen fordult meg több, kevesebb sikerrel.

Új sziniszagató. Az orsz. sziniszegye- sület *Peterdy Sándornak* a Somogyi szinistársulat oszlopos tagjának kit városunk közönsége is igen előnyösen ismer, sziniszagatóját engedélyt adott, illeőleg kérélyvet partolólag terjesztette fel a belügyminiszteriunhoz. Ezzel most összesen 42 vidéki sziniszagató van.

Az első polgári házasság Perlakon. Perlakon mint levelezők tudatja — a múlt vasárnap, azaz november hó 17-en volt az első polgári házasság, a mely alkalmával *Gla- vina János* az új okaktornyal bírómagj végre- hajtó és *Hajdinák Valéria* sisussony jelentette ki, hogy egymással házasságot szándékoznak kötni. A közönség körében oly nagy volt az érdeklődés, hogy kivételosen nem a meghatározott rendez terem, hanem a tágas tanáster- mel kellett igénybe venni. Perlak összes előke- lömsége képviselve volt, köztük Horvath Caongor járásbíró és Kovács Részó főszolgabíró, az egész líról karral egyfelében. *Kraupa József* jegyzőt, ki díszes magyar ruhában jelent meg, az új párral együtt lelkesen megjelensztek. Az nász- nép a jegyzőt irodából assonnal a templomba hajtattott, hol a derek fiatal pár hasonló nagy nyilvánosság előtt mondotta el a holtomiglanit- holtodiglat.

Törvényjavaslat az újoncok meg- ajánlásáról. Fejérváry Géza báró a képviselő- háznak a következő törvényjavaslatot nyújtotta be: 1. §. Az 1889. évi VI. törvényeknek az 1890. évi I. törvények 1. §-a által módosított 14. §-a értelmében a közös hadsereg és haditen- gerészet fenntartására szükséges és a magyar ko- rona országaira eső 43,989 főnyi, továbbá a hon- védség részére szükséges 12,500 főnyi újoncjuta- lóknak, végre az ugyanazon törvények 15. §-ában említett póttartalékosoknak kiállításra az 1896. évre ezentel megavastaltik. 2. §. Ezen újoncok az előbb említett törvények 37. és 38. §-ai értelmében felhivatd és az 1875., 1874. és 1873. években született állitaskötelesek korosz- tályából, az 1896. évi március 1-től április 30-ig terjedő időszakt alatt állitandók ki. 3. §. Ezen törvények kihirdetése napján lép hatályba a végrehajtásával a honvédelmi miniszter bizatit meg. Budapest, 1895. november 20-án. Baró Fejérváry Géza s. k. m. kir. honvédelmi mi- niszter.

Étvágytalanság és mindennemű gyomorhajókut meleg ajánlunk tisztelt olvasóink figyelmébe. Egger szódapasztillák. Kapható 25 és 50 kros eredeti dobozokban min- den gyógyszerárban és nevesebb gyógyszer- üzletben. Fő- és szátküldési raktár Egger A. fái Nador gyógyszerárban Bpsten, Váci körút 17.

Két elegáns újság szeba kiadandó. Hővebbet e lap kiadóhivatalában.

Schloht-féle SZIN-SZAPPAN

a külön védjeggyel a legjobb. Mindenütt kapható.

E igenjé állapotban lévő (valódi Káiber-féle) hintó, egy levehető fedetű sárge és egy félfedetű fekete (Phaeton) jutányos áron kiadandó.

Hővebbet a kiadóhivatal.

IRODALOM.

Vasárnapi Könyvtár. A még a régebbi évtizedek- ben néhai Pákh Albert szerkesztésében megindult közked- veltéget Vasárnapi Könyvtár újabb évfolyamának negyedik sorozatát hozta ki most kúre a Franklin-Társulat. Az új folyam első kötete (128 lap) „Cunotos Szigfríd és a Nibel- lungenk“ címen a németek nagy eposzának kivonatát adja, melyet Gsal Móssa a magyar nép és ifjúság számára dolgoz- tott át prózában és 21 kép is érdekelt. „Cunotos Szigfríd története“ régi népies olvasmány már magyar nyelven. Gsal Móssa azonban az eredeti szövegben híven ragaszkodva, a mesemondás jól eltalált hangján és magyaros szavattal mondja el a Nibelungen lovagok történetét, mely lenűnk, magyarokat is közeleli érdekel, mert Attila (Etala) is egyik szereplője. A népies átfordulás ára 30 kr., mint a „Vasár- napi Könyvtár“ bármely kötete.

Millemiumi történelem. Az Athenaeum r. társaság kiadásában megjelent a magyar nemzet története című tíz kötetes nagy munkának (millemiumi kiadás) az imént meg- jelent 45. és 46. füzetével a harmadik kötet („Az Aszokk kora“) folytatása rövid időre megszakítottat a mennyiben 47. és 48. füzetek a félben maradt második kötet („Árpádok kora“) folytatását képezik. Az Athenaeum r. társaság aso- nban akként írtakodott, hogy egy a második, mint a har- madik kötet rövid pár hónap alatt teljes befutást nyerjen. Ezekben a második kötetben tartott füzetekben *Marcell Henrik* egyet. tanár III. Béla uralkodásának és család- jának történelmének ismertetőjével vani fel az Árpádok szilárd történelmének megszakított fonalát és a következő V. fejezetben (III. könyv) Balics elfoglalását és a keresztos hadjáratok történetét ismerteti. A IV. könyv „A rendi al- kotmány kezdete“ címet viseli és Magyarországi állami, tár- sandalmi és gazdasági életének új korakába vezet beunkat, lairván *Imre király* és *Endre herceg* életét, valamint a magyar állam történetének a Balkán felé terjeszkedését; in- szeptesen ismertetvén az akkori belső állapotokat, birtokvi- szonyokat és a rebusok állását stb. A következő fejezetek az egyház és az állami köztit viszonyról, II. Endre adom- ányozásairól, a magyar drámairodalom egyik legkisebb- sabb alkotásának történelmi alapjáról, *Gertrud királyné* megöltetéséről Bánk-bán által, végül a II. Endre alatti keresztos hadjáratok történetéről szólnak. Ez a korak talán legmegvalmasabb volt hasánk történelemben, mert a most már hatalmasan kifejldött nemzeti ántudat erős ellenállást fejt ki a hatalma dolóján levő pápaság és az europai ide- gen áramlat befolyása ellen. Ezekben a füzetekben, a melyeknek szövege is igen érdekes, pompásan sikerült műmél- léletek vannak csatolva. Így a 47-ik füzetben van csatolva a budai várkapolnának örömti „Szent István Jobbja arcké- pzetájának“ bázulatos tökéletességgel előállított asinos fény- nyomata és a XIII. század legfontosabb okmányának, mely- ben „1290 augusztus 31-én Hababurg Rudolf Magyarorszá- got Bánk Albertnek adományozza.“ — sikerült hasonmás szövegolvassuval és magyar fordításal. Ennek a nagybecsi okmánynak eredetije tudvalevőleg a bécsi udvari levéltárban őrtetik. A 48-ik füzetben a daciai anitarius templom a XIII. századbeli falostományának „Szent-László párba a kun vitásai“ — asinos másolata van csatolva romok kíál- litásban. Ugyancsak itt találjuk III. Béla és hitvese asztá- ban talált királyi jelvények (Snyképt a Magyar Nemzeti Múzeumban őrtet eddelit után. Ezekben a füzetekben is egymást örök a szebbnél szebb szövegek, a melyek közül ki kell emelnünk a legérdekes magyar kéznek, melyben egyszerűsággal a legérdekes magyar nyelvű emlékek a „Hallotti borsod“ foglaltatik, a deák műiskolának kánon alotti kö- pöt és annak a lapjának fénynyomát, melyen az Szent- napár augusztus hava van, már Szent-István magyar király neve napjával. Az egyes füzetek ára 30 kr. Előszörre ne- gyedévre (12 füzet) 3 frt 60 kr., félővre (34 füzet) 7 frt 30 kr. Kapható minden hazai könyvkereskedőben.

Megrendelhető és kapható Fischer Földp könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán.

Szerkesztői üzenet.

Harkuk. Olyan cikkekkal, melyeknek szer- közjét a valódi nevén nem ismerjük, egyáltalán nem szoktunk foglalkosni. Mindamellert ha ab- ban a diák-törtériben volna egy kis eszpi, szivesen közlünk, már csak azért is, hogy a mamák és nagynénik figyelmét meg jobban fel- hívjuk asokra az iskolaporos gavallérokra, akik Cicero beszédei helyeit a korábbi koptatják és esztetikai ízlésüket korsói bakfiatok szemléletével akarják fejleszteni.

besszéd azért adatott nekünk, hogy gondolatainkat elhallgassuk.

Könnnyen hozzászokik az ember elhallgatni azt, amit érez, s azt mondani, a mit sok esetben maga sem hisz. Van alkalmunk ezt sokszor tapasztalni politikai szónokoknál is. De — verba volant — s az emberek nem érnek rá mindig vagy a legkritikább esetekben jegyzésbe venni a kimondott véleményt, hogy alkalmadtán tromfnak használhassák. Pedig ez nagyon sokszor üdvös is, célhoz vezető is volna.

Az 1867-iki kiegyezés.

Tartalmasabb budgetbeszédet annál, amelyet Láng Lajos képviselő tartott nem hallottunk az idei tárgyalások alkalmával. Elementaris erővel állította le gróf Apponyi irascológiáját a maga való értékére és helyesítette mindannak az alienkészt, amit a nemzeti párt vesére tarthatlan állapotképen jelölt meg. Apponyinak egész beszédmódját, egész működését és politikai eljárását azaz a kevés szóval jellemzte Láng Lajos, amely Apponyinak Brüsszelben tanúsított hazafias magatartására vonatkozott. Ugy beszélt Apponyi a nemzetiségi kérdésről Brüsszelben is, mint a képviselőházban? Nem, mert Brüsszelben nem látta báró Bánffy Dező magyar miniszter-elnököt, hanem csak a magyar hazát és azért iparkodott ott a magyar hazát jogait védelmezni. Gróf Apponyi brüsszeli beszéde alkalmával az egész nemzet mellett állt, épúgy az egyházpolitika tárgyában mondott beszéde alkalmával is. De gróf Apponyi maga-magának a leghatalmasabb ellenőre, aki maga-magát desavualja, maga-magát diszkreditálja és nem képes elviselni, hogy az egész nemzet mögöttes álljon, amelyről minden nagyobb megnyilatkozás után differenciákba iparkodik bonyolódni. A vallászabadság, a recepció, a házasságjog ügyében a nemzet előtt haladt és egyszerre csak kijelentette, hogy ő nem hive a kötelező polgári házasságnak. És ezt nem más okból tette, mint csak azért, mert a kormány a kötelező polgári házasság álláspontját fogadta el. Ha a kormány a lakutativ polgári házassággal áll a nemzet elé, akkor a kötelező formának bizonynyal nem lett volna kétebben szóló védelmezője, mint Apponyi Albert gróf.

Es amig Láng Lajos beszédének ez a része a most folyó budgetvita összes parlamenti nyilatkozatait a bizonyítás érdekében és biztosítágra nézve meszse túlszárnyalta, addig a beszédnek az a része, amely az 1867-iki kiegyezéssel foglalkozott, a klasszicitás mintája volt. Gróf Apponyi azt állítja, hogy az 1867-iki kiegyezés képes a fejlesztésre és azt tovább kell fejleszteni; állítja

pedig azt azért, hogy az állításához egy második téves állítást fűzhessen, mely szerint a kiegyezés, még nem lett kipróbálva.

Azok, akik a kiegyezést 1867-ben megkötötték és a vonatkozó tárgyalásokat vezették, azokban közreműködtek, bizonynyal a legilletékesebbek arra, hogy a saját műveiket és a saját szándékaikat értelmezzék. Ilyen, világosságára nézve kimagasló magyarázatot adott a megboldogult gróf Andrássy Gyula a kiegyezés egyik megalkotója, annak idején a főrendiházban, midőn kijelentette, hogy a kiegyezés megalkotóinak nem volt szándékuk a Magyarország, a korona és a monarchia másik állama közt elintézetlen kérdéseket ideiglenesen rendezni, hanem az volt a céljuk, hogy azokat egyszer mindenkorra elintézzék, hogy az egyezs megalkotott közjogi viszony számtalan nemzedékeken át ne képesse kérdés, vagy alkudozás tárgyát. A kiegyezés lényegében van, hogy azt nem ugyan fejleszteni, hanem kiigazítani lehet, csak hogy kizárólag alárendelt kérdésekben és ügyekben és csak az összes kompetens tényező közjárulásával, és senkinek sincs joga ebből párt-akcióit csinálni. Világos, hogy azok, akik ezen állásponton állnak, jobban védik Magyarország érdekeit, mint azok, akik a kiegyezéshez való hűségük folytonos hangosztatása mellett épen ennek a korszakos státusaktumnak az aláadásán, diszkreditálásán működnek.

Apponyi másik állítását, hogy a kiegyezés még nincs kipróbálva, egyszerűen meghazudtolják a tények. Akik látják, mennyire fejlődött a magyar nemzet a kiegyezés megalkotása óta, akik tudják, hogy most keresik a monarchia szövetségét és akik tudják, mily döntő tényező lett Magyarország a kiegyezés megteremtése óta; akik méltányolni tudják, hatalomban és befolyásban mily erőre lett a monarchia a kiegyezés óta, míg addig az egyik válságon a másik után kellett áttenni és mily erős feloldhatlan kötelezettséget a kiegyezés Magyarország és a korona közt; mindezek a belátsós és tapasztalt politikuskok kell hogy elismerjék, hogy a kiegyezés igenis ki van próbálva és oly forras lett, melyből erőt, tekintélyt, lényt és befolyást merít a monarchia.

Ezen az állásponton áll a szabadelvű párt és a holtala erős kormány. A kiegyezésem egyoldalul mit sem szabad változtatni; aszárdán és főmberen áll a kormánypárt a kérdés mellett. A Bánffy-kabinet a kiegyezéshez hű és készséges, vagyis egyesíti magában a hűséget a királyhoz és a hazához. És midőn Bánffy nem engedti, hogy a kiegyezésbe oly valamit magyarazzanak bele, vagy abból oly valamit magyarazzanak ki, ami nincsen benne; midőn folyton iparkodik, hogy a új egyetértést a korona és nemzet közt semmiféle kazuisztika, pártédelek és agitáció által se engedje megzavartatni; éppen ez biztosítja a kabinet részére a koronának és a magyar nemzet nagy többségének bizalmát. Ha Apponyi itt is ellenmondásba akar jutni a nemzettel, ám

legyan kísérletet. Ez az ellenmondás, — így fejezi be a Pester Correspondenz lejegyzését, — nem lesz sem az első, sem az utolsó ellenmondás a gróf politikai pályafutásában.

H I R E K.

— **Nemzeti hír.** Steiningen cs. és kir. vezérőrnagy a 27-ik gyalogdandár parancsnoka Pozsonyból a hó 23-án háziaradunk itteni iktatólaja felett személt tartott és legnagyobb megelégedésének ismétellen kifejezését adott.

— **A miniszter közönete.** Wlascics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter Wollner Jakabné szbt. Schleifer Lujának, a ki a keszthelyi kath. főgymnasium, továbbá az ottani közégi elemi iskola jó magaviseletű és jó előmeneteli szegényorsu tanulóit javára külön-külön 1000 korona jutalmadíj alapítványt tett. — Közönetet fejezte ki.

— **Áthelyezés.** Keményfi Béla a déli vasuti forgalmi tisztviselője, Nagy Kanizsáról Szombathelyre helyeztetett át. Keményfi nemcsak mint rendkívül ügyes tisztviselő tette meg kötelességét, hanem több évi ittelte alatt tarsadalmunknak is sok jó szolgálatot tett. Jelmezéstőlveinknek legszekeriltebb alakja mindenkori Keményfi volt; mint kitűnő tarsaló általános közismeretnek örvendett és azért bizonyára igen sokan lesznek, kik Keményfi áthelyezését ósintén sajnálják.

— **A dunántúli ref. egyház közgyűlése.** A dunántúli ev. ref. egyházkerület a hó 19-én Budapestben Tizza Kálmán elnöklete alatt rendkívüli közgyűlést tartott. Tizza miután melegen megemlékezett az elhunyt Pap Gábor püspök érdemeiről, indítványba hosta, hogy a püspök 21 évi bukros érdemeinek jutalmaképen ösvegyének 1000 lrt kegydíjat szavazzanak meg. Ezt az indítványt egyhangulag elfogadták, valamint Vályi Lajos helyettes püspök azon indítványát is, hogy az egyházmegye összes templomaiban gyász-istenhitelzetelet tartanak a boldogulért. — Az új püspökválasztás ügyében határozatotott, hogy a szavazatok legkésőbb 1896. január hó 10-ig Tizza Kálmán főgondnokhoz küldendők. A választás eredményéről a március havi rendes közgyűlésnek fog jelentést tételni. Pap Gábor utódja gyanánt Csike Lajos ósönyi jelkést emlegetik.

— **Egy kis panasz.** Ezen cím alatt a „Fővárosi Lapok”-ban a következőket olvassuk: „Vadnay Andor főispán szentes ügykezelésének vizsgálatánál konstátála, hogy a tanácsot nagy-mérvű hanyagság, könnyelmű gazdálkodás, több tisztviselőt pedig botránysos visszaélések terheltek.” Csak 51.000 forintra rug a főjegy évi hiteltülpés; a polgármester ut a mult évben Sima Ferenc orsz. képviselő lapjának 4300 forintnál többet fizetett nyíltáras árlejtés nélkül nyomtatványokért. Vadnay főispán a tanács ellen a tegeyelmi vizsgálatot azonnali elrendelte, a főjegysőt és két más tisztviselőt állásuktól felfüggesztette.

Erről és más érdekesebb vagy érdektelenebb dolgokról volt szó.

A hölgyek is elbessélték a fiatal asszonyok az utolsó újságokat.

K. Erzsike alighanem főveti nemsokára az ő példáját, mert valószínűleg menyasszony lesz. De nem Radóczy Kalmánnal, aki oly sokáig udvarolt neki, Dehogy! egész mással! Akit nem is ismer jóformán és akibez csak dachból megy, mert Kálmán roppant sokat foglalkozik újabbban a szép, de kucor kapitányneval. Így azután visszafizeti neki a kölcsönt. Így kellene mindig bánni a fiatalberekkel, ha asszonyoknak udvarolnak. Ott kellene őket hagyni a faképnél és máshoz menni, ha azt a másikat nem is szeretik.

Es igen élénk vitakozás tárgya lett.

Klára ugy vélte, hogy vagy visszanyeri a leány az első udvarlót, akit szeretőt, vagy ha ez nem sikerül, ne menjen férjhez.

Iren határozottan kijelentette, hogy az örült, aki nem megy férjhez barkedhez is.

A főispánné minden áron más themára akarta terelni a közgyűlést.

Sikerült is neki.

A két vitakozó, akét, egészen idegessé vált nővér kipírva hamulta a nyugodt és tapintatos főispánné magaviseletét és magukban aligha be nem

vallották, hogy a kis-bagoly hatalmas sassá bontakozott ki.

A társaság később megint egybegyült.

Az urak a hölgyekhez csatlakoztak.

Mici már kissé bágyadtan látszott a különböző háziaszonyi gondoktól.

A társaság körülvele őt.

Bökökkel halmortak el. Még nővérei is.

Klára közelhajolt Micikéhez:

— Igazán boldog lehetes, hogy estélyed ilyen pompásan sikerült. Ilyenhez nem igen voltak eszokva Terebesen.

Micike álmagat szemekkel nézett maga elő néhány pillanatra. Mintha nagy, ábrándos szeméit valami szomorú gondolat ködöste volna be egész váratlanul. Alig hallhatóan, mintha csak magában beszélt volna, mondta:

— Oh, valóban boldog lehetek. A kis-bagoly fényes tésszékbe jutott ugy-e?

Klárát megdöbbenette kissé Micike hangárnyalata. Volt abban valami a gunyból is, meg a lemondásból is.

— És hogy ünnepeket mindenki! — szólt Klára, fűrkésava üdvére arcának minden vonását.

— Itt már ez a levegőben van.

— Csakugyan. Ah, ha most ő is láthatna, itt lehetne!

— Kire gondolsz?

— Ágh Pistára.

Micike arcaán futó pir rebbent át.

— Ő férjemmel szemben lehetetlenné tette magát.

— Pedig be sokat emleget.

— Ő? Engem? Kinek?

— Nekem.

— Neked? Találkoztok?

— Majdnem naponként. Igazán csak most látom: milyen ostoba voltam, hogy úgy lenéstem, mikor veled foglalkozott. Nagy-zérú karriert fog ő még csinálni. Képviselő lesz. Nagy szerepet fog játszani. Határozottan érdemes veled foglalkozni.

Micike arca egyre borult, egyre sötétedett. Majdnem sziszegő, éles hangon kérdezte:

— És talán foglalkozol is vele?

— Természetesen. Még pedig egészen komolyan.

Es ha engem igazán szeret az Micikém, okvetlenül ki fogod békíteni az uraddal. Ugy-e megteszed ezt, édes aranyosom?

Micike arca kigyult; aztán halálsápadt lett. Megragadta Klára karját. Ajkai reszeltes mosogtak, vonaglottak, mintha valami gondolat hait volna el azokon.

A következő pillanatban élettelenül hullott le a szalon puha szőnyegére.

— **Tűz.** Szerdán este 8 órakor a Városház-
utóban levő Sommer-féle emeletes lakóházhoz
épitett, cserép-színdelyű lakóházban, hol több
61 tűzifa volt felhalmozva, tűz tört ki. Az égő
objektummal kapcsolatosan egy nagy rakár-
épület áll, mely telve volt butorral, ládákkal és
göngyös anyaggal. Az emeletes lakóházban
magában, két három lépényire a tűz fészkétől,
van Schers Lujsa utóda nagy butorraktára. A
tűzfall által elválasztott szomszédos épület pedig
a nagykanizsai urolomló és itt óriási mennyi-
ségű gyulékony és robbanó anyag van felhal-
mozva, képezve és egy bérköcsis istállóját és
szőnyeggyárást, nemkülönben a Schwarz és Tau-
ber cég raktárát. Borsadva gondoltunk arra,
hogy így környezeti mellett a legkisebb szél
elégendő lenne, hogy városunk egy egész ne-
gyede a tűz martaléka vá csökk. Midőn azon-
ban láttuk tűzoltóink nagy apparatussal való
kivonulását, visszafért nyugalmunk, hisz tűz-
oltóink felkészültsége és iskoláztatása biztosan en-
gедie reménylenünk, hogy a tűz néhány perc alatt
csak volt. De ekkor egy nyuged, ekkor egy fél,
sőt egy egész óra és a csendes tűz még foly-
vást küldte véghozó sziporkáit közelbe és tá-
volba. Ha fala helyen őt ki ehhez hasonló tűz,
összesen 50-60 asszony és gyermek, mind-
egyike egy dezza-vízrel kezében és a tűz csak-
hamar eloltatik. Nálunk egy egész óráról ál-
döntő a tűz, veszélyesetve a fél várost, pedig
ott voltak tűzoltóink a modern technika leg-
újabb vívmányait szerinti készület, sok ezer forintba
kerülő felkészüléssel. Ha a helyzet nem lett volna
olyan komoly, szinte nevéni tudnunk volna
szegény tűzoltóink felett. Működésük teljesen
olyan volt, mint egy diágyakorlati productio.
Kivonult tán száz ember az összes felkészülé-
ssel, ott volt minden, sőt ez esetben a tűz
sem hiányzott — de igen hiányzott a víz.
Nem vagyunk képesek megérteni a tűzoltó pa-
ranonokosság magatartását. Hisz tudnia kellene
azt, hogy tüzet oltani nem lehet a legdrágább,
a legjobb felkészüléssel sem, ha nincs víz. Ismerjük
a tűzoltó-főparancsnok rendkívüli árnyát és ügy-
szerét, és ne vagy nekünk rossz néven, ha
azt tanácsoljuk neki, hogy ha tüzet akar oltani,
ne felelősközzék meg, hogy ehhez először is víz,
másodszor is víz és harmadszor is víz kell. Ta-
láljon módot arra, hogy csak kellék meglegyen,
mert különben a vezetőnek alatt álló úrvös in-
tőmény a guny tárgyává fog válni és váro-
sunk közönösége sem fogja olyan pártfogó ro-
konszennével kísérni, mint eddig tette. A tűzoltás
viz nélkül nem egyéb mint Don Quichotte harcra
a szemlémelen ellen és azért csodálkozunk a felett,
hogy Khorizter György a tűzoltóság főparancs-
nokja, ki az egész dunántúli tűzoltóknak egyik
kimagasló alakja, nem keres utai módot, hogy
ezen neveltség, de szomorú helyzetben segítve
legyen.

— **Eljegyzés.** Dr. Schule Agoston volt per-
laki kir. alhirő jelenleg kinevezett főpályai al-
ügyész, jegyvet voltott Gréss Irma kisasszonnyal,
Gréss Alajos perlaki előkelő ügyvéd népe és
kedves leányával.

— **Hol vannak a város lajtjai?** Midőn szerdán a Sommer-féle tűz víz hiányában
csak nagy nehezen volt eloltható, mindezt azt
kérdést: „Hol vannak a város lajtjai?” Rendes
közölmények közt ezen lajtok a Főtéren levő
kut mellett szoktak állni, de a tűz alkalmával
nem voltak találhatók sehol. Végre, midőn már
nem volt rájuk szükség, megtaláltattak a Teleyk
(Sopron) utcában *szószon.* A makadám utak
csalásához hordták ezekben a vizet és este ott
hagyták az ut közepén füresen, mert ki is tu-
dhattis volna előre, hogy este tűz és a lajtokra
szükség lesz. Minden case jelemző dolog, hogy
a Teleyk utcába a város Főtéren levő kútból
kell a vizet hordani, mert közelebb ilyen nem
kapható. És mi fog történni tűz esetében?
A tűzoltóság a szokásos módon nagy apparatussal
meg fog jelenni.

— **Magyarosodó Perlak.** Perlaki leve-
lezőnk írja: Örömmel constatálhatjuk, hogy a
lapunkban Ó Felsége neve napja alkalmából tett
azon felszólításnak, hogy a perlaki templomban
jobb volna ha hazafias alkalmakkor az eddigi
szóháztól eltérőleg ne horvátul énekeljenek pláne
a „Gottterhalte“-t — eredménye lett, a mennyi-
ben Ó Felsége a királyné neve napján már magy-
ar éneket hallgathattak ott a hatóságok jelen-
levő tagjai.

— **Habló-világ.** Alapoznak bizonyított azon
hír, hogy a betyárok, kik a napokban Vizlendvay-
éknál jártak Duzanakon és később a községbi-
ronál Kacorkon tették látogatást, Zala-Szent-
Balázson is megfordultak, hol Singer Henrik
kereskedőnél bepálinkáltak és 27 frtot kaptak,
ugyancsak ezen helyen Musset földbirtokos 30
forinttal fizette meg a látogatást. A gelsei cse-
dőr-őrs, mely mindjárt igen helyes nyomon in-
dult, csakhamar kézre kerítette a főcinkost
Szabó Kálmán sőtörti lakos személyében, ki még
a közelmúltban Koller rajki birtokos szolgálata-
ban állt, mint juhász. Szabónál megtálat az
egygyver, melyet Vizlendvayéknál kapott, de nem-
csak ezen körülmény bizonyított ra, hogy ő járt
Vizlendvayéknál, hanem Vizlendvayek egyik
cselédje is, kinek a rablás alkalmával Szabó
mint a „sétalók vezére“ mutatkozott be. Sándor
László csendőrfőhadnagy még mindig Gelze vi-
dékén jár és derék csendőreivel buzgólkodik
összeszedni mindazon egyéneket, kiket azon-
gyanu terhel, hogyha tényleg nem is vettek részt
a „sétalók vezére“ kirándulásain, de erről elő-
zetes tudomással bírtak. Eddig négy egyén van
elfogva, ezek közt Vizlendvay két cselédje is. —
A banda, mint a körülmények mutatják, még
csak most volt szerveződőben és Szabó csak
próba-kirándulásokot tett, bemutatandó a vállal-
kozás jövendőlétezését. Ha a csendőrség a „sétalók
vezéré“ ideje korán el nem fogja, Szabó és
társai elég sikerrel működhetnek volna, mert a
vezér elég talentumot tanusított assaj, hogy
8-10 óra alatt négy helyen fordult meg több,
kevésbé sikerrel.

— **Új sziniszagató.** Az orsz. sziniszagató-
sület Peterdy Sándornak a Somogyi sziniszagató-
sület tagjának, kit városunk közönsége is
igen előnyösen ismer, sziniszagatósi engedélyt
adott, illetőleg kérvényét pártólólag terjesztette
fel a belügyminiszteriumhoz. Ezzel most összesen
42 vidéki sziniszagató van.

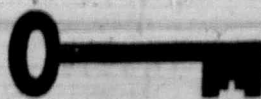
— **Az első polgári házasság Perla-
kon.** Perlakon mint levezetőnk tudatja — a
mult vasárnap, ász november hó 17-én volt az
első polgári házasság, a mely alkalmával Gla-
vina János az új c-aktornyal bírónagi végre-
hajtó és Hajdinyák Valéria kisasszony jelentette
ki, hogy egymással házasságot szándékoznak
kötni. A közönség körében oly nagy volt az
érdeklődés, hogy kivételesen nem a meghatáro-
zott nemesi terem, hanem a tágas tanáster-
met kellett igénybe venni. Perlak összes előke-
lősége képviselve volt, köztük Horváth Csongor
járásbíró és Kovács Rezső. főszolgabíró. Az
egész lírói karral egyetemben. Krampca József
jegyzőt, ki díszes magyar ruhában jelent meg, az
új párral együtt lelkesen megjelentek. A nász-
nép a jegyzőt irodából azonnal a templomba
hajtatott, hol a derek fiatal pár hasonló nagy
nyilvánosság előtt mondotta el a holtomiglan-
boltodiglat.

— **Törvényjavaslat az újoncok meg-
ajánlásáról.** Fejérvary Géza báró képviselő-
háznak a következő törvényjavaslatot nyújtotta
be: 1. §. Az 1889. évi VI. törvényeknek az
1893. évi I. törvények 1. §-a által módosított
14. §-a értelmében a közös hadsereg és haditen-
gerészet fenntartására szükséges és a magyar ko-
rona országra eső 43,889 fonyi, továbbá a hon-
védség részére szükséges 13,600 fonyi újonc-
létőknek, végre az ugyanazon törvények 15.
§-ában említett póttartalékoknak kiállításra az
1896. évre eszennel megzavastatik. 2. §. Ezen
újoncok az előbb említett törvények 37. és 38.
§-ai értelmében felhívandó és az 1876., 1874. és
1873. években született állítástötelesek korosz-
talyából, az 1896. évi március 1-től április 30-ig
terjedő időszak alatt állítandók ki. 3. §. Ezen
törvények kiherdése napján lép hatályba a
végrehajtásával a honvédelmi miniszter bizatik
meg. Budapest, 1895. november 20-án. Baró
Fejérvary Géza s. k. m. kir. honvédelmi mi-
niszter.

— **Étvágytalanság és mindennemű
gyomorbagyoknál** melegen ajánljuk tisztelt
olvasóink figyelmébe Eger szódapasztilát.
Kapható 25 és 50 kros eredeti dobozokban minden
gyógyszertárban és nevesebb gyógy-fűszer-
üzletben. Fő- és szétküldési raktár Eger A.
fiai Nador gyógyszerára Bpsten, Váci körút 17.

**Két elegáns újkori szoba kiadandó.
Hévebhet e lap kiadéhvitalában.**

**Schocht-féle
SZIN-SZAPPAN**

• külön védjeggyel a legjobb. Mindenütt kapható.

• Igenjé állapotham lévő (valódi Kőliber-
féle) hintó, egy levehető fedélű sárga és
egy félfedélű fekete (Phantom) jutányos
áron kiadandó.
Hévebhet a kiadéhvitalban.

IRODALOM.

— **Vasárnapi Könyvtár.** A még a régebbi évtizedek-
ben néhai Pákh Albert szerkesztésében megindult költő-
veltségű Vasárnapi Könyvtár újabb évfolyamának negyedik
sorozatát bocsátja most köze a Franklin-Társulat. Az új
folyam első kötete (128 lap) „Csonot Balgríd és a Nibe-
lungok“ címen a németek nagy sponának kivonattal adja,
melyet Gsal Mócsa a magyar nép és ifjuság számára dolgy-
sított át prózában és 21 kép is érdekelt. „Csonot Balgríd
története“ régi népies olvasmány már nagyon nyelven. Gsal
Mócsa azonban az eredeti szöveghez hűven ragaszkodva, a
mesemondás jól állított hangján és magyaros szemtel
mondja el a Nibelung lovagok történetét, mely benneket,
magyarokat is közelről érdekel, mert Átilia (Etala) is egyik
szereplője. A népies stílusának ára 20 kr., mint a „Vasár-
napi Könyvtár“ bármely kötete.

— **Milániumi történet.** Az Athenaeum r. társaság
kiadásában megjelenő a magyar nemzet története című tíz
kötetes nagy munkának (milániumi kiadás) az imént meg-
jelent 46. és 46. füzetével a harmadik kötet („Az Anjouk
kora“) folytatása rövid időre megsekkítettet a mesnyibek
47. és 48. füzetek a félben maradt második kötet („Árpádok
kora“) folytatását képsik. Az Athenaeum r. társaság azon-
ban akként intézkedett, hogy egy a második, mint a har-
madik kötet rövid pár hónap alatt teljes befejezést nyerjen.
Eszekben a második kötetben tartos füzetekben Marsall
Henrik egyet tanár III. Béla uralkodó és az az család
összekötésének ismertetésével vesse fel az Árpádokkal
zárlyok történelmének megsekkített fonalt és a következő
V. füzetben (III. könyv) Ballos elfoglalását és a koronasz
hadjáratok történetét ismerteti. A IV. könyv „A rendi al-
kotmány kezdete“ címet viseli és Magyarország állami, tár-
sadalma és gazdasági életének új korszakába vezet be az
ket, leírva Inre király és Endre herceg életét, valamint a
magyar állam történetének a Balikra feltekerkedését; tö-
sötösen ismeretve az akkori belső állapotokat, birtokvi-
sszonyokat a városok állását stb. A következő füzetek
az egyház és az állam közötti viszonyokról, II. Endre ada-
mányozásáról, a magyar drámairodalom egyik legkisebb-
szababb alkotásának történelmi alapjáról, Gertrud királyné
megüldetéséről Bánk-bán által, végtel a II. Endre alatti ke-
roszter hadjáratok történetéről szólanak. Es a korosak talán
legmögvalmasabb volt haának történetében, mert a most
már hatalmasan kifejlesztett nemzeti tudást erős ellenállást
fejt ki a hatalmas delelelőn levő pápaság és az eurpai ide-
gen áramlat befolyása ellen. Eszeken a füzetekben, a me-
lyeknek szövege is igen érdekes, pompásan sikerült művel-
léletek vannak csatolva. Így a 47-ik füzetben van csatolva
a budai várkörnyékben Grótt „Szent István jobbra araklye-
tartójának“ bámulatos összkéletességgel előállított színes fény-
nyomata és a XIII. század legfontosabb okmányának, mely-
ben 1290 augusztus 31-én Habsburgi Rudolf Magyarország-
got Bánk Albertnek adományozza. — sikerült hasonmás
szövegnyomattal és magyar fordítással. Esnek a nagybecsi
okmányok eredetileg induloelég a bécsi udvari leveletárban
örítettek. A 48-ik füzetben a dereai unitárius templom a
XIII. századbeli falfestményének „Szent-László párbaja a
kun vitézzel“ — színes másolata van csatolva remek kiál-
lításban. Ugyancsak itt találjuk „III. Béla és hitvese sir-
ban talált királyi jelvények“ fényképét a Magyar Nemzeti
Múzeumban örösített eredetiek után. Eszeken a füzetekben is
egymást érik a színesbül sebb szövegek, a melyek közt
ki kell emelnünk a legrégebbi magyar kódexnek, melyben
egyszeremial a legrégebbi magyar nyelvű emlék a „Hallotti
beszéd“ foglaltatik, a deák műcsünynek kézen állotti ké-
pét és annak a lapjának fénynyomatát, melyen az Gerégi
napár augusztus hava van, már Szent-István magyar király
neve napjával. Az egyes füzetek ára 30 kr. (Elsőfüzet 7 frt
nyedévre (12 füzet) 3 frt 60 kr., félve (34 füzet) 7 frt
20 kr. Kapható minden haasi könyveskereskedésben.

**Megrendelhető és kapható Fischer Fülöp
könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán.**

Szerkesztői üzenet.

Harkuk. Olyan cikkekkal, melyeknek szer-
zőjét a valódi néven nem ismerjük, egyáltalán
nem szoktunk foglalkozni. Mindamelllett ha ab-
ban a diák-históriában volna egy kis eszpri,
szívesen közölnök, már csak azért is, hogy a
mának és nagynének figyelmét még jobban fel-
hívjuk azokra az iskolapörös gvallórokkra, akik
Cicero beszédei helyett a korszót koptatják és
esztetikai izléseket korszói bakhsok szemléletével
akarják fejleszteni.

Vasuti menetrend

Ervényes 1895. május 1-től.

Kanizsa állomás.

Irány	Indulás Kanizsáról				Érkezés Kanizsára			
	vonat	óra	perc	idő	vonat	óra	perc	idő
Págerfalva	sz. v.	4	42	regg.	gy. v.	5	33	regg.
	sz. v.	2	36	d. u.	sz. v.	12	39	d. u.
	gy. v.	12	30	este	sz. v.	11	22	éjjel
	v. v.	6	50	este	v. v.	7	59	reg.
	v. v.	9	30	regg.	v. v.	7	36	'este
Bécs Z. Eg.	sz. v.	6	05	regg.	sz. v.	3	42	regg.
	v. v.	5	15	d. u.	v. v.	8	04	regg.
	sz. v.	2	05	d. u.	sz. v.	1	34	d. u.
	sz. v.	12	45	éjjel	sz. v.	10	15	este
Budapest	gy. v.	5	47	regg.	sz. v.	3	52	regg.
	v. v.	10	—	regg.	sz. v.	1	39	d. u.
	sz. v.	2	—	d. u.	v. v.	8	44	este
	sz. v.	12	15	éjjel	gy. v.	12	10	éjjel
Bárcs	sz. v.	4	57	regg.	v. v.	9	45	regg.
	sz. v.	2	36	d. u.	sz. v.	1	29	d. u.
	sz. v.			sz. v.	11	34	éjjel	

NYILTTÉR*)

Fonóard-selymet 60 krtól 8 ft 35 krig méterenként — japáni-, kínai, s. a. t., a legújabb minőségű és színűben, u. m. fekete, fehér és színes Honneberg-selymet 85 krtól 14 forint 65 krig méterenként színes, csikos, kockásított mintásítottakat, s. a. t. (mintegy 340féle különböző minőségben és 2000 szín és mintásattal) s. a. t. postabér- és vámmentesen a hához szállítva és mintákat küld postafordultával; Honneberg G. (sz. kir. udvari szállító) selyemgyára Münchenben. — Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. — Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek. 5— (2)

Kronfeld nővéreknél a magyar, német, francia és angol nyelvben oktatást nyerhetni.

Lakás: Vasut-utca, 691. szám.

*) Az e rovatban közzétett nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Felcélós szerkesztő:

Dr. LŐKE ENIL.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHELFÜLÖP.

1000 TYUKSZEM.

szer vétetik, de gyökereken, fájdalom nélkül és biztonságosak a valódi tyúphagymák hatnak. Freund Sándor a magas miniszterium által engedélyezett tyúkszemműveléséért Sopronban, 1 boríték 45 kr. Főszállító hely Nagy-Kanizsa és vidéke részére.

Ehrlich Arnold ur gyógytára, hol saját készítményű illat- és eszpitőszerek nagy választékban kaphatók.

József főherceg 6 ca. és kir. fensége advari szállítója.
Fülöp szász Coburg-Gothai herceg 6 kir. fensége szállítója.

Sürgöncsim: **Gottschlig Budapest.**
Telefon 57—86.

GOTTSCHLIG tea-, rum- és cognac
nagykereskedő

AGOSTON BUDAPEST

Központi iroda: IV., Váci-utca 4. szám.

RAKTÁRAK:
IV., Váci-utca 6. sz. | VI., Andrássy-ut 23.
„a Mandarinhoz” | „Hong-Cong városához”
a Városház-tér mellett | a kir. opera áttellenében
IV., Egyetem-tér, Egyetem-utca sarkán a „Japán szobá”

KIVITELI PINCEK:
X. Kőbánya, Fűszer-utca 9. szám.
Bizományi raktár:
Nagy-Kanizsán:
NEU és KLEIN uszknál.

Köszvénytelen behozatala valódi kínai és orosz karaván-teák, Jamaica, Brazília és Cuba-rumok, francia cognacok, likőrök a legfinomabb minőségben, eredeti csomagok és palackokban, eredeti árak mellett. — Árjegyzék ingyen és bérmentve.

A közlőgő karácsony

máris meghozta a **legszebb és legmeglepőbb**

alkalmi ajándék-tárgyakat,

melyek kicsinyeknek és nagyoknak egyaránt örömet okoznak.

Bámulatos olcsó árak!

**Valódi nürinbergi játékszerek
disztárgyak és piperecikkek**

g a z d a g k i á l l i t á s a

KREINER GYULA

nürinbergi és rövidáru üzlete
Nagy-Kanizsán, Főter.

KARÁCSONTI ÉS UJÉVI AJÁNDÉKOK.

KARÁCSONTI KIÁLLÍTÁS!

KELETI M. MÓR a „SZERECSÉNHEZ”
NAGY-KANIZSÁN, FÖTÉR.

A n. érd. közönség szives figyelmébe ajánlom

DUSAN FELSZERELT
norinbergi- és diszmuáru-raktáramat,

mely kiváló gonddal, a jóiszlód közönség minden igényének megfelelőleg teljesen új arakkal van berendezve.

Meglepő szép ajándéktárgyak karácsony és ujév alkalmára.

Hogy a n. érd. bevásárló közönség már előre is tájékozást szerzhessen, ajánlom a kiállított tárgyak előleges megtekintését.

Sarg-féle Kalodönt szombaton csak 26 krajcár.

JÁTEKOKBAN KÜLÖNLEGESSÉG.

Ajándékok felvételére és gyormokok részére

Kem kősimonkák nagy választékban.

„Little Lord Faulteroy“

a világ legkisebb harmonikája!

csak 22 cm magas és 11/2 cm széles.

„Princess May“ elnevezés alatt Angolországban 10,000 darab adatott el. — Ezen legkisebb hangszert ugyanolyan hangot ad, mint a legnagyobb Harmonika, és csaknem olyan kicsiny, hogy a zsebben is hordható. — Ezen majdnem minden mépdal-, choral-, induló-, táncdal- stb. játszható és különösen alkalmas ajándéktárgy ugy kicsinyek mint nagyok részére.

A hangszert aját bronze hanggal van ellátva, mely jó hangmód mellett elnem tűrhető. Ára egy finom dobozzal jól elcsomagolva, bérmentes küldéssel utánvétel mellett, vagy a pénz előleges befordásával 10 Márka — 6 fét.

Dölling és Winter

Musikinstrumenten Export (hangszer kivitelű üzlet.)
Markneukirchen, Sachsen.

250 3-2

Minden kedden és szombaton nagy maradék-eladás

Márkus Frigyes

női divat- és vászonárak raktára Nagy-Kanizsán.

Raktáram telihalmozottsága következtében elhatároztam, hogy kintűnőségű és mindenben a legújabb divatú

ÁRUKÉSZLETEMET

a beszerzés árán alul is eladom ezen kedves alkalmat a n. érd. közönségnek b. figyelmébe ajánlom. — Dus választékban és különösen olcsó áron kaphatók a

legújabb női kelmék,

rumburgi vásznak, chiffonok, pargetok, függönyök, butorkelmék, szőnyegek, férfi- és női fehérművek és az összes

MELENGYE CIKKEK

Különösen ajánlom az évek óta első rangnak elismert raktáramat, a legizélőbb női felöltőkben, bundák, pelűch, caracül és körköpenyekben.

Női kabátok 6 frittól, gyermek köpenyek 3 frittól feljebb.

Kiváló tisztelettel

MÁRKUS FRIGYES.

Minden kedden és szombaton nagy maradék-eladás.

Minden kedden és szombaton nagy maradék-eladás.

Minden kedden és szombaton nagy maradék-eladás.

A legjobb
szin-szappan

SCHICHT-féle
szappan

külcs véd-
jeggyel.

Uj találmány,
patentirozott

Tulajdonsága:

Igen jól kiszáritva, kitűnően tisztít, a használatban legtakarékosabb.

Jótállás: tiszta s ártalmatlan a fehérmű és a kezeknek.

Elárnsítás:

Schwarz és Tauber
áraknál Nagy-Kanizsán.

KÖHÖGÉS,

elnyálkásodás és rekedtség ellen igen jó háziázer
a RÉTHI-féle

Pemetefű-czukorka,

mely a köhögést csillapítja és a nyálkát feloldja. Kellemes ízolytán a gyermekek is szivesen veszik.

Egy doboz ára 30 krajczár.

Kapható: Nagy-Kanizsán Belus Lajos és Prager Béla gyógyszerész áraknál.

Oly helyekre, hol raktár nincs, 1 fét 50 krért 5 dobozt bérmentve küld RÉTHI BÉLA gyógyszerész B.-Csabán.

PSERHOFER J.-féle gyógyszerár

Bécsben, I. kerület, Singerstrasse 15. szám alatt

„zum goldenen Reichsapfel.“

Vértisztító labdacok, ez előtt általános labdacok neve alatt; az utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacok csodás hatásukat erőszerezzen be nem bizonyították volna. Évtizedek óta ezen labdacok általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitűnő háziázerből készlet nem volna található.

Számtalan orvos által ezen labdacok háziázerül ajánlatnak és ajánlataik minden oly bajknál, melyek a rossz emésztésemből és az érzékesedésemből erednek; mint spe-szarok, májhajok, kólika, vértelenség, aranyér, bélátulás és hasonló betegségeknek. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak a vérzsűrűség és az abból eredő bajknál is; így sápkórnál, idegességből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacok oly könnyen hatnak, hogy a legesélyesebb fájdalmakat sem okozzák és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül is bevehetők.

A számtalan háziázerből, melyet a labdacok fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egészségük visszaszerése folytán hozsának intéstek, ezen helyen csakis néhányat említettünk a meggyőzősággal, hogy mindenki, a ki ezen labdacokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, hogy azokat tovább fogja ajánlani.

Köln, 1893. április 30. Ezen fedele ugyanazon aláírásal vörös színben van ellátva.

Tisztelt Psershofer ur! Legyen oly szives és küldjön nekem ismét 15 tekerestet az ön felülmúlhatatlan vértisztító labdacsaiból utánvétel nélkül. Fogadjon ez uton is legmélyebb köszönetemet labdacsa-csodálatáért.
Maradok teljes tisztelettel
Pawlik Ferenc, Köln, Lindenthal.

Harsche, Földünk mellett, 1887. szept. 12.
Tekintés ur! Isten akarata volt, hogy az ön labdacsal kezelni kezdtem két gyermekem, melyeknek hatását ezennel megírom: Ezen gyermekükben megháltem olyannyira, hogy semmi munkát sem véltam löbbe képes végezni és bizonyára már a Lohak közt vannak. ha az ön csodálatra méltó labdacsal engem nem mentették volna meg. Az Isten áldja meg önt ezért erőszerez. Nagy bízalmam van, hogy ezen labdacok engem is tökéletesen ki fogják gyógyítani, amint már másoknak is egészségük visszaszerésére segítségül szolgáltak.
Knifer Teréz.

Bécs-Ujhely, 1887. nov. 9.
Mélyen tisztelt ur! A legforróbb köszönetemet mondom szennel önnek 60 éves nagyáném nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhuruból és vizkórúgásból, már életét is meguntta melyről egyébként le is mondtott, midőn véltelennül egy dobozt kaptam az ön kitűnő vértisztító labdacsaiból s azoknak állandó használata folytán tökéletesen kigyógyult.
Legjobb tisztelettel Weinezzettel Jozefa.

Kiechgraberamt, Góhál n. 1889. márc. 27.
Tekintetes ur! A hullított ismételtén kér 4 csomagot az ön valóban hasznos és kitűnő labdacsaiból. El nem múlhatom legnagyobb elismerésemel kifejezni ezen labdacok értéke islet és azokat, ahol csak alkalmas nyílik, a szenvedőknek legmélyebben fogom ajánlani. Ezen háziázerom tetészerinti használására önt ezenel felhatalmasom.
Teljes tisztelettel Hahn Ignác.

Gotschdorf, Szilésia, 1887. okt. 8.
T. ur! Felkérés, miszerint az ön vértisztító labdacsaiból egy csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az ön csodálatos labdacsaik közönségem, hogy egy gyomorbajtól, mely engem 5 éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacok nálam sohasem fognak kifogni s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem, vagyok tisztelettel
Zwickl Anna.

Ezen vértisztító labdacok csakis a Psershofer J.-féle, az „arany bírodalmi almá”-hoz címzett gyógyszerárban, Bécsben, I. Singerstrasse 15. sz. a készítettnek valódi minőségben s egy 15 szem labdacost tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmazatik, 1 fét 5 krba kerül; bérmentes utánvételi küldésnél 1 fét 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

Az összeg előbbeni befordulásánál (mely legjobban postautalványon eszközöltetik) bérmentes küldésel együtt 1 csomag 1 fét 25 kr., 2 csomag 2 fét 30 kr., 3 csomag 3 fét 35 kr., 4 csomag 4 fét 40 kr., 5 csomag 5 fét 40 kr. és 10 csom. 9 fét 20 krba kerül.

NB. Nagy elterjedésük következtében ezen labdacok a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utánzóttak; ennek következtében kéretik csakis Psershofer J.-féle vértisztító labdacokat követelni és csakis azok tekinthetőek valódiaknak, melyeknek használata utasítása a Psershofer J. névaláírásal fekete színben és minden egyes do-

boz fedele ugyanazon aláírásal vörös színben van ellátva.

Bernhard-féle alpesi fűtöngur. Bern W. O. tól Bruggenben, 1/2 üveg 2 fét 50 kr. 1/2 üveg 1 fét 40 kr. 1/4 üveg 70 kr.

Amerikai köszvénykenőcs. Gyors és bizalmas legjobban minden köszvényes és csinos bajok, u. m. gerincgyámbántalom, tagzsúgadás, ischias, migraine, ideges fogfájás, főfájás, fűszaggatás stb. ellen 1 fét 20 kr.

Tannochinin hajkenőcs. Psershofer J.-féle. Evak hossza óta valamennyi hajszövesztő szer közzött orvosok által a legjobbnak elismervé. Egy elegánsan kiállított szelencével 2 fét.

Általános tapasz. Stedel tanártól. Ősés sebeknél, mérges daganatoknál, újkukas, sebes vagy gyuladt-mell, vagy más ily bajknál mint kitűnő szer löv kipróbálva. 1 tágyal 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Fogbalzsam Psershofer J.-féle. Sok év óta a fogak tagokra és minden idült sebre, mint legbiztosabb szer elismervé. 1 tágyal 40 kr., bér. 65 kr.

Ütífűnedv. Egy általánosan ismert kitűnő köhögés stb. ellen. Egy üvegcske 50 kr., 2 üveg bérmentve 1 fét 50 kr.

Élet-eszencia (prágai csöppök) magrontott gyomor, rossz emésztés és mindennemű altótt bajok ellen kitűnő háziázer. 1 üvegcsével 22 kr. 12 év. 2 fét.

Általános tisztító-só Bulrich A. W.-féle. Kitűnő háziázer a rossz emésztés minden következményel, u. m. főfájás, esésülés, gyomorgöres, gyomorbév, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 fét.

Angol csodabalzam. Egy üveg 50 kr., 1 kis üveg 12 kr.

Por a labizzadás ellen. Ezen por megcsillapítja a lázszórást s az által köpődő kalametion szagot, ópen tartja a lábbelit és mint általában szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Golyva-balzsam. Kitűnő szer golyva elmentes küldésel 65 krj

Mia-Poko. Kiváló szer egyoldalú fejfájás, fogfájás, rheuma stb. ellen.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül, az osztrák lapokban hirdettettek összes bel- és külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak és a készletben netán nem levők gyorsan és olcsón megszeresztetik. — Postán megrendelések a leggyorsabban eszközöltetik, ha a pénzösszeg előre küldetik; nagyobb megrendelések utánvétellel küldetnek. Bérmentve csakis oly esetben történik a küldés, ha az összeg előre beérkezik, mely esetben a postaköltségek sokkal mérsékeltebbek. Budapestén kapható: Török József gyógyszerész árak, Király-utca 12. szám alatt. 207 12-4

Hirdetmény.

A magyar osztálysorsjáték második osztályának húzása december 6-án kezdődik és december 14-éig tart.

Vételsorsjegyek — a míg a készlet tart — és pedig:

- egy egész sorsjegy 80 koronáért,
- egy tized sorsjegy 8 koronáért és
- egy huszad sorsjegy 4 koronáért

az ismert elárusítóknál kaphatók, a kik egyszersmind mindennemű felvilágosítással szolgálnak. Megrendelésekkel kérjük ezekhez (nem hozzánk) fordulni.

Budapest, 1895. november 1-én.

Magyar Osztálysorsjáték Igazgatósága.

M Á R

1895. December hó 6—14-ig

ejtetik meg a

Magyar Osztály-Sorsjáték

Nagy nyereseményhúzása

melyben 21,499 pénznyeresemény kerül

4 millió 332.000 korona

összértékben kisorsolásra, többek között egy **600,000** koronás jutalom 400,000, 200,000, 100,000, 50,000 stb. stb. koronás nyereseménnyel.

A legnagyobb nyeresemény

a legszerencsésebb esetben

Egy Millió korona.

A sorsjegyek árai: | egész 40 frt. | tized 4 frt.
| fél - $\frac{1}{10}$ 20 frt. | huszad 2 frt.

(Biztonság okaért kérem a sorsjegyek küldését ajánlott levélben kérni. Az ajánlott levél portója fejében 15 kr., nyereseményjegyéért 10 kr., összesen 25 kr., fizetendő.)

Ajánlja és sőt küldi postautalvány ellenében vagy utánvéttel is

Heintze Károly, főelárusító

BUDAPEST, Szervita-tér 3. szám.

Hogy a tisztelt közönség különböző számokból álló több sorsjegy birtokában nagyobb nyereseménykilátásokhoz jusson, 5, vagy ennél több sorsjegy vásárlásánál a legkülönfélébb számokat állítom össze tetszés szerint egész, fél, tized és huszadokból.

— Sörgöny-czim : Lottoheintze Budapest. —

Szerkesztőség:

F. S. I. K. A. Olasz-úti Mű.

Mű közzétett a lap szellemi részére
vontakod minden költséggel.

gármentesen levelek csak lement kassza-

ből fogadhatók el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajczár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmú lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bank egyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-az önkéntes és a letenyei takarékpénztár, a „nagy-kanizsai malátagyár és szőlőződé r. t.” hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

Kiadóhivatal:

Városház-épület: Fischel Fülöp
könyvtároskodás.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egyes évre 12 korona (8 frt — kr.)
Félévre 6 korona (4 frt — kr.)
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr.)

Hirdetéseik jutányosra számítanak

Élylített postára 10 kr.

Hirdetéseik, valamint a hirdetőkre
vontakod Fischel Fülöp könyv-
kereskedésbe tartozók.

A lejtőn.

(—n) Korunk egyik legnagyobb hibája a hirtelen gazdagodási vágy, mely boldogot holdogtalant megragad, s ha egyszer megragadta, nem igen tud tőle szabadulni, hanem ragadja őt is lefelé azon a lejtőn, mely csak az anyagi és erkölcsi megsemmisülésre vezet. Az a körülmény, hogy néhány szerencsésebb embernek különféle okok összejárásából folytán ez sikerül, eltojja a jobb belátást azoknál is, kik igen korán beláthatnák, hogy nem rendelkeznek azokkal az eszközökkel, különösen azzal a kitartással járó szerencsével, melylyel mások gazdagságukra nehézség nélkül szert tettek. A bécsi Reixrath szombati vitája alkalmával az egyik képviselő azt mondotta, hogy munkával óriási vagyont szerezeni nem lehet. Nagy igazság van ebben. Tisztes polgári munkával a jólét bizonyos nemét, a gondtalan életet megszeresheti az ember, de óriási vagyont vagy csak örökölni lehet, vagy más uton módon lehet a tőkét gyarapítani.

Sok ember, a ki ilyen gazdagságot lát szerencsésebb embertársánál, önkénytelenül is némi elégedetlenséget érez, mikor saját szerény, sokszor szűk viszonyaival egybe-hasonlítva azt tapasztalja, hogy minden szor-

galma, minden iparkodása dacára nem tud zöld ágra vergődni, pedig a gazdagok asztalainak hulladékaival is megelégednek. Eppen nem szükséges, hogy mindjárt szocialista, anarchista gondolatokat tápláljon, épen nem szükséges, hogy gazdagabb embertársainak jólétét irigyelje. Le sem vonja a következtetést a tett összehasonlításból, csak gondolkodik, hogy miért kell ennek így lenni. Az okok, a melyek némely kor-szakban feltűnőbbé teszik az ellentétet a szegény és gazdag között, nemzetgazdaságiak, s a preventív rendszabályok, melyeket ellene foganatosítanak, talán némileg enyhíthetők az ellentétet, de meg nem szüntetik azt, a minthogy meg sem szüntethetik. A gyökeres orvoslás pedig majdnem lehetetlen; lehetetlen azért, mert a mit az elmélet a társadalmi rend teljes megváltoztatásáról, vagy más alapokra való állításáról mond, annak gyakorlati kivitele annyi érdekközös-séget sértene, hogy nem tudni, vajjon nem jobb-e a jelen rend fenntartása, mint annak bármilyen módon való megváltoztatása.

Bizonyos, hogy a socialisták utópiákat kergetnek. Mert a mit elméleteikben az az állam és társadalom kihivetőnek tart, azt kivinni hajlandó is, a mi pedig kivihetetlen, azt úgy is hiába kísérlene meg.

A társadalom egy nagy kérdés megoldá-

sának küszöbén áll. De az államot megannyi dolgot ad az intező köröknek, hogy kevés idejük marad a kérdéssel behatóbban foglalkozni, habár e kérdés anyaga megtele-tősen össze van gyűjtve.

A dolognak azonban még egy oldala van, melylyel itt foglalkozni akarunk. Ez az a lejtő, a melyre mindazok lépnek, kik a hirtelen gazdagodási vágy martalékaivá lesznek. Míg egyrészt számos existencia megy tönkre, számos család semmisül meg, mert a társadalmat át- és áthatja a leg-piszkosabb anyagelviség, a melylyel együtt jár a másokat is veszedelembé sodró pazar-lás és fényűzés, addig vannak a társadalom-nak oly nyomorultjai is, kik az élet legsze-rényebb igényeit sem képesek kielégíteni minden munkájuk, minden fáradozásuk dacára; a kik túrnak és szenvednek, s ha látják, hogy észre nem veszik, el is hall-gatnak és így semmisülnek meg. Az embe-riség legnagyobb jöltevéjének nevét érde-melné meg, a ki ettől a hinártól szabadítaná meg, mely anyagilag és erkölcsileg korrump-álja a társadalmakat. A nevelés keveset segíthet itt. Mert lassanként kaszányává lesz az iskola, ahol az egyéni behatás lehetet-lenné válik, a mely hatás különben is nagyon gyenge lehet a társadalmi különféle ténye-zők s a nyilvános élet félszeregeinek káros

A „ZALA” tárcája.

Tarka-képek.

— A „ZALA” eredeti tárcája. —
Írta: Balgó G. Sándor.

Künn finoman szírtál az ősi nő és néha egy-egy erősebb szíroham megapadst. szoban alakait. A szamovár alatti borssees, oly titok-satos fényvel lobogott. En a kályha mellett ültem és szemem önteledezen a bimbá-ózó kékes lángo: függtek.

A minap a színházban egy szép kis verscsokét hallottam egy szerelmétvesztett bus asszonytól. Most e dal egyre fülemben cseng és amit így álmodozva ötem, az öntudatlan képszet szomorú bus arcokat rajzolt elém, és én úgy hallottam mintha mindmegannyianak rezgő ajkáról egy kis dalocska lebbent volna el.

Az esthajnal bibor-lénye ott rezgett a hideg, komor cella szürke falain. A világi kényelem számúve van e kis szobából. Simára gyúlt asztal, ág és szék, egy kopott Madonna kép egyszerű térdepjével és néhány vastag sárgult imakönyv képei a templom díszét.

A toronyban megcsendül az estharang — Ave Mária — Egy halványarcú apoca ott térdepel a „szűz anya” képe előtt és halkan imádkozik. A folyosóról néha behatol egy-egy testvér vonatott, csoszogó lépteinek saja, azután újra elcsendesül minden.

As apoca nyugtalanul vergődik ágyán. A A mult szürke ködehől egyes arnyak emelkednek fel, melyek nyugalmat lelkei megavartak. Ereiben a vér gyorsabban fut körül és lelkében ért érez, melyet istenek magasztos lénye nem tud egészen betölteni.

Látja a kis házikót, hol vidaman boldogan ülte el gyermekéveit. Az udvar köpeny meg mindig ott áll a régi almafa, melynek hűvö-áryában fürge gyermekek játszódnak. Egykor ő is játszódozott ott, mint most kis testvére.

Majd egy férfi fordul be a kapun. Oda megy édesanyjához, a ki ép vizet merít a kutból. Sokaig beszélgetnek. Minden szavukban csak róla emlékeznek meg. E férfi szerette őt és szereti még ma is, de atya elleuste egybekelésükre. A gyenge tehetetlen leány megbajolt a szigorú apai akarat előtt. Ekkor fátyolt veti fel és a kolostor szent lajai között keresett iri szívének aszó sebeire.

Néhány hó multán, hogy apoca lett, atya meghalt; de ekkor már késő volt minden. Szívnek édes vágyai, álmai, reményei ekkor már lehullottak, elfonnyadtak, mint a falevel, melyet a haragos szél szakít le az ágról.

Ez édes bus emlékek mégis könyveket csinálnak szemébe. Ajkai idegenen remegnek és most mintha ő is ez említett kis dal ausogná:

Órók az élet
Sallaj futása,
Lomb hervadása,
Dal illanása.
Órók a rózsák
Nyílása réten,

Callag futása
Mérhetlen égen.
Órók a napfény
Nem olvad köddé,
Csak a szerelem
Csak a boldogság
Nem tart örökké!”

Elszenderült már a város, csak még a kávé-házban ül néhány vig tüszevért ifju. Lármas jökevd uralkodik az asztal körül. A kiürült pezsgős palackokra sandít a kormos képű primás, a mi azt jelelti, hogy az ő torka is száraz.

— Ne kotnyeleskedjél more, hanem husd a ki áldoja van! — kiált a mutatózók egyike. Nem látod, hogy lógatja es itt a fejet. Szin! azt hinné az ember, hogy az orra vere folyik.

— Husd azt a révit! Azt a vigat! Eh hiszen tudod melyket gondolom! Támaszd fel ezt a halottat.

A primás ravaszul, hunyorít a klarinétosnak, azután résenditenek arra a vígára.

De az a szöke fürdő gyerek csak tovább is busan lógatja a fejét; sem a víz zene, sem a gyönyörű pezsgő nem vidítják fel őt.

A cimborák gunyolódva fordulnak feléje. Kacsagnak öccölődnek az ő faldalmán, s ő most nem tud feladni egyiknek sem.

Uda könyököl az asztalra, tenyereibe hajtja bánatos arcát és csak tovább bu-ül.

Egy új nótába kezd a cigány. Bubánatos hangok szilaj tekintetével röpökdték azét és valami csodálatos szívet szaggató szomorú dal-

behatásával szemben. A társadalomban mutatkozó irányt, a félszégeket az iskola nemcsak megérzi, de sokszor meg is színyli. Azért nem lényegtelen a kettőnek kölcsönös egymásra való hatása. Németországban, ahol a socialismus oly nagy mértékben terjed, s Vilmos császár azt az állami rend nagy veszedelmének nyilvánította, az iskola úján akarják a socialismust ellensúlyozni; kérdés mennyiben fog ez sikerülni.

Ugylátszik, hogy az egyszerű erényeket, melyek a legjobb óvszert képeznék az említett bajok és veszedelmek ellen, s melyek az állami, társadalmi és egyéni életre nézve oly fontosak és áldások, minők az örömben és búban való szelid indulat, a háladatosság és megbocsátás érzelmei, a kölcsönös tisztelet és becsülés társas erényei, a családi és emberszeretet, a hazaszeretet politikai erénye, az uralkodó iránti hűség, az erkölcs és erkölcstörvény iránti tisztelet — úgy látszik, hogy amennyiben az iskola ezeket fejleszteni iparkodik, az élet itt sem tagadja meg romboló hatását, midőn a korai élvezetek nyújtása, az irodalom és művészet erkölcstelen termékeinek terjedése, a rakoncátlanság és fegyelmetlenség elnézésével azoknak megszürlődését nehezé vagy éppen lehetetlenné teszi.

A vármegye házából.

A zalavármegye törvényhatósági bizottságának 1895. évi december hó 2-án és folytatva tartandó rendes közgyűlésén felvetendő tárgyak sorozata:

1. Az 1876. évi VI-ik t. c. 4. §-a értelmében a közigazg. bizottság választott tagjai sorából kilépő 4 tag, névszerint Eperjessy Sándor, Farkas József, dr. Gyömöréy Vince, Koller István, és Skublics István helyére, új tagok választása.
2. Az állandó választmány megalakítása 1895. ól 1898. évekre.

3. Az 1874. évi XXXIII-ik t. c. 17. és 20 §-ai alapján a vármegyei központi választmányak 1896-tól 1898. évekre történelő újra alakítása.
4. Az 1870. évi XLII. t. c. 38 és az 1892. évi XXVI. t. c. 1. §-a alapján az állandó bíráló választmányok 1896—1898. évekre leendő újból választása.
5. Az 1896. évi XX. t. c. 25. §-a alapján az igazoló választmányok 1896. évre történelő újból megalakítása.
6. A megyei nyugdíj intézet alapszabályainak 7. §-a értelmében 6 évenként újból alakítandó nyugdíj intézeti kezelő választmányba 4 rendes és 1 pótlag választása.
7. A községi jegyzői nyugdíj alap kezelő választmányba 9 választmányi tagnak megválasztása.
8. Az 1876. évi XIV. t. c. 163-ik §-a alapján a vármegyei közegészségi bizottság újból megalakítása az 1896—1898. évekre.
9. A nm. m. kir. belügyminiszterium az iránti leirata, hogy a szegények részére szükséges gyógyszerek árát 1896. évi január 1-től kezdve a községi pénztárak viseljék.
10. Koller István megyei bizottsági tag indítványa Zalamegyében egy önálló megyei mérnöki hivatal szervezése iránt.
11. Horváth Bertalan vármegyei árvaszerzői ülnök kérvénye az ellene 27 frt 82 kr. iránt folyamatban tett kártérítési per beszüntetése iránt.
12. Horváth Bertalan és Zarka Zsigmond árvaszerzői ülnökök kérvénye az ellenük 93 frt 99 kr. végezt folyamatba tett per beszüntetése iránt.
13. Özy. Rózsa Lajosné és Thassy Kristóf árvaszerzői ülnök kérvénye az ellenük 32 frt lőke és jარალკაი iránt indított kártérítési per beszüntetése végett.
14. Nagymélt. keresk. miniszterium rendelete a kéményseprési díjak leszállítása tárgyában költ törvényhatósági határozatra.
15. A vármegyei árvaszerző elöterjesztése az orosztonyi árvatárnak Csárdi János és társai ellen folytatott perében leimerült 41 frt 72 kr. ügyési kiadás megterítése tárgyában.
16. Ugyanannak elöterjesztése Nyirő József gyenesdiási lakos árvaértéke tárgyában.
17. Mráz Nándor periaiki lakos felebbezése a folyó évi szeptember hó 29. éni megírtórt örségi körjegyző választás ellen.
18. Kaposvár község kérvénye a Monostor-Apáti és T.-Dörögdi körjegyzőségnek újabb beosztása iránt.

19. Szepetnek és Sormás, továbbá Pala és Perend községek közbirtokosságának a nyomásoz gazdaság tartartása tárgyában hozott határozati jóváhagyás végezt bemutattnak.
20. Bakónak, Árcsok, Csopak és Balaton-Kövesd, Póla, Baouk-Szt-György, Bucsuta, és Ol-tára községek közbirtokossági szervezési szabályrendeletir jóváhagyás végezt bemutattnak.
21. Dr. Mandel Pál országgyűlési képviselőnek, mint a Nagy-Kanizsáról Letenye, Alsó-Lendva és Mura-Szombatonát Regede felé tervezett h. é vasut elomunkalati engedélyezének kérvénye, ezen vasutra megyei hozzájárulásnak megszavazása iránt.
22. Darás József okleveles gyógyszerész folyamodványa Zala-Egerszegen 3-ik gyógyszer-tár felállításának engedélyezése iránt.
23. Kiss Sándor olevelés gyógyszerész és Csabrendek község folyamodványa Csabrendeken gyógyszer-tár felállításának engedélyezése iránt.
24. Erdősta, Tót-Szt-Márton, Petri Vince, Molnári és Tót-Szerdahely községek képviselőtestületeinek a körjegyző részére a fogyasztási adók kezeléséért jutalmat ajánló határozatai.
25. Petri-Keresztur község képviselőtestületének telekkönyvi kiigazítás tárgyában hozott határozata.
26. Náros község képviselőtestületének telekkönyvi kiigazításra vonatkozó határozata.
27. Lesence-István község képviselőtestületének a község tulajdonát képező regale kártalanítási kötvény eladása iránt hozott határozata.
28. Bánok-Szt-György község képviselőtestületének, községi ingatlan szerzésére vonatkozó határozata.
29. Tornaacka község képviselőtestülete által a községi koromáknak szabadkézéből való bérbeadására vonatkozólag hozott határozata.
30. Mura-Szerdahely község képviselőtestülete által a népiskola államostítása következtében elvállalando kötelezettségekre vonatkozólag hozott határozata.
31. Kotor község képviselőtestületének telekkönyvi kiigazítás tárgyazó határozata.
32. Nagy-Kanizsan építendő új közbizó hidra vonatkozó tervrajzok és költségvetés.
33. Zala-Apáti község képviselőtestülete által községi vagyonnak szabadkézéből való bérbeadásra vonatkozólag hozott határozat.
34. A vármegye tulajdonát képező zala-szántói épület egy részének eladásra vonatkozó iratok törvényhatósági jóváhagyás végezt bemutattnak.

lammá verődtek össze a teremben. Mintha egy panaszos élet fáó sóhajai rezegtek volna végig azokon a hurokon.

Egy borongó méla-bus népdal volt, mely ott született valahol az alföldi rónán valamelyik csöke tanyán, és a melynek lágyan szöngő hangjai megnyíjják a szív legtitkosabb rejteket és még egyszer feltámaszják az elveszett százszor megsiratott multat.

A szöke furtú ifjú szeméi álmadozva függtek az izgó-mozgó primáson és mintha most ő is azt a kis dalt rebegné:

Órók az élet
Száll futása,
Lomb hervadása,
Dal illanása.
Órók a rózsák
Nyílása réten,
Csallag futása
Mérhetlen égen;
Órók a napfény
Nem olvad köddé,
Csak a szerelem
Csak a boldogság
Nem tart örökké!"

Hídeg csöpögő ősi éjjel volt, az égen a csillagok milliárdjai rezgették halvány fényüket. Az utcák üresek és elhagyottak és csak néha találkozik az ember egy-egy hazatérő kótyagos nyafival, kinek hangos morfondírozása felveri a néma csendet. A vén Gellérthey mohos orma sötét árnyat a Duna habjaira, mely lassu morájjal hőmpölyög tova széles medrében. A közeli és távoli toronyokban egymásután hangzik fel az órók vontatott kongása.

A Dunasoron, az egyik palota befüggönyöztet ablakain átör a lámpavilág halvány fénye.

Szép fiatal asszonyka jár ott fel és alá a fényes teremben. Olykor kinyitja az ablakot, kibámul a hideg éjszakába, aztán meg ujra családva be zárja. Hiába nem jön az, a kit vár.

Lassan felnyitja a gyermekszoba ajtaját és lábujjhegyen közeledik az ágy felé. Szöcske kis angyalfő pihen a parányi vánkoson nyugodtan... mosolyogva. Sokaig nézi az alvó kisedet, szemében egy-egy könny csillan meg, mely végig szivér arca, oly lassan, oly csendesen, mintha szíveről szakadt volna le. Megosókolja az alvó leánykát, aztán nesztelenül távozik.

Exren és ezren irigylük a szép asszony boldogságát. Hisz fény és pompa között él és ki nem lenne e között boldog. De ki láthat egészen a lélek mélyibe. Hány mosolygó arcot látunk, holtan a kebelben a szenvedélyek kínos vihará zug.

Boldog volt ez az asszonyka is. Hisz szerették őt és a női szívnek ez elég. De most máj ellelvede, mellözve... Akinek mindig oldala mellett kéne lenni, most vig barátok körében dözsöl, vagy tán... A szép asszony még a gondolatól is elpirul. Kimerülten dült egy észre és halkan fűdökölt, mintha egyre azt mondogatná:

Órók az élet
Száll futása,
Lomb hervadása,
Dal illanása.
Órók a rózsák
Nyílása réten,
Csallag futása
Mérhetlen égen;
Órók a napfény
Nem olvad köddé,
Csak a szerelem
Csak a boldogság
Nem tart örökké!"

Ott-laktak a külvárosban egy kis hónapos szobában. A férj a törvényszéknél dolgozott egy forint husz krajczár napidijért.

Egész nap ott gürnyedt az irodában az asztala fölő hajolva s másolgatá a halomra gyűlt aktákat. Ha este hazatért, mosolyogva karolta át szép kis feleségét.

Egy napon csak beköszöntött a gölya, aztán csakhamar jött a második és harmadik is. A kis család inséggel nyomorral küzdött, néha alig bírtak egy kis száraz kenyert nyomni a síró-rívó apróság kezébe. Egyszer csak beteg lett a család, és ekkor váltig ösztökelte feleségét, hogy menjen az iroda-főnökhez és kérje meg őt, hogy ne bocsátaná el, mert néhány nap múlva majd csak meggyógyul és - 6 különben is jó ember, tán segít is nyomorukon.

Az asszonyka végre meghajolt a sok kérdés előtt és elment hozzá. Nemsokára meggyógyult a férj és jobb napok következtek el, de a kis asszony most már olyankor is meglátogatta az iroda-főnök urat, mikor az ura nem is kérte.

Egy este vígan sietett haza a férj, kis csomaggal kezében. A feleségét akarta meglepni egy kis édességgel.

Amin belépett a szobába, örömmel szaladt feléje az apró csemeték.

— Mit hoztál apuska, mit hoztál apuska? — hangzott fel minden oldalról a gyermekek örömkiallása.

— Ninca itthon a mamuska?
— A mamuska elment a báciul. Nezd, papu-ka, mi kaptam a báciul, had ne mondjam med hop itit vót. És ezzel kis pénzdarabot mutatott fel a három éves Irmauska.
Az öt éves kis Magda tenyegtetően nézett a kis Irmauskára, ki elarulta, hogy itt volt a báciul,

35. Az Alsó-Teleken és boldogai ut-ügynben megtartott helyszíni tárgyalásról felvett jegyzőkönyv bemutatják.

36. A megyei számvétség előterjesztése egyetemes törvényhatósági és községi pótdó kivetési és lerovási főkönyvek elfogadása iránt.

37. A megyei számvétség Tapolca nagyközségnek községi pótdó törlése tárgyában hozott képviselőtestületi határozatát törvényhatósági jóváhagyás végett bemutatja.

38. Nehai Gyalóka Rozália zombori örökhatyó által zalamegyei gimnásiumi tanulók javára tett 10.000 forintos alapítványra vonatkozó ügyiratok bemutatának.

39. A vármegyei számvétség által megvizsgált községi költségtervek és bírói számadások törvényhatósági jóváhagyás végett bemutatának.

40. A II.-od. országos és egyetemes tanügyi kongresszus rendező bizottságának megkeresése anyagi támogatás iránt.

41. Az országos magyar iskola-egyesület elnökségének kérelme az egyesület segélyezése iránt.

42. Dr. Mangin Károly kir. tanácsos s megyei tisztii főorvos Mike Anna sümei lakosnak születésnői oklevélét kihirdetés végett bemutatja.

Az államháztartás a III. negyedben.

A magyar koronához tartozó állampénztárak brutto-bevételei és kiadásai, az 1895. évi július 1-től szeptember 30-ig terjedő idő alatt, összehasonlítva az 1894. év hasonló időszakának állampénztári kimutatásaival, a következő látszólag kedvezőtlenebb eredményt adják. Az 1895. év III. negyedének brutto-bevételei 2.981.859 ftr 14 kral-kisebkek, a brutto-kiadások ellenben 2.824.860 ftr 31 kral nagyobbak, mint az 1894. év III. negyedében. A folyó év III. negyedének mérlege e szerint 5.806.519 ftr 45 kral kedvezőtlenebb, mint volt az 1894. év III. negyedének mérlege.

E mérleg megítélésénél figyelembe kell venni, hogy az 1895. évre előirányzott kiadások 31,5 millióval haladták meg az 1894-re megállapított kiadásokat és így a I. évben az egyes időszakokra nagyobb hányada esik a kiadásoknak, mint a múlt év megfelelő időszakában.

Már maga ez a körülmény igazolja a keletkezett különbséget. De eltekintve ettől, a lényegesebb több-kiadásoknál a nevezetesebb eltérések a következők:

Az országgyűlés kiadásai 416.481 ftrtal nagyobbak, mert az idén a II. negyed költségei is

a III. negyedben utalványozottak. A pénzügyigazgatás, adóbeszedési és kezelési költségek és nyugdíjainak a 1-2 milliónyit több-kiadás a nagyobb előirányzatra vezendőtől vissza. A fogyasztási adóvisszatérítések ideiglenes leszámolása tavaly a IV. negyedben történt, míg azok az idén hónapról-hónapra számlálóknak el, ami az összehasonlító kimutatásban lényegesebben kedvezőtlenebbé teszi a mérleget. A lottojüvedeknél 122.435 ftrtal kedvezőtlenebb az eredmény, mert nagyobb nyeresémenyek nagyobb számban fordultak elő. Az államnyomda nagy mennyiségű papírokat szerzett be. Állami előlegek fejében a I. év III. negyedében 231.119 ftrtal több engedélyezett az ország egyes ináséges vidékeinek. A kereskedelemügyi miniszterium több kiadásai 720.093 ftrra ruggak és a budapesti dunai hidak építési költségeiből, a vaskapu-szabályozás munkálatainak gyorsabb végrehajtásából és a dunatisza körösközi alföldi transversális állami közúti építési költségeiből erednek. E kiadások ideiglenes természetűek, mert az említett munkálatok költségeire külön törvényes fedezet áll rendelkezésre, de a végleges elszámolásig a központi igazgatásnál jutnak kifejezésre.

A m. kir. államvasutak üzleti kiadásai nem egészen 2,5 millió forintra, beruházásai 852.443 ftrtal nagyobbak, mint az 1894. év III. negyedében. Ezeket a nagyobb kiadásokat a nagyobb átalakítások, főleg az acélsínleltetések okozták. Továbbá a vasúti hálózat is a múlt évvel szemben 320 km-terrel nagyobbodott és a rendkívül zord tél az épületeknél és járműveknél nagyobb helyreállítási költségeket okozott.

Az állandó országház építésénél 296.656 ftrtal nagyobb kiadás merült fel, ami az építés gyorsításának a következménye.

A vallás- és közoktatásügyi miniszteriumnál 302.100 forint, a honvédelmi miniszteriumnál 335.242 forint több-kiadás merült fel a I. év III. negyedében, mint a tavalyi megfelelő időszakban. A közoktatási kiadások 262.627 forintra, az államadósági járulékok 386.695 ftrtal kevesnek többet, mint 1894. harmadik negyedében.

Az 1895. év III. negyedének bevételei, mint már említettük, 2.981.859 ftrtal kedvezőtlenebbek, mint a megelőző év hasonló időszakának bevételei, dacára annak, hogy a következő eredmények kedvezőbbek az előző éviéknél és pedig: a fogyasztási és haladóknál 496.910 ftrtal, a dohányjüvedeknél 441.800 ftrtal, a jogillettéknél 402.741 forintra, a sőjüvedeknél 207.311 ftrtal, a posta és táviránál 100.069 ftrtal, a m. k. államvasutaknál 758.921 ftrtal az állami gyáraknál 690.420 ftrtal, az erdőknél 169.665 forintra.

Azonban jelentékeny visszamaradások is fordultak elő: így a tiszai és szegedi kölcsönnél 901.204 ftr, amely visszamaradás annak tulajdonítandó, hogy a beregmegei visszabiztosító-társulat a múlt év III. negyedében rendkívüli visszafizetést teljesített, míg a I. év III. negyedében ily nagyobb összegű visszafizetés nem történt. Az egyenes adóknál 1.335.294 ftr a visszamaradás. Ennek oka a mezőgazdasági termékek ársínak alacsonyága, a sertés-vész, száj- és körömfajás és ezeknél fogva a végrehajtási eljárás enyhébb alkalmazása. A béljegyeknél 127.199 ftrtal kedvezőtlenebb az eredmény. A lémbányászatonál előforduló 123.793 ftr visszamaradás annak tulajdonítandó, hogy a zuzómléveket a nyáron beállt viháány miatt nem lehetett teljes üzemen tartani s a termelt zuzó erőket értékesíteni. A fémkohászatrál 233.523 ftrtal tesz a kedvezőtlenebb eredmény, ami onnan ered, hogy a selmechányi kohó tartozása folytán az üzem hosszabb időn át szünetelt, míg az állami nyomdánál előfordult 106.851 ftr visszamaradást az okozta, hogy nagyobb mennyiségben szállított nyomtatványokra vonatkozó szemlák ebben az évnegyedben nem nyertek kiegyenlítést. Az áll. jászak eladásából 894.484 ftrtal kevesebb lojrt be. Ez onnan ered, hogy az eladás csökkent és a múlt évben rendkívüli vételartörlesztések történtek, a I. évben pedig ilyenek nem fordultak elő. A telepítvényesek által felendő veclarak és kamatoknál előforduló 387.939 ftr visszamaradás az, hogy a temesvári kerületben folyamatban levő lezárolás folytán a behajtás szünetel.

Egészen véve nem szabad ezeknél az összehasonlító kimutatásoknál semmiképpen sem észre nem venni, hogy a következő bevételek nagyobbak a tavalyiáknál és hogy a kevesebb bevételek ideiglenes, részint pedig átmeneti jelleggel

birnak és az év végeig mindeu valószínűség szerinti lényeges korrekturnt szenvednek.

Nem szabad továbbá szem elől tévesztetni, hogy a legújabb kiadási többletet egy-egy olyan via major okozta, amelyről a köl. négeelőirányzatban nem lehetett előre gondoskodni, hogy gyorsított munkateltjesítéseket, már a millenniumi ünnepekre való tekintettel is, sok téren kövelelek. Ezek a munkateltjesítések most a szükségesség több-kiadásokat követelnek, melyeket e szerint csak korábban tettünk, de előbb-utóbb okvetlen tennünk kellett volna.

Az egész kezelést a tisztaság, világosság és korrektség mintájaképen kell megvalósítanunk, — mondja a „Pester Correspondenz,” — semmi szépléti, semmi mesteréges csoportosítás a számoknak. Lakdes pénzügyminiszter tökéletesen megfelel nehéz feladatának. A számokat beazelteti és csak annyit mondhat velük, amennyit jelenteniök kell. A pénzügyek terén az a legnagyobb érdeme ennek a miniszternek, hogy úgy adja az ügyállást, amilyen és azért van az ország szorgalma, kitartása, becsületessége és államférfiai képessége iránt a legnagyobb bizalommal. Magyarország pénzügyei sohasem voltak szolidabb kezekben, mint épen most.

Tollfuttában.

Válahányszor itthon, ebben a mi közösügyes városunkban, el-előg a nagy nemzeti haragvás és várom azt a bizonyos szokott emlegetni közöbűgyet ostromló beszédejében: valami megmagyarázhatatlan magnetikus erő mindig Letenye felé fordítja tekintetemet.

„Megmagyarázhatatlan magnetikus erő!” Mit beszélék?

Söt nagyon is megmagyarázható! Hol állították föl az első Kossuth-szobrot? Nem-e Letenyén?

És hol él a zalamegyei utolsó kuruc? — Letenyén.

Dr. Csempeez Kali barátomat értem alatta, aki mikor poétikus lelke borongásával nézte és látta a nemzetörző mokány-szellem lassú pusztulását, két kézre fogta a két hatalmas, sudár bajuszát és azt mondta:

— No, hát majd én csinálók még egy kis kuruc-szellemet Zalavármegyében!

És elment Letenyére fűskálisan.

Az apostolok és próféták sorsa mindig attól függ, hogy hogyan választják meg hazájokat.

Az én kedves Kali barátom szerencsés próféta, mert jól választotta meg hazáját. Letenye jól megértette az ő akuvást nem ismerő lelkének szüzizma kuruc-szellemét. Ez a szeltem teremtette meg a letenyei Kossuth-szobrot is.

Ánde az én jó Kalim nem azért próféta, hogy tovább ne nézzen az orránál. Egyszer azt gondolta magában:

— Ejnye nol kellene ebből a nemzetörző, függetlenségi kuruc-szellemből egy kis kóstolté vinni más választókörletbe is!

Egy ideig gondolkozott. Megjárta képzelenében a vármegyei választókörleteit. Egyszerre nagyot bökött a komlokán:

— Halló! Megvan! Megyünk Perlakra! Perlakról sok szépet olvastam. Hogy milyen nagyszerűen halad! Milyen bámulatosan magyarosodik.

— Persze, persze! — mormogta Kali a bajusza alatt. — A kultuszminiszter kerülete. Az csak elég kegyetesen magyarul sáthat. Majd-meg-lásunk!

És elment Perlakra.

A próféták és apostoloknak az az áruk, hogy munkáknál nagyobb emberrel nem igen találkoznak; innél fogva a letenyei kuruc-apostolnak is okvetlenül a perlaki hajduval kellett találkoznia, aki valamit horvátul kiabált ki tele-torokkai.

bolott a mamuska elitiltotta: erről szólni a papának.

A szegény ember lábai alatt megmozdult a föld, támolyogva ült egy székre. Oda inté maga elé a kis Magdát, és egy kissé kedveskedve kérdezte tőle, hogy is nézett ki az a bácsi, aki itt volt.

A kis ártatlan leányka előbb vonakodott, de aztán még is bevalloitta, hogy fekete szakála volt annak a bácsinak és órá-lancán egy kis nyuszika csüngött. Sirva kérte a kis leány az édes spját, hogy ne mondja meg a mamuskának, hogy ő elbeszélte, mert akkor bizonyynai kikap.

A szegény téj szemérről egy pillanat alatt lehullott a hálgyog, tisztán lázott minden. Megcsalta őt ez a bizelkedő szanyony, és talán ép most ott mosolyog az iroda-főnök karjaiban.

— Vége, vége! — sngogta halkán, aztán hitelen egy gondolattól megkapta felállni, és távozni készült, de a kis gyermekek sirva mondogatták: „Ne menjél papuska!”

Megfürten hullott vissza helyére és most, mintha ez ember is csak azt sóhajtaná:

Órök az élet
Szállt fűtlen,
Lomb hervadása
Dul illandós.
Órök a rózsák
Nyílása réten,
Csillagtojás
Mérhetlen ágon.
Órök a napfény
Nem sírvá köddé,
Csak a szeretet
Csak a boldogság
Nem tart örökké.

Dr. Csémpesz megragadta a legelső intelligensebbnek látszó muraközi testvért.

— Mi ez? Hát itt még most is horvátul hirdetnek, mint a Bach-világban?

A nyájias testvér keresztetlen bambasággal nézett rá.

— Ne zsnam!

— Vakapád, krobót! — szölt haragosan a kuruc és betért a vendéglőbe.

Ott talán jó pénzért csak mérnek magyarosót!

A vendéglős előkelő fejbőlintással fogadta:

— Guten Tag!

A pincér csoszogva, pukkedizve sietett hozzá:

— Was ist zu befehlen?

A leteyzei kuruc tágra nyílt szemei villámokat szörtak.

— Ne pötyögj ebadi, krobótha oltott nimetje. Magyarul beszélj!

— Nix ungris! — mondta a pincér egyre hajlongva.

Elborult homlokkal nézett ki a vendéglő ablakán; Letenye kuruca.

Onnan megint egy fényesre mázolt cég-felirat vigyorgott feléje.

Gemischte Waaren Handlung.

— Ez nem az én klímám! — dörögte a családótti kuruc és sietett vissza Letenyére, hogy egy hazafias elégfiát írjon Perlak magyarosodásáról.

Epedve várja ezt az én vele érező lelkem.

H I R E K.

— **A honvédség köréből.** A helybeli 20-ik honvéd ezred itt állomásozó zászlóaljához f. évi október hó 6-án bevonult póttartalékosokat e hó 25-én, a pécsi 82. honv. gyatog-dandár utponna kinevezett parancsnoka, **Valentín Daniel** ezredes megsejmelte, s ez alkalommal legnagyobb meglepődését nyilvánította a legényeség igazi katonás kiképzése felett. Nevezett ezredes e hó 26-án, segédtszja: levai Koós Miklós főhadnagy kísérelében érintett ezred 3-ik zászlóaljának megsejmelése végett Körömdre távozott. Értesülésünk szerint **Klobučár** ezredes távozni fog városunkból, mert dandár-parancsnoksággal fog megbízatni; utódjául **Csalány Géza** ezredes, ki jelenleg a m. kir. honv. miniszteriumhoz van beosztva, emlegetik.

— **Jótékonycein tanóvizsgálom.** Az „Első Nagy-Kanizsai Magyar Asztaltársaság” vizálgom-rendező bizottsága 1895. évi december hó 1-én **Pintér Sándor** urnak a „Petőfi”-hez címzett vendéglője villanyvilágításával berendezett dísztermében a szegény és árvagyermek felruházása alapja javára Torma Antal zenekara közreműködése mellett tréfás estélylyel egybekötött jótékonycein zártkörű tanóvizálgomát rendez. Beléptidij személyenkint 1 korona. Családjegy (3 személy) 2 koronán 40 fillér. Felülfizetések tekintettel a nemes és jótékony célra, közönnel fogadtatnak és hirtaplaj nyugtáztatnak. Kezdeté este 8 órakor. A meghívó má-ra át nem ruházható és kívánatra a pénztárnál felmutatandó.

— **A legszöbb karácsonyi és újévi ajándék.** Figyelmeztetjük olvasóinkat, hogy a **István és Hoffmann Mór** által szerkesztett „Zalavármegye és Városai” című milleniumi évkönyv karácsonra kikerül a sajtó alól. Gazdag tartalma a megye minden vidékéről, az adatoknak nagy bősége és 130-nál több szép illusztráció és tömör 20 nagy 8-rétű íven megjelenő díszes könyvnek megsejmezését ajánlatossá teszi. A szerkesztők mindent elkövettek, hogy valóban díszes, tartalmas könyvet adjanak a megye közönségének. Szölők a karácsonyi és újévi ünnepekre nem adhatnak becsesebb ajándékot felszerült gyermeküknek, mint ezt a könyvet, melyből szökebb hazájukat tanulják megismerni, s a megye nagy tőrhainak életrajzaiból meríthetnek öszönést a komoly munkálkodásra. A könyv az előfizetési árban 3 forint szerkezhető meg. Az összegek **Hoffmann Mór tanár**hoz címbezo küldendők Nagy-Kanizsára.

— **Az iparos-íjakk önképző-köre** vasárnap e hó 24-én a „Szarvas” szálloda dísztermében könyvtárának alapja javára tánczosrucekat rendezett, mely egyszerű mind belejező actusa volt a kör hathetes táncanfolyomának. A tánczosruca igen látogatott volt, mert mindazok, kik a táncanfolyamot látogatták, kötelesegtüknek tartották megjelenésükkel a kör által kitűzött szép célt lehetőleg előmozdítani. A vizálgom minden tekintetben igen jól sikerült. A második négyes alatt a tanfolyamon részt vett leányok if. **Ofenbeck Karoly** a tanfolyam vezetőjét, elismerésük jeléül többrendbeli szép ajándékkal lepték meg. A négyeseket 76-80 pár táncolta. A jelenvoliakról a következő névsorot kaptuk:

Leányok: Szidák Szigida, Simoncsics Gizella (Iháros-Berény), Kollarics Margit, Bódia Gizella, Kollaris Böske, Ofenbeck Rozina, Fehér Ilka, Stocker nővérek, Hirschler nővérek, Blau nővérek, Hirschler N., Stein Lotti, Heisler Regina, Weiss Ilona, Pfeifer N., Szondi nővérek, Scherz Rozs, Horváth Mariska, Geröcs Mariska, Müller Mariska, Deutsch Fanni, Korngé Teréz, Horváth Mariska, Haspel Irma, Hencz nővérek, Engel Malvin, Szatnik Fani, Goldfinger Gizella, Tomán Juliska, Ladiszlau Teréz, Koroncai Ilona, Krausz Róza, Daltis Karolin, Heisler Etelka, Molnár Coelestin, stb.

Asszonyok: Sidó Lajosné, Ofenbeck Samuné, özv Ofenbeck Mihályné, Kollarics Istvánné, Fehér N.-né Stocker N.-né, Hirschler Miksáné, Hirschler Miksiné, Blau N.-né, Heisler Pálné, Pfeiffer Adolfné, Scherz Samuné, Müller N.-né, Deutsch N.-né, özv. Geröcs Istvánné, Korngé Pálné, Haspel Józsefné, Engel Ferenoné, Ladiszlau N.-né Ginzl Jenoné, Weisenstein Jakabné, özv. Koronczy Józsefné stb.

— **A népkönyv 1894/95. évi kimutatása.** A szokottnál terjedelmesebbalakban tekszik előtünk a „Szegények Tápiézetése (Népkönyv)” kimutatása, mely az intézet 7 ik évi működéséről számol be. Örömmel látjuk ezen nagyon gondosan összeráított kimutatásból, hogy a népkönyv feladata magaslátán áll, hová a nagyközönség aldozatkezsége emelte. A mult télen 125 napon át volt nyitva a népkönyv és ezen idő alatt 14333 egyén élvezte ennek jóléteményét. Igazán imponánsa azonban ezen szám az által válik, hogy ebből a szegény iskolás gyermekek száma 11983 és ezek mindnyája ingyenesen kapta ebédjét, hogy a gyenge test tápot nyerjen a szellemi munkára. A kimutatásban megtaláljuk a népkönyv jötevőinek névsorát is és nem vélünk csalódní, hogy a népkönyv üdvös működése folytán, a díszes névsor folytonosságban nagyobbodni fog. Jelenleg az intézetnek 15 előrendű alapító-tagja van, kiknek alapítványa minimális 100 frt, 4 másodrendű alapítója 50 frt, alapítási öszszeggel. Az örökös tagok száma 21, kik 25 forint tagsági díjat fizettek. A rendes tagok száma, mint ez a bevételezett évi tagsági díjból kitünik mintegy 350. Az intézet vagyoná 2900 frt 05 kr. — A kimutatás ugyan hü számoz ad a népkönyv működéséről de a holt betűk és számok csak halvány lenyét képezik azon fenséges látományak, mely azok szeme elé tárul, kik a népkönyv hat a déli órában meglátogatták. A szegény iskolás gyermekek sürű csoportja, kikkel a sors mostohaaságát feledtetni, a munkaképtelenek és az ocsón étkezni kívánók sokasága, kiknek helyzetét könnyíti meg a népkönyv, oly képet tárnak elénk, hogy kell, hogy az emberszeretet szikrája az érző lelkeket tettre és segítségre hevíse. Nincs humanus intézményünk, hol szöbben nyilvánulna a jönett felemelő ereje, mint a népkönyvban, és azok, kik ezen intézmény vezetői körül fáradhatlan tevékenységet fejtenek ki és ezek élén **Vidor Samuné** az intézet legelső és legtevékenyebb munkása, a meglepődés édes érzetével tekinthetik munkásuk gyümölcsöt.

— **A nagykanizsai iparos-íjakk önképző-körének** e hó 24-én tartott jótékonycein tánczosruceokáján felülfizetési mejezekedtek a következők: Blau Béla, Kripács Ignác, Loser József, Szépe Boldizsár, Hein Ede, Kovács Mihály 1—1 frt.; ifj. Wajdits József 80 kr.; Banekovich György 60 kr.; özv. Ofenbeck Mihályné, Bódia Jánosné, Heisler Pálné, özv. Koronczy Józsefné, Tóth Lajos, Pilöser Albert, Bachrach Lajos 50—50 kr.; Booska József, Bacs Ferencs 30—30 kr.; M. S. 25 kr.; Hirschler Miksiné, „Róza”, Weiss József, Weisenstein Zsigmond, Koller Lajos, Szondi Róza 20—20 kr.; Ziegler Antal

10 kr. — A szives felülfizetők fogadják a rendezős halás köszönetét.

— **Szobafüz.** **Tivoll János**, „Közönnel kávéház” tulajdonosának a délzsai takarékpénztár bérházában levő lakásán kedden reggel 6 óra tájban a pincérszemélyezet szöbájában valószínléleg vizgázatlanságból meggyúltad az ágynevelő. Noha a segítség mindjárt késnő volt, a tűz mégis annyira elharapódzott, hogy különféle butorzat hárt szenvedett.

— **Magyar-horvát barátkozás.** Egyik perlaki vendéglő mellekkeljiségeben, a melyet vendégeire való tekintettel valami élelmes peraki „Republicá”-nak nevezett el, megjelen egy, a messze Somogyból jött borhordó polgár, hoi az egész napi fáradoalmak után csendesen ivogatni kezdett. Midőn már a muraközi bor bötása alatt jökedve kerekedett, rágyújtott a „Hallod e te körösi lány” című közkeveltségnek öröndő, köztudomáslag az egész világot már bejárt dalra. A vendéglő egyik sarkában bűdögős horvát aryafti, kinek a kóstolás alá bocsáított boról jött meg a széles jó kedve, szintén rágyújtott a „Körösi lányra”, de horvátul. Ebből azután oly hangzavar keletkezett, hogy a somogyi ember kénytelen volt a horvátot rendre utasítani azzal, hogy ha jó kedve van, csatlakozzék hozzá s ne horvátul, hanem magyarul énekeljen. A horvát erre azt állította, hogy minden nótát a maga eredetiségében kell előadni s így énekelje hát a nótát a somogyi ember horvátul, mert az azért elvárhatlan tény, hogy a nótát horvátul ajkon szöletteit. A magyar ember nem hagyta annyiban a dolgot s már csak reputációja érdekében is kijelentette, hogy a nótát skármít is beszélnek „magyar szájon látott napvilágot”. Az e tárgy körül való eszmecsere mindinkább éleesebbé vált, úgy hogy a magyar ember nem tudva már állítást honnan bebizonyítani, a legnagyobb argumentumképen felkapta a kóstoló borral megtelt literes üveget s azt úgy vágta hozzá a horvát atyafi fejébe, hogy rögtön ezer darabra tört, mi aztán arra ragadta a más kölönben békés muraközi horvát-magyar, hogy bele kapazkodjék a somogyi fuvaros szakálába. Midőn már ekepen jól kimulatták magukat, megragadva egy kedvező alkalmat, kibékültek ennek örömeire a „körösi lányokat” közmegegyezéssel reggelig — dudolták.

— **Rablóvilág** Szabó Kalmánról, az elfogott „sétáló vezér”-ről gelsei tudósítónk az eddig közöltekent kívül még a következő érdekes adatokat közli: Ugy látszik a még fiatal (28 éves nős, gyermektelen) rabló ambiciózus ember, aki szép multtal dicsekelethetik már is, s ha hurokra nem kerül, mielőtt társakat szerkezhett, nevének mindenesetre nagyobb hírt szerez. Nov. hó 18-án este 7 óra tájban Duzsnakon Vizlendvayéknál jelent meg, honnét egy fegyverrel gazdagodva, folytatta útját tovább, Kacorlak felé. A Duzsnakon kapott bor azonban ugy látszik megártott az atyafinak, s betért egy özvegy asszony lakására, s ennek tudta nélkül elszállásolván ott magát, elaludt. A Duzsnakról kapott értesítés folytán a gelsei csendőrrős Kiss József őrsvezetővel élén rögtön megindult, sejtve hogy Duzsnakról Kacorlakra távozott a rabló. Megjelentek Koltai Alajos községi bírónál, figyelmeztetve őt, hogy vigyázzon, mert alkalmasint rablók jönnek. E figyelmeztetés után az őriárat Szt.-Balázsrá távozott, megjelenvén Musset földbirtokosnál, kit szintén figyelmeztették. A „sétáló vezér” ezalatt fölőbredvén, csakugyan megjelent a községi bírónál, pénzt követelve maga és 11 társa részére. Koltai bíró azonban tüzet kiáltozva, a bátor vezér kerekét oldott, s hajnali 4 óra tájban csakugyan is telgett Mussetnél. A lakás zárva lévén, megnyomta a csendgetyűt, mire a komorna megjelenvén, követelte tőle, hogy urát költse fel, rablók vannak itt, kiknek pár száz forintra lenne szükségök. Itt kapott is 3 drb. tízfintos bankjegyet, de ezt keveseséven, még Singer kereskedőnél is bátor volt tiszteletét tenni. A lakás ablakát betörte, ezen fegyverét benyujtva, pénzt követelt. Singer 15 frt apró pénzt, és egy 1/2 literes üveg pálinkát adott neki. Ezzel utnak indult haza felé. Ugy látszik azonban, hogy kényelmetlennek érezte a vele volt tárgyakat cipelni, betért Keoskas Simonnéhoz, s ennek lától, Gyurítói egy tasakát kért, amit kapott is, s most mint aki dolgát jól végezte, „sétált” haza felé. Sötétre évre, fegyverét Dominikó Istvánnal padlásra hánya, társissnyáját és tasakját egy kosáderékba rejtve, a kösalfekvő erdőbe ment átadni. Reggel 8—9

óra tájban felébredvén, lakására ment, hol nagy meglepetésre vendégek vártak: Kiss József gelsei őrsvezető az őrsjáratral, akik Duzsnakon, egy cseleddől veit személyeirás alapján egyenesen red, mint már eddig is gyanus egyenre gyanakodtak. Kimozosása alkalmával megtalálták nála a Singernél rabolt aprópénzt, de a három darab tizforintos bankjegyet ügyesen elcsozusztatta, később azonban ezeket is, valamint a padláson elrejtett két puskát és egy kétszörű pisztolyt, a kocsiderekba elített táskát is előadta az egy üveg pálinkával együtt. Az őrsjárat által ekkor megejtett hármotozás Szabó egy régebbi s eddig még ki nem derített rablásának is nyomára vezetett. Találtak ugyanis két drb. 125—125 frt, tehát összesen 250 frtról szóló adólevelet nála. Ezekre nézve először tagadni próbált, de később bevallotta, hogy múlt év november 15-én ő rabolta ki Tolnai Károly szent-mihályi lakost, kitől az adóleveleken kívül 121 frt készpénzt is rabolt, melyet ez idő óta azonban részint nőtülésre, részint más kiadásokra már elköltött. E rablásra vonatkozólag bevallotta, hogy Tolnai lakását nem ismervén Boksa Őrsze szent-mihályi lakoshoz ment előbb tudakozódni, ki a fegyveres embertől való féltében, amit kívánt, mindent elmondott. A rablás megőrténte után visszatért Boksa Erzsébethez, kinek felvilágításáért 1 frtot adott azon szigorú meghagyással, ha valakinek szólni mer, baj lesz. Nem is mert a szegény eddig szólni senkinek, csak most, miután ezeket maga a rabló bevallotta, Boksa Erzsébethez vezetve, az aszszony azonal ráismert, s megmondta, hogy igaz a rabló vallomása. Érdekes a dologban, hogy Szabó ily "sétái" alkalmával mindenkor 12-ed magáról beszélt, ezzel akart úgy látszik kövelesének érvényt szerezni; pedig amint a Sándor főhadnagy által vezetett nyomozás kiderítette, mindenhol maga volt csak. Az érdekes vezér a gelsei csendőrőrsön van most fogva, hol a tényvizálatot Sándor főhadnagy most veszi fel, s így nemsokára a büntető igazságszolgáltatásnak lesz áldható, aztán módjában lesz emlélkedni sétáiról.

A Társas-kör Katalin-estélye, melyet a kör e hó 24-én saját helyiségeiben rendezett főnyesen sikerült. Az estély iránt a vidék intelligenciája is szép érdeklődést tanusított. Mindazok, kik az estélyen megjelentek kellemes emlékek hagyták el a vigalom színhelyét és hogy mily nehéz volt a megválas, leginkább azon körülmény bizonyítja, hogy még csak reggeli 6 órakor osztott fel a díszes társaság. A négyeseket 20 pár táncolta. A jelenlevők teljes névsorát megkésévké kaptuk kézhez és így ezt csak pótlólag közölhetjük.

Karácsonyi remények. Alig 14 nap választ el a magyar osztálysorsjáték nagy nyereményhúzásától, mely t. évi december 6—14-ig ejtetik meg és melyen 21499 nyeremény kerül 4.332.000 korona összértékben kisorsolásra. Hogy ezektől oly óriási esélyekkel bíró sorsjátékon "oly egyének is játszhasanak, akik egy egész sorsjegyért 40 frtot aldozni nem akarnak vagy nem képesek, a magyar osztálysorsjáték sorsjegyei igen elmes módon tizedekbe (a 4 frt) és húszadokba (a 2 frt) vannak beosztva. Elgondolható tehát hány emberről gondoskodik Fortuna istenasszony ezen húzásnál, a mennyiben a kisorsolás körül 4 1/2 millió részben az egész sorsjegyek tulajdonosai között, másrészt azonban a tized és húszad sorsjegyek birtokosai között is feloszlik, úgy hogy a több mint 100.000 szerencsés nyerő azon helyzetben lesz, hogy boldog karácsonyt ülhet és szeretetét övéi iránt gazdag ajándékokkal bizonyíthatja.

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodásnál melegén ajánljuk t. olvasóink figyelmébe Egger díjjalalmazott biztos hatása mellpasztillait. Kapható 25 és 50 kros eredeti dobozokban minden gyógyszerertárban és nevesebb gyógy-fűszerüzletben. Fő- és szétküldési raktár Egger A. fia Nador gyógyszerertára Bpestben, Váci körút 17.

Két elegáns utcazi szoba kiadó. Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

Schiott-féle SZIN-SZAPPAN
A külön védjeggyel a legjobb. Mindenütt kapható.

9 igenjé állapotban lévő (valódi Kúiber-féle) hintó, egy levehető fedélű (sárga és egy félfedelű fekete (Phaeton) jutányos áron eladó.
Bővebbet a kiadóhivatal.

IRODALOM.

Általános érdeklődést kelt nemcsak a közönység, de az írói körökben is a dr. Tolnai Lajos által írt "Sötét világ" című memora, mely a "Képes Családi Lapok" szélőben ismert szpirodalmi és ismeretterjesztő képes heti lapban már közel egy éve folyik. De senkivül a fentvezetett kedvelt újság közül egy eredeti regényt Rudayánsky Gyula tollából, mely a jelen társadalom há tákra, továbbá egy másik, eredeti regényt Mikolozsy Henrikől "Bárvány-limádók" címmel és végül egy oroszól fordított érdekes bűnügyi regényt. Az említettek kivül minden számában találhatók jobbnál jobb elbeszélés, rajz, humoreszk költemény orvosi és ismeretterjesztő cikkek és divat új írásban, mint képmen szerfelett tartalmasa tessék a "Képes Családi Lapok"-at. E lapnak előfizetés ára egész évre 6 frt; félre 3 frt; negyedévre 1 frt 5 kr. Mutatványssámmokkal szívesen szolgál a kiadóhivatal. Budapest, Vadasztóca 14. sz.

As Athenaeum Képes Irodalomtörténetéből megjelent a 86-ik (utolsó előtti) füzet olyan gazdag tartalommal s olyan dús illusztrációval, mely kezdettől fogva nem szűnő érdeklődést kelt e nagy vállalat iránt. A mostani füzetben Beöthy Zolt főzerkesztő bejegyzései Jóka Mórról s a forradalom utáni regényirodalomról az előbbi füzetben megkezdett asz értekezést. A 2-ik cikk egészen Madáchnak van szentelve, kinek Ember Tragédiájáról — Alexander Bernát, szasz essze és szellemes filozófiai író sok eredetiséggel olyan tanulmányt írt, mely méltó felismerést fog kelten. Ugyanaz ír a füzetben a forradalom utáni drámaírodalomról rövidbb, összefoglaló cikket. A füzet utolsó cikket: az 1830—1867. évek közé eső műfordítáiról — Radó Antal, maga is jeles műfordító, írta. A szövegképek közt találjuk Jóka svábhegyi nyaralójának s egy Beöthy sz írt legújabb leveleinél mását, mely utóbbi tartalmilag is rendkívül érdekes. A szövegben vannak még Vas Gereben, Degré Alajos, Beöthy László, P. Szathmáry Károly, Vadnai Károly, Madách Imre, Szigethy József, Dobsa Lajos, Rákosi Jenő, Szabó István arcképei, egy cimkép, s Madách dolgozatsorhája. Külön melléklettel van a füzetben csatolva Jóka 1893-iki arcképa s Daák Ferennek egy nagyérdékü, Zichy Antalhoz intézett eddig kizalatlan levelek hasomása. — A három év óta folyó nagy vállalatból már csak egy füzet van hátra, melyben még egy cikk s a két kötetben tartozó képjegyzékek, név és tárgymutató címlapok s az előző lesznek két érdekes kőszíri melléklettel.

Megrendelhető és kapható Fischel Fülöp könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán.

Szerkesztői üzenet.

Gelse. A küldött tudósítást nagyon köszönjük. Amint látszik látni: felhasználtuk.
Türje. Hogy egy völgény, ki egész vigan, majdnem füttyörézve, — elgarettázva készült menyasszonyához, — egy váratlanul kapott szemrehányó levél miatt öngyilkossá legyen, minden különbözőbb tépelőlés nélkül, az egyszerűen képtelenség. Ha csakugyan olyan kényes valaki adott szavára, az nem megy el ily elhatározásokban egész a kenyértörésig, még hozzá szinte nőtázza.

Felelős szerkesztő:
Dr. LŐKE EMIL.
Laptulajdonos és kiadó:
FISCHEL FÜLÖP.

Egy doboz ára: 1 forint 20 krajczár.
Utánvétellel vagy az összeg előleges beküldése után küldetik.

Egyedül valódi angol
csodabalzam
THIERRY A. gyógyszerertár, PREGRADÁ-ban.

Er a balzsam egy bensőleg, mint külsőleg használ: 1. még eddig al nem ért határu gyógyszer a tüdő és mell minden betegségnél, enyhíti a hurutot, csillapítja a kihányást és a fájo köhögést eltávolítja és gyógyít idült fájdalokat; 2. kiválóan használ torokgyulladásnál; 3. eltávolítja minden lást; 4. megelőzően gyógyítja a gyomor minden betegségeit; 5. megszüntet minden fájdalást és gyógyítja az arany-erét; 6. a könnyű sekeletet elősegíti és a vért tisztítja; 7. kitűnően használ fogfájásoknál, a szájbeteg megsejtései; 8. jó szor a gillista ellen; 9. kitűnően használ külsőleg mint gyógytörer minden sebnél; 10. egyáltalán egy balsőleg, mint külsőleg kétségtelen eredménynyel használható gyógytörer. Csak akkor valódi és hamisítatlan a balzsam, ha minden üveg egy csillagkupakkal (Kapsel) van lezáru, a melyben egészen: **Thierry A. gyógyszerertára az Órangyalhoz Pregradában** helyonyva. Minden más balzsam, mely nem az én kupakkommal van lezáru és másként van kiállítva, hamisítvány és utánsát, s káros hatása és durva anyagot, mint "Aloe" és ehhez hasonlókat tartalmaznak. Minden ilyenül balzsam ne fogadtassék el. Balzsamom hamisítói és utánsói a védjegytörvény alapján törvényesen, szigoruan üldöztetnek. A magas kormány 1872. B. 6108. sz. a. kelt végzésével, aszakerült bizonyítvány alapján igazolva van, hogy készítáonyom semminemű titott, vagy az egészeigre káros határu anyagot nem tartalmaz. Oly helyről, hol balzsamomból raktár nincs, tessék megrendelést küzvetlenül használni: **Thierry A. Pregradában, Rohits-Sauerbrunn mellett** ínteni, Austria-Magyarországnak bármely postaállomására bérmentve küldve, 12 kis vagy 6 duplaüveg ára 4 korona. Borszáruba vagy Horozogváruba bérmentve, 12 kis vagy 6 duplaüveg ára 6 korona. Megrendelések csak a pénz előleges beküldése vagy utánvétellel eszközölhetnek **Thierry Adolf gyógyszerertára Pregradában, Rohits-Sauerbrunn mellett.**

A valódi angol csodakénőcs hatása és ereje.
Az angol csodakénőcs, mely a legjobb eredménytel használtt szor a szenvedő emberiségnek a legvalóságabb és idült bajokban, A sebek gyógyítása, agyszintén a fájdalom enyhítésében fellépőhatatlan; — 10. alkatrészt a piros rósa, rosa centifolia-ban létező csodakénőcs anyag, más kitűnően szimert gyógyszeranyagok összetételét képezik.

Az angol csodakénőcs használható: A gyermekágyasú mellbajánál, tejgyülemlésnél, mellkeményedésnél. Orbánc (Szent-Antal tüze), mindennemű sérelmek, láb- vagy csontsebsülések, sebek, gennyedség, dagadt lábak, sőt csontszor ellen; utés, szúrás, lő-, vágás és szúróási sebek ellen. Használható minden idegen részék, u. m. üveg-, fa-, szálka-, homok-, szilánk- és tűskék eltávolítására. Mindennemű dagaszt, kinövés, pokolvar, ujjákpézés, sőt rákbetegség ellen, szemölcsök, körömdagaszt, hólyag és feldúsult lábak gyógyítására. Mindennemű ágási sebek, fagyott testrészek, betegeskedni hosszas fekvés által támadt sebek, nyakdagaszt, vértörődés, fülgyágás és a gyermekeknek előforduló kizsebesedések ellen stb. stb.

Az angol csodakénőcs minél régebb, annál kitűnőbb hatásában!

Igen ajánlatos ezen egyedül álló elsőgyógyászati szerből minden családnál közzenséltetés tartani. Két doboznál kevesebb nem küldetik; a szétküldés kizárólag az összeg előleges beküldése vagy pedig utánvétellel eszközölhetik. 2 tévely csomagolás, szállítólevél és bérmentes megküldéssel 3 korona 40 fillér.

Számos bizonyítvány áll rendelkezésre.

Figyelmeztetek mindenkit hatástanal hamisítványok megvétele ellen s kérem szigoruan arra ügyelni, hogy minden tégeyen a fenti védjegy és cőcnek **Thierry A. Órangyal gyógyszerertára Pregradában** beleségítve kell lenni és minden tégejnek egy használattal utasításba, ugyanolyan jeggyel, mint itt látható, kell becsomagolva lenni.

Az egyedül és valódi angol csodakénőcsüm hamisítói és utánsói, a védjegytörvény alapján, szigoruan üldöztetnek, ugyanúgy e hamisítványok ismétléruisítól.

Egyedül közvetlen beszerzési forrás
THIERRY A. Órangyal gyógyszerertára PREGRADÁBAN, Rohits-Sauerbrunn mellett
Oly helyről, hol raktár nincs, tessék a megrendelést közvetlenül **Thierry Adolf Órangyal gyógyszerertárhoz** Pregradában, Rohits-Sauerbrunn mellett címezni.
Az Austria-Magyarországi védjegy lajstrom-száma 4524.

KLYTHIA a bőr ápolására,
szépítésére és finomítására
Puder

Legelőkelőbb öltözéki, bál és társalgó PUDER.

Fehér, rózsaszín, és sárga —
vegyileg analizált és ajánlva Dr. Pohl J. J. Cs. Kir. tanár által Bécsben.
Elismerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz mellékelve vannak.

TAUSSIG GOTTLIEB
Bismarck öltözéki szappan és illatszer-gyáros. Főraktár: BÉCS, I. Wollzeile 3. Kapható a legtöbb illatszer-, gyógyszer kereskedésben és gyógyszerertárban.

KOHN L. LAJOS

norinbergi és rövidaru üzlete

Nagy-Kanizsán. Fűtőszoba a „Korona” szálló átellenében.

KARÁCSONYI KÜLÖNLEGESSÉGEK

Amann felszerelt raktára, hol a legcsinosabb és legolcsóbb

AJÁNDÉKTÁRGYAK

olcsó árakért, pontos kiszolgálás mellett kaphatók.

A TÉLI ÉVADRA

a legjobb minőségű Jaeger alsó-ingek, nadrágok és harisnyák felöltők és gyermek ruhákra.

Folytón nagy választék

férfi-dívat és női pipere-cikkekben.

! Legkitűnőbb minőségű keztyűk !

Ujdonságok a farsangi évadra.

Férfi kelengyék elvállaltatnak.

Ményszászonyi fűtőkészlet és kőszoruk.

Különlegességek férfi nyakkendőikben.

KARÁCSONYI ÉS ÚJÉVI AJÁNDÉKOK.

! KARÁCSONYI KIÁLLÍTÁS !

KELETI M. MÓR a „SZERECSENHEZ”

NAGY-KANIZSÁN, FÖTÉR

A n. érd. község szives figyelmébe ajánlom

DUSAN FELSZERELT

norinbergi- és diszmiáru-raktáramat,

mely kiváló gondtal, a jóízű község minden igényének megfelelőleg teljesen új árukkal van berendezve.

Meglepő szép ajándéktárgyak karácsony és újév alkalmára.

Hogy a n. érd. bevásárló község már előre is tájékozást szoríhessen, ajánlom a kiállított tárgyak előleges megtekintését.

Sarg-féle Kalodont szombaton csak 26 krajcár.

JÁTEKOKBAN KÜLÖNLEGESSÉG.

Kérem kézzelírni a nagy választékban.

Ajándékok felöltők és gyermek ruhákra.

A legjobb szin-szappa n

Új találmány, patentirozott

Tulajdonsága:

Igen jól kiszáritva, kitűnően tisztít, a használatban legtakarékosabb.

Jótállás: tiszta s ártalmatlan a fehérenemű és a kezeknek.

Előírás:

Schwarz és Tauber

uraknál Nagy-Kanizsán

SCHICHT-féle

szappan

külső védjeggyel.

Egyetlen kiadó, ki az Országos kiállításán a nagy díszlettel lett megítélve.

RÁTH MÓR

Budapest, Haas-palota,

Egyetlen kiadó, ki a Világkiállításán a legfelsőbb díjazással lett megítélve.

Az országgyűlési törvények és igazságügyre vonatkozó rendeletek

leszállított árú legolcsóbb és legdiszesebb kiadásai!

Beszerezhetők kisebb részletfizetésekre is!

A fentebbi kiadó által először 1867-ben megalapított és azóta elsőrangú szak-ferfiak közreműködésével lelkiismeretesen szerkesztett:

1865-1895. törvények közzétételében részesülő igen díszes 8-adrét nagybetűs, vagy zsebkiadásának és tárgymutatónak leszállított ára osztoni 67 frt helyett csak 40 frt.

1867-1895. igazságügyi és igazságügyre vonatkozó rendeletek és szabályok egyetlen teljes kiadásának és az 1851-1895. években a Garis, kir. táblak pénzügyi bíróság ülésén hozott döntvényeknek leszállított ára 38 frt helyett 20 frt.

Az 1865-1895. törvényeknek és ezen igazságügyi gyűjteménynek leszállított ára együtt rendelve 105 frt helyett csak 50 frt.

Ráadásul oly pótkötettel szolgálunk, mely azon fontosabb törvényeket vagy azok egyes s-ait, melyek későbbi törvények által hatályon kívül helyesítettek vagy módosítottak, pontosan ki fogja mutatni.

258 1-1

A közlő karácsony

máris meghozta a **legszebb és legmeglepőbb**

alkalmi ajándék-tárgyakat,

melyek kicsinyeknek és nagyoknak egyaránt örömet okoznak.

Bámulatos olcsó árak!

**Valódi norinbergi játékszerek
disztárgyak és piperecikkek**

g a z d a g k i á l l í t á s a

KREINER GYULA

norinbergi és rövidaru üzlete

Nagy-Kanizsán, Fötér.